Bar.in.l.i.et ibi bal.ff.de leg.iij. ⁊ Bal.in.l.i.col. x.C.de ſacroſan. et ange.are.iſti. q̃bꝰ mo.ꝑ miſſũ eſt face.teſta. in ꝑin.in fi.⁊ in.§. nõ tñ.in ꝑmo notabili quibus mo.infirmat̃ teſta.an aũt teſtamẽtum ꝑ filium patre exiſtẽte deportato reſcidatur patre reſtituto Bar.in.l.fina. de ſentẽ. paſ. et reſti.dicit ꝙ ita. ſecus autem eſt in contractibus inter viuos qđ reprehendit ibi Ludou.bolo.in ſuis ſecundis interpreta.per illũ textũ. verſic.ita tamen vt geſta per filium ⁊c.dicens quod ſiue ſit teſtamentum ſiue contractus inter viuos oĩa valẽt nec irritãtur per reſtitutionẽ patris ad patriam vt ibi ꝑ eũ.Et vide abb. ſiccu.in conſilio cviij.lib.i.⁊ Ludo.de ro.in conſi.cccccix.an cõtractus inualidus ratione perſone cõtrahẽtis prohibite ceſſan

firmans idem:qꝛ qđ ab initio non te' tenuit nõ confirmat̃:vt.ff.de ꝟbo. ob.l.inter ſtipulãtẽ.§.ſacrã.et de teſta.l.eius ⁊.l.ſi filiꝰ.⁊ de leg.i.l. cetera.§.i.C.de legi.l.ſeruꝰ.inſti. de leg.§.an ſeruo.⁊.s̃.de reſcri.c. ſi eo tpe.In tertio caſu qñ ceſſauit impediẽs ⁊ ſupuenit ꝯfirmãs tũc regula locũ nõ hꝫ:vt pꝫ ſi q̇s bñ intellexerit in oĩbꝰ cõtrarijs ſupra dictis. Nã in.l.per fundũ.⁊.l.receptum:defectus conſenſus ſocij reddebat cõſtitutionẽ ſeruitutis inutilẽ:⁊ iđ qꝛ ceſſauit defectus.⁊ ſuperuenit cõſenſus ⁊ cõfirmatur cõſtitutio ſeruitutis.Itẽ.C.de cõtrac.iud..impedimentum donationis erat officiũ:ideo qꝛ ceſſauit officiũ ⁊ ſupuenit volũtas expſſa vel tacita ex tpis diuturnitate preſumpta cõfirmatur donatio.⁊ idẽ in.l.⁊ ſi cõtra mãdata.⁊ in.l.ſi q̇s donatorio.et in.l.i.§.ſed ſi filiꝰ.ff. de leg.iij.⁊ in.l.ſi deportati ſeruo. et.l.mulier.§.i.ff.de ꝯdi.inſti.⁊.l.i. C.ſi maior fact.fuerit.⁊ in.l.qđ in rerũ.§.i.ff.de le.l.i.legata iutiliter eo.titu.⁊.s̃.de ſyõ.impu.c.i.qꝛ ibi ceſſauit cã ipediẽs.i.minor etas: et ſuperuenit cã ꝯfirmãs.i.nouus cõſenſus ꝑ verba expreſſa vel per alios nouos actus extrinſecos declaratos.Et idẽ i.l.tribunꝰ.§.vlti. ⁊.l.ſi filiꝰ.ff.de teſta.mili.⁊ in oĩbꝰ alijs in quibꝰ cauetur ꝙ inutile a ꝑncipio tractu tpis ꝯfirmat̃.itẽ ꝯ regulã videt̃.ff.đ reg.cato.l.i.⁊.ij. Scribũt legiſte.ff e.l.qđ ab initio ꝙ ſpecialia ſunt:tñ nihil ẽ:qꝛ tex. aliter ſoluit in ꝑallega.l.i.in ver.q̃ diffinitio.ff.đ reg.cato.dicit em̃ ꝙ multũ refert vtrũ aliq̃d pure cõcipiatur inutiliter.⁊ tũc tractu tpis nõ firmat̃:aut ſub cõditiõe[a] ⁊ tũc pendẽte cõditione nõ põt inutile dici cũ ſit nullũ.⁊ ideo nõ impedi

inhabilitate validetur:⁊ adde hic dy.⁊ bar. in.l.fi.ff.de ſol. ☞ Adde in quantum tangunt vterqꝫ materiam filiuſfa. teſtantis qui tamen fit poſt ſui iuriſdi. Baldus omnino in rep. l.i.nu.ij.⁊ quod ibi dixi i apoſtil. ad ipſum.in verſiculo ad pias cauſas.C.de ſacroſancto. eccle. vbi quid in teſtamẽto ad pias cauſas vbi cito do.coapoſtillatorem meum.

a ¶ Adde quare regula cato. in legatis cõditionalibus non habet locũ Bar. in.l.i.col.vlti.ff. de reg.cato.⁊ in l.cetera.§.i.⁊ ibi do.ff.de leg.iij.⁊ Dyn.et que ibi dixi.s̃.in ꝓthe. folio.iij.

a ¶ Adde pulchre Bar.⁊ Alexã. ibi in addi.in.l.ſi iudex,ff.de var. cog.qñ per imperitiã iudex male iudicauit ⁊ bar.i ſua diſputat.incipiente.iudex per imperitiam.et Bal.i.c.i.§.iudices.et ibi cardi. Alexã.de pa.iu. fir.⁊ bar.⁊ Bal. in.l.filiuſfa i ꝑn. ff.de iudi.⁊ Inn. ⁊ Abba.in ca.ſuper eo ꝙ me.cã. ⁊ Ang.are.⁊ Io. fab.inſti.de obl. q̃ ex quaſi deli. naſ.in ꝑnc.Ange.de peruſi.l.ex maleficijs.§.ſi iudex.⁊ ibi Bar.ff. de act.⁊ obl.bar. Bal.et Ale.in.l. ij.ff.qđ q̇ſqꝫ iu.⁊ not.ꝙ iudex male iudicãs tenet̃ ex quaſi maleficio,vt hic ꝑ Dy. et in iuri.s̃.allega.ſed medicus male ſecans vel iniquas medicinas approprians tenetur ex maleſic.vt inſtitu.ad.l.acqui.§.imperitia.al's preterea ſi medicꝰ.et ibi Ioan.fab.et Ange.are.in dicto titulo de obli.qui ex quaſi Bart.et Bal.in.l.illicitas.§.ſicuti.hic allega.⁊ tex.⁊ ibi do.i.l.pe.C.de cõdit. ob cãꝫ da.⁊ ad ꝑdicta ⁊ oĩa exẽpla hic ꝑ Dy.poſita.vide ſingu.Inn. abba.et Fely.in.c.tua nos.de homici.et q̃d de aduocato an teneat̃ de imperitia.viđ ibi fely.pulchre in ꝑn.⁊ guy.đ ſum.i.c.i.E.đ aduo. ⁊ Bar.in.l.idẽqꝫ.§.ſi q̇s ea.ff.mãda.⁊ ſpe.ti.đ aduo.§.vlt.col.vl.ꝟ.

tur effectũ aſſumere per conditionis euentũ.Cum quod nulluꝫ eſt viciari nõ poſſit.ff.de iniuſto rup. teſt.l.nã et ſi ſub cõditione.

¶ Idem.

Non eſt ſine culpa q rei q̃ ad ſe non ꝑtinet ſe immiſcet.

¶ Si que aſſerit ſe iuriſperitum cum canonici et ciuilis ſit iuris ignarus ⁊ pretextu aſſertiõis fuerit aſſumptus in iudicem ꝑ imperitiam male iudidicauit[a] videtur fuiſſe in culpa quia ſe immiſcuit rei ad ſe non pertinenti et ꝓpterea iure cauetur quod ipſe tenetur actione in factum inq̃ſtum religioni iudicãtis videbit̃ equũ. ff.de var.cog.l.ſi iudex.⁊ de act.⁊ obli.l.ex maleficijs.§.ſi iudex ⁊ inſti.de obl.q̃ ex q̃ſi deli.naſ.i ꝑnc.et idẽ dico i eo q̃ ſe aſſerit medicũ cũ

quid ſi per imprudẽtiã.⁊ ti.de requiſitione cõſilij.§.i.verſi.cõſiliarij q̃d de imperitia notariorũ.vide Bal.cõſ.v in ꝑn.lib.ij.ꝙ imperitia notarioꝝ deſtruit mundũ.et ponit cõſciẽtias viroꝝ in magno diſcrimine vñ dicit gl.no.quã ſequuntur Cy.et Bal.i.l.fi.C.de fideiuſ.ꝙ ſimplicitas notariorũ nõ intelligentiũ clauſulas iuris quas quotidie ponũt in inſtrumẽtis nõ debet nocere partibꝰ:⁊ ſunt vt pica:et papiticꝰ gallꝰ q̇ ſtant in palatio dñorũ q̇ loquũt̃ ſine intellectu vt dicit ludo,de ro. in ſuis ſing f.iij. qđ not.⁊ de ipis vide gl.⁊ Io.de platea.i l.gñali. C.de ta.lib.x.et Bal.in.l.fi.C.de edẽ.col.peñ.⁊ Alexã.de imo.in.l.argẽtarius §.cũ aũt.col.vlti.⁊ ibi Ludo.bolo.i ſuis ꝑmis interpretationibꝰ.ff.de edẽ.vbi dicũt notarium teneri ad itereſſe ptis ꝑpter eius culpã ⁊ qñ q̇s teneat̃ de dãno dato ꝑ impitiam vide abbatẽ. ſicc.in ca.fi.de iniurijs ⁊ dãno dato.⁊ cardi.do.anto.i ſũma cõfeſſionali.trac.de reſti.Et de iudi.vide Lud.ro.in ſuis ſing.fo.v.co.ij.ver. iudex q̇ admittit.et Ludo.bolo.in d.l.fi.de var.cog.in ꝑmis interpre.et Felyñ.in.c.excõica.in fi.de here.⁊ Bal.in cõſi.lix.ante fi.lib.

☞ Adde ad materiam p̄ntis apoſt. ꝛ dicti origi. ſuper q̄ ſtructa eſt. ſ. in ꝯtū dr̄ hic ꝙ impitia nota riorum cū obeſt cōtrahētibꝰ eūdē dy. in. l. q̄ſitū. ꝛ qđ ibi dixi i apoſt. adiꝑm in ver. ꝯ ꝑferentē. ff. dop. leg. ꝛ ibi omnino Alex. cōſi. lxxxij. vol. j. ꝛ cōſil. xlij. vol. iiij.

a ℭ Adde quod fallit in fabro et opatorio q̄ excuſaf̄ ſi laborat i re alteriꝰ ꝙ̄ cōducentis ex q̄ facit de mandato eiꝰ. vt eſt gloſa ſing. ꝛ ibi bar. et i addi. Alexā. Ange. bal. ꝛ ludo. bolo. i. l. rē. §. tignū. ff. de rei vendi. et alex. i. l. de pupil lo. §. nūtiationē. col. iiij. ff. de no. ope. nūciatio. qđ limita. vt ibi per Ludo. bollog. et alex. i. d. §. tignū in addi. ad Bal. et vide Angelū. areti. in. §. cuz in ſuo. inſtitu. de re di. ꝛ Saly. in. l. nō iō minus. C. de accuſa. ꝛ Jo. de imo. ꝛ Lud pōta. in. d. §. nūciationem. ꝛ paulus de caſtro in cōſil. ccccli. in antiq̄s et Alexā. cōſ. xxvj. col. ij. lib. j. ꝛ Fely. in. c. vniuerſitati. colū. j. de ſentē. excō. ꝛ Bart. in. l. nō ſolū §. ſi mādato. col. ij. ver. circa primū dic. ff. de iniur. ꝛ ibi Alex. i addi. circa fi.

b ℭ Adde an ex ſola ſciētia q̄s teneatur q̄n nō impediuit vel non

medicinā ignorat: et per imperitiam aliquem ledit: vt. ff de offi. preſi. l. illicitas. §. ſicuti. ꝛ inſti. ad. l. acqui. §. imperitia. Jtē in q̄libet artifice aſſerente ſe peritū cum ſit imperitꝰ: qꝛ culpa eſt immiſcere ſe rei ad ſe nō ꝑtinēti: vt. ff. loca. l. ſi q̄s fundū. §. celſus. ꝛ. l. itē queritur. §. ſi gemma, ꝛ ad. l. acq̄. l. idem iuris eſt. in fi. fallit in meſſo re qui de dolo tm̄ tenetur et ſi imperite verſatus fuerit ſibi em̄ imputari debet qui eū adhibuit niſi fuerit in lata culpa q̄ dolo aſſimulatur. ff. ſi mē. fal. mo. dix. l. j. §. hec actio. Jtē in eo qui inuadit poſſeſſionez vacantē: qꝛ cū ſciat eam ad ſe nō pertinere videt̄ fuiſſe in culpaᵃ: ꝛ ꝓpterea tenet̄. C. vn̄ vi. l. fi. ℭ Sed nūquid ille q̄ potuit impedire ne alius lederetur: ꝛ non impediuit teneatur. De iure canonico ᵇ planū eſt ꝙ tenetur: qꝛ nō impediendo cū poſſet videt̄ participaſſe delictum ſeu fauorē prebuiſſe delinquenti: vt. s̄. de ſentē. excō. c. delicto. de iure aūt ciuili videt̄ prima facie idē ꝙ de iure canonico. quia

reuelauit. text. ꝛ ibi Jnn. ꝛ abba. ꝛ de bellenzi. in addi. in. c. quāto. de ſen. excōmu. ꝛ bar. i. l. j. §. ſꝫ i. eo. ff. ad ſill. vbi dicit ꝙ ſi quis occidit aliū me p̄ſente: ꝛ nō adiuuāte nō teneoꝛ. ar. gl. j. l. culpa caret. ff. e. tit. ſꝫ pau. de ca. i. l. fi. C. de his q̄bus vt indi. hoc limitat vt ibi vide ꝑ eū. ꝛ berna. in additi. Abba. in. d. c. ꝗto. ꝛ vide Barto. in. d. l. culpa. et i dicta. l. j. §. occiſorū. ff. ad ſille. et latius in. l. verum. in fi. et ibi Alexan. in addi. ff. de pari. Barto. ꝛ Bal. i. l. nō metū. §. ſꝫ lꝫ. ff. qđ metꝰ cā. et Bartolus ꝛ bal. in. l. vt vi. colū. ij. ff. de iuſti. ꝛ iur. ꝛ Ang. are. in. §. iuris p̄cepta. inſtitu. eo. ꝛ Ludo. ro. cōſ. cxvij. tex. et gl. in ca. nō inferenda. xxiij. q. iij. ꝛ archi. i. c. negligere. ij. q. vij. et Ange aret. in tracta. maleſi. in glo. che ay. tradito la patria tua. colum. ij. ꝛ ſpecu. titu. de lapſis. et diſpu. §. iuxta. ꝟ. q̄d ſi potui. et ꝟ. quid ſi amici mei. ꝛ Bal. in here. decre. col. v. ꝟſi. informat̄. ꝛ cepol. in cōſi. l. v. col. ij. in fi. et ange. in cōſil. lxxij. Fely. in dicto. ca. quante. Johā. and. ꝛ Jo. de anna. in. c. petrus. de homi. ꝛ Flor in. l. ait. lex. ff. ad. l. acq̄l. ange. in. l. j. C. de nil.

aggeri. nō rūp. ꝛ ſaly. in. l. j. C. d rap. vir. ꝛ bal. i rep. l. j. C. vn̄ vi. ꝛ abb. in. c. j. co. pe. de reſti. ſpol. ſꝫ opi. bart. i. d. l. vtrū repħēdit̄ ꝑ bal. in q̄dā eiꝰ cōſi. in q̄ dicit aīam bar. in inferno ꝑꝑ illā opi. cruciari vt referūt alexā. ang. are. ꝛ Fel. in locis. s̄. alleg. ꝛ illđ cōſi. Bal. nō potuit inuenire ꝛ vide aug. ariminēſez ꝛ Ber. landr̄. i add. ad ang. are. i. d. tracta. male fidei. ꝛ Lu de ro. in ſuis ſin. fol. vltimo. col. j. verſi. nūquid. et Ludo. bolo. in. l. modorū. i ꝑmis interpreta. ff. de pe. et Cy. i. d. l. j. C. vn̄ vi. et Bar. in aut. vt defunctorū funera. co. v. et Fely. in. c. q̄ alios. de hereticis q̄ ponit regulā cū pluribꝰ fal. ꝛ in. c. j. de of. de leg. ꝛ ſal. i. l. q̄ſq̄s C. ad. l. iul. mai. ſed aduerte ꝓm bal. i. d. l. non iōminꝰ ꝙ nō dꝫ ſibi denūciare per ſonā q̄ dꝫ ipꝫ offendere rōne ſcādali. ꝛ bal. idē dicit in. l. mānda. i fi. C. manda. ꝛ bar. et alex. i add. in. d. l. nō ſolū. §. ſi mādato. in. q. pen̄.

a ℭ Addꝺ gl. ſup ꝟbo ꝙ meū ꝛ ibi doc. in. c. iter dilectos. d fide iſtru. ꝛ ibi aliq̄d ꝑ Fely. col. x. ꝟſ. fallit tertio. ꝛ per gl. ꝛ philip. franc. hic q̄ et dicūt ꝙ bn̄ficiatꝰ nō agit ex

iure cauetur ꝙ ſi ſeruus ſciēte dn̄o ꝛ ꝓhibere nolēte occidat dn̄s occidiſſe vr̄. ff. de noxa. l. ij. in princi. Jtē qui ꝓpoſitū ſuū nō ꝓtexit cū poſſet in pari cā facinoris eſt habēdus: vt. ff. de re mili. l. oē delictū. §. qui prepoſitū. Sed contrariū huius determinatur. ff. eo. l. culpa caret qui ſcit ꝛ prohibere non poteſt tex. tamen illius. l. teſt ꝯriū. argu. a ꝯrio ſenſu ſumpto. quia ſi culpa caret qui ꝓhibere non poteſt ergo ſi ꝓhibere pōt videtur eſſe in culpa. tn̄ pro illa opi. induci poſſet: qꝛ iure cauetur ꝙ ſeruꝰ q̄ potuit opem ferre dn̄o ꝛ nō tulit capite punitur: vt. ff. ad ſill. l. j. §. eo. autem. tamē libero hoi vel proximo ex cauſa fideicom. liberando nō imputat̄ ſi opē ferre potuit ꝛ non tulit vt ea. l. j. §. ſed in eo. Jtē videtur iſta rl'a impedire officiū tractatus. ff. de neg. ge. qꝛ cū gerens aliena negotia ſine mādato fit in culpa dꝫ ſibi actio denegari tn̄ cōſueta eſt ꝛ facilis ſolutio: qꝛ cuꝫ naturaliter hō hoi offm̄ debeat. vt. ff. de ſerui expoꝛ. l. ſeruꝰ ea. l. magis ſuuꝫ offm̄ vr̄ adimplere ꝙ̄ culpabiliter rei aliene ſe immiſcere qꝛ appellās ꝓducit̄ facere rē ſuā quaſi ſua interſit rōne illiꝰ officij ꝛ cogitatiōis qđ inter hoies natura conſtituit: vt. ff. de iuſti. ꝛ iure. l. vt vim. ꝛ de app. l. non tātum. ꝛ q̄n appel. ſit. l. ij. §. fi. Dy. ℭ Jdem.

Nullus pluribꝰ vti defenſionibus prohibetur.

ℭ Nā ſi negaui me debitorē ad mei defenſionē ꝛ ſic ꝓpoſui exceptionē facti ſiue intētiōis nihilominꝰ poſſum poſtea ꝓponere exceptionē pacti ꝛ rei iudi. ꝛ al's vt in regula iuris nemo ex his in principio. ff. eodez. Jtem ſi prima propoſui exceptionem pacti vel iuriſiurandi poſſum poſtea proponere exceptionem rei iudi. vt. ff. de excep. l. is q̄. Jtē ꝛ ſil'. poſſum ꝓponere plr̄es exceptiōesᵃ vt pacti iuriſiurādi ꝛ rei iudi. vt. ff. de excep l. nemo ꝓhibet̄. eſt ꝯ effectꝰ regule ꝙ ſil' ꝛ diuerſis temporibus proponere poſſum plures defenſiones quibus oibus medientibus vel

ki. duplicato tñ bene excipit. vide
q̃ dixi in regula bñficiũ in fi. prime
poſtil. ⁊ vide ad no. hic Bar. i. l. ne
mo. ⁊ l. is q̃. ff. de excep. ⁊ Bart. et
doct. i. l. j. C. de fal. cã adiec. et ſpe.
ti. de excep. §. vi
ſo. col. pe. v̄ſi. i ſũ
ma notãdũ eſt. ⁊
Jo. an. hic i mer.
⁊ Bar. in. l. cũ de
indebito. ff. de ꝓ
ba. Bal. in. l. ſiq̃-
dem. c. de excep.
⁊ Bar. ſozi. in re
pe. l. j. in primis
cartis. ff. ꝺ vulg.
⁊ pupi. ſubſti. et
Ang. are. inſtit.
de excep. §. idez
iuris eſt. co. xvj.
verſi. capio quar
tũ principale. et
ver. hic ſumpta
occaſiõe an reus
poſſit opponere
⁊c. ⁊ ꝑ doct. i ſeq.
addi. allega. Et
not. ꝙ vbi quis
allegauerit plu-
res exceptiones
ſufficit alterã ꝓ
bare ad victoriã
ſue cauſe vt. c. cũ
iã dudũ. ꝺ p̃bẽ. ⁊
hoc ſentit dy. in
princ. verſicu. eſt
ergo effect⁹ ⁊c. ⁊
Alex. in cõſil. vj.
li. iij. niſi require
retur cõcurſus oĩm vt. l. iij. §. hoc
aũt ſuperiori ibi duas res docere.
ff. de itinere actuqꝫ priuat. vel niſi
ſe aſtrinxiſſet ad oĩa ꝓbãda vt. c.
lz cãm ⁊ ibi gl. in v̄bo aſtrinxit. de
ꝓba. ⁊ l. diuus ⁊ ibi Bart. ff. de re
iud. ⁊ no. Joh. ꝺ pla. in. l. monẽde.

altera eorum excludetur intentio
actoris. Sed opponitur et vide-
turꝙ ſi ꝓpoſui vnam non poſſum
ꝓponere aliã ſi em̃ cõuictus actio
ne noxali negaui me ſeruũ hr̃e in
poteſtate: ⁊ cõuictus de mẽdacio
volo me dicere ſeruũ hr̃e in ptãte
⁊ cõueniri noxalr̃ nõ ſum audiẽ-
dus vt. ff. de noxa. l. quotiẽs. §. pre
tor. ⁊ l. ſi ſeruus depoſitus. §. ſi ne
gauerit. Itẽ ſi cõuent⁹ de paupe-
rie negaui quadrupedẽ meũ eſſe
conuictus mendacio volo dicere
meũ eſſe ⁊ dare ꝓ noxa nõ audi-
or. ff. ſi quadr. pau. fe. d. l. j. §. iter-
dũ. Itẽ ſi rei ven. cõuẽtus negabã
me poſſidere ⁊ cõuictus de mẽda
cio volo me dicere poſſidere ⁊ pa-
ratũ me ſuſcipere iudiciũ nõ au-
dior nã poſſeſſio nihilomin⁹ trãſ-
fertur ad actorẽ vt. ff de rei vẽ. l.
fina. Itẽ ſi conuentus hypo. nego.
rẽ debitoris ⁊ poſtea ꝓbato dñio
debitoris volo dicere mihi primo
obligatum fuiſſe nõ audior. vt in
autẽ. de triẽ. ⁊ ſem. §. illud quoqꝫ
col. iij. ⁊. C. q̃ poſ. in pign̄. ha. autẽ.
itẽ poſſeſſor. ¶ Itẽ ſi negaui ſcri-
pturã meã q̃ ꝯ me ꝓducebat vel
negaui numerationẽ: ⁊ cõuictus
volo poſtea ꝯfiteri ſcripturã meã
⁊ numerationẽ allegare ſolutionẽ

in. iiij. no. de delato. li. x. ⁊ Bar. in
cõſi. cxxiij. in fi. v̄ſ. quarto dico qui
allegat dy. hic ⁊ ample ꝑ Fely. in
d. c. lz. cãz ſuꝑ verbo aſtrinxit. col.
xxxj. vbi ponit duas cõcluſiones
cũ decem fallẽ. ⁊
Fely. ſing. in. c.
ij. col. xij. verſi. re
ſtringitur de re-
ſcrip. ⁊ abba ſic.
cõſi. lxxxvij. ⁊ in
cõſil. l. li. j. Adde
Alex. cõſi. lxj. co.
ij. ver. ſed in caſu
nr̃o. lib. ij. ⁊ pau-
lus de caſtro. ꝯſ.
xxvj. in antiq.
angel⁹ et Jaſon
in. §. j. ꝺ ac. ⁊ ipm
Ange. in. §. q̃ aũt
ſe volunt et ibi
Jo. fab. inſtit. de
excu. tuto. et ibi
Jaſo. in addi. ad
chriſtofor. por. et
qñ qualitas ad-
iecta facto de-
beat ꝓbari cum
facto. vid ꝑ fely.
vbi. ſ. et in. c. i ex
aminata. ꝺ iudi.
⁊ imol. ⁊ anto. i. l.
exhibita. eod. ti.
⁊ Alex. i. l. diuus
colũ. ij. verſi. ſuc-
ceſſiue. q̃re Bal.
⁊ moder. in. l. ti-
tia. ff. ſolut. ma-
trimoñ et Anto.
corſeti in ſuis ſingul. in litera q̃li-
tas ⁊ Alex i additio. ad Bartolũ
in. l. q̃ vxori. §. qui tñ. ff. de adulte.
Bartolus in. l. fulcin⁹. §. j. ff. ex q̃
bus cau. in poſſeſſio. eatur. ⁊ Bal-
dus in. l. prima. C. ꝺ ꝯditio. infert.
et in. l. ij. poſt Cy. C. de ꝓbatio. et

nõ audior: q2 nihilominus cõdemnabor in duplũ
vt in autenti. de triẽ. ⁊ ſemi. §. ſtudiũ quoqꝫ ⁊. C. de
nõ nume. pecu. autẽ. cõtra q̃ propriã. Sed in oĩb⁹
his dicũt ꝙ ſpecialia ſunt. Ratio autẽ ſpecialita-
tis eſt vt mendaciũ puniatur vbicũqꝫ ergo depre-
hendetur in ꝓponente defenſiones mendaciũ idẽ
erit dicendum per oĩa cũ vbi eadẽ ratio eſt idẽ ius
ſtatui debet: ſed vbi ꝓponuntur exceptiones cõtra
rie neceſſe eſt ineſſe mendaciũ: q2 ſi vna eſt vera ei⁹
contraria neceſſario erit falſa. Cum ad poſitionem
vnius contrariorum ſequatur remotio alterius. ff.
de verbo. ſig. l. hec verba. ⁊ de inſtito. l. ſed et ſi pu-
pillus. §. ſi inſtitoria. et propter hoc opinio illorum
qui dicunt eijcere proponentes exceptiones cõtra-
rias non procedit. vnde mihi videtur clarius[a] di-
ſtinguendum: quia dico aut exceptiones que videñ
tur cõtrarie proponuntur conditionaliter aut ſim-
pliciter. ſi conditionaliter proponi poſſunt etiam
contrarie verbi gratia: quia dico me debitorem nõ
eſſe ſed ſi cõtingit probari me debitorẽ eſſe propo-
no exceptionẽ pacti de nõ petẽdo vel ſolutiõis vel
aliã ſimilẽ. vt. C. de excep. l. ſi quidã in fi. Sz ſi ꝓpo
nũtur ſimpliciter aut eſt poſſibile primã conuerti
aſſertionẽ concurrere cũ ſcdã: aut non eſt in primo
caſu quãdo eſt poſſibile primã cũ ſecunda cõcurre
re. i. poſſibile id qꝺ in vtraqꝫ cõtinet ſimul verũ eſſet
tunc licet plures proponere ſimul ⁊ diuerſis tẽpo-
ribus ⁊ ita loquitur iſta regula: ⁊. ff. eodẽ tit. nemo
prohibet. ſed ſi nõ eſt poſſibile primã cõuerti aſſer
tionem cũ ſcdã concurrere: id eſt nõ eſt poſſibile ſil'
verũ eſſe quod in vtraqꝫ continetur. quia in vna ne
gat: ⁊ in altera affirmat ⁊ affirmatio ⁊ negatio ſũt
directe cõtraria tunc dico ꝙ nõ audietur. vt in au
tenti. de trien. ⁊ ſemi. §. ſtudiũ vero. ⁊. §. illꝺ quoqꝫ.
⁊. C. de non numera. pecu. autenti. contra qui ⁊ de
compẽ. l. fi. ⁊ qui potio. in pignora. habe. autenti.
poſſeſſor. ⁊. ff. de rei vendit. l. fina. ⁊ ſi quadru. pau.
feu. dica. l. j. §. interdum. ⁊ de noxali. l. fina. ⁊. l. ſi ſer
uus. §. ſi negauerit. ¶ Itẽ opponitur. quia iure ca-
uetur ꝙ reus in exceptione eſt actor: vt. ff. de excep.
l. j. ⁊ de probatio. l. in exceptionibus in princip. ſed
actor nõ põt plures actiões proponere ſed vnã de
pluribus debet eligere. ff. eo. l. nemo. §. quotiens. ⁊
de tribu. acti. l. quod in heredẽ. §. eligere ergo nec
reus poterit opponere plures defenſiones vt vide
tur reſponde. ⁊ dico ꝙ ꝯtrarias plures actiones actor

Angelũ. aret. et
Jaſo. ꝺ mayno.
colum. xx. in. §.
omnium. autẽti.
de actioni et ibi
quid in actore et
q̃d in reo. ⁊ Ale-
xan. conſil. cxxj.
col. penul. verſi.
quod libro pri-
mo. et pulchre ꝑ
Fely. in. c. audi-
tis colũ. penul.
ver. ij. concluſio
de preſcripti. et
Ludo. bolog. in
ſuis ſecũdis in-
terpreta. in. l. ſi
arbiter. ff. de pro
ba. ⁊ Bar. in diſ-
putatiõe inci. in
re municipali. ⁊
deciſi parlamẽ-
ti dalphina. que
ſtione. cccccliij. ⁊
ibi in addit. et
hypoli. de mar.
in ſuo ſingula.
M. lxxxvij.
a ¶ Adde Bar.
in. d. l. nemo ꝓ-
hibet ⁊ ibi Alex.
in addi. ⁊ Bar. i
l. j. ver. circa ꝓm.
C. de fur. ⁊ i aut.
ꝯ q̃ ꝓpriã. i. ij. ⁊.
iij. co. C. ꝺ nõ nu.
pecu. h allegãt ꝑ
dy. ⁊ ray. ⁊ imo.
i. l. titie ſi nupſe-
rit. ff. ꝺ cõdi. ⁊ de
mõ. ⁊ bal. i. l. pẽ-
ptorias i. iij. col.
v̄ſ. q̃ro nũq̃d ille
C. ſniam reſcin.
nõ poſſe. ⁊ Inn.

ĩn.c.cū venerabilis cū excep.⁊ Lā
fran.de ora.in.c.q̄m.ꝯ falſam ſup
ꝟbo exceptiōes.col.ij.ꝟ.ex his ſeq
tur de ꝓbati.⁊ Abb.i.c.paſtoralis
col.v.ꝟ.iuxta hoc.⁊ ibi fel.co.v.ꝟ.
circa dicta.Abb.

excep.i.vlti.q.⁊ i.l.ſi expſſum.ff.de
app.ꝙ actor pōt replicatiōe plēs
actiōes ꝓpōere vt ibi vide.Adde
ꝙ poſui.s.e.i ꝓxi.p̄cedēti apoſtil.
imol.poſt gloſ.⁊ Bar.i.l.nemo.ff.
de excep.⁊ Spe.

de excep.⁊ ſalyc.
poſt Cyn.⁊ bar.
in dicta autē.ꝯ
etiā fely.i.c.im
putari col.j.ver.
q̄nta declaratio
de fide inſtrumē
torū ⁊ Bar.in.l.
cū idebito.i p̄nc.
ff.de ꝓba.⁊ Ale.
in.l.etiā.§.lʒ.ff.
ſolutio.matri.et
bar.i ſua diſpu.
incipi.iudex per
imperitiā.col.ij.
ꝟſ.quarto ꝓbat.
☞ Adde ad ꝓ
poſitū hu⁹ apo=
ſtil.iſtū.in.l.cete
ri.⁊ qđ ibi poſui
in apoſti.ad ip̄ʒ
in ꝟſi.ꝯtrīs exce
ptiōib⁹.ff.de no.
ope.nūcia. dixi i
apoſt.ad bal.i.l.
j.in p̄n.C.de fur.
⁊ i.l.cū de idebi=
to.ff.đ ꝓba.⁊ ple
ne plāfrā.đ ora
in.c.q̄m ꝯ falſaʒ
.§.exceptōes.nu.
ij.ꝟ.ex.his ſeq̄r
⁊ ibi i apoſti.ad
ip̄m.in ꝟ.diuer=
ſis tp̄ib⁹ de ꝓb.
all'.d.coapoſtil.
a ¶Adde qđ ꝑ
iſtā vltimā rōnē
dy.tenet bar.i.l.
nemo ꝓhibet.đ

nō poſſit ſimul ꝓponere plures tñ
exceptiones re⁹ pōt ꝓponere ſiue
ex eadē ſiue ex diuerſis cauſis ori
ginē ſumētes vt hic et p̄alleg.l.is
q̄.⁊.l.nemo Nō autē eſt q̄re aliud
in vno ⁊ aliud i alio.qꝛ fauorabi=
liores ſunt rei q̄ȝ actores vt i regu
la iuris.Nō rōnis ª eſt qꝛ in ptāte
eſt actorū q̄n ꝓuocēt nō i poteſta=
te reorū q̄n ꝓuocēt:vt.ff.de doli ex
cep.l.pure.§.fi.ſʒ an ꝑviā cumula
tiōis ꝓponere poterit plures ac=
tiōes q̄dā nō itelligētes cumula=
tiōis materiā dicūt ſimplr ꝙ nō.
vt p̄dicto.§.q̄tiēs ⁊ iō ꝯct⁹ de cu=
mulatiōe cōīt valeat ⁊ ſic vtil' apđ
canoniſtas ſic apđ legiſtas:qꝛ ſm
cāones dʒ exp̄mi res ⁊ cā lʒ ñ a=
ctiōe ᵇ nūq̄d pēdēte prio iudicio li
cebit eādē rē ex alia cā petere:vel
an licebit aliā rē petere ex eadem
cā h̄.n.ē cumulatiōis natura. Ad
hu⁹ declarationē ⁊ itellectū q̄ren
dū ē an cumulatio ſit admittēda ᶜ
⁊ i q̄b⁹.caſib⁹.Et circa h̄ prio iq̄rē=
dū ē an p̄ncipia ſiue rl'e q̄ đ cumu
latiōe tradunt ſint ꝟe qꝛ p̄ncipijs
ignoratꝫ igrari opʒ ⁊ ea q̄ ſūt poſt
p̄ncipia.ar.i aūp.de non alie.§.ſi
min⁹. ¶Rl'a aūt q̄ de cumulatiōe
tra.tradi dʒ copulatiue h̄ mō vbi
plēs ſūt actiōes ꝯrie:⁊ q̄ electiōe
nō tollūt.⁊ i pria q̄rū abſolutoria
lata nō parit exceptionē rei iud.i
ſcđa ibi admittit cumulatio. Sʒ
cū tractat đ cumulatiōe impediē
da dʒ tradi rl'a diſiūctiue ex h̄ mō
vbi plēs ſūt ꝯrie actiōes vl' q̄ ele=
ctiōe tollūt vl' i quoꝝ pria abſolu=
toria lata parit exceptionē rei iu=

i.ti.đ excep.§.iiij.
et de ſnia.§.viij.
ꝟ.ſʒ nūq̄d talis.
b ¶Adđ an ac=
tio debeat expri
mi.i libello tā đ
iure ciuili q̄ȝ ca=
nonico ꝑ gl.bar.
bal.⁊ ale.i.l.j.§.
j.ff.đ ed.cy.bar.
bal.ſal.iaſ.⁊ ale.
i.l.edicta acti.C.
de ed.⁊ io.fab.⁊
ang.are.⁊ iaſ.in
.§.oīuʒ aūt actio
nū iſtit.de act.et
im.abb.⁊ fel.i.c.
dilecti.đ iud ⁊.c.
examinato.e.tit.
vbi i.d.c.dilecti i
fi.fel.ponit regu
lā cū q̄tuor fallē.
c ¶Adde an ⁊
q̄n cumulatio ſit
admittēda glo.
cy.bar.bal.i rep.
paduana fal.āg.
pau.de ca.iaſ.de
may.⁊ alexā.de
imo.i.l.edicta.C
đ edē.⁊ io.đ pla.
to.abb.āg.are.⁊
iaſo.i.§.ſi min⁹.
co.xij.iſti.đ act.⁊
bal.⁊ car.⁊ alex.i
c.j.an marit⁹ ſuc
ced.vxo.i vſi.feu
do.⁊ alexan.i.l.ſi
idē.ff.đ iuriſ.oīm
iudi. Et opinio

di.i ſcđa ibi repellit cumulatio.Qđ aūt p̄dicta rl'a
copulatiue poſita ſit ꝟba:oſtēdo ſic prio ꝑ illđ gnāle
nō dʒ expectari caſus cui⁹ nihil opat euēt⁹: vt.ff.đ
fideiuſ.l.pe.⁊ ad vell'.l.aliit.§.fi.ſʒ certū eſt ꝙ abſo
lutoria lata i petitiōe p̄ma nō patit exceptionē rei
iudicate:ſcđa q̄ncūq; mutat pſona vl' cā petēdi vi
res.ff.de excep.rei iud.l.cū de h̄.⁊.l.cū q̄rit.ḡ ñ dʒ
ipediri ſcđa pēdēte pria p̄terea i ſpe dubia ꝯſtitut⁹
nō dʒ eē melioris ꝯditiōis q̄ȝ is q̄ ē in ſpe certa vt
ꝓbari p̄t ex.l.vlt.ff.de cōpēſa.⁊ ex.l.eū q̄ duob⁹.de
aq̄.hered.⁊ de leg.iij.l.j.i prin. ſʒ nō dū abſolut⁹ in
pria ē in ſpe dubia:ſʒ abſolut⁹ eſt in ſpe certa.Si ḡ
dicim⁹ petitionē ſcđam ex alia cauſa ꝓpoſitā:vel
ad aliā rē ex cā eadē ipediri pēdēte prima ⁊ ꝯcedi
abſolutoriā latā in prima iā nō abſolut⁹ melioris
cōditionis q̄ȝ abſolut⁹ ꝙ eſſe nō dʒ vt dictū eſt ma=
xime qꝛ nō ſolet actor litē ꝯteſtādo facere cōditio=
nem ſuā deteriorē vt in regula iuris.ff.eo.l.nō ſo=
let.⁊ ff.de nouati.l.illa.Preterea ꝓbatur:alio mo=
do certū eſt ꝙ appellatione ꝓnunciatū extinguit:
⁊ ad eū ſtatū reducit in quo erat poſt litē cōteſta.⁊
ante ſniam vt ꝓbatur per.l.ita demū.de ꝓcura.C.
et per.l.qui cū maio.§.accuſaſſe de bonis liberto.
ff.de iniuſto.teſt.l.ſi quis filio.§.hi aūt oēs.⁊ per.l.
ij.in fi.Unde paria vident litē pendere ⁊ appella=
tionē interpoſitā.ſed interpellatione interpoſita li
litum eſt plures cōtingere ſeu cumulare ex quibus
oſtendit appel.iuſtitiā cōtinere ergo pendēte cau=
ſa principali.licere videtur plures cauſas cumula
re ex quarū oīm vel vnius ꝓbatione appareat rem
deductā in iudicio debere deduci in condēnationē
vt.l.ſcio.§.vlti.ff.de appella.preterea pro hoc pōt
induci inſti.de act.§.ſi minus intelligendo tex.vt
iacet.et de doli excep.l.apud celſum.§.itē querit.
Itē pōt probari per.l.vlti.ff.de appel.nā ibi licitū
eſt petere ex eadē cauſa ad aliā rē extēdere.Et ſic
ex his duab⁹ ꝓbat ex.§.itē querit ꝙ prima pēden=
te poſſe ex eadē cauſa agi ad id qđ plus ⁊.l.ſcio ꝓ=
batur ad eādē rē agi poſſe ex alia cā.Ex duob⁹ pri
mis arg.cōcluditur vtrunq; cōiter p̄terea probari
pōt per.l.ſed ſi.ante de excep.nā ibi prima ⁊ ſecū=
da petitio eādē cauſam habēt cōſiderato effectu ⁊
ad diuerſa ꝓponunt:⁊ qꝛ abſolutoria lata in pria
nō parit except.in ſcđa etiā admittitur cumulatur
ergo ⁊c.preterea pōt probari per.l.j.§.qui aūt.ff.
quoꝝ lega.di.intelligēdo literā gnālr vt iacet quē

Bart.in.l.edicta
poſt mediū ꝟ.ſʒ
iuxta hic q̄ro ⁊c.
et i.l.libellorū §.
ſed ſi aliud.ff.de
accuſa.vbi tʒ ꝙ
plures actiones
vel accuſatiōes
diuerſe ſpēi con
tra eūdē in eodē
libello cumulari
nō preſen.arg.l.
nō eſt nouū.ff.de
acti.ēpti.repro=
batur a docto.qꝛ
cōtra Bar.ē glo.
in.c.diſpēdia.in
ꝟſic.pſonalis.ſ.
de reſcrip.eo.lib.
⁊ tʒ Saly.in.l.ſi
q̄s homicidij.C.
de accuſa.dices
opi.Bar.iure nō
ꝓbari refert ⁊ ſe
quit Alex.i.d.l.
ſi idē in princi.ꝑ
illū textū.Et an
i odioſis admit=
tatur cumulatio
vide glo.quā fa=
ciunt ibi Bart.⁊
Ludo.bolo.ſin.
in.l.vbi fideiuſ=
ſor.ff.de ſolu.et
Bart.in.l.ij.§.j
ff.de cōditio.in=
ſtitu.⁊ Bal.in.l
ſaucim⁹.§.ſi q̄s
aūt.C.de dona.⁊
Alexan.in.d.l.ſi
idem colum.ij.⁊
adde hic Abb.
ſiccu.x.colum.in
ca.ij.colum.pe=
nul.⁊ ſeq.de lib.
obla.⁊ ſpec.titu.

de actio.⁊ peti.§.ij.ꝟſi.notādū etiā.⁊ ꝟſi.ſed nunqd pñs.⁊ ſimul ⁊c.
⁊ aliqd ꝑ Bar.Angel.in repe.⁊ ibi Alex.in.l naturalr.§.nihil cõe.ff.
de acqui poſſ.⁊ Ludo.de ro.in ꝯſil.ccxl.incip.viſo themate ⁊ in cõſil.
ccccxij.col.iij.ꝟſi.an libellus ⁊ Alex.ꝯſil.lviij.circa prin.li.v.⁊ Ludo.
bolo.i.l.nemo.§.

admodū ſolemus facere quotiens incertū eſt que
actio potius teneat.nā duas dicamꝰ ⁊c.ergo cõclu
dit ex eo ꝙ due actiones ex diuerſis cauſis poſſint
eodē tempore ad idem proponi cumulationes con
cedunt. Itē ſcða regula tradita diſiunctiue ſimilr
vera:qꝛ cõſtat ꝙ vbi ſunt plures actiones cõtrarie
ꝓpoſita vna repellit alia. ratio eñ cõtrariorū eſt q̄
eſt vt poſito vno alterū intelligat remoueri ad hoc
facit.C.de fur.l.j.⁊ ſi ſeruus extero.l.vnica.⁊ de cõ
di.l.fi.ff.de inſti.l.ſed ſi pupillꝰ.§.inſtitutoria. ⁊ de
ꝟbo.ſigni.l.hec verba.Itē ſi electione tollit vna ele
cta ꝑcludit alterꝰ via:vt.ff.de noxa.l.electio et de
tributo.l.qð in heredē.§.eligen.Itē vbi ſunt due
in quaꝝ prima ſnīa lata parit exceptionē rei iudi.
in ſcða repellit cumulatio.ff.de excep.l.fundū.⁊.l.
fundi.appet ergo ꝙ premiſſe due regule quarū pri
ma ꝑmittit cumulationē:ſcða denegat vere ſunt.
Cõtrariū[a] aūt predictoꝝ arguo ſic falſum.⁊ de in=
officioſum nõ ſunt cõtraria nec electione tollūtur
nec abſolutoria lata in vno parit excep.rei iudica.
in alio:⁊ hec colligi pñt ex.l.eā qui de peti.here.et
l.luciꝰ.ff.de excep.⁊.l.ꝯtra maiores.C.de inoffi.te=
ſta.⁊ tñ ab eodē ꝓpoſite impediūt ſe ꝯcurſum:ergo
regula prima cumulationē admittēs eſt falſa.Itē
noxalis actio de fracta noxe deditione.l.j.inſolidū
q̄nq̄ꝫ cõpetēs ⁊ cū noxe deditione.l.noxaliter q̄nq̄ꝫ
ſimul ꝓponunt nec impediunt cõcurſu: ⁊ abſoluto
ria lata in vna parit excep.rei iudi.in alia: vt in.l.
in delictis.§.ſi detracta.per de noxa. ergo regula
ſcða cumulationē impediēs eſt falſa.Preterea pe=
titoriū ⁊ poſſeſſoriū non ſunt oppoſita:vt ptꝫ in.l.j.
.§.huius aūt.ff.vti poſſ.nec electione tollūtur ⁊ cu
mulantur:vt in.l.cum fundū.§.fi.de vi ⁊ vi arma.
⁊.l.naturaliter.§.nihil.de acqui poſſ.⁊ tñ abſoluto
ria lata in petitorio,parit[b] excep.rei.iudi.in poſſeſ=
ſorio.vt determinatū eſt in.l.ij.et.iij.§.quidā.ff.de
interdic.ergo predicta regula ſcða cumulationem
impediens eſt falſa.Preterea hipothecaria ⁊ per=
ſonalis ſunt diuerſe:ita ꝙ non ꝯtrarie nec electio=
ne tollūtur:⁊ tñ abſolutoria lata in perſonali parit
exceptionē in hypothecaria; vt.ff.quibꝰ mod.pig.

quotiēs.ff.de re=
gu.iur.in ſcðis
interpre.⁊ Pau.
de ca.in ꝯſ.cxcij.
col.ij.incip.viſis
⁊ cõſideratis.ij.
vol.nouoꝝ ⁊ bar
ba.poſt do c.i re=
pe.ca.raynaldꝰ.
fo.xxxij.col.iij in
fi.ð teſt.⁊ deciſi.
pla.delph.cxliij.
⁊ ibi i addi.⁊ de
odioſis ⁊ penali
bus cepolā.i ꝯſi.
xxxiij.ſatis am=
ple.⁊ adde Joā.
de imo.ꝯſil.cxij.
a ¶ Adde ꝙ cõ=
uētus vna actio
ne cū poſſet plu=
ribꝰ cõueniri dꝫ
prius ab alijs ab
ſolui qꝫ cõdēnet.
tex.es quē Luð.
põta.in ſuis ſin=
gu.colū.iij.fo.iij.
verſi.aduerte.di
cit eē vnicū.et.l.
ſi pupillus.ff.de
annuis leg.licet
videret ſm eūdē
ſecus qꝛ electiõe
vnꝰ ab alia libe
rat.vt.ð.l.qð in
heredē.§.elige=
re:ſed illam.l.ii
pupillus nõ po=
tui in libro meo
inuenire.
b ¶ Adde.Dy.

vel ypo.ſol.l.ſi deferēter:nihilominus cumulātur
⁊ ſimul ꝓponūtur[a] vt in aut.de fideiuſ.§.ſed neqꝫ.
col.j ergo rl'a eſt falſa.Preterea ibi ꝯceditur cumu
lare.i.diuerſas actiones ex diuerſis cauſis ad idē
ꝓpone ſm intellectū verū vbi actor eſt incertus ꝓ
pter factum aduerſarij q̄ potius cõpetat:vt.l.j.§.q̄
aūt.ff.quoꝝ leg.⁊ ibi nota.ergo vbi ꝓpter factū ad
uerſarij nõ eſt incertus nõ permittitur actori ex di
uerſis cauſis plures actiões ad idē ꝓponere.ergo
regula prima cumulationem admittens eſt falſa.
Preterea ſi peto rem legatā rei vēdi.⁊ ſuccumbo ſi
poſtea peto perſonali actiõe ex teſtamēto ſi quidē
in prima ꝓnunciatū fuerit rē non fuiſſe teſtatoris
non obſt.exceptio rei iudi.ar.ff.de excep.rei iudi.l.
ſi.et tamen ſi ꝓpoſita vna eadē pendēte velim ꝓ=
ponere aliā nõ poſſum vt in.l.cū filius.§.varijs.ff.
de leg.ij.cū ergo hec non ſunt cõtrarie ſed diuerſe:
nec electiõe tollunt ⁊ poſſibile ſit abſolutoriā latā
in prima nõ parere.except.rei iudi.in ſecūda ⁊ tñ
impediūt ſe cõcurſu apparet primā regulā eſſe fal
ſam.Preterea ciuilis ⁊ criminalis ex eodē facto ꝓ
cedentes[b] nõ ſunt cõtrarie:ꝙ ptꝫ qꝛ vna poſita nõ
põt excludi altera:nec tollūt electiõe nec ſnīa lata
in vna parit excep.rei iudi.in alteram:vt.l.j.C.qñ
ciuilis act.crimina.ꝑiudicꝫ ⁊.ff.ð tab.exhi.l.locū.§.
ſi qs dolo.⁊ de lib.homi.exhibe.l.iij.⁊ tñ impediūt
ſe cõcurſu ⁊ nõ cumulātur:vt.l.iterdū.de publi.iu.
⁊.l.ij.§.j.vi bo.rap.ergo reliquit pria rl'a falſa.pre
terea actio de periculo q̄ dat ꝯ venditorē ſerui:et q̄
datur cõtra emptorē nõ ſunt cõtrarie nec electiõe
tollunt nec vno cõuento alter liberat:⁊ tñ vna poſi
ta implebit altera vt.l.quotiens.§.ſi creditor.ff.de
pecul.ſi ergo ꝯ.diuerſas ex eadem cā:⁊ ad diuerſa
impediunt cumulari.multomagis qñ ꝯ eūdē ex ea
dē cā lꝫ ad diuerſa impediant.ergo regula cumula
tionē inducēs nõ ꝓcedit.Itē ꝯ regulā cumulatio
nē inducēte eſt.l.ſi qs libertatē ad fi.ff.de peti.her.
nā ibi ichoata petitiõe libertatis ex vna cā nõ per=
mittitur ꝓbari cõpetere libertatē ex alia:q̄ aperte
impediunt cumulationē ad idē ex alia cā ꝓpterea
cõtra regulā eſt.l.ſi duo.§.idē iul.in fi.ff.de iureiu.
nā ibi nõ permittitur ſcða petitio in q̄ ſcða ꝓpter
diuerſitatē ꝑſonarū nõ obſtet exceptio rei iudi.ab
ſolutoria lata i prima.Itē ꝯ cumulationē eſt.l.nõ
eſt nouū.ff de act.emp.ibi eñ nõ permitit plures
ex diuerſis cauſis eodē tpe ad idē ꝓponere:ſed di=

⁊ quē ibi dico in
regula q̄ ad agē
dum.ſ.eodem et
Dynꝰ.ſ. eadem
regula.verſi.ad
tertium.foli.ſe=
quen.et Abba.
ſiccu.et docto.in
c.j.de cauſa poſ=
ſeſ.et proprieta.
a ¶ Adde an in
eodē libello poſ=
ſit cumulari hi=
pothecaria et ꝑ=
ſonalis.Ludo.
de ro.in conſilio
ccxl.col.ij.verſic.
ij.dubitatur et
doc.in iuribus ꝑ
Dy.hic alleg.et
ſimplr.in deci=
ſio parla.gratio
nopo.dalphina=
li.cviij.⁊ Jo.fab.
Ang.are.⁊ Jaſ.
in.§.item ſeruia
na inſtitu.ð act.
b ¶ Adde qñ ci=
uilis actio poſſit
cumulari cū cri=
minali.Cyn.in
ð.l.j.C.quando
ciuilis actio ⁊c.⁊
Bardo.in.l.ij.§.
j.ff.vi bo.rap.et
Bal.in.l.j.col.ij.
verſicu.ſed con=
tra.C.de appel.
et in.ð.l.edicta
actio.in repe.pe
ruſina.C.de edē.
et Alexan.in ad
dit.ad Barto.in
ð.l.ij.§.j.vi bon.
rapt.et.ſ.in vlti.
poſtil.

cit vnam debere proponi in qua vtriuſq̧ cōmodū veniat: pater ergo ex p̄dictis cumulationē nō ꝓcedere nec ꝓcedere poſſe regulas que de cumulationē tradūtur. ¶Regulas cōcedo ⁊ ad oppoſita ſingulariter reſpondeo. Et primo ad primū: q̄ quedā ſunt cōtraria in origine ⁊ effectu: ⁊ illa tollunt̄ electiōe. vt in.l.j. de fur. ⁊ ſi ſeruus exter. ⁊ de condi.l.vlt.C. ⁊ in his cumulatio nō ꝓcedit. Quedā ſunt contraria origine ⁊ effectu cōuenientia: q̄ ad vnū finalē effectū tendentia. vt falſum ⁊ inofficioſum: ⁊ iſta nō tollūtur electione: nec ſnia lata in vna preiudicat in altera vt.d.l.cū quo: ſed nō patiuntur ſe ꝯcurſu rōne cōtrarietatis que eſt in origine: ⁊ in his ſimiliter cumulatio nō ꝓcedit: vt.d.l.ꝯ maiores. Quedā ſunt q̄ nec in origine nec in effectu ſunt cōtraria ⁊ electiōe nō tollūtur ⁊ abſolutoria lata in vno nō p̄iudicat in alio: ⁊ in his ꝓcedit regula q̄ cumulationē p̄mittit. ¶Ad ſcdꝫ reſpōdeo: q̄ in.§.ſi detracta nihil cumulat̄ nō ibi petit̄ aliud: ſed idem nec ex alia cauſa ſed ex eadē. Et ſolum agitur de quodam bñficio a lege permiſſio excedēdo vel denegādo: vnde ibi nihil agit̄ q̄ ſpecialiter detractionē aut argumentū; inducatur quantū ad formā ſententie vt in.l.miles.§.ij.ff.de re iudi. vñ ad materiā de cumulatione nihil facit. ¶Ad tertiū r̄ndeo ꝙ credo ꝙ non ſit verū ſimpliciter ꝙ abſolutoria ſentētia lata in petitorio pariat exceptionē rei iudicate in poſſeſſorio ⁊ tali rōne: q̄ ſicut cauſa dñij ſepata eſt ab vſufructu formali: ita cā ꝓprietatis ſeparata eſt a poſſeſſione: vt colligi poteſt ex.l.naturaliter.§.nihil. ⁊.l.p̄miſceri.ff.de acq.poſ. ſed ſi forte conſtat ꝙ lata in dominio non parit exceptionem rei iudicate in vſufructu formali: vt.l.ſi cum argentum.§.penulti.ij.reſponſo.ff. de exceptione rei iudica. ergo lata in proprietate non parit exceptionem in poſſeſſiōe: ⁊ hoc determinatur.C.de interdi.l.incerti. Et quia de terminutiōis contrarie reperiuntur ideo plene dices vt.j.eodem.titu.qui ad agendum. ¶Ad quartum dico.ſ.ad.§.ſed neq̧ dubitationis cauſa quod propoſita perſonali non poſſit ex poſtfacto proponi ypothecaria ꝙ abſolutio lata in perſonali parit exceptionem in hypo. vt dicta.l.ſi deferente licet ergo coniungere ab initio vt in.§.ſed neq̧ ſed non cumulare ex poſtfacto: quia ⁊ al's in ſimili conceditur ab initio ꝙ ex poſtfacto denegatur vt.l.⁊ ancillarū.§.illŏ. ⁊.l.quotiens.§.ſi creditor.ff.de pecul. ¶Ad quintum.ſ.ad.§.qui autem reſpon. quia licet ibi poſitio actionum ſit copulatiua tamen concluſio petitionis alternatiua eſt: vt patet dum di. proteſta.ſi ex altera ⁊c.ſi alternatiua: ḡ incerta ⁊ rōne illi⁹ incertitudīs r'r̄iter nō ꝓcedit. vt in.l.p̄tor.§.q̇ ſūt.ff.de iniurijs magis em̄ cōcluſio[a] petitiōis ſpectari dꝫ q̄ petitio. ar. de li.leg.l.aureli⁹.§.ſticho. ⁊ de penis.l.ſi p̄ſes ſed in cumulatiōe petitio ⁊ ꝯclo copulant̄: ⁊ ſic nō repellēda: q̄ q̄ rōne p̄t ex pluribus cauſis deberi poteſt ex pluribus cauſis ſeparatis ⁊ non contingentibus peti diſtinctio a ergo copulationis oppoſitum tollit. ¶Ad ſextum reſpon. quia ibi poteſt eſſe vtriuſq̧ eadem cauſa ⁊ alia in eo q̇d in eadē: q̄ ſi ꝓnunciat̄ nō legatū ſnia

a ¶Adde bar. in.l.oēs.§.luci⁹ ff.de his q̄ i frau, credi. ⁊ i.l.certū,

.§.j. ⁊ ibi Alex. in addi.ff.de cōfeſſis ⁊ Cy. in.l.edita actio. in.iij.q.C. de edē. ang.are. ⁊ iaſ. poſt Jo.fab. in omniū aūt actionū inſti.ŏ acti. ⁊ Alex. in.l.nō h̄ co.j.ꝟ.itē no.C.vñ cogna. ⁊ pulchre lud.bol.i.l.nō dꝫ poſt bal.ff.de dolo i ſcdis iterp̄. ⁊ ang.are.inſt.de act.§.ſi q̇s i fraudē col.iij.ꝟ.ex q̇b⁹ ⁊ bar.i.l.p̄ſumptiōe.C.ſi ꝯ ius ⁊ i.l.domū ꝓpe p̄n.C. de rei vē. ⁊ i.l.ij.

lata in vna parit exceptionē rei iudi. i altera. itē p̄t eē alia vt ſi p̄mo agat̄ rei vē. ⁊ ꝓnūciet̄ rē nō fuiſſe teſtatoris ⁊ ꝓpterea nō cōpetere rei vē. eo caſu exceptio nō obſtaret in pſonali[a] ex teſtō tñ lite p̄ē. in p̄ma pp futurū dubiū ꝓnūtiatiōis euētū cumulatio repellit̄. vt.j.oñdā. ¶Ad.vij. rñ ꝙ abſolutoria i ciuili lata parit excep. in criminali[b]: ⁊ ecꝯ qñ ꝓnūtiat̄ ſup facto.i.delictū nō fuiſſe cōmiſſuꝫ: eo.n.cāu effect⁹ ꝓnūtiatiōis ad totū extēdit̄. ar.ff.de iureiu.l.ſi duo.§.idē iulian⁹. ⁊.l.ſi duob⁹.§.colon⁹. ⁊ propterea ſe nō cōpatiūt̄ ꝯcurſu ⁊ ſic oppō nō ꝓcedit. Ad.viij. rñ.ſ.ad.§.ſi creditor ꝙ ibi abſolutoria q̄ ꝓnūciat̄ indebitū parit exceptiōem i altero: ⁊ iō vna nō p̄t alij cumulari: ſʒ ꝯ h̄ eſt apte q̄ ibi dicit ꝙ pēdēte iudicio ꝯ ēptorē nō p̄t agi ꝯ vēditorē: ⁊ tñ conſtat ꝙ lata ꝓ ēptore nō parit exceptionē vēditori: vt.l.ſi a te.§.iul'.ff. de excep. rei iud. Sʒ rñ. verū ē ꝙ ꝓdeſſet nō niſi ꝓnūciet̄ nō ꝯctā: tūc.n. q̄ rōne lata ꝓ fideiuſſore ꝓdeſt reo p̄ncipali[c] vt in.l.duob⁹.§.a fideiuſ.ff.de iureiur. lʒ fideiuſſoris. nō itereſit nō peti a reo p̄ncipali: vt in.l.fideiuſſoris.ff.de pac. eadē rōne lata ꝓ ēptore p̄ eūdē modū extēdat̄ ad vēditorē: ⁊ ſic ꝓcedit rñſio. Ad.l.ſi q̇s libertatē.rñ. ibi ñ erat cumulatio: ſʒ de vna cā ꝓpoſita ad alterā nō ꝓpoſitā: improba trāgreſſio. Et eodē mō rñ. ad.l.ſi duo.§.idē iul'. nā ibi nō erat cumulatio ſʒ q̄dā petitiōis p̄me de vna pſona in alterā improba ⁊ illicita trāſgreſſio. Ad.l.nō ē nouū. rñ. q̄ ibi dici p̄t ꝙ ptāti cōmittit̄ ncātis nō ſubijcit̄ vt.l.non q̄cq̄d.ff.de iud. ⁊.C.quō ⁊ quādo iudex.l.j. Et ad hāc rñſionē ꝓbandā induci p̄ōt de iniurijs l.p̄tor.§.ſi mihi plures: q̄ igit̄ regule ꝟe ſūt: reſtat videre in quibus caſib⁹ ſcdm eas cumulatio procedat. Aut em̄ petit̄ aliud ex cā alia: ⁊ tūc nullo mō ē dubia cumulatio: q̄ ſimpl'r petitiones diuerſe ⁊ ſe nō ꝯtingētes quātū ad rē vl' cām ſūt. Et iō ꝓcedūt: vt.l.ſi idē.cū eo.ff.de iuriſ.om.iu. ⁊.C.ŏ āna.excep. l.ſi.cū ſi. Aut petit̄ idē ex alia cā ⁊ tūc certū ſit ꝙ abſolutoria lata i p̄ma cā ñ parit exceptionē in ſcda vt in.l.luci⁹.§.ſempro.ff.de leg.iij. ⁊.l.aureli⁹.§.fin.

a ¶Addŏ ꝙ actio pſonalis p̄t ꝯcurrere cū rei vēdica. ꝓ re legata ēt ſi dñiū ſit trāſlatū i legatariū; q̄ actio pſonal' dabit̄ ad tradendā poſſeſſionē et nō ad dñiū trāſferendū ⁊ de h̄ ē gl. in .§.j.ꝟ.ſʒ. noſtra. inſti.de leg. quā faciūt ſing. bar. ⁊ bal. ang. ale. frā. ŏ are. ⁊ ber. ſozi. i.l.j.ff.ŏ leg.j. cy. ⁊ bal. i.l.j.C.cōia de lega. Jo.fab. ⁊ ang.are.co.iiij. ⁊ ibi lud.bo. i ſuis p̄mis iterpret. in d.§.j.ꝟſicul. ſed noſtra.

b ¶Adde Dy. ⁊ que ibi dico.j. in vltima poſtilla.

c ¶Adde Dy. ⁊ que ibi dixi in regula ratihabitionem in fin.ſ. eo.titu.

de libe.leg.videtur ꝙ cumulatio procedat ſm regulā: ⁊ ꝓ hoc.l.illā ſcio.§.vlt.de appel.inducēdo eā vt oñſum eſt.ſ.⁊ ad.§ quia autē reſponſum eſt:aut agitur ex eadē cauſa:ad id quod plus eſt:⁊ tunc ex quo regule vere ſunt eſt valde dubia cumulatio.⁊ ꝙ ꝓcedat oñditur: ſic primo per.l.ampliorē.in fi.C.ad appel.Sed ad illā anteꝗ̄ proceſdam vlterius reſpōdeo:q2 ibi loquitur in iudicio vniuerſali ꝙ de ſui natura oīa in vniuerſitate cōprehendit.vt in.l.ſi quis cū totum.in fi.ff.de excep.rei iudi.dū dicit nā cū hereditatē peto ⁊ corpora ⁊ actiones que in hereditate ſunt videntur in petitiōe deduci.vñ non videtur noua petitio:ſed potius per quandā declarationē prime petitioni extenſio.ar.ff.de pe.here.l.iiij.⁊.l.itē vidēdū.§.ſi q̄s.l.⁊ ſi quo tēpore oſtendo ergo per alia argu.hoc mō vbi ex aliqua cā que plus debetur ⁊ minus petitur ipo iure in reliquū obſtat excep.vt.l.apud celſuʒ.§.itē queritur.ff.de doli exce.⁊ arg.l.j.§.quid ergo de ꝯtrah.ta.⁊.C.ſi aduer.rē.iudi.l.j.⁊ ibi de hoc ergo ſm regulā dʒ poſſe peti.eodē iudicio cumulādo:ꝑterea ſi primo peto totū ⁊ poſtea partē ob exceptio:ſed nō ecōtra licet ex eadē cauſa:vt in.l.ſi q̄s cū totū:⁊ de pecu.l.hinc queritur in principio ergo admittitur cumulatio. Preterea ſi abſolutoria refertur ſup eo ꝙ ſui potentia cōtinet alterū nō nocet in cōtēto: vt ecce lata ſup actu nō nocet in initinere vt determinatuʒ eſt in.l.ſi mater.§.ſi q̄s iter.ff.de excep.rei iudi.ſed ad hoc reſponden ſtatim ꝙ ibi determinatur in litera ⁊ dato ꝙ diceretur adhuc rñ.nō eſt verum ꝙ actus contineat iter prout iter eſt ſpecies diſtincta ſeruitutis neꝗ̄ vale t ad actum:vt.ff.de adimen.leg.lib.j.⁊ ibi not.⁊ ideo argu.nō procedit:oſtēdo ergo ꝑ aliud abſolutoria lata in ſorte nō nocet in vſuris [a] vt.ff.de condi.inde.l.fi.§.lucius.⁊ tamen vſure ita ſe habent ad ſortem ꝙ nō pñt mihi deberi niſi ſors debeat vel debita fuerit. ergo licet id qđ eſt plus in actiōe furti manifeſti nō poſſit deberi niſi verū ſit ꝓceſſiſſe rapinā cui⁹ occaſiōe debebatur.tñ ſentētia lata in verbo.rap.non videt parere exceptionē in actiōe furti ſi nō parit bñ cōcluditur vlterius ꝙ cumulatio admittit. Preterea hoc operat abſolutio qđ cōdēnatio ſatiſfactione ſecuta:vt.l.ſi q̄s totū.§.plane.ſed cōdemnatio ſatiſfactione ſecuta nō tollit aliā actionē ex eadē cā cōpetentē in id quod plus eſt:vt.ff.de actio.⁊ obli.l.cū ex vno.⁊.l.q̄ ſeruū ⁊ arbo.fur.ceſa.l.j.⁊.l.ſi colonus.⁊ vi bono rap.l.j.ergo nec abſolutio tollet:⁊ ſi nō tollit ſequetur ſm regulas ꝙ cumulatio admittat. Preterea diuerſitas rez ita impedit excep.rei iudi.ſicut diuerſitas ꝑſonaꝝ.vt i.l.cū q̄ritur.⁊.l.cū pr.de excep.rei iud.⁊ibi de h:ſ ſicut ibi ſūt diuerſe ꝑſone lʒ eadē q̄ſtio ⁊ eadē cā defenſiōis nō ob.exce.vt.l.ſi cū vno.⁊.l.iij.de excep.rei iudi.ita vt vbi eſt diuerſitas reꝝ.lʒ eadē cām petitionis habentiū obſtare nō debet:⁊ ſi nō obſtat ſeq̄tur ꝙ cumulatio ꝓcedat. Itē ſi lex ponit ita ſubſtantialē rē aut cām cū tractatur de ꝑmittēda ⁊ impediēda excep.rei iud.qđ verū eſt:vt.d.l.cū q̄ritur.⁊.l.an eadē.⁊.l.cū de hoc.

[a] Adde quādo ſentētia abſolutoria lata ſup ſorte pariat exceptionē rei iudicate ſup vſuris.Bar.⁊ bald.in.l.fi.§.lucius.ff.de ꝯdi.indebi.

Et conſtat ꝙ vbi eſt cā alia licet eadē exceptio nō obſtat:vt in.l.aurelius.§.vlt.ergo ⁊ vbi eſt alia res lʒ eadē cā obſtare nō dʒ:⁊ ſi non obſtat bñ ſeq̄tur ꝙ cumulatio admittitur.ex eadē cā in id qđ plus eſt. Preterea ex purificatione predicte cauſe ⁊ rei procedit etiam aliud: quia ſi expreſſio cauſe in reali non patitur vltra cauſaʒ extendi exp̄ſſam:vt in.l.ſi mater.§.ſi quis.⁊ tamen al's nō totū.i.ad oēʒ cām extēderetur:vt in eandem.l.§.eadē ergo expreſſio quātitatis certe nō patitur exceptionē vltra illam quātitatē extēdi.⁊ cōſequēter nec cumulationē impedit. Preterea lex dicit ꝙ vbi ex eodē facto plures actiones naſcūtur vna in plus altera in minus vna:alterā non tollit ⁊ licituʒ eſt oībus agi.ergo vt aliquis ſit legis effectus videtur dicendū ꝙ etiā abſolutoria lata in prima agitur in ſcđa:vt.ff.ꝓ ſocio.l.rei cōmunis ⁊ de tute.⁊ rati.diſt.l.j.§.in tute.⁊ de act.⁊ oblig.l.cū ex vno.

Contrariū aūt huius ꝓbat ſic ſnīa abſolutoria lata in eo qđ continet alterū ꝙ nō eſt pars eius parit exceptionē in contento qđ nō ꝑs primi petiti verbi gratia vſufructus cālis nō eſt ꝑs dñij:vt in.l.ſi ita ſtipulat⁹.§.j.ff.de verb.oblig.⁊ de accep.l.ꝑ iuſiuran.§.illud.⁊ tñ abſolutoria in dño lata parit exceptionē rei iudi.in vſufructu cāli:vt.ff.de excepti.rei iudi.l.cū argētū.§.ſi fundū ⁊ illud iō quin impoſſibile eſt ſm petitū.i.cauſalē vſumfructū cōpetere niſi primū.i.dñiū cōpetat.ſic ergo ⁊ ſi ꝓnūciatur factū nō eſſe effect⁹ ꝓnūciatiōis trahit ad id totū qđ nō poteſt de iure deberi nō p̄cedente facto ſup quo ꝓnunciatū fuit:⁊ ꝑ hoc aperte induci pōt.l.j.ij.⁊.iij.ff.de excep.rei iud. Itē hoc idē probatut q2 lex dicit q̄ primo domū petit.Scđo ſemēta q̄ non ſunt pars domus exceptione rei iudi.repellitur. Itē qui primo petit naueʒ ſcđo tabulas que nō ſunt pars nauis exceptiōe repellit:⁊ hoc ideo q2 ꝑmū petita quadā totalitate ſui ⁊ integritate cōprehēdebat ſcđm.vt in.l.ſi quis cū totū.§.j.⁊.ij.⁊ de pactis.ſi vnus.§.item ſi partus.ergo cū totū factū deductū in primū iudiciū nō ſolū comprehendat qđ in ſcđo deducit imo idē ſunt reſtat ꝙ ꝓnūciatū.in primi abſolutorie exceptionē pariat in ſcđo ⁊ ꝯñter facta relatiōe ad regulam cumulationē impediat. Item ptʒ hoc apte ex eo ꝙ lex dicit res hereditarie nō ſunt hereditatis pars.⁊ tñ ſnīa abſolutoria lata in petitione hereditatis parit exceptionē rei iudicate in petitione ſingularium rerum:vt in.l.iulianus.⁊ in.l.ſi q̄s cū totū.§.peñ.de excep.rei iudica. Plus fortifico arg.ſi actū ſit ꝑſonaliter ex ꝯctu cōtra hereditariū debitorē ⁊ abſolutus ſit ſi poſtea agat ꝯ eundē petitiōe hereditatis vniuerſali lʒ ſcđa petitio plura cōprehēdat incorꝑaliter ꝗ̄ prima tamen obſtat exceptio rei iudicate.vt.l.ſi quis cū totū.§.vl.⁊.§.gñaliter.⁊.§.diminuri pōt.ſic ergo ſi primo actū fuerit vi bono.rap.ꝓ rapina ⁊ abſolutoria lata ſit ⁊ ſecundo ꝓ eadē rapina agatur furti cū idē factum ⁊ idē dubiū in ſcđʒ iudiciū deducatur cōſtat ꝙ exceptio rei iudicate obſtare debet ſi obſtare debet exceptio.bene reſtat vlterius referēdo ad regulam ꝙ cumulatio impediatur ex eadem cauſa in id quod pl⁹ eſt. Preterea cōſtat partem ex contractu filij teneri in minus quia de peculio tantū ⁊ ipm filiū in plus:quia in ſolidū:vt in.l.ſi quis cū filio.ff.

de pecu.ꝛ tñ ſi pater iurat ſup facto .i.filiū dare nō
opꝫ re inſolidū queritur exceptio filio[a]:vt.l.qui iu
raſſe.§.ſi pater.ff.de iureiu.ꝛ eſt ratio qꝛ obligatio
vtriuſqꝫ ex eadē cauſa deſcēdit. idē ꝛ eadē ratiōe
ſi iudicatur ꝓ dño cōuento ex cōtractu ſerui. vt in
l.ſi cū argentū.§.fi.de excep.rei iudic.ergo patet ꝙ
cū agitur ex eadē cauſa in id quod plus eſt cū id eſt
ſit factū quod deducit̃ in vtrūqꝫ iudiciū obſtare dꝫ
exceptio rei iudic.ꝛ cōſequēter cumulatio impedi
ri. Preterea ſi ad idē agit̃ ex eadē cā conſtat ꝙ oīs
qō deducta fuerit in primū iudiciū ergo in totū dꝫ
obſtare exceptio:igit̃ ꝑ regulā cumulatio impediri
dꝫ ꝙ ſic oſtendo ſi rei vēdicatione ſimplr̃ ꝓpoſita
in ꝓſecutiōe certa exp̄mit̃ abſolutoria lata pariet
exceptionē in totū:vt.l.ſexcente.in pñ.ff.de excep.
rei iudicet ſolet allegari ꝑ glo.l.ꝛ an eadē.§.actio
nes.tñ ſm verū intellectū nihil facit ſicut ergo ni=
hil opat̃ exp̄ſſio cāe quo min⁹ exceptio rei iudi.ob
ſtet in totū.Ita in ꝓpoſito facto ex quo ius agēdi
procedit nil operat̃ exp̄ſſio ꝗtitatis.ſed ad hoc ſta
tim rñdeo:qꝛ refert inter gñalitatē rerū ꝛ cauſarū
plus eñ opatur exp̄ſſio rei in ꝓceſſu ꝗ̄ exp̄ſſio cāe:
vt.l.ſi ex teſtō.ꝛ ibi no.ff.de excep.rei iudi.ꝛ eſt rō:
qꝛ petitio vni⁹ rei nō hꝫ cōem finalē effectū cū pe=
titione alteri⁹:ſꝫ ſec⁹ ſi bñ aduertat̃ perpendi pōt
in plurib⁹ cāis cōcurrētib⁹ circa acq̄ſitionē alicui⁹
rei:vt ſcripſi circa.§.actiōes. Sꝫ hec rñſio nihil fa
cit ad pñs ꝓpoſitū:qꝛ ſicut i rei vēd.pluriū cāꝝ cō
curſus pluriū actionū ex eadē cā deſcēdētiū tēdit
ad eūdē effectū.i.ad idē fctm̄ puniēdū. Itē i rei vē
di.ſi ab initio vna cā exp̄mit̃ nō patit̃ exp̄ſſio exce=
ptionē vltra illā cām extēdi.vt in.l.ſi mr̃.§.ſi q̄s ve
ro petat.ſi ergo ꝛ hic nō patit̃ exp̄ſſio ꝗtitate exce=
ptionē extēdi vltra ꝗtitatē exp̄ſſam. Et ſic eſt arg.
ꝓ cumulatiōe p̄miſſa.c.ex eadē cā in id qō plus eſt
nō ecōtra.p̄terea in ypothecaria eſt vna cā.l.obli=
gatio rei.ꝛ in rei vēdi.alia.l.dñium.vt in.l.aliena.
ꝛ.l.rē alienā.ff.de pign.act.ꝛ ſnīa abſolutoria lata
in rei vēdi.ſciēte creditore obſtat exceptio in ypo[the]
tecaria.vt in.l.ſepe de re iudi.ꝛ tñ ꝑ rei vē.aduoca
tur plus:qꝛ dñiū ꝑ ypothecariā min⁹:qꝛ poſſeſſio:
vt in.l.in rē actio.ff.de rei vē.ꝛ.l.ſi cū vēditor.ff.de
euict.ergo bñ ſequit̃ ꝙ vbi eſt eadē cā duaꝝ actio=
nū alteri⁹ in pl⁹ alteri⁹ in min⁹ cōpetentiū ex eadē
cā ꝙ ſnīa abſolutoria [b]lata in vna parit exceptio=
nē in totū in altera:ꝛ ꝯñr impedit cumulationē ſꝫ

a ¶Adde qñ iu
ramentū patris
ſuper obligatio=
ne ꝓſit filio.glo.
bar.Pau.de ca.
Alex.ꝛ Iaſo.in
l.qui iuraſſe.§.ſi
pater hic alleg.
ꝛ glo.bar.bal.et
Alex.in.l.ſi tibi
.§.ſi pactus.ff.

b ¶Adde Cy.
in.l.j C.qñ ciui=
lis actio crimi=
na.p̄iudi.ꝛ bart.
i.l.ij.§.j.ff.vi bo=
no.rapt.ꝛ in.l.ſi
duo p̄roni.§.idē
iulian⁹.colū.j.ff.
de iureiur.q̄ alle
gat Dy.an abſo
lutoria lata in ci
uili faciat p̄iudi
ciū in criminali
vl̃ ecōtra.de quo
vide ꝑ glo.ꝛ do.
maxime Bal.in
l.ex morte.C.ad
l.aquil.ꝛ bal.in
l.j.C.ad.l.faui.ꝺ
pla.ꝛ ꝑ Imo.in
l.interduū.ff.de
publi.iud.ꝛ doc.
p̄cipue Anto.de
bnt.imo.ꝛ Fely.
co.ij.ver.vi.lumi.
in.c.ꝺ his.de ac
cu.et ꝑ oēs in.c.
dilectus.de pur
gatiōe cano.

☞ Addō qō po
ſui in apoſtil.ad
dictū Bal.in p̄=
alle.l.ex morte.
nūero.iiij.in ℣ſi.
in criminali.C.

regulam premiſſam. Preterea abſolutoria lata in
debitori nocet inq̄tū minoris ꝛ ecōtra eo caſu quo
contingit eadē cā eas ꝯtinere:vt in.l.ſi is q̄ heres.
ff.de excep.rei iudi.§.eſt in ptāte:licꝫ cōiter diuer=
ſas habeat cās ꝛ ſepatas:ergo ꝛc.¶Cōcludo vlte
rius ſed hoc tollo ſtatim:qꝛ.§.ille eſt in ptāte loq̄=
tur qñ cōueniebāt in re ex cā.qꝛ nil plus in vna ꝗ̄
in altera:ſed qñ differūt ſnīa lata in vnā nō nocet
in altera:vt.l.ſi tñ.§.j.ff.de edil.edic.¶Dico igitur
ꝙ cū ex vna cā plures actiones competunt vna in
plus ꝛ altera in minus duplex pōt eſſe modus ꝓ=
nūciādi: pōt⁹ eñ ꝓnunciari ſup facta.i.factū iſtō
de quo addit̃ iudex nō precepiſſe ꝛ tūc ſi agat̃ alia
certū ē exceptonē rei iudicate obſtare.Itē pōt ꝓnū
ciari ſup actiōe ꝓpoſitati eā nō cōpetere ex p̄cedē=
ti facto.ꝛ hoc caſu exceptio rei iudicate nō obſtat
in alia.verbi gr̃a ago furti nō manifeſti ꝯ aliquem
ꝛ dico rapuiſſe rem ꝛ ꝓnūciatur rapinā nō factā
ſi agatur poſtea vi bo.rapto.ꝓpter eandē cām nō
obſtat exceptio rei iudicate ſed ſi ꝓnūcietur furti
non manifeſti actionē nō cōpetere:vt qꝛ cōſtat rē
raptā fuiſſe interueniente vera violentia exceptio
non obſtaret qꝛ vr̃ abſolutio facta[a] ꝑ petitionē in=
eptā. Itē exēplū aliud ſi ago cōtra aliquē cedentem
arbores actiōe ex locato ꝛ abſoluit̃ ſi quidē abſol=
uat̃:iō qꝛ ꝓnūciatur eū nō icidiſſe obſtat exceptio
ſcꝫ arbo.fur.ceſa.poſtea agat̃ in id qō pl⁹ eſt ſꝫ ſi ꝓ
nūciat̃ actiōe ex locato nō cōpetere:qꝛ nō ꝓceſſiſſet
locatio exceptio rei iudicate nō obſtaret in furtim
ceſaꝝ.ꝛ i.l.aq̄l.ꝛ hec ſil̃ia colligi pñt ex.l.ſi duo.§.
idē iuli.§.ex.l.duob⁹.§.a fideiuſſore.ꝛ.§.ſeq.ꝛ.§.
exceptionē.ꝛ.§.ſi q̄s iurauit.ꝛ.§.ſi q̄s colon⁹ ergo
eo caſu quo exceptio rei iudicate induceret̃ in totū
certū eſt cumulationē impediri ſm regulā. Itē qꝛ
lite pēdēte incertū eſt q̄liter debeat iudicari.i.vtrū
ſup facto an ſup actione ꝯñr an ſit obſtatura exce=
ptio rei iudicate:vel nō dico tñ cumulationē impe
diri:qꝛ cū futurus dubius euētus ſe habeat pari=
ter ad duo.i.ad impediendū ꝛ ad ꝑmittendū iudi
cat̃ de eo.vt de impediēte dū pēdet vt colligi p̄t ex
l.pecuniā.ff.ſi certū peta.ꝛ ꝑ ſimilitudinē legati re
licti pure ꝛ ſub cōditione adempti: vt in.l.ſi lega=
tum pure.ff.de adimen.lega.cū ſeq.ꝛ.l.quotiēs.de
nouatio.vbi ergo ſepate ſunt cauſe quantū ad nūe
rū.lꝫ eedē in ſpecie abſolutio lata in vna nō parit
exceptionē in altera. Et ſic nec cumulatio impedit̃

ad.l.aq̄l.vbi re=
miſſiue tractādo
hāc materiā ci=
to teſtimoniū do
mini coapoſtil.
mei hic.

a ¶Addō ꝙ vbi=
cūqꝫ appet male
eē actū ex vna cā
ꝛ ħ appet ex actꝫ
ꝛ ex eiſdē appet
ꝙ ex alia cā bñ
potuiſſꝫ agi.ſi p̄t
iudex ex illa a=
pta cā condēna=
re:ſed dꝫ abſol=
uere reū ꝛ nihi=
lominus ipē iu=
dex i ſnīa ſua de
bet reſeruare ꝑ=
ti ius agēdi com
petēs ſibi ex alia
cā rex eſt valde
ſingu.in.l.bebli⁹
marili⁹.ff.ꝺ pa.
do.de quo facit
feſtū Bal.ibi in
antiq.lec.ꝛ in.l.
j.in fi.C.de pig.
act.ꝛ Bal.in au
ten.ſꝫ ꝛ ſi quis.
col.vlt.C.de ſecū
dis nup.ꝛ bar=
ba.i.c.examina=
ta.de iudi.ꝛ ꝑan=
th.corſe.in ſuis
ſingula.in litera
iudex.

☞ Addō omni=
no de hac mate=
ria Bal.in.l.j.in
fi.ꝛ qō ibi poſui
in addi.ad ipm
in ℣.cumulatio
C.de fideic.dixi i
add.ad bar.poſt

eum in.l. maiorem in princi.in eodem verſic.ff.de pactis.
a ¶ Adde an iudex poſſit corrigere ſniam ſuā gl.Bar.⁊ ibi Alexā.in addi.⁊ ibi Ang.areti.in.l.ab executione.ff.de appellatio.glo.⁊ arch. xxxv.q.ix.in ſumma.⁊ in.§.his ita.ea.cā.⁊.q.⁊ in.ca.nouit.de iudic. et oēs docto.in.l.iudex.ff.de re iudica.⁊ in.l.ſi vt ꝓponis.C.quomō ⁊ qn̄ iudex.Inno.
abb.⁊ ibi Fely. in.c. qualiter et qn̄.in.j.de accuſa.vbi ponit regulam cum.xij. fallē.⁊ plus bal. et Salyce. poſt glo.in.l.hac per petua.C.de ſenten.ex pericu.recitā.⁊ quomodo iudex lata ſnia poſſit incontinēti aliquid facere ſaltim quo ad expen.⁊ quo ad alia acceſſoria. Alexander cōſi. cxix.in.j.⁊.ij. col. in.ij.volu.vbi reperies plures allega. et Alexan. in.l.paulus.ff.ꝺ re iudic.et l.iudex.et Ludoui. bolo.in ſuis primis interpre.in ꝺ.l.paulꝰ.⁊ ſpecu. titulo.ſentē. in.§.v.et Innocen.i.c. auditis. de procu.et Ludou.de.roma.in conſilio.cccvij.et Alexan.conſi.xc. li.j.et dn̄i de rota deciſi.ccc xlj. titulo de re iudica.c.in nouis.et deciſio.parlamenti.dalqhi.q.

vt ꝑpendi pōt ex.l.ſi cum ex teſtamēto et ex l.ſi cū argētum.ff.de exceptione rei iudicate.Sed vbi eſt eadē cā numero ꝑ oīa licet plus vel minus in vna ꝙ̄ in altera cōtineatur abſolutio in vna lata parit exceptionē in altera.⁊ ſic impeditur cumulatio cū eadē queſtio ꝑ oīa in iudiciū deducat̄:vt.in.l.cum argentū.§.ſi petiero gregem.⁊.ꝺ.l.ſi qs totū.§.generaliter.⁊.§.diffiniri quidē pōt.⁊.l.ſingulis.ff.de exceptio.Ab oppoſita vero poſſet reſpōderi ſingulariter ad ſingularum:⁊ vniuerſaliter ad oīa:vt ſolicitus indagator inqrere poterit ſi recte rationē cōnexitatis ⁊ ſeparatiōis rerū ⁊ cauſarū aduertat.

¶ Idem.

Quod ſemel placuit amplius diſplicere non poteſt.

¶ In ſentētia poteſt poni exemplum huius regule.naȝ ex quo ſemel placuit iudici.certā ferre ſententiā nō poterit diſplicere vt per hoc poſſit eā mutare:ſiue ſit equa iniqua:vt.ff. de re iudicata.l.iudex.⁊.l.paulꝰ.⁊.l.poſt rē.et.l.cū querebat̄.⁊ de q̄ſtionibus.l.j.§.fi.et de penis.l.diui fratres.Sed ꝯ hoc opponit̄ de.l.ſi p̄ſes.C.quomō ⁊ qn̄ iudex.cū ſimilis.ſȝ dici ſolet ⁊ dȝ referre vtrū ſnia nō teneat ipſo iure ⁊ tūc ipſe idem ſi eſt ordinarius poteſt ſcḋo[a] pronūciare: ſi delegatus pronunciabit delegans:vt.C.quomodo ⁊ qn̄ iudex.l. ſi preſes.⁊.l.ſi vt proponis.et de accuſatio.l.iij.ſed ſi teneat ipſo iure licet iniquitatem cōtineat nō poteſt per eundē iudicem reuocari:vt in.l.preallegata:⁊.ff.de re iudicata.l.quod ius ſit.⁊.C.de ſententijs.l.poſt ſniam tamen pōt appellari et ꝑ iudicē appellationis de iniquitate[b] cognoſci et cognita iniq̄tate ſnia corrigi:vt.ff.de re iudicata.l.preſes. et.l.cū ꝓlatis.⁊ de appellati.l.j.Item pōt poni exemplū in cōfeſſione tā in iudicio cū cauſa vel ſine

b ¶ Adde quod ſentētia nulla poteſt reformari per iudicē appellationis qui de nullitate cognoſcit Alex.in.cōſ.lxxix.ꝑ totū ⁊ in cōſi. cxxij.in vlt.co.ꝟ.inſup.poſito.li.ij.

a ¶ Adde Anto.de but.abb.ſiccu. moder in.c.ſi cautio.de fide iſtru. et Bal.in rubri. C.de confeſ.et in l.j.col.x.eo.tit.et in.l. mater.in.ij.colū.C.de rei vē dica.⁊ imo.in.l. a titio.ff.de ꝟbo. obl.⁊ pau.de ca.i l.hoc iure.ff.de dona.⁊ in.l.ſi diuortio.ff.de ꝟbo rū obliga.Bart. in.l.nuda ratio. ff.de dona.⁊ ange.cōſi xxv.inci. ꝓ queſtionū deciſione.et Alex. in cōſil.iiij.co.ij. et ſequē.lib.j.et in addi.ad bar. in.l.cū de indebito.§.fi.ff.ꝺ ꝓba. ⁊ de ferrarijs in forma libelli quo agitur vt pacta ſeruētur.in.j.gl. et Ioā.bapti.de ſcō ſeuerino in ſuo ſing.tractat de pactis.in.q. xiij.in principa. ver.vlterius infert in quibꝰ loćis ſcribē.tenet ꝙ ꝓmiſſio extra iudiciū facta ēt ſine cā diſcreta vl' ſpecificata vi detur facta animo donādi vt tenet hic Dyn.ꝑ.l

campanus.maxime ſi in ꝓmiſſione ſunt adiecta verba.ſ.ex certa ſcientia tūc preſumitur cauſa donationis ſm̄ Bal.alexan.⁊ doc.ſ̄. allega.de quo pulche ꝑ fely.in.ꝺ. ca.ſi cautio.vbi ponit regulā qḋ cōfeſſio vel promiſſio ē iefficax de in.canoni.vt. ꝺ.c.ſi cautio.et etiā profecto de iure ciuili vt.ꝺ. ca.cū de īdebito. §.fi.ff.de ꝓba.⁊ duobꝰ modis āpliat.ꝺ.regulā.⁊ ponit ad illā.xvj fallē.⁊ in.vj.fallen.tenet eū precedē.allegando hic Dyn̄.ꝙ confeſſio facta i iudicio ſine cā valȝ quia preſumitur de liberate facta ⁊ in iudicio quaſi cōtrahitur.;vt l.iij.§.idem ſcribit.ff.ꝺ peculio. Et tenet Ludoui.de ro.in conſilio.cliij.et viſ de cyn̄.⁊ ibi bal. in.l.generaliter. C.de non numera.pecu.⁊ au.de oriano in repetitione capit.quoniam cōtra falſam in verbo.cōfeſſio.verſicul.vidimus.ſ̄.de probati.et Alexand. in additione.ad Barto.in.l.ſicut

cauſa.vtraq; eīm̄ eſt obligatoria[a]. vt.ff.de interrogato.acti.l.j.ꝙ̄ extra iudiciū cum cauſa tn̄ legitima vt.C.de nō numerata pecu.l.generaliter.alias appellatur indiſcreta ⁊ nō obligatoria:vt.ff.de ꝓbationibꝰ.l.cū de indebito.§.fina. et de doli exceptione.l.ij.§.circa.
¶ Sed opponitur ꝯtra hoc quod valeat extra iudiciū etiaȝ ſine cā. ff.de pactis.l.tale pactū.in ꝓncipio.Sed ſi dicas ad liberandum aut ad obligandum ꝓcedit talis cōfeſſio.Si ad liberādū valet etiā ſine cauſa:vt in lege tale.pactum ſi ad obligandū nō valet ſi cauſaȝ non habeat annexam:vt.ꝺ.l.cum indebito et.di.§.circa.Sed oppono ꝙ etiā ad obligandum valeat vt in debito ſoluto.qꝛ tacite videatur habere cām donationis annexā:qꝛ ꝓmiſſio ⁊ ſolutio paria ſunt vt.C ad.l.fal.l.finali.⁊ de dona.l. ſi patronus.§.de illo.ſed ſolutio eius qḋ eſt indebitū a ſciente procedens inducit preſumptionē donationis:vt.ff.eo.l.cuius ꝑ errorē. ergo et promiſſio.Sed diſtingue qꝛ aut vtraq; ſciebat cauſam non ſubeſſe ⁊ tūc nō inducitur donatio quia in pari cauſa melior eſt cauſa cōuenti ꝙ̄ agentis.vt.ff.de verb.obliga.l.ſi.ſertum.§.ſequit̄. et infra eodē ca.impari.ſed quādo ſoluo ſciens indebitum ei qui ſimiliter ſciebat indebitum donare videor ⁊ repetitio denegatur. Diceret quis quare cū vterq; ſcit cauſam nō ſubeſſe facilꝰ denegat̄ repetitio ꝙ̄ concedatur petitio.

C.de acti.et Johã.fab.Ang.areti.
et Jaſo de mayno.in.§.ſi minꝰ.in
j.gl.inſtituit.de act.⁊ Alexãd.de
imo.in.d.l.a titio.Et qñ confeſſio
extra iudiciũ facta noceat Bald.
cõſi.cxcviij.ante
fi.lib.j.et an no-
ceat fauore ani-
me vide gloſ.et
Lud.bolo.in ca.
quotiēs.j.q.vij.
in ſecũdis inter
pret.⁊ i materia.
vide Bald.cõſi.
cxxiiij.in fine.et
cõſi.cliiij.verſic.
ſed contra.col.j.
lib.ij.⁊ Ludo.de
ro cõſili ccclxxij.
⁊ alex.ↄſ.lxxxiiij.
colũ.vlti.lib.j.et
in cõſi.xiij.col.j.
eo.lib.⁊ cõſi.xix.
col.ij.verſi.quin
imo li.iiij.qđ eſt
multũ ſingulare
et Bal.⁊ Alexã.
in.l.ſicut.C.de re
pudi.heredi. Et
q̄ actio oriat̄ ex
confeſſione iudi
ciali.et extra iu-
diciali.ex iudi-
ciali:vtilis actio
confeſſoria.text.
ex ſingu.⁊ibi flo.
in.l.perinde.§.ſi
procurator.ff.ad
l.acquil licet ſe-
cus.đ extraiudi
ciali.vt.l.publia.in fi.ff.depoſitio.
⁊ tenet Ludoui ro.in ſuis ſingul.
fol.ij.col.ij.ver.ex confeſſione.
☞ Adde qđ voluit allegare ro.
ſingul.ſuo.xxij qđ inci.ex cõfeſſiõe
iudiciali oritur actio vbi dicit qđ
actio q̄ ex tali cõfeſſione iudiciali
oritur appellatur vtilis actio cõ-
feſſoria ꝓ quo allegat tex.ſin.in.l.
ꝑinde.§.ſi procurator.ff.ad.l.acq.

a ¶Adde quando quis poſſit re-
uocare confeſſio
nem ꝑ errorē in
iudicio factam.
Barto.in.l.non
fatetur.ff.de cõ-
feſ.glo.⁊ Ludo.
bolo.in ca.ex lite
ris.de diuor.in
primis interpre
tat.Bald.in.c.ex
parte de cõfeſ.et
card.Alexan.in
c.ij.col.j.iiij.diſt.
⁊ Alexan.conſil.
xlviij.col.viij.verſi.
ij.reſpon.lib.j.et
in cõſ.xc.colũ.ij.
verſic.hoc ꝓbo.
eo.libro.⁊ bal.in
l.gallus.§.qui-
dam recti.col.ij.
ff.de libe.⁊ poſt-
hu.⁊ Fely.in.c.
cum dilecti.col.
vj.de accuſa.et
in prohe.decre-
ta.colum.j.ante
finem et Alexã.
in addi.ad Bar.
in.d.l.cum de in
debito.§.fina.et
in conſilio.cxix.
libro.iij.vbi po-
nit quando va-
cat reuocari in-
continēti.et quid ſi eſt acceptata
per partem aduerſam poſſit re-
uocari.⁊ in conſi.cxij.in.iij.colum.
in principi.et in verſiculo non ob
illud.et in.v.colum.verſicul.pre-
terea.et.Ludoui.de roma.cõſilio

Reſpondeo propterea eſt:quia in
pari cauſa melior cauſa conuenti
q̄ agentis vt dictũ eſt.Cum ergo
ſint in pari ſcientie cauſa reus et
actor ſequitur qđ repetitio ſoluti
negatur et petitio promiſſi. ſed
quando creditor credere ſubeſſe
cauſam reus qui confitetur ſciret
nõ ſubeſſe videtur ex cauſa dona
tionis confiteri.⁊ ideo efficaciter
obligatus argumē.ff.de oper.libe.
l.campanus.⁊ nõ in preallega §.
circa.Itē opp.ꝙ diſplicere poſſit
quod ſemel placuit etiam in iudi
cio confitēdo.vt.ff.familie herci.l.
eum putarē.eſſe iuris ⁊ facti igno
rantia.l.error.Sed dicendũ eſt ꝙ
aut cõſtat cõfitentem erraſſe.aut
conſtat non erraſſe aut dubitatur
primo caſu aut errauit i facto aut
in iure.vt plene dictum eſt ſupra
eod.in.c.ignorantia.Secũdo caſu
non poteſt reuocari confeſſio [a] et
ita loquitur regula.Tertio caſu
preſumitur in dubio non erraſſe:
quia nemo exiſtimandus eſt di-
xiſſe quod nõ mente cogitauit.ff.
de ſupel.lega.l.labeo §.idē tube-
ro.Item poni poteſt exemplum
regule in cõtractu.qđ enim ſemel
placuit in cõtrahendo a plurimis
diſplicere nõ pōt:vt.C.de actio.⁊
oblig.ſicut.de reſcindē.vē.l.de cõ

cccclxxxiiij.et omnes ſcribē.in.d.
c.ex parte.⁊ Jo.de pla.in.l.ſi ille
verſicu.itē ibi.C.de decurio.lib.x.
vbi etiã dicit ꝙ error poteſt reuo-
cari vſq ad ſentētiã ipo iure:ſed
poſt non niſi per
reſtitutionē pro
quo vide gloſ.et
Bar.in.l.cum.fi-
deicõ.ff.de cõfeſ.
et Alexand.in.l.
quicquid in fin.
ff.de verbo.obli.
⁊ Lãfrã.de oria
no in.d.repeti-
tio.c.quoniã cõ-
tra.in verbo.cõ-
feſſiões.in vl.q.
⁊.Cepola caute.
ccxxij.not.⁊ abb.
cõſi.xvij vo ij.et
and.barb.i repe.
rub.de fide iſtru.
col.xvj in princ.
vbi ponit quid
eſt teſt.
☞ Addđ omni
no Lanfran.in
alleg.§.ſeu verſ.
cõfeſſiones.nu-
me.xxxij.verſic.
ꝓ veritate inueſtigãda:ibi plene
an ſufficiat in reuocatione proba
re rē aliter ſe habere.⁊ q̇d in con-
feſſione ſui ꝓcuratoris ſeu admi-
niſtratoris ⁊ q̇d ſi ſciēter ſit ema-
nata vł circa ꝑparatoria iudicij.⁊
ante litiſconteſtationem.vel circa
[illegible]ciſoria.⁊ qñ dicatur in iudiciũ
emanata.no.idē Lãfrã.vbi ſupra
paulum ante verſic.nõ dimitten-
dum.⁊ in apoſtil.in verſi.in iudicio.

a ¶Adde qñ in cõtractibꝰ nomi-
natis vel innominatis ſit locꝰ pe-
nitētie,gl.Bar.⁊ Alex.in.d.l.ſi pe
cuniã.⁊ Fel.in.ca.pſentata.col.ij.
de teſti.⁊ Job.bapti.in tracta.ſuo
de pac.in.q.vj.pricipa.et Cy.bal.
⁊ Saly.in.d.l.ſicut.⁊ibi bar.C.de
actio.⁊ bal in.d.l.ſi pecuniã.et an
in feudo habeat locũ penitētia.⁊
in cõtractibꝰ vi-
de Bald.cõſilio.
clix.colũ.penul-
tima.et in conſi.
ccclxix.in princi
pio libro.j.Bar.
⁊ Alexand.in.l.
quicq̇d.de verb.
obli.et Alexand.
cõſi.xl.in princi-
pio libri.j.⁊ lud.
de rom.in.repe.
auf.ſimiliter.co.
ix.verſicul.xviij.
C.ad.l.fal.⁊ An-
ge.are.in.§.hijs
itaq in fine.in-
ſtitu.de inſti.et
iure et Baldus
conſilio.xxxiij.li-
bro.iiij.Et nota.
quando varia-
tio eſt prohibita
in papa clericis
et principibus.
pulchre ꝑ Fely.
in.c.cum olim.colũ.iij.de re iudi.

b ¶Adde quãdo poſt publicatio
nē electiõis ſit locꝰ variatiõi.gl.
Bar.bal.⁊ alex.in.l.dotē.ff.ſolu.
ma.Jo.an.⁊ abb.in.ca.publicato.
de elec.vide caſuȝ mea.ꝑpetue.§.
eo.ti.lib.vj.vbi pōt variari qñ nõ
ſequit̄ electio ex ↄſenſu i ſcrutinio
habito.⁊ io.an.⁊ ab.ſic.i ſua diſt.
in.c.cãm.de elec.circa fi.et cardi.
Alex.in.c.quãto.lxiij.diſt.ſȝ in ↄ-
ctibꝰ ⁊ vltimis volũtatibꝰ ſiue le-
gatis fctã electiõe admitat̄ varia
tio.viđ bar.bal.imo.⁊ ale.i.l.q̄cq̇d
ff.de ꝟ.ob.⁊ bal.i.l.đ die.ff.q̇ ſatiſ.

tractu.licet tũc obſtat.ff.de condi.
ob cãm.l.ſi pecuniã vbi cõtrahēti
licet peniteret. ¶Sed dicendũ [a]
erit ꝙ differētia eſt inter contra-
ctus nominatos.⁊ innominatos.
Nã in cõtractibus nominatis nõ
licet regulariter penitere.lȝ fallat
in caſibus q̄ nota.in lege.prealle-
gata.Sicut.In cõtractibus vero
nominatis aut res eſt integra ex
vtraq parte:⁊ tunc vtriq cõtra-
hentium penitere licebit aut ↄtra
ctus eſt veſtitus per alterutram
partiũ ⁊ tunc veſtiendi licebit pe-
nitere.alteri nõ:vt plene tracta-
tur in dicta.l.pecuniã.ff.de cõdi.
ob cãm.Itē poni poteſt exēplum
regule in electiõe [b]. Nã poſtq in
ſcrutinio nominaui aliquē ⁊ ele-
ctio fuerit ſubſecuta.vł poſtq pre
ſtitero cõſenſum electiõi ab alijs
celebrare nõ poſſuȝ vlteriꝰ ipugna
re niſi ex cauſis poſtea emergēti-
bus.vł niſi more electi aña celata

de nouo pādat improbitas ſeu alicuius alterius
latentis vitij vel defectus que veriſimiliter igno=
rare potuerim veritas reuelet̄: vt ſupra de elect.c.
nulli licere.lib.vj.ꝛ apparet.ff.de lega.j.l.ſerui ele
ctiōe.ꝛ.l.huiuſmodi.§.ſticum.ꝛ de legatis.ij.l.ſta=
tutum libe.§.ſtichum.ꝛ de opt.leg.apud aufidiū.
ꝛ de decurio.l.fina.ꝛ argu.de confirma.tuto.l.in cō
firmando.cum.l.ſequen. Sed contra hoc eſt.ff.de
lega.ij.l.vnum ex familia.ꝛ.l.cum pater.§.a filia.
ſed in illis ius eligendi non competebat de preſen
ti: ſed totaliter erat in tempore mortis: ideo nō cō
ſumitur per primā electionē: vt ibi apparet. ¶ Itē
poteſt poni exemplū in hereditatis additione nā
ex quo ſemel hereditas placuit adeundo non po=
teſt poſtea diſplicere repudiando.vt.C.de repud.
heredi.l.ſicut maior.ꝛ hoc verum eſt de iure com=
muni: ſed per reſtitutionem[a] in integrum repu=
diari poteſt a minore.vt.ff.de acquirenda here=
ditate.l.ſi minor.et.l.ſi neceſſarijs.et de mino.
l.quod ſi minor.§.reſtitutus. Item poni poſſet in
dilatione iuriſiurandi.vt.C.de iureiurando.l.ſi
quis iuſiurandum. Item in conſenſu habito ad
confirmandum alterius factum.vt.ff.de aqua plu
uia arcend.l.in diem ꝛ de diuer.ꝛ tempo.preſcri=
ptio.l.de acceſſionibus. Sed contra regulam vide
tur per.de iure.codicil.l.diui.§.licꝫ.ꝛ de legatis.j.
l.ſi mihi ꝛ tibi.§.an.legatis.ꝛ de lega.iij.l.ſi quis.
in princi.teſtamenti.vbi ꝙ ſemel placuit inſtruen
do heredē vel legādo poteſt poſtea diſplicere inſti
tutionē vel legatū reuocando ſed dicas ꝙ aut vo=
luntas prima fuit obligatoria aut alicui⁹ iuris vo
lentis cōpetere excluſoria. Primo caſu hꝫ locū ſim
pliciter regula: qꝛ ſufficit ſemel velle: ita ꝙ penite=
re nō lꝫ: vt.d.l.ſicut.ꝛ ibidē no.ꝛ.l.de acceſſiōib⁹.ꝛ
quoꝝ legato.l.j.§.pdeſt. Scd̄o caſu rl'a nō vēdicat
ſibi locū vt ꝑ alle.§.lꝫ.ꝛ.§.in legatis.ꝛ l.ſi q̄s in ꝑn
ci.teſta. Sꝫ nū q̄d poterit teſtator ita diſponere ꝙ
nō liceat reuocare.qꝛ dicit in teſtō ꝑmo ꝙ ſcd̄ꝫ non
valeat niſi fuerit ibi de verbo ad v̄bū poſita ſalu=
tatio[b] v̄ginis marie poſtea fecit ſcd̄m ꝛ reuocauit
oēm aliā vltimā voluntatē: ꝛ oia v̄ba derogatiua
vſitata q̄ cōtinētur in eadē. dubitat̄ vtrū valeat pri
mū vel vltimū. Et videt̄ ꝙ ꝑualeat vltimū: qꝛ vo=
luntas poſterior lꝫ ei videatur ꝑ priorem derogari
quantum ad verba in priori ꝑlata ꝑualet ꝑme. vt
ff.de legatis ſecūdo.l.fina.in principio. de iure co=

coguū.ꝛ in.d.l.ſer
ui electiōe.in ꝑn
ci.ꝛ in.d.l.hmōi.
§.ſtichū.de leg.
j. Et vide alexā.
in.l.ſi ex toto.§.
fi.in gl.fi.ff.d le.
j.ꝛ alex.ꝛ bar.ſo
zi.de ſeñ.in.d.l.
ſui electiōe poſt
bar.ꝛ dy.in rl'a
mutare.j.e.i ꝑn.
ꝛ bal.in ꝯſi.xxx=
iij.in.iiij.volu.ꝛ
abb.in ꝯſi.ix.vo
lumine.ij.
☞ Adde ꝑpo
mēbro hui⁹ apo.
bal.in.l.ij.§.fi.in
fi.v̄ſi.vlt. Dy.in
ducit hūc tex.c.
cū leg.iſtuꝫ.in.l.
ſerui.ꝛ ibi poſui
in apoſt.in.v̄ſic.
nō poſſint elige=
re.ff.de lega.j.et
no.in apoſtil.ad
Jac.rebuff.in.l.
ꝑcepi.nu.vij.in
v̄.curia.iiij.C.d
cañ.largi.ti.li.x.
ꝛ in.l.ſi q̄s.nu.j.
vbi etiam poſui
in add.i.v̄.ꝯfir
mata.C.de dec
ꝛ.li.ꝛ car.oino i
cle.j.§.noſitaꝫ.
no.ro.de iureiu.
a ¶ Add alex.i
l.ſic.ꝛ i.l.fi.poſt
cy.Bar.Bal.et
pau.d ca.C.d re
pu.here.ꝛ ꝑ'cre
cep.i cau.ccxcij.
b ¶ Adde glo.ꝛ
pulcre Bart.in

dicil.l.diuus.§.licet ergo.licet in
teſtō prio derogatoria verba pro=
lata fuerint tamen ex quo aperte
apparet de valuntate teſtantis in
vltimo expreſſa videtur vltimuꝫ
preualere. Preterea id operat̄ re=
uocatio generalis quantū ad om
nia ꝙ ſpecialis operatur in ſpe=
ciali cui foret applicata argumē.
ff.de adminiſtratio.tuto.l.ſi duo.
ꝛ de acquir.heredi.l.ſi ſeruus et⁹.
C.de preſcript.xxx.vel xl.anno.l.
omnes.ꝛ de quadriē.preſcrip.l.ij.
ſed cōſtat ꝙ reuocatio ſpecialis fa
cta de primo faceret ſecundū va=
lere.vt.l.ſi quis.in prin.teſtamē=
ti.de leg.iij.ergo reuocatio genera
lis expreſſa in vltimo videtur tol
lere primi teſtamenti effectū. Pre
terea verba derogatiua in primo
teſtō ꝑlata generalia fuerūt. Itē
prolata in vltio ſimiliter ſunt ge=
neralia: vnde quia in pari cauſa
gn̄alitatis ſunt vident̄ in dubio
poſteriora ꝑferēda.ꝛ ꝑualere ꝑo=
rib⁹: vt.ff.de leg.j.l.ſi mihi.et tibi.
§.in legatis ꝛ de adimē.leg.l.iij.
§.fi.C.de fideicommiſ.l.dari ꝛ de
vulg.ꝛ pup.ſuſti.l.ſi q̄s eum.et de
manu.teſta.l.ſi peculiū.§.j. Pre=
terea quātū ad tollēdū ſubſtātiā
ꝛ effectum ſubſtantie precedētis

l.ſi q̄s.in ꝑnc.ff.de leg.iij.an ꝛ qn̄
ſcd̄m teſtm̄ in quo eſt facta mētio
in gn̄e vel ſpē vel in diuiduo de
cl'a derogatoria in prio teſtō ap=
poſita valeat.ꝛ Ang.Alex.ꝛ bar.
ſozi.de ſenis ſin
gulariter in.l.ſi
mihi ꝛ tibi.§.in
legatis.ff.de leg.
j.vbi dicit ſozin⁹
ꝙ triplex eſt cl'a
derogatoria vcꝫ
ꝑtātis ſolēnita=
tis ꝛ volūtatis.
Et de iſta vltia
volūtatis cl'a po
nit hic dy.ꝛ doc.
in locis.ſ.alle.ꝛ
cōis opi.doc.eſt
ꝙ nō ſufficit ge=
neralis ſcilꝫ non
obſtāte quocūꝗ
teſtō. Nec req̄ri=
tur illa idiuidua
lis nō obſtāte ta
li cl'a derogato=
ria q̄ req̄rit ap=
poſitionē orōnis
dn̄ice vel alteri⁹
ſꝫ ſufficit illa ſpe
cialis vcꝫ nō ob=
ſtante q̄cūꝗ cl'a
derogatoria.tex.
eſt in.d.l.ſi quis
in ꝑn.in v̄bo ſpā
liter.ꝛ hoc tꝫ hic
Dy.in ꝑn.et ibi
Bar.Ang.ꝛ Ra
pha.cu.ꝛ Fred.
cōſi.xlvj.ꝛ Cy.ꝛ Saly.in.l.ſanci=
mus.C.de teſta.ꝛ Ang.ꝯſi.cccxij.
ꝛ cy.l.j.C.de ſacroſ.eccl.ꝛ ideꝫ te
net Card.in eccle.j.de ſepul.ꝛ pe.
de anch.in.c.j.de ꝯſti.ſ.eo.li.pau.
de ca.ꝛ ang.in aut.hoc inter libe=
ros.C.de teſt.ꝛ Pau.i.l.humanū.

C.de leg.ꝛ i ꝯſi.cclxxxj.inci.in fctō
ꝑnti ponā ꝯlonē in antiq̄s: q̄d eſt
ml'tū ſing.ꝛ arch.i.c.vltia volūtas
xiij.q.ij.ꝛ ſpe.ti.d inſtro edi.§.ꝯpē
dioſe.ꝛ alex.ꝯſi.cxxxiij.li.j.ꝛ lud.d
ro.i ꝯſi.cccxxxv.ꝛ
bal.ꝯſi.xliij.li.ij.
ꝛ i ꝯſ.lxxij.lib.iij.
lꝫ in ꝯſi.clxxv.in
ꝑn.incip.q̄d mo
uet.li.iiij.et in.l.
humanū.C.de le
ge.ꝛ in.d.aut.d
inter liberos di=
cat ꝙ ſufficit di=
cere in gn̄e nō ob
ſtāte q̄cūꝗ te=
ſtamēto.de quo
vide ꝑ doc.ſ.al=
leg.ꝛ Jo.an.i no
uel.ꝛ doct.mod.
in.d.c.j.de cōſti.
ſ.eo.lib.ꝛ Ang.
are.i.§.ex eo au=
tē.col.iij.in fi.in=
ſti.qui.mo.teſta.
infirm.qui tenet
ſupra cōem opi.
relatā ꝛ Alexā.ꝛ
doc.in.l.ij.in ꝑn.
ff.de lib.ꝛ poſth.
Et an hoc ſit ve=
rū qn̄ ſolū ꝑceſſit
vnū teſtm̄ vl' plu
ra vid.ſ.ꝑ doc.ꝛ
in.d.l.ij.de libe.ꝛ
poſthu.ꝛ in.§.in
legatis.ꝛ in.l.ſi
quis.in prin.ꝛ in
materia.Jo.an.hic.ꝛ Pau.de ca.
in cōſi.cxcvij.in nouis ꝛ pulchre
cepolā in cautela.clxij.ꝛ ſequē.et
abba.ſic.cōſi.xlj.ꝛ.xlviij.lib.ij.de=
ciſi.plamē.gronopo.dalphina.q.
cxxvij.et.q.ſeq.ꝛ ibi in addi.et in
q.cc.ꝛ in additio.

☞ Adde oĩno Bar.ꝯſi.xxi.inci. dicit ⁊ aſſeruit et qđ ibi poſui in apo.ad ipm ⁊ cõſi.clxvij.inci.quidam fecit teſtm̃ frede.de ſenis.cõſi.xlvij.alꝰ.lj.incip.habita ſup caſu predicto collatione Bal.conſi. clxxviij. vol.iiij. Ang.cõſi.cccxiij. incipiẽte q̃dam dña maria.pau. de ca.ꝯſi.ccclxiij. ⁊ Alexã.cõſi.vij. inci.vr̃ pria fronte.volu.iiij.cui ſe ſubſcripſit.Ant. de prato veteri ⁊ de hoc dixi plene ⁊ remiſſiue in trac.meo clauſularũ.in ver.derogatoria verſi.ix. et finali.

a ☞ Adde an ſit bona argumẽtatio de cõtractibꝰ ad vltimas voluntates. Dy. ⁊ imo.in.l.cũ qui chyrographũ al leg.hic ꝑ Dy.et Ang.are.inſt.de le.fuſia.cani.tol. ⁊ Jac.bu.⁊ guil. de cug.in.l.pactũ inter heredẽ ff.de pac.⁊ Bal. in.l.cõuenticulã. col.iij.C.de epiſ. ⁊ cle.⁊ ibi vid in qbꝰ fit argumentatio multũ notabiliter.⁊ Alex.in l.j.§.huiꝰ.xxj.et xxij.co.ff.de officio eiꝰ cui man=

ita ſe habet poſteriꝰ teſtm̃ ad priꝰ ſicut poſterior ſtipulatio:que nouat ad priorẽ nouatam qđ patet qr ſtipulatio que nouat ipſo iure aliã tollit:vt.§.pactꝰ ne peteret. ſic etiã poſterius teſtm̃ tollit primum vt de iniuſto teſtamẽ.l.ij.et innuitur in.l.hac cõſultiſſima.§. ſi q̃s autẽ.⁊.l.ſancimus.ſꝫ poſterior ſtipulatio ita ſe hꝫ ad priorẽ ꝙ in gñalitate cõcepta oẽm priorẽ ⁊ oẽm eiꝰ effectũ tollit vt.ff.de accep.l.⁊ vno.§.⁊ eiꝰ rei.⁊ inſtit. qui.mo.tol.obl.§.eſt aũt predicta. Ergo poſterius teſtm̃.ita ſe hꝫ ad primũ ꝙ ſub gñalitate ṽborũ primũ ⁊ oẽm eius effectũ tollit. Preterea.licet argumẽtari de contractuᵃ ad vltimã voluntatem quaſi de minori ad maius affirmando vt de leg.j.l.ſuũ filij.§.cũ q̃ chyrographum.ſed in contractu lꝫ ſub generalitate verbum omnia precedentia tollere.vt.ff.de tranſactio.l.non eſt ferẽdus.⁊ de ṽ.ob. l.qui Rome.§.duo fratres Ergo multo fortius licebit ⁊ ſub generalitate verborũ tollere effectũ precedentiũ in vltima volũtate. Preterea ita ſe hꝫ teſtm̃ poſterius ad prius ſicut lex poſterior priorẽ qr volũtas teſtatoris lex eſt:vt in autẽ.de nu.§.diſponat.ſꝫ lex poſterior ita ſe hꝫ:qr tollit priorẽ licet ſub gñalibus verbis ᵇcõcipiatur ſicut ſi cõciperet̃ penalibus vt in preealle.l.ij.de quadr.preſcri.⁊ de l.oẽs.de preſcript.xxx.vł.xl.anno. Ergo ita tollit vltimum teſtm̃ primum. Preterea facilius reuocant̃

da.⁊ Lud.bolo.in.l.ſi ꝓcuratorẽ .§.ſi ignorãtes in ſcđis interp̃t.ff. mãdati.⁊ Andr.barba.in repe.c. Ray.fo.xvij.colñ.j.in fi.de teſt.⁊ gl.in.c.j.de col.in.ṽ.ꝓuideat̃.col. j.fol.xviij.i pragmatica ſactione.

b ☞ Adde ꝙ i legibꝰ ꝯdẽdis ſufficit gñalis đrogatio legũ ꝯtrarũ: vt lꝫ cy.⁊ ibi bal. col.ij.ṽ.ſcđo q̃ro ⁊ ibi Pau.đ ca.i l.hũanũ.C.đ leg. ⁊ gl.i.l.nuptial̃. C.de nup.⁊ i cle. eos đ ſepul.⁊ ampliſſime dixi in tractatu.de off.⁊ poteſta.domini. lega.i Frãcia in prima.q.

☞ Addđ ad ꝓpoſitũ eorꝫ q̃ hic. dñr panor.i rub. de reſcri.nu.ij.et qđ ibi poſui i additiõi.ad eũ i ṽ. ꝯ ius. Feli.in.c. nõnulli.co.xij.ṽ. ſcđa rl̃a.e.ti.philip.frã.in.c.j.nu. ix.⁊ ibi poſui in additio.ad ipm in ṽſi.ꝯ.de cõſti. tit.vj.plene per pau.de ca.ꝯſ.liij. Alex.ꝯſi.ij.vij.et viij.vol.v.⁊ ꝯ[illegible] vj.⁊.vij.vo.ij.⁊ dixi i tract.meo regularũ in ṽ.regula đrogatoria ṽ. v.⁊ in ṽ.nõ obſtantibꝰ.ṽſ.xvij.

que dependent ex voluntate vnius q̃ꝫ pluriũ. vt.ff. eo.l.quotiens vtriuſq3 ſed que dependent ex volũtate pluriũ vt cõtractus reuocant̃ etiã per generalitarẽ verborũ. vt dictũ eſt ergo ⁊c. Itẽ pro hoc.ff. locati.l.cũ in p̃ſes.§.locator. Ecõtra ꝙ p̃mũ valeat vr̃ qr q̃ñ prima volũtas eſt derogatoria vltime p̃ma p̃ualet niſi fuerit ſpãl'r reuocata ſꝫ hec nõ fuit reuota ſplãl'r ſꝫ gñal'r ergo videt̃ ꝙ prima p̃ualeat et pro hoc eſt apert.l. ſi mihi.⁊ tibi.§.in legatis videtur em̃ aperte dicere ꝙ oporteat ſpecialẽ mẽtionem fieri de primo ⁊ qualitate eius. Propterea illud appellat̃ ſpeciale qđ eſt a generalitate abſtractũ.vt.ff.de leg.iij l.ſeruus vrbanus.§.fi. ⁊ de triti.l.iij.⁊ de ſuppel.leg.legata.⁊ ſi quis in ius vocã. l.j.⁊ ſi quis caute.l.ſi quis.§.queſitũ. ⁊ de iniurijs. l item apud.§.hoc edictum.⁊ de publ.l.j.§. dixerit aliquis.⁊.§.vnde queritur. Ad idem facit ꝙ nota. de flumi.l.quominus.⁊ de appel.l.ſi expreſſum. Si ergo lex requirit ꝙ ſpecialiter ſe penitere dicat videtur ꝙ deſcendat ad ſpecialitatẽ verborũ ⁊ a generalitate diſcedat. Determinando videtur dicendum quod ſi quis diceret ſcđm valere forte erraret.quia in aut.de teſt. imperfec.§.et ſi quidẽ non videtur requirere ꝙ precedens teſtamentũ ſpecialiter reuocetur ſed videtur ſufficere expreſſa reuocatio per generalia ⁊ per conditionalia verba ſiue dubitatiua ⁊ non aſſertiua dum dicit hoc ipm expreſſum ſignificare quia ſi fecit quidã talem volũtatem:non tamen eam vlterius valere vult tamẽ ego dicerem ꝙ requiritur reuocatio ſpecialis teſtamenti primi ſequentis derogatorij. vt predic.l. ſi quis in princip. teſt.ibi niſi ſpecialiter dixerit ⁊c. Sed ſi ſpecialiter reuocare primũ vltimũ derogatrium non eſt queſtio ꝙ vltimũ preualeret:qr non potuit ſibi legẽ imponere a qua diſcedere non liceat:vt.d.l.ſi quis.in princi.teſtamenti. Sed ſi non ſtaret in finibus vltime volũtatis. ſed tranſiret ad naturam cõtractusᵃ tunc eſſet irreuocabilis. vt.ff. de dona.cauſa mor.l. vbi ita donatur qđ autẽ fieri poſſit illud in teſtamẽto qđ in contractu ptꝫ de aſſignatiõe.lib.l.aſſignare ⁊ no.de teſta.l.heredes palã.§.fi. Si ergo donaret vel vẽdit heredi p̃ñti vł eo abſente alteri pro eo recipiẽti ſub ea conditione ſi teſtm̃ reuocari ꝯtingat habita donatio vel vẽditio effectũ irreuocabiliter in eum caſum in quo teſtamentum reuocari contingeret. Dy.

⁊ illic addes oĩno Felyn.vbi.ſ. col.vj.verſi.amplia ſecundo.

a ☞ Addđ ꝙ bar. in.l.ſtipulatio h̃. mõ in prin.ff.de verb.obli.dãnat hanc opi.Dy.in hoc ꝙ dicit dy.h̃ ꝙ ſi teſtamentũ trãſeat in ꝯtractũ valet ſi contingat me facere aliud teſtamentũ duo vel vẽdo oĩa bõa mea ⁊c. ꝙ teſtamẽtũ nõ põt reuocari hoc non placet Bar. quia talis donatio aufert liberam teſtamenti factionẽ. ⁊ videtur fctã talis donatio in penam mutãtis teſtm̃:⁊ ſic tãq̃ꝫ cõtra bonos mores nõ valet.vt.d.l.ſtipulatio. ⁊ ita dicit ibi Bar.Dy.cõſuluiſſe lꝫ hic teneat cõtrariũ ⁊ opi.Bart.ſequit̃ ibi Bart.⁊ tenet Bar.bal.⁊ Fulgo.in.l.cũ duobꝰ .§.idẽ rñdet.ff. pro ſocio.⁊ Barᵒ in.l.adeo. eodẽ titu.⁊ Bald.in.l. ex teſtamẽto.C. de fideicõ.et in l.heredes palã .§.fi.⁊ ibi Ange.

ūnol.et in ſup illuſtri doc. Frāſc.
de are.col.iij.verſi.ſed relinquit. de
teſta.⁊ Bar.⁊ ibi Alex.in additio
ne incip.ſed ſi ꝯtigat in.l.ſi q̇s.in
pri.de leg.iij.⁊ Saly.i.l.ſancim⁹.
C.de teſtamē.et
pulchre Alex.in
d.l.ſtipulatio h
colū.j.et iſta eſt
cōis opinio q̄ſi=
nis. Oldra.cōſi.
cxiij.et Cy.l.j.verſ.
vlti.C.de ſacro=
ſan.eccle.ſequū=
tur opiñ.Dy.hic
⁊ Cy.in.l.cū an=
tiquitas.C.de te
ſta.vide Alex.in
addi.ad Bar.in
d.l.heredes pa=
lā.§.fin.⁊ ſingu.
Ludo.de roma.
in ꝯſ.ccxiij.⁊ An
dre.barba.in.c.
relatū.de teſta.
et Bald.in.c.ij.
col.ij.verſi.extra.
de feud.dato in=
uicem lega.con.
Ludo.de roma.
ꝯſil.clxxj.⁊ Bar.
ꝯſi.cliij li.ij.⁊ in
cōſil.clxxx.eo.li.
⁊ Ludo.bolo.in
d.l.heredes pa=
lā.§.fi.ḋ teſta.in
ſcḋis iterpreta.

ℭIdem.

Non dȝ aliquis alteri⁹ odio pregrauari.

ℭExemplū iſtius regule ponit.
C.de inoffi.teſtamēto.l ſi quis in
ſuo.§.legis aūt. Ubi dicitur q̄ ma
ter nō debet exheredare filiū pro=
pter delictū a marito eiuſdē filij
patre cōmiſſum a. Itē.ff.de bono.
poſ.cōtra tab.l.iij.§.ſi emancipa=
tus vbi dicit q̄ ſi pater exheredat
filiū propter cauſam ingratitudi
nis ab eo cōmiſſum illa exhereda
tio nō dȝ obeſſe nepoti q̇ cām igra
titudis nō cōmitti ſi aliq̇ caſu cō
tingat inof.q̄relā ad nepotē deuol
ui. Sȝ vr̄ falſuȝ eē q̄ ꝯtinet i ſcḋo
exēplo q̄ʒ exheredatio fctā legitie
de filio nepotē excludit q̄ʒ ſi inſti=
tuto vel heredo filiū meū non ha=
beo neceſſe mentionē facere de ne
pote nato ex filio.ff.de libe.⁊ poſt=
hu.l.ſi quis poſthumos.§.ſi filiū.
⁊.l.gallus.§.in oibus.⁊ de cōiug.
cum emanci.lib.j.§.ii b pater in po
teſtate. ℭReſpondeo b ⁊ dico ve=
rum eſſe qḋ quādiu filius exhere=

in.c.grauis.⁊ de ſen.excō.in fi.⁊ p̄
btm̄ thomā.ij.ij.q.clxviij.arti.vlt.
⁊ Hoſt.in ſumma de penis.§.q̇ et
q̇b⁹.⁊ Oldra.ꝯſi.lxj.incip.an de=
licto.⁊ Abb.ſicc.⁊ Jo.de ana.i.c.
verſ̄tis.de here=
di.et ibi Fely.et
lati⁹.in.c.ius ge
nerale.col.pe.j.
diſt ⁊ doc.j.i vlt.
poſtil.alleg.⁊ in
l.ſi q̇s i ſuo.§.le=
gis aūt.C.de in=
offi.teſta.et An=
ge.in ꝯſil.cxcvij.
b ℭAdde qñ ne
pos p̄terit⁹.poſ=
ſit ex ſua p̄ſona
vl' ſui p̄ris exhe
redati i teſtamē
mēto qui q̄rela=
re ⁊ dicere teſta=
mentū: nullū ſi=
ue fili⁹ pater ne=
potis ſit exclu=
ſus a q̄rela ſiue
nō pulchre bart.
in.d.l.ſi q̇s poſt
humos.§.ſi filiū
ff.de lib.et poſt=
hu.Cy.⁊ Saly.
in.l.ſi q̇s filiū.et
ibi Bal.C.de in=
offi.teſt.⁊ Bar.i
l.iij.ſi emancipa
tus.ff.ḋ bo.poſ.
ꝯtabu.⁊ Alex.in

☞ Adde iſtis inquantū tangit
materiā vltime volūtatis qḋ no=
taui in apoſtil.ad iſtū poſt do.co=
apoſtil.§.regula beneficiū in ver=
ſicu.voluntas ambulatoria.
a ℭAdde tñ q̄ ꝯtra hāc equita=
tē ſepe ſtatuit rigor iuris ex cā de
quo vide glo.ordiñ.j.q.iij.in ſum
ma.⁊.xxiij.q.iij.in ſumma Inno.

d.§.ſi filium.⁊ ibi Bald.ad id qḋ
Dy.hic dicit q̄ in querela inoffi=
cio teſtamenti hȝ locū ſucceſſoriū
edictū vide.§.doc.ſcignorel.de ho
medeis benedi.de plūbi.⁊ Ange.
mgr̄i franc.in eoꝝ repetitionibus
l.q̇ ſe p̄ris.C.vñ liberi.⁊ Ang.are
ti.in.§.placebat inſti.de legi.agñ.
ſucc.⁊ Bar.et doct.in rubri.C.de

ſucceſ.edic.⁊bar
to.in.l.in ſuis.in
vl.q.ff.de libe.⁊
poſth.⁊ in.l.ſi q̇s
filiū.C.de inoffi.
teſt.⁊ in.l.ſi p̄r ſi
liū.ff.de inof.teſ.
a ℭAdde in q̇=
bus caſib⁹ filius
punitur pro pa=
tre.bar.⁊ ibi ale
xā.in addi.in.l.
diui.fratres.ff.ḋ
pe.⁊ Archi.in.§.
ſi ergo.in vl.col.
vij.q.j.⁊ Bal.in
l.ſi filiuſſa.col.vl
ti.ff.de his q̇ ſui
vl' alie.iur.ſunt.
⁊ car.alex.in.c.
j.xxiij.diſ.⁊ an ſi
lio ad culpā de=
licta parentū im
putētur tex.⁊ibi
cardi.Alexā.in
c.naſci.l vj.diſt.⁊
puniatur p̄ pa=
tre pena tp̄ali vl'
eterna vide glo.
⁊ car.Alex.in.c.
vndecūq̄ cardi.
diſt.⁊ Jo.an.hic
⁊ etiam philip.
frāc.⁊ pau.de ca
ſtro.ꝯſi.ccccx.co.
iij.i anti.⁊ Cy.
Bal.Saly.⁊ an
e.in.l.q̇ſq̇s.C.
ad l.iul.maieſt.⁊
Ang.are.in.§.ſȝ
ſi q̇s.inſti.de in=
genuis.⁊ bar.in
d.l.iij.de interd.
⁊ releg.⁊ Dy.in
ſeq.r'a in fi.⁊ ce
pol.i caute.lxxx.

dat⁹ viuit ⁊ pōt ad querelā vocari
excludit nepos ⁊ cognat⁹ nec po=
teſt aliquo iure rumpere teſtamē
tum. Aut licet ab eo fuerit p̄terit⁹
ex quo fili⁹ vixit poſt annū. vt in
prealleg §.ſi filiū. Sed ſi filius ex
heredatus excluditur a querela p̄
repudiationē tacitā vel expreſſaȝ
nepos vocatur ad querelā ex vi=
gore edicti ſucceſſorij qḋ habet lo
cum in querela: vt.ff de inoffi.te=
ſta.l.ſi is qui.⁊.l.pater. Itē ſi fili⁹
exheredatus moritur añq̄ exclu=
datur a querela aut añ aut poſt: ſi
ante vocatur nepos ad querelaȝ
ex perſona patris exheredati. Si
poſt vocatur nepos ex ſua p̄ſona
per edictū ſucceſſoriū. ⁊ ita debet
intelligi prealleg.l.ſi q̇s poſthu=
mos.§.ſi filium.⁊ de contra tab.l.
iij.§.ſi emancipatus.⁊ de coniug.
cū emācip.lib.j.§.ſi pater.⁊.C.de
inoffi.teſt.l.ſi q̇s filiū.⁊ in auten.
vt cū de appel.cognoſcitur.§.ſi cō
uictus fuerit. Itē clare p̄tȝ exem=
plū vbicūq̄ cauetur q̄ p̄pter deli
ctum patris filius puniri nō de=
bet a nec aliquā maculā filio infli=
gere.argu.ff.de pen.l.crimen.⁊ de
de cur l.ij.§.in filijs.lȝ fallat in cri
mine leſe maieſtatis ⁊ hereſeos.
C.ad.l.iul.maieſt.l.q̇ſq̇s ⁊ de he=
reti.auten gazaros. Sed ꝯ hoc vi
detur qḋ iure cauet q̄ filij puniū
tur p̄pter iniuſtitiā p̄ris: vt in au
ten. vt oēs obed.iud.puin.§.j.col.
v. Sed ibi habuit reſpectū ad iu=
ſtitiam diuinam que aliquando
punit filiū p̄pter delictum p̄ris:
ſicut ibi notari ſolet. Item contra
regulam videtur quia iure caue=
tur q̄ ſi pater exheredat filium ex
heredatio nocet nō ſolum filio: ſȝ
etiam nepotibus ex eo natis: ⁊ in
eius poteſtate conſtitutis p̄ quod
patet q̄ alterius odio alius pre=

⁊ in caute.cccx.
vbi ponit an fili⁹
poſſit cōueniri p̄
debito patris.et
etiā in caut.ccc=
xj. Ecōtra p̄r pro
filio poſſit puni=
ri ſaltē reſpectu
legitime: vide fe
ly.vbi.ſ.⁊ ſing.
bal.Imo.⁊ doct.
moder.l.lex cor=
nelia.ff.de vul.⁊
pnp.ſubſti.Bar.
⁊ Imo.in.l.cum
filius.ff.de verbo.
obli.⁊ bal.in.l.j.
C.ne filius p̄ pa=
tre.⁊ Ang.aret.
in trac.de male=
fi.in glo.dictum
ſemproniū.in.q.
vl.⁊ ibi in addi.
p̄ moder.⁊ Bal.
in aut.ſi captiui
C.de epi.⁊ cle.et
Abb.in cōſi.lvj.
vol.ij.⁊ ample.p̄
fely.in.c.cū ber=
toldus.col.viij.
⁊.ix.de re iudic.
Et no.ſin.q.que
mihi i curia ſpi=
rituali bituricē.
de facto contin=
git: q̄ʒ ſȝ ius cōe
vir lucratur do=
tem p̄p̄ adulte=
riū vxoris: vt.l.
cōſenſu.C.de re=
pud.⁊.l.lucius.
⁊.l.cū mulier.et
ibi Barto.Bal.
Alexāder ⁊ Mo=
der.ff.ſoluto ma
tri.⁊.c.plerūq̄.⁊

ſdi glo. Abba. ⁊ prepoſi. medio. de donatio. inter vi. ⁊ vxo. modo pater dotẽ pro quadã eius filia dedit que adulteriũ cõmiſit vtrum pater priuetur dote propter adulteriũ filie. Et videtur ꝙ ſic ꝑ textum in l. ſi dotẽ. ⁊ ibi hoc tʒ gl. C. de iure do. ⁊ idẽ tenet Joã. cal. in conſilio. j. col. iij. in fine tit. de donatiõibus inter virũ ⁊ vxorẽ. ſed Cy. ibi Jo. fab. ⁊ Bal. in noua lectura tenent cõtrarium ꝙ patri viuo delictũ filie non preiudicat ⁊ tenet Dyñ. in l. ij. §. ſed vtrum. ⁊ Bar. in §. voluntatẽ in prin. ff. ſolu. matri. ⁊ Bar. ⁊ Ange. in §. eſt quoqꝫ. in aut. de nup. coll. iiij. per tex. celebrẽ. ⁊ gl. ibi. ⁊ in autenti. econtra ⁊ ibi barto. C. de repu. Et idem eſt dicẽdũ ſi mulier cõmittens adulteriuʒ habeat filios ꝑmi mrimonij nõ applicabit dos ſcdo viro. Jſtud eſt dictuʒ aureũ. gloſ. in capitulo primo in glo. j. vt lite non conte. et Bal. in l. hac edicta, col. ij. C. de ſe

grauet: vt de bo. lib. l. qrit. ¶ Sed dicendũ eſt ꝙ aut agitur de his q̃ mediãte miniſterio filij acqrũtur: ⁊ tũc nõ acqrit patri. Si de his q̃ poſſint acquiri patri mediãte miniſterio filij. tũc hʒ locũ regula indiſtincte: ſed in his q̃ mediãte filij miniſterio nõ querũtur pri diſtinguẽdũ ẽ: qꝛ aut eueniebãt ab ipo patre: aut gñe vlteriori: aut a ciuitate vel a rex natura. Primo caſu delictũ patris nocet filio in ſcdo ⁊ tertio caſibus nõ nocet: vt. ff de interdi. ⁊ releg. l. iij. ⁊ de iurepa. l. diui fratres. ⁊ ita dʒ itelligi. C. de qſti. l. diuo marco. ⁊ ad l. corñ. de ſicca. l. ſi qs patris ſui. Et ꝑꝑ hoc ſoluta eſt queſtio de qua dubitari ſolet ſcʒ an fili⁹ debeat ꝑuari ſucceſſione feudi ꝑpter delictum patris: qꝛ ſi erat paternum priuatur ſi a rerum natura vel a iure vlteriori obueniens non priuatur per l. ij. allega. Dy.

cũdis nup. de quo dicto exclamat Flo. de ſancto petro in ſua diſputa. qui incipit primo viduata cõſorte. Fran. de crema in ſingu. ſuo lxxxvj. ⁊ vide que not Bar. ⁊ Alexan. in additionibus in fi. C. de adult. ⁊ quid ex delicto mris. vide Alexan. in l. adoptiuũ. §. patronum. col. j. ff. de in ius vocã. ⁊ quãdo filius priuet feudo ex delicto patris vide Barto. in d. l. iij. de interdic. ⁊ rele. ⁊ in l. emancipatum. §. fi. ⁊ ibi Alexan. de ſena. et in d. §. patronum. Sed Ang. in d. l. iij. tenet ꝙ priuatur fili⁹ ſiue ſit paternũ ſiue anitũ de quo per Alexã. ibi in addi. ad Bart. ⁊ Bal. in l. ij. in vl. q. C. d liber. ⁊ eorum lib. ⁊ in l. j. in prin. C. de caducis tol. ⁊ Bal. in in conſi. cxviij. li. j. ⁊ latius in conſilio. cccxlix. colũ. iij. ꝟſi. ſupeſt. lib e. ⁊ alex. ꝯſi. ij. [illegible] v. circa fi. lib. v. abb. ſic. i. c. ij. col. iij. de feu. ⁊ in cõſilio. iij. colũ. vij. volu. ij. ⁊ Bal. in l. j. C. de bo. que lib. Et an impe-

¶ Idem.

Sine culpa niſi ſubſit cauſa non eſt aliquis puniendus.

¶ Ubi non eſt delictũ nõ pt imponi pena niſi quã cã rationabilis ſubeſt: ⁊ ſic regulem ponit ⁊ exceptionem a rẽa q̃ exceptio regule ꝯ iuris auctoritatẽ vr̃ dicere: qꝛ ibi nõ reqrit ſubeſſe culpa nõ dʒ imponi pena. ff. de ver. ſigni. l. aliud eſt fraus. in ꝑnci. Sed dicit ꝙ aliqñ

rator propter delictũ patris poſſit filios iure tẽporali ⁊ ſpũali priuare: dic ꝙ nõ ſpũali hoc eſt beneficijs: vt no. gl. in cle. paſto. circa finẽ. in verſi. ſubiecte. de re iudica. ⁊ glo. in c. filius. xvj. q. vij. ⁊ cardina. ⁊ Alexã. in c. ſatis. xlvj. diſt. ⁊ eſt ratio ẽm gl. cardi. ibi: qꝛ princeps ſclaris non in hoc ſupior clerici. ⁊ ſic ſentit ꝙ ſi eſſet princeps eccleſiaſtic⁹: puta papa contra quẽ commiſerit pater crimen leſe maieſtatꝫ poſſet filium priuare bñficijs: vt in hereſis crimine. de quo vide Cardi. in c. quo iure viij. diſt. ⁊ in c. felicis. ꝟſi. ſi qs. de pe. ⁊ ita firmatio. de Jmo. in l. inſulam. in fine princi. ff. ſolu. matri. ⁊ Lud. bolog. in d. c. ſatis. lvj. diſt. ⁊ Abb. in c. cum laici. de iure pa. in c. quanto. in fi. de iudi. ⁊ Fely. in c. vergentis. col. vlt. de here. ⁊ vide Joan. pe. in forma inquiſitionis. fol. vltimo. ⁊ Cal. in conſi. iij. ti. de here. ⁊ Ang. in ꝯſilio. lxiij. ☞ Adde propoſitũ queſitorum [illegible] ⁊ ſignanter in quãtũ tãgit an filius ex delicto patris feudo priuet: Bar. oĩno in l. diui. ꝟ. itẽ hec l. inducit: ⁊ qd ibi ſignaui i apoſt. ad ipm poſt Alex. in verſi. nõ ꝑuetur. ff. de iure patro. dixi. in apoſt. ad bal. in l. lege. in ꝑn. i. e. ꝟ. C. de

ſuadẽte publica vtilitate: ⁊ ſic cã interueniẽte punit qs ſine culpa. vt ecce aufert aliqñ res[a] poſſeſſori vt aſſignetur militi qui in bello ſe habuerit virtuoſe. vt ff. de euic. l. luci⁹ ⁊ de rei ven. l. itẽ ſic verberatũ. §. ſi qs. Jtẽ ſeru⁹ ꝑpter laudabilis fidei exemplũ admittitur ad vindicandum necẽ dñi: vt pro premio libertatem conſequatur ⁊ ita ꝑſente domino ſine culpa ſua ex cauſa tamen predicta dñium ſuum aufertur: vt. C. de precibus imperato. offeren. l. j. ⁊ in quibus cauſis ſer. pro premio liber. acci. lege. j. Jtem pater in ſeruo q̃ propter publicaʒ vtilitatẽ id eſt eruatur adulterij veritas torquetur et tortus domino non reſtituitur: et ſic punitur dominus ſine culpa ex cauſa tamen in hoc ẽm quod priuatur inuictus domino ſerui: licet pretium conſequatur: vt. ff. de adulte. l. ſi poſtulauerit. ⁊ notatur

legi. hered. tractauit oĩno Alexã. conſi. xxiiij. volu. j. ⁊ cõſi. xlviij. incip. illud afferam: quod eſt conſi. And. barb. volu. iiij.

a ¶ Adde an ex cauſa poſſit princeps auferre reʒ meam ⁊ dare alteri ſine eſtimatiõe rei mihi cui aufertur danda bart. ⁊ Bal. in l. item ſi verberatum. §. ſi quis. ff. de rei ven. ⁊ bar. Alex. ⁊ doc. moder. in j. cõſti. ff. colũ. iij. ⁊ Bal. et Ang. in l. ij. C. de quad. preſcript. ⁊ Bald. in l. bina zeno. col. ij. eo. et in prohe. ff. colũ. j. ⁊ bar. in l. fi. co. j. C. ſi contra ius vel vtil. ⁊ Bald. in l. fi. col. ij. ver. ſed imediate. C. ſniam reſcin. nõ poſ. ⁊ archi. in c. ius ciuile. et ibi card. alex. j. diſt. col. iij. ⁊ archi. in c. ꝑ ꝑncipalẽ in q. iij. ⁊ Hoſtien. in tit. de preſcrip. §. preſcribantur. ⁊ Cy. ⁊ Alber. de roza. in l. neminem. C. de ſacro ſan. eccleſijs. ⁊ Cardiñ. Alexan. in c. j. colum. iiij. verſicu. ij. ſentit glo. x. diſtin. ⁊ Abba. ſiccu. in conſilio vlti. lib. j. ⁊ Alexan. conſilio. ij. col. vij. ⁊ ſequenti. ⁊ colum. vlti. volumi. j. ⁊ in conſilio. cj. col. vj. verſi. ⁊ ẽt. e. li. ⁊ in ꝯſi. xxxvij. col. iij. ꝟ. nõ obſt. ⁊ vſqꝫ ad fi. ⁊ Cy. i. l. reſcripta in iiij. q. C. de prec. impera. offer. ⁊ Jaſo. de may. in rep. l. quominus, col. j. ver. iij. no, ff. de flumi. ⁊ ange.

in conſi.cxxxix.col.ij.ꝟſi.nō em̄ p̄t.
⁊ Alex.in rub.ff.ſi cer.pe.col.j.⁊ in
cōſi.lxxxix.in .iij.col.ꝟſi.p̄terita.li.
v.⁊ in ꝯſi.xciiij.in p̄n.col.pe.eo.vo
lu.⁊ Bal.in.l.ij.col.x.verſi.not.ꝙ
plenitudo.C.de
ſerui.⁊ aq̄ vbi di
cit ꝙ iferiora p̄n
cipe hoc non pōt
de quo vide per
Inn.abba.⁊ in=
ſup Fely.in.c.q̄
in eccleſiarū.col.
x.de cōſti.vbi po
nit Fel.quatuor
declaratiōes q̄n
p̄nceps poſſit cū
cā auferre ⁊ ecō=
trario ꝙ ſine cau
ſa poſſit.ponit ſe
ptem declaratio
nes ⁊ demū tria
notabilia vbi ele
gāter ꝓcedit cu=
ius materia non
fuit ita mature
tradita ad p̄ſen=
tia ſecula vſq̄.
☞ Addō ꝙ oīa
iura ⁊ docto.per
do.co apoſtillato
rem meū alleg.
loquūtur ꝙ hoc
ꝓcedat cū cā.ſ3
quid ſine cā.⁊ cō
cludit idē quod
ſ.in papa ⁊ im=
peratore.ang.in
l.iij.§.ſi is ꝓ quo
ff.qō q̄ſq̄ iuris.
Sed cōtrariū eſt
veritas:vt ꝑ Ra
pha.fulgo.in.l.ſi
na.C.ſi cōtra ius
velvti.pub.pau.
in.c.ij.de reb⁹ ec=

de calū.l.vlti.Sed videtur etiā ꝙ
vbi non eſt culpa[a] nec cauſa ꝙ pe
na imponitur: vt.ff.qui et a qui=
bus.l.proſpexit legiſlatorem: ſed
ibi erat cauſa:ſcilicet adulterium
commiſſum:licet non culpa ſerui
qui torquetur propter culpam et
delictum alterius etiam ſine cul=
pa:vt.ff.de queſtioni.l.vnius.§.
teſtes.et.l.ex libero.in principio.
ſed ibi ſubeſt cā.ſ.ꝙ facto interue
niſſe ꝓbat̄.Itē eſt culpa.ſ.q2 vacil
lauit in teſtimonio:[b]al's ſi q̄d p̄di
ctoꝝ deeſſet nō deberet torq̄ri vel
p̄alle.l.ex libero.Itē opponit̄ de fi
lio dānati crimine leſe maieſtatis
q̄ punit̄ ꝑꝑ delictum p̄ris.nā infa
mia notat̄ ⁊ a p̄na ⁊ extraneoꝝ
ſucceſſiōe p̄uat̄.vt.l.q̄ſq̄s.C.ad.l.
iul.maieſta.Itē de filio heretici:
vt.C.de here.aut̄.gazaros.S3 il=
lis eſt cā apta nō culpa.nā q2 ſūt
de gn̄e improbato ē p̄ſumptio cō=
tinuationis p̄ni criminis ꝯ eos:
vt.l.q̄ſq̄s.§.filij.vero.⁊.ff.de edil.
edic.l.qō ſi nolit.§.q̄ mācipia.Dy.

¶ Idem.

QUod quis mandato iudicis facit dolo facere nō videtur cum habeat neceſſe parere.

¶ Regulā ponit ⁊ rationē regule.
R̄la em̄ eſt ꝙ ille q̄ facit mādato
iudicis nō v̄r eſſe in dolo. Rō aūt
eſt: q2 neceſſe h3 parere neceſſi=

cle.non alic.⁊ in.c.admonet.⁊ ibi
dixi in apoſt.ad ip̄m poſt alios in
ver.non ſubſiſtente cā de renū.et
Fely.in prealle.c.que in eccleſia=
rū.col.xiiij.verſi.ſcōm vero mem=
brū.de conſti.et
notaui poſt Joā.
fab.in.§.ſed na=
turalis.nūe.ij.in
verſi.tollere ius
partis.inſtit.de
iur.na.gen.⁊ ci.
a ¶ Addō hic io
an.and.⁊ Phil.
franc.⁊ glo.in.c.
renouantes.xxij.
di.gl.Inn.Abb.
ſic.⁊ Fely.in.ca.
cognoſcentes.co
lū.j.de conſtitu.
et Bal.in rubri.
res inter ali.act.
⁊ gl.in.c.ātiqua.
de priui.⁊ Arch.
in.d.c.renouan=
tes.⁊ Bar.in di=
ſpu.inci.per ita=
liam.col.v.verſi.
j.⁊ glo.bal.⁊ car
di.Alex.⁊ And.
barb.in addi.ad
bal.c.j.de feudo
ſine culpa nō ad
mit.⁊ alb.de ro.
in dictiona.ſi no
in litera pena.ꝟ
ſic.q̄nq̄ modis.
b ¶ Adde an te
ſtis ratiōe vacil
latiōis poſſit tor
queri.gloſ.⁊ do=
ctores i dicta.l.
vnius.§.teſtes.
⁊ Innoc.⁊ alios
in.c.cum in con=
templatione.co.

in antiq.Cyn̄.in
l ſi.⁊ bal.in.l.mi
lites.C.de q̄ſtio.
⁊ Bal in.l.iij.C.
ad.l.iul.maieſt.
⁊ doc.in.l.nullū
C.de teſti.⁊ pul=
chre Alex.in con
ſi.lxxij.lib.j.q̄ al=
leg.Dy.hic.
a ¶ Adde glo.⁊
Florē.in.l.liber
homo in.ij.ff.ad
l.aqui.tex.⁊ glo.
⁊ ibi docto.mo=
der.in.l.non vi=
detur.§.qui iuſ=
ſu.ff.eo.Cy.in.l.
j.C.vnde vi.⁊ in
l.vt vim.ff.de iu
ſti.⁊ iure.⁊ bart.
in.l.furti.§.qui
iuſſu.ff.de his q̄
no.in a.⁊ i.l.ꝗꝗ,
hic per Dy.alle.
⁊ Jo.de pla.in.l.
mouēde.verſ.iij.
no.lib.x.C.de de
latori.⁊ gādi.de
malefi.tit.de bā
nitis.col.iij.ver=
ſicu.itē quero ſta
tutum eſt.⁊ Dy.
in.l.j.ff.de crimi
ne ſtellio.⁊ Joā.
de platea in.l.
prohibitū in ter
tio notabili.C.de
iure fiſci.lib.x.et
hic Joan.and.⁊
Philip.franch.⁊
Bar.in.d.l.pro=
hibitū.⁊ Bal.in
d.l.vt vim.in.q.
vij.⁊ Bar.⁊ Ale=
xāder in.l.iuſte

tas autē facit ceſſare p̄ſumptionē
doli: vt.ff.de bo.lib.l.q̄ cū maior.
.§.ſi pater.⁊.C.d calūnia.l.mater.
et inducit p̄ſumptionē contrariā
ſcil3 fraudis ⁊ doli nō preſumēdi
vt.ff.de ſolutiōib⁹.l.ſi ſtipulat⁹.§.
ſi lancē:⁊ de aqua pluuia arcē.l.
ꝗꝗ.in principio[a] ⁊ q̄ in fraudem
creditoꝝ.l.qui autē.§.labeonem.
¶ Exemplum regule eſt:pone qō
mandato iudicis deſtruxi ſepul=
chrum quo mediāte aqua pluuia
nocere poterat nō teneor actione
de ſepulchro violato.q̄a iudicis
auctoritas me excuſat.vt.d.l.ꝗꝗ.
Itē pone qō is q̄ depoſuit penes
me deceſſit relictis q̄tuor heredi=
bus ⁊ ego reſtitui vni tm̄ iudicis
auctoritate de cetero non teneor
aliis actiōe depoſiti q2 iudicis au
ctoritas oēm fraudis ſuſpitione3
ceſſare facit: vt.d.l.ſi ſtipulat⁹.§.
ſi lancē.¶ Et idē dici pōt in exe=
cutorib⁹ ⁊ apparitorib⁹ exequēti=
bus precepta ⁊ iudicis ſentētias
iniuſte latas:vt.ff.eodē.l.nō vide
tur.§.qui iuſſu et.ff.ad ſilleya.l.ſi
quis quaſi per totū.Sed opponi
tur ⁊ videtur ꝙ qui facit aliquid
illicitum mādato iudicis nō excu
ſatur.[b]Imo qō plus eſt q̄d impu
tatur ei qui non reſiſtit p̄cipienti
aliquod illicitū fieri:vt eſſe ſi pre=
cipiat decurionem torqueri nō ſo
lum non debet officialis obedire
imo debet reſiſtere ⁊ ſi nō reſiſtit[c]
punitur:vt.C.de decurionibus.l.
omnes libro.x.etiam probatur in
alio caſu ſi ti.de excuſati.munerū.
l.euidēter.li.x.C.⁊ de magi.ſacro
ſcriniorū.l.j.in fine.lib.xij.ad idē
C.de appellatio.l.quoniam iudi=
ces.Et ideo diſtinguendū eſt:aut
preceptum eſt aperte contra legē
aut ſm legem aut eſt dubiū.Pri=
mo caſu nō debet obedire imo re=

poſſidet.ff.d acq̄
ren.poſ.⁊ ſingu.
cardi.alex.in.c.
multis.colū.j.in
fin.verſ.circa p̄=
di.xij.diſt.⁊ An=
ge.areti.in.§.q̄=
drupli.colū.vij.
verſi.q̄ro an lici
tū ſit reſiſte.inſt.
de act.⁊ Inno.⁊
doc.in.c.ſi.q̄n de
offi.delega.⁊ Ce
po.in cōſi.xxxiij.
in ſi.ang.in.cōſi.
cexix.col.pe.ver=
ſicu.ſexta ratio.
b ¶ Nō excuſat̄.
Adde an ⁊ quā=
do iuſſus iudicis
quē excuſet.glo.
ordi.in.l.ꝗꝗ.in
ꝟſi.actionē.⁊ qō
ibi poſui i apoſt.
in verſic.iudicis
iuſſum excuſare.
ff.de aqua plu.
arcē.⁊ i.l.nō v̄r.
.§.q̄.iuſſu3 vbi ēt
poſui i apoſtil.ff.
eo.de reg.iuris.
no.bar.⁊ alex.in
l.ſi q̄s id ꝙ.§.ſi.
⁊ ibi gl.i ꝟſ.doli.
ff.d iuri.om.iud.
⁊ Spe.in titu.de
oblig.et ſolu.§.ij.
verſi.illud.
c ¶ Addō cepolā
in caut.cclxxvij.
⁊ bal.j.l.certi cō
ditio.in p̄n.co.v.
ꝟ.q̄rit gl.an ille
q̄.ff.ſi cer.pe.vbi
dicit ꝑ not.hic ꝑ
Dyn.ꝙ libellus

datus cõtra mi liteʒ poteſtatis: q⁊ torſerat quendam de mandato poteſtatis fuit laceratus tanq̃ cõtinens apertã excuſationeʒ rei ꝙ tñ Dy. hic videtur tenere oppoſituʒ vt potes videre q⁊ in his que precipiũtur cõtra legẽ nõ eſt per officiales iudici ⁊ ptãti optẽperãdũ: vt in iuribus hic allegatis: ergo non excuſantur. Et tenet deciſi. parlamen. dalphiñ. q. ccxciij. vt. l. ſi iniurie. ff. de iniurijs. ⁊ Gui. pape in tracta. ſuo ſuper ſtatuto ſi q̃s per literas in pñci. ⁊ qđ iudici volenti iniuſte extorquere licituʒ ſit reſiſtere de facto. vide Bal. in rep. l. j. i col. xiiij. C. vñ vi. ⁊ alexã. ꝯſi. cxliiij. ꝟ. mõ ſic. li. ij. q̃ alle. dy. hic. ⁊ Pau. de caſtro in ꝯſi. xxxvij. in antiq̃s. ⁊ vide Fely. i. d. c. ſi qñ. de offi. deleg. vbi ponit cõcluſionẽ cũ quatuor fallẽtijs. ⁊ deciſioneʒ capelle tholoſa.

ſiſtere põt ⁊ debet per officiales: vt. C. de decurio. l. oẽs. lib. x. de excuſatio. mune. l. euidenter: de magiſtro. ſcri. l. j. i fi. vt oẽs tã ciuilis q̃ milita. l. j. §. offiñ. ⁊ de appel. l. quoniã. ⁊ qui milita. non poſſunt l. eis quidem. ⁊ in auſ. vt nulli iudi. §. quoniam. col ix. imo etiã per ꝑuatos reſiſti põt qñ apperte apparet iudicẽ procedere cõtra legẽ vt. C. de iure fiſci. l. prohibitũ. ⁊ l. defenſiõis facultas. li. x ⁊ de metu. l. deuotũ. li. xij. ⁊. ff. de re iudi. l. cõtinua. §. vlt. Secũdo caſu puniṫ qui nõ parit: vt. ff. ſi quis ius dic. nõ obten. l. j. ⁊ de re iudi. l. cõtumacia in prin. Tertio caſu pareri debet[a] vt. ff. de iud. l. ſi q̃s ex aliena. ⁊ hoc ꝓpter iudicis ſentẽtie ⁊ ꝑcepti autoritatẽ ꝓ qua ꝓ iuſtitia eſt in dubio ꝓſumẽdũ: vt. ff ad trebel. l. ſeruo inuito. §. cũ pretor. ⁊ de iudicijs. l. cũ ꝑtor. ⁊ ne q̃d in loco publico. l. fi. vt ptʒ ꝙ q̃ nõ paret ꝓſumiṫ in dolo: vt. ff. eo. ti. l. nõ põt videri dolo carere: ⁊ ecõtra ab eo q̃ paret abeſt oĩs ſuſpitio fraudis ꝓſumẽde. vt hic ⁊. ff. eo. l. nõ vi. §. q̃ iuſſu. ⁊ de ſol. l. ſi ſtipulat⁹. §. ſi lãcẽ. ⁊ de aq̃ pl. arc. l. [illegible] ⁊ q̃ i frau. cre. l. q̃ aũt. §. apud labeonẽ. et de iuriſ. om. iu. l. ſi q̃s id qđ. §. dol. ⁊ đ his q̃ no. in fa. l. furti. §. iuſſu.

Idem.

Mora ſua cuilibet eſt nociua.

Ut ecce ſi debitor eſt in mora ſoluendi erit ſibi nociua q̃tũ ad plura: q⁊ ad rei interitũ caſu cõtingentẽ. vt. ff. ſi certũ peta. l. qđ te. ⁊ depo. l. ſi in aſia. §. fi. ⁊ de ꝟb. oblig. l. ſi ex legati cauſa[b]. ⁊ l. ſi ſeruũ. ⁊ de lega. j. l. apud

cclxvij. vbi põit an ſit manifeſta offenſa nõ parere iudici vt vult hic Dy. in ſecundo caſu. ⁊ docto. in cle. j. de of. deleg. ⁊ deciſi. plamẽ. gratiõopolis dalphiñ. qõe. cccxl. ⁊. qõ. cccix.

a Adde dy. ⁊ q̃ ibi dico in rła ea q̃ fiũt in addi. j. ⁊ vl. j. e. fo. lxxix. Addo qđ notaui in apoſt. ad iſtũ. ꝫ ea. reg. i apo. i. ꝟ. ñ excuſaṫ

b Adde qñ debitor teneaṫ de interitu rei debite in ſpẽ vel i gñe poſt morã vł añ. Barto. in. l. naue ſanpheli. ff. loca. ⁊ in. l. ſi ex legati cã. ⁊ ibi bal. paulus de caſt. alex. ⁊ Lud. bolo. in. l. ff. de verb. obli. et Cy. Bal. ⁊ Sal. in. l. incendiũ. C. ſi cer. pet. ⁊ ang. ⁊ Imol. in. d. l. ſi ex legati cauſa. ⁊ Alexã. in. l. ſtichus. col. ij. de ꝟbo. oblig. ⁊ B[illegible] ⁊ Lud. bol. in. l. ipa res. ff. qđ metus cau. vbi ponũt q̃d ſi in locũ rei pempte ſubrogeṫ alia ſpecies debitor nõ li=

beratur etiam ante morã. ⁊ adde Bar. Bal. ⁊ ſing. Alex. in. l. qđ te. ff. ſi cer. pe. ⁊ Ludo. bolo. in. l. is q̃. de act. et obli. in primis interpreta. ⁊ in. l. ſi cũ exceptione. §. ſed quatenus. ff. ꝙ metus cã. vbi dicit ꝙ ſi res pereat infra tẽpus qđ datur iudicãtis qñ debitor eſt cõdemnatus purgatur prima mora ad'. eo ꝙ liberaṫ debitor: vt ibi vide et adde deciſio plamẽti dalphina. q. ccccxcvij. Alexã. ⁊ mona. in. l. ſi marito. §. fi. ff. ſolu. matri. et qđ not. in. l. iiij. C. depoſiti ⁊ Matthe. de ma. in ſuis nota. fo. xxvj. col. ij. verſi. not. gloſ. ſingu. ⁊ per imol. in cap. q⁊ de loc. ⁊ cõduc. ⁊ Alex. cõſili. ccix. colũ. j. volumi. iiij. tu beneficis ꝙ ſi debitor vini vel frumenti eſt i mora inſpicitur eſtimatio q̃plurimi ꝓueniẽs a tẽpore more: vt. d. l. vinũ. et ibi oẽs doctores. Quid ecõtra ſi creditor fuit in mora recipiendi dic qđ a tpe illius more inſpiciṫ eſtimatio quãtiminui. iſtud eſt ſingula. dictum Balduʒ in. l. ſi homineʒ. per illum. tex. ff. manda. et tenet Franciſ. de crema. in ſuo ſingulari. xciiij. Adde inquantum domi.

iulianũ. §. ipſius quoq; ⁊. l. cũ res. §. fina. Itẽ quantũ ad fructus de quibus teneṫ ex die more quãdo petitur aliquid per actionẽ bonefidei[a] vel ꝑ actionẽ ex teſtamento q̃ bonefidei actionis ſapit naturã vt. ff. de lega. j. l. apud iulianũ. §. fructus. ⁊ l. ſi quis bonorum ⁊ de lega. ij. l. q̃ ſolidũ. §. que ⁊. l. ſi quis ſeruo ⁊ ad trebel. l. i fideicõmiſſariam in ꝑnci. ⁊ de act. empti. l. iulianus. §. ſi fructib⁹ ſed ſi agatur actiõe ſtricti iuris ſi quidẽ peto reſtitui qđ meũ eſt veniũt fructus a die more: ſed ſi peto qđ eſt alienũ veniũt a die litis cõteſt. ff. de vſur. l. videamus. circa principiũ. et. §. in fauiana. ⁊. §. ſi actioneʒ. Itẽ eſt nociua mora q̃tuʒ ad intereſſe qđ peti poteſt: augetur a die more in odium debitoris[b] moroſi vt. ff. de actiõe empti. l. ratio. §. ſi vendito rem. et de re iudica. l. ſi kalendis hui⁹ aũt occaſiõe q̃ri põt. an intereſſe ſit obligatione[c] poſt morã: ita ꝙ peti poſſit ꝑ libellũ iure actiõis

a Adde quo tpe debẽtur fructus et intereſſe in contractibus bonefidei ⁊ ſtricti iuris. Barto. Ange. imol. pau. de caſt. Ale. in. l. ſi fili⁹. §. cũ fundũ. ff. de ver. obl. ⁊ Bal. in. l. ſi q̃s bonoꝝ. ff. đ leg. j. ⁊ in. l. fructus. C. de act. emptio. et doct. in. l. vnũ. ff. ſi certum petatur. ⁊ Bar. ⁊ ſequaces in. l. videamus. §. ſi actionem. ff. de vſur. ⁊ ibi Bald. ⁊ franciſ. de are. in cõſilio. ix. quod eſt ſingula. ⁊ q̃ ſit ratio differẽtie inter cõtratus bonefidei. ⁊ ſtricti iuris. ⁊ q̃ fructus nõ veniũt iure actiõis: vide Bald. et ibi Alex. in addi. in l. j. in vltima queſtione. C. de vſu. et fructi. leg. ⁊ Johã. fab. ⁊ Ange. areti. col. iiij. i pñ. ꝟſi. in eadẽ gloſ. ⁊ ibi Iaſ. de mayn. col. ix. poſt pñ. in. §. actionum. inſtitu. de actio. et coapoſtil. meũ alleg. math. in ſuis no. fo. xxvj. Cy. voluit eũ allegare no ſuo ſin. xcj. de q̃ vide do. lanfr. in. l. iudicio cepto. col. iiij. in pñ. C. de iudi. eũdẽ do. meũ do. iaſ. in. l. vnũ. colũ. viij. ff. ſi certũ petatur.

b Adde Bal. ⁊ Lud. bol. in ſuis ſcđis interpret. in. l. curabit. C. de act. emp. ⁊ Inn. i. c. plures. đ vſur. ⁊ in. c. ij. đ fideiuſ. ⁊ ibi doc. ⁊ vide doct. ꝫ. in precedẽ. poſti. allegata.

c Adde an iter eſſe ſit in obligatione vt poſſit peti ꝑ libelluʒ iure

actionis.Barto.
post dyn.in.l.sti
pulationes
diuiduntur in.x.
⁊.xj.opposi.ff.de
verbo.obl.⁊ Cy.
⁊ bar.i.l.vna.C.
de ſent.ꝑ eo qᵒ
inter.i.iiij.q.ꝓnc.
col.x.
Dy.hic ⁊ in.d.l.
ſtipulatiões di=
cereveritatem.⁊
ſpec.ti.de fruc.⁊
intereſſe.§.viſo.
ver.q̄liter.⁊ ꝟſi.
quomodo.⁊ ꝟſi.
ſeq.et in titu.de
ſentē.§.q̄liter.ꝟ.
debet cū ſequē.⁊
Jo.fab.ang.are.
col.vj.ver.in ea.
gloſ.et ibi Jaſo.
col.pe.in.§.cura
re.inſti.de acti.⁊
Franciſ.de are.
in conſili.lxxxiij.
⁊ Joā.an.i addi.
ſpe.in titulo de
fruc.et Bar.bal.
et Alexand.in.l.
certi conditio.in
princ.colū.iiij.et
ſeq.ff.ſi certum
pet.et que nota=
uit Bal.in conſi.
clj.in fi.volu.iiij.
⁊ Bal.in.l.ſi tra=
ditio.in.iiij.q.C.
de actio.empt.et
om̄ino.vide.i.l.
j.ff.de actio.em.
ꝑ Bart.⁊ docto.
Abba.ſicc.in cõ=
ſilio.vij.volumi.
ij.et an intereſſe

vel an deducatur in cõdemnatio=
nem per iudicis officium tantum
non opinio eſt inter iuris prudentes
determinãt eñi aliquãdo: ſcilʒ.ff.
de re iudicata.l.ſi quis ab alio.§.
vltimo.ꝙ intereſſe non poſſit per
libellum peti:ſʒ per iudicis offi=
cium in cõdemnationē deducat.
argumē.ff.de verborū obliga.l.ſi
qui dicunt ſeruum.§.vltimo.⁊.l.eū qui ita.⁊
de cõſti.pecu.l.ꝑmiſſor hoīnis:ꝙ
poſſet habere locū vbi eſſet in obli
gatione rē dari:ſed vbi eſt obliga
tione factū tunc poſt morã etiã eſt
in obligatione intereſſe debitū ex
tacita ꝑmiſſione ſi non fuit factū
qᵒ in conuentiõe deuenit.vt.ff.de
verborū obligatio.l.ſtipulationes
non diuidunt.§.celſus.⁊ ibi nota
et in.l.ſi pecuniã. vt dicit ꝙ inter
eſſe in ſtipulatione venit et ideo
bene ſequit ꝙ poſſit per libellum
peti.An aũt intereſſe qᵒ debet ꝑ=
pter debitoris morã ſi vnicum
tantū vt ſingulare:vel an triplex
ſingulare: cõmune et conuentum
queſtio eſt.Et qᵒ ſit vnicū oſten=
do quia lex dicit qᵒ ſi res vendi=
ta non tradatur in id qᵒ intereſt
agitur.hoc autē interdum egredi
tur ⁊c.Si igitur exceſſus ex diuer
ſorum.ſicut et qualitas ptʒ.quia
differt intereſſe ab eſtimatiõe cõi
et conuenta: vt.ff.de actio.emp.l.
prima.et per eundē modū poteſt
induci.C.de ſenten.que pro eo qᵒ
intereſt.l.vnica.quia ibi dicit qᵒ
intereſſe poteſt aſcendere vſq; ad
duplum eſtimationis communis
vel conuente.Qᵒ aũt exceſſus ſit
diuerſorum patet:qꝛ cõis eſtima=
tio vel conuenta rei non eſt inter=
eſſe.Cum ergo remoueatur cõe et
conuentum relinquitur vnū tñ:
ſcilʒ ſingulare. Preterea lex dicit
qᵒ intereſſe ad perſonã refertur.

poſſit peti ratio:
ne lucri. ceſſan=
tis. vide q̄ dixi.
§.in prohe.fol.j.
⁊ tex.⁊ ibi Bart.
in.l.ſi ſterilis.§.
cū per venditorē
ff.de actio.emp.
⁊ ibi Alexander
in additio.⁊ bar.
in.l.iij.§.fi.ff.qᵒ
cer.lo.⁊ Cy.bar.
Bal.et Saly.in
di.l.vna.C.de ſē
tent.q̄ pro.eodē.
⁊ Abba.in.c.per
veſtras.de do.in
ter.virū.et vxo.
⁊ in cõſi.lxxiiij.co.
v.in princ.li.j.et
Bal.⁊ Lud.bol.
in.d.l.iij.§.fi.i ſe
cundis interp.ff.
de eo qᵒ cer.loc.
⁊ Alex.cõſil.cxlj.
col.j.⁊.ij.vol.v.⁊
Abb.⁊ Fely.i.c.
cuʒ venerabilis
co.iij.añ mediū.
⁊ co.ſeq.⁊ de ex=
cep.⁊ Inno.⁊.d.
in.c.ſacro.ď ſen.
excom.⁊ Abb.in
c.conqueſtus.de
vſuc.⁊ in.c.dile=
cti.de foro cõpe.
et in.c.pe.colū.j.
de offi.dele.et in
fra lati⁹ per.Dy
verſi.ad euiden
tiorē intellectuʒ
dicã folio.ſeq.et
ſegno.de homo=
deis in repe.l.ſi
inſulã.q.j.⁊.ij.ff.
de verbo.oblig.

Columm.iij.⁊ Franci.de are.in cõſilio.clviij.
a ¶Adde ꝙ diuerſitas eſt inter teſtm̄.⁊ codicilios etiã in effectu:vt
in iurib⁹ hic ꝑ dy.alleg.tñ large appellatiõe teſtamēti veniūt codici.

et ſic in quo iure cõſtituitur ꝑ relationē eſt refertur
ad perſonã:vt.ff.de verb.obl.l.ſcđa.§.vltimo.⁊ de
noui operis nūciatione.l.ſi ſtipulatio.§.queſitū.et
de regulis iuris.l.quatenus.⁊ eſtimatio nō refert
ad perſonã ſed ad rē ergo ſequit ꝙ nō habet ſub=
ſtantiã intereſſe.Preterea quotiens duo ſunt quo
rū vnū refertur ad aliud cõſtat nō idē eſſe relatū:⁊
id ad qᵒ fit relatio lʒ ex cõmixtiõe relati ⁊ eius ad
ꝙ fit relatio idē reſultet effect⁹:vt ptʒ in codicillis
ad teſtamētū a relatis ex quorū duorum iuribus
cõmixtis idē inſurgit effectas:vt.l.ij.§.codicillorū
et.l.quedã.ff.de iure codicil.et de condit.inſti.l.in
ſcius.et de here.inſti.l.aſſeroſo.⁊.C.de iure codicil.
l.ſi idē.ſi ergo intereſſe referat ad eſtimationē rei:
vt in l.ſi ſtipulatio.§.vltimo.ff.de noui ope.nūcia.
et.l.q̄ tabulas.ff.de furtis.Reſtat rei eſtimationē
nō eſſe intereſſe.¶Itē interdictū vti poſſidetis dat
intereſſe ⁊ refertur ad eſtimationē rei vt.l.ſi duo.§.
penultimo.ff.vti poſſidetis.ergo ſequit ꝙ eſtima=
tio rei nō ſit intereſſe cū relatū ⁊ ad id ꝙ ⁊c.ſint di
uerſa ſicut dictū eſt.Preterea diſponēs ⁊ diſpoſitū
nō compatiūtur ſe ſub eodē genere:vt.ff.de fundo
inſtru.lega.l.vlt.ſed cõis eſtimatio ⁊ conuēta ſi ex
cedit cõmunē diſponit ⁊ limitat intereſſe qᵒ patet:
quia non patitur ip̄m excedere duplū ſui b vt.C.de
ſentē.que pro eo qᵒ intereſt.l.prima.ergo abſurdū
eſt dicere ꝙ cõis vel cõuenta eſtimatio rei ſint per
ſe diſtincte ſpecies ſub eodē genere intereſſe ſingu=
laris Preterea a quo remouetur genus ⁊ quelibet
eius ſpecies.vt.ff.de fundo inſtru.legat.l.fundi.§.
vltimo.ſed ſi cõueniat inter emptorē et venditorē
ꝙ non agatur de euictiõe illa conuentio operatur
ꝙ intereſſe nō petatur:⁊ tñ petitur preciū rei con=
uentum cum ergo conuētio illa remoueat petitio=
nem intereſſe:⁊ nō remoueat petitionē precij:patet
quia precium conuentū nō eſt ſpecies intereſſe:vt
probatur de act.emp.l.emptorem.§.quod autem.
¶Oppoſitum oſtendo ſic actio legis acquilie dat
ad id quod intereſt.hic autē intereſſe eſt cõis eſti=
matio rei.Primū patet.ff.de fur.l.quidam tabula=
rum.§.de lege acquilia maior queſtio eſt.Secūdo
apparet.quia illud intereſſe ad quod datur actio

vt not.gl.doc.in
l.ij.ꝟſi.ꝑſonales
⁊ ibi bal.C.cõia
de le.⁊ gloſ.in.l.
fi.verſi.cognatio
nis.⁊ Alexã l.ſi
idē.i ſua lec.⁊ in
addi.ad bal.⁊ in
d.l.fi.C.de codi.
☞ Addᵒ quod
hoc eſt verum ꝙ
appellatione te=
ſtamenti veniat
codicill⁹ i larga
ei⁹ ſigni.queād=
modū ⁊ appella
tione vbi vltime
volūtatis.ſ.inq̃=
tū dʒ fieri cū ea=
dem ſolēnitate q̄
reqrit i vltimis
volūtatib⁹.⁊ no.
bal.in.l.hac cõ=
ſultiſſima co.iij.
ver.itē dꝛ hic.C.
q̄ teſt.fac.poſ.et
bar.oīno i.l.ij.ꝟ.
q̄ro ſtatutū ꝓhi=
be.ff.de leg.j.
b ¶Adde vſq;
ad quã quãtita
teʒ inter eſſe pōt
aſcēdere gl.i ver
bo.dupli in.d.l.
vna.C.de ſent.ꝑ
eo qᵒ intereſt.et
ibi Cy.in.iiij q.
prin.⁊ bar.i.iiij.
q.⁊ bal.col.iiij.⁊
dy.Joã.fa.ang.
are.⁊ iaſ.i.§.oēs
aũt actiões.co.ij.
de actio.inſti.et

Ange.de peru.⁊ legis acquilie exponitur in.l.ff.ad.l.acquil.l.ſed ſi
Saly i.d.l. vna. ſeruum in eū ⁊ dicit̃ ꝙ non eſtimatur effectio[a].ſed
C.de ſen.q̃ ꝓ eo quanti omnib⁹ cõiter valet cõis.ergo eſtimatio rei
ꝙ inter.et vide. eſt intereſſe.Jtẽ lex dicit qđ ad eſtimationẽ refer=
Dy.⁊ q̃ ibi dico tur intereſſe.vt.ff.de furtis.l.qui tabulas.in ꝓnci=
ꝯſi.oppoſitū.v.j. pio.Jtem alibi ſi legatū eſt mihi relictum ſub cõdi
eo.folio ſequẽti. tione ⁊ petam tabulas teſtamẽti exhibere et nõ ex
a ¶Adde quod hibentur comdẽnatio fit ad intereſſe.illud autem
valoꝛ ſeu eſtima refertur ad eſtimationẽ legati ſi agatur pro legato.
tio rerum nõ ex ¶Jtẽ hereditas ſi agatur pro hereditate:vt.ff.de
affectiõe.ſed cõi tabu.exhibẽdis.l.locum.§.condẽnatio.¶Jtem ꝙ
⁊ vniuerſali ap= intereſſe cõſtituatur in ſuo eſſe per relationẽ factã
preciatiõe:cõſti= ad eſtimationẽ:vt patet.ff.de furtis.l.ſi vendide=
tuitur. vt.l.ꝓcia ro.§.cum antẽ.¶Ex hijs patet ꝙ nõ eſt vnicū tm̃
rerum.§.fi.et ibi intereſſe.Jtẽ dicit̃ in.l.ꝙ doli eſtimatio non ex eo
bar.ange.⁊ vter qđ intereſt.ſʒ ex eo quod in litem iuratur.vt.ff.de
ꝗ imol.ff.ad fal. iudi.l.nõ a iudice.ſed conſtat intereſſe iurari.vt.l.
de qua materia penul.ff.de in litẽ iurã.⁊ de adminiſtratiõ.tuto.
⁊ quomodo ꝓbe l.tutoꝛ q̃ repertoꝛiū.ſecūdo reſpon.Ego neceſſario.
tur ⁊ qualiter in ſequit̃ aliam eſſe ſpeciẽ intereſſe.de qua loquit̃.l.
iudicijs deduca nõ a iudice.id eſt cõe aliã de qua loquit̃.l.penulti=
tur.vide ibi ⁊ ſgl. ma de in litẽ iurãdo.id eſt ſingulare.Preterea cõ=
⁊ late bar.⁊ bal. ſtat in litẽ iurari ob dolū tm̃:nõ ob culpam.vt in.l.
in.l.ij.C.đ reſci. in actionibus.§.ſed in hijs omnib⁹.⁊ in.l.ij.in fine
ven.⁊ bar.in ſuo de in litẽ iurandi:⁊ tñ iuratur in intereſſe vt dicta
cõſi.c.⁊ in lj.§.ſi l.penultima.Cū ergo ratione doli.qꝛ maius eſt de
heres.⁊ ibi Jo.đ lictum maioꝛ fiat eſtimatio:⁊ ratione culpe minoꝛ
imo.⁊ alij in ſcri qꝛ minus delictū.et tñ cõſtat ratione culpe ad in=
ben.ff.ad trebel. tereſſe agi:vt.l.ij.§.interdū.vnde ſequit̃ vlteri⁹ qđ
⁊ aut.⁊ imo.i.c. alia ſit eſtimatio doli ⁊ alia culpe.⁊ vna maioꝛ et
pꝛ.de empt.⁊vẽ. altera mioꝛ.et quelibet appellatur intereſſe qđ ſit
⁊ ibi doct.maxie idẽ ſed diuerſum cū exceſſus ſit diuerſoꝛū: vt dictū
ꝑ abb.⁊ fely.i.c. eſt.Preterea cõſtat ſtipulationẽ iudicio ſiſti cõmit
cuʒ cãm in.ij.de ti quanti ea res eſt vt in.l.ſecūda.§.vltimn.ff.qui
teſt.⁊ Ange.are. ſatiſdare cogan.⁊ illa appellat̃ vera eſtimatio rei:
ad ſaturitatẽ in vt in.l.hec verba.ff.de verboꝝ ſignificatiõe.⁊ illud
§.ſi.quis agẽs. appellatur intereſſe vt.l.vltima ſi q̃s in ius voca.
⁊ Jaſ.in.§.plus nõ ierit ⁊.l.quotiens.de verboꝛum obligationib⁹.
de ſact.⁊ flo.đ ſã= Cum ergo vera et cõmunis eſtimatio rei appelle=
cto petro in.l. ſi tur intereſſe ⁊ illam conſtat differre ab eſtimatione
ſeruū meū.ff.ad. ſingulari:vt.ff.de leg.j.l.ſi ex quo de lega.ij.l.ſi cui
l.acquil.et glo.⁊ fundum.ſequitur ꝙ illud cõe differat a ſingulari.
anna.i.c.in ciui= et non ſit idẽ ſed per ſe diſtinctum:et per eundem
tateʒ in.x.col.de modum poſſet induci.l.arbiter.in pꝛincipio.§.non
vſu.⁊ gl.i.c.h⁹ius tamẽ.ff.de dolo.¶Ad euidentioꝛẽ intellectū hui⁹
poꝛrectū.x.q.ij.⁊ videndū eſt an eſtimatio rei.ſit intereſſe vel eſtima

Alexan.conſilio. tio dãni vel lucri in illis caſibus ternitatis.ij.q.iſ.
pcij.circa mediū. in quib⁹ habet̃ ratio lucri[a].et qđ quam ad hoc re
iiij.colū.vo.v. et ſit eſtimatio lucri nõ dãni pꝛobat̃ putat ſin.panoꝛ.
vide tex.ſin.in.l. ſic.quia vbi nõ eſt dãnū venit in= in.c.raynaldus.
ſi in emptionẽ ⁊ tereſſe:vt patet in legato ſub cõdi et ibi poſui in a=
ibi bal.ff.đ mino tiõe relicto.ff.đ tab.exhi.l.locū.§. poſtil.ad euʒ de
ri. vbi intereſſe condẽnatio.Jtem ſi peto caueri ꝓ teſta.⁊ facit đ ea
affectionis attẽ= legato ſub cõditione relicto ⁊ non magnū feſtum.
ditur ꝙ eſt mira cauetur petitur intereſſe.intereſſe idem pa.in.c.ſi
bile fin gloſ.ibi. aūt dicit̃ eſtimatio eius qđ eſt re= egreſſus de iniu.
a ¶Adde quod lictum.Patet ergo ꝙ eſtimatio rei Bald.in pꝛopo.
hodie nõ habe= eſt intereſſe.vt.ff.q̃ ⁊ quib⁹ cau.in terminis i l.poſt
tur ratio lucri in poſſeſſio.eat̃.l.penul.j.⁊.ij.reſpõ. de ſertioneʒ.nu.
diſtincte:ſed di= Preterea patet ꝙ leges dicūt in= iiij. quod ibi ſi=
ſtinguitur ſicut tereſſe referre ad eſtimationẽ rei: gnaui in apoſtil.
olim reprobata vt.ff.de fur.l.q̃ tabulas.⁊.l.ſi vẽdi ad ipſum.in ver
opini.glo.in.d.l. dero.§.cū aūt.¶Oppoſitū vero ꝙ ſiculo in foro cõ=
vna.de ſent.que eſtimatio vel preciū rei nõ ſit in= ſcien. C. de fur.
ꝓ eo.⁊ tenet dy. tereſſe:ptʒ ſic qꝛ.l.cauet̃ ꝙ i actio vbi allega.gl.di.
in.l.pꝛoculus. et ne furti quadruplat̃ intereſſe[b]:ſʒ quod fur.in foꝛo
ſeq.ff.de dã.ifec. tm̃ preciuʒ rei.patet igit̃ precium conſciẽ.nõ tene=
⁊ Bar.in.l.ſi q̃s. rei nõ eſſe intereſſe:vt.ff.de fur.l. tur niſi ad reſti=
vxoꝛi.§.pen. per fur.l.furti.Jtẽ lex dicit ꝙ i preciū tutioneʒ rei fur=
illū tex.et glo.ff. rei venit intereſſe.ff.de reli.l.libe= tiue et illam al=
de furt.vıđ do.i rū.Cõſtat aūt id qđ deducitur in legando.⁊ Bal.
d.l.vna ⁊ no.š.i alterū non eſſe id in quo deducit̃: ro.in repe.rubꝛi.
v.addi. magna. qꝛ ſi q̃s deducitur in gregem non de arb.dicit qđ
b ¶Adde an.in eſt grex:ſed in grege continetur. pene dupli ⁊ q̃=
furto et maleſi= Jtem ſi tignum deducatur in do= drupli ob furtuʒ
cijs itereſſe poſ= mum non eſt domus ſed in domo a iure ciuili idu=
ſit excedere du= cõtinetur.vt.ff.de vſucap.l.eum cte de iur.cano.
plū.bart.in.l.in qui.et.l. rerum mixtura.Jtem ſi non habent lo=
fur.in pꝛin.ff.de bos deducatur in ſententiam:pa= cum nec poſſunt
fur.⁊ in.l.vna.C. ter omnibus quod non eſt ſen= peti.
de ſen.que ꝓ eo tentia:ſed in ſententia compꝛe= c ¶Adde que
qđ vt ſupꝛa tra= henditur.Uere ergo cõcluditur ſi notat Dy.et ibi
ctatum eſt. precium venit in intereſſe qđ nõ dico in regula.
¶Adde quid eſt intereſſe.Jtẽ ſi vnū duoꝛuʒ ſui in toto.j.eodem.
foro conſcien= in poteſtate cõpꝛehẽdit aliud cõ=
tie an poſſit pe= pꝛehendẽs et cõpꝛehenſum ſunt
na duplicata vel diuerſa:vt ecce actus ſui potẽtia
q̃drupIicata peti cõpꝛehendit iter:vt.ff.de noua.l.
vltra ſoꝛtẽ pꝛin= ſi pupillus.§.fina.de verboꝛū ſi=
cipalem.⁊ cõclu gnificatio l.q̃ vſufruc.⁊ tñ certum
de quod nõ per eſt iter nõ eſſe actum.ſed ſpeciem
glo.ſin.in.c.fra= ſeruitutis diſtinctam ab actu[c].vt

ff.ſi ſeruitus vē.l.loci corpus.§.j.⁊ de adimē.leg.l.prima.Itē iter cōprehēdit facultatē eūdi ⁊ agēdi:tñ facultas illa non eſt iter.qđ patet qꝛ non pōt eſſe ſine itinere.vt in.l.ſi fundum.ſub cōditiōe.§.per fundū.ff.de leg.j.⁊ ſi vſufru.peta.l.j.⁊ de vſufruc.l.j.Itē actus cōprehendit facultatē eūdi.agēdi tñ facultas non eſt actus.Itē vſufructus cōprehendit facultatem tendi:fruendi:vt in.l.j.de vſufruc.⁊ tñ facultas illa non eſt vſufructus qđ patet:quia eſſe poteſt:vbi ius vtēdi fruēdi nō eſt.vt.ff.de iure dotiū.l.ſi vſufructus.⁊ ſo.ma.l.ſi vſufructꝰ.ergo bene ſequitur ad modum.qđ licet intereſſe cōprehēdat eſtimationē cōmunem vel cōuentam rei ꝙ ipſa cōmunis vel conuenta nō ſit intereſſe.preterea ꝓbatur ꝙ ſit eſtimatio dāni ⁊ nō rei:qꝛ ipm intereſſe in cōdēnationē deducitꝛ:vt.ff.de admini.tut.l.ſi minorē.⁊ de in litē iurā.l.penul.Cōſtat autem eſtimationem dāni in condēnationem deduci qꝛ vbi pōt verti eſtimatio dāni nō rei ibi fit condēnatio in intereſſe:vbi non poteſt non fit.ff.ad.l.acqui.l.ſi quis teſtamentum.Cuȝ ergo probatum ſit ꝙ intereſſe in condēnationē deducatꝛ.Idem ꝙ eſtimatio dāni ratione cōcluditur ꝙ intereſſe ⁊ eſtimatio damni ſint idē[a]. Item quia lex dicit iurari in litem in intereſſe vt.d.l.penul.Et alia lex dicit ꝙ in iuramēto in litem deducitur eſtimatio in quātitate cōſiſtēs:vt in.l.videamꝰ.§.ſi tñ ⁊.§.mora.ff.de in litē iurādo.Sic ergo patet ꝙ ex hoc ⁊ precedenti ꝙ intereſſe eſt eſtimatio dāni in quātitate conſiſtens.Item quia lex aquil.actio datur ad intereſſe.⁊ alia lex dicit qđ per legem aquiliam cōſequitur damnum ⁊ damni eſtimationē.ergo euidēter apparet ꝙ eſtimatio damni eſt intereſſe.Itē pone ꝙ ſtipulor rem tradi vel pſtari nō procedēte cōtractu:de cuiꝰ natura debeat trāſferri dominium vel poſſeſſio.Certum eſt ꝙ ſi nō tradatur vel preſtetur ꝙ nō eſtimatur ꝓprietas nec poſſeſſio ſed illud habet quod nihil adeſt quia res tradita vel preſtita non fuit ⁊ illud appellatur intereſſe.ff.de verborū obligatiōe.l.ſi fundum preſtari.⁊ l.ſi rem tradi.Item pone ꝙ rem que valebat centum ⁊ erat obligata ꝓ decē.ſtipulor liberari qꝛ non fuit liberata ago ad intereſſe illud autē dicitur qđ mihi abeſt:vnde ſi decē ſolū mihi abſunt quia illa ſolui ⁊ habeo rē ⁊ patet ꝙ preciū rei non eſt intereſſe. ſed eſtimatio eius quod mihi abeſt qꝛ nō fit quod fieri debuit vel fit qđ fieri nō debuit vel nō fieri cōuenit.Itē ſi ſtipulor mihi ſatiſdari pro cētū ſi non ſatiſdatur peto intereſſe illud autē aliquādo equipollet quantitati pro quo ſatiſdādū eſt aliquādo ab ea excediꝛ.vt.ff.de verborū obligationibꝰ.l.ſi quis ſtipulatus.§.vlti.⁊ de re iudica.l.ſi quis ab alio.in principio.per hoc ergo patet ꝙ intereſſe nō eſt idē quod eſtimatio rei ſed diuerſum qꝛ in diuerſis nō in eodē inuenitur equalitas proceſſus.Ad hāc queſtionē dico ꝙ eſtimatio conuenta cōis ⁊ ſingula

a Sint idē.tu cōclude breuiter ꝙ intereſſe diciꝛ eſtimatio vel pecunia numerata q̄ ſuccedit loco cuiuſq; rei ſi non deꝛ vꝉ facti ſi nō ſiat vt dȝ.vt not.i.l.ſi q̄s ab alio.ff.de re iu.⁊ ſpe.oino i ti.de fruc.⁊ intereſſe.§.iiij.in pͥnc.dixi.j.addi.ad Bald.in.l.ſȝ ⁊ loci.in pͥn.ff.ſi.regun.

ris non eſt intereſſe licet veniat intereſſe cōmuniter vel ſingulariter eſtimādo:⁊ hoc oſtendo ſic.lex dicit ꝙ hec verba quanti eam rem eſſe non ad id quod intereſt.ſed ad rei eſtimationem referuntur.ff.verborum ſignificationibus.l.hec verba:ſecūdū leges enim indefinita equipollet vniuerſali.vt.ff.de legatis ſecūdo.l.ſi pluribus ⁊.ff.de legatis tertio.l.hoc legatum ⁊.l.ſi plures ⁊ de rebus dubijs.l.ſi is qui ducēta.§.vtrū.Cū ergo indefinite dicat qđ non ad id quod intereſt intelligam vniuerſaliter:quod ſufficit ad eſtimationem ⁊c.Et ſic primū comprehendat omnem ſpeciem intereſſe ſecundū omnē ſpeciem eſtimationis.hoc idem ſcilicet qđ rei eſtimatio nō ſit intereſſe patet.ff.de tutoribus ⁊ curatoribus datis ab his.l.j.§.cōſiderādū. Nūc redeo ad primam nunquid eſt vnum intereſſe vel triplex[a] ⁊ dico ꝙ cum damnum poſſit eſtimari ſingulariter vt.ff.de bonis libertorum.l.libertas.§.q̄ ſoluēdo ⁊ ſi q̄s in fraudē patro.l.j.§.⁊ alˀs.Itē ⁊ cōmuniter vt.l.ſi ſeruum meū.ff.ad.l.acq̄.ibi dū dici quāti oibus ⁊c.Itē ex cōuētione:qꝛ ꝓcedere pōt cōuentio ſup debita futura eſtimatiōe dāni:vt.ff.rē ratā haberi ꝓcurator ⁊ ad exhi.l.ſi.⁊ de pto.ſtip.l.ſi.Et hoc appello cōuētū.l.cōuentiōe eſtimatū et limitatū ⁊ hoc pōt excedere ſingulare cōe ⁊ ab eis excedi ergo nō eſt idē cū exceſſus ſit diuerſoꝝ ſȝ eſt ꝑ ſe diſtincta ſpecies ab intereſſe aſſumēdo eīn nouā formaȝ ꝑ hoc ꝙ ex cōuētiōe addiꝛ vel detrahiꝛ nō remanāt in ſingulari vel cōi:ſȝ aſſumit ſpeciem nouā ⁊ appellaꝛ cōuentū vt dꝛ in ſtipulatiōe pretoria q̄ ꝑ mutationē extra formā ꝑtorie nouā ſpecieȝ aſſumit ⁊ appellaꝛ cōuētionalis:vt.ff.de ver.ob.l.cōuētionalibꝰ.Itē ⁊ ꝑ eūdē modū conſtituiꝛ noua ſpēs iuris:vt.ff.de inſti.⁊ iure.l.ius ciuile.ergo et noua ſpēs intereſſe.nō ergo dico ꝙ pretiū rei cōuētū ſit intereſſe cōuētū nec ꝙ cōe ſit intereſſe cōmune qđ eſtimatio ſinglaris ſit intereſſe ſingulare ſȝ dico ꝙ dānū ſingulariter eſtimatū eſt intereſſe ſingulare ⁊ eſtimatū cōiter eſt cōe.Et eſtimatū conuētione eſt intereſſe conuentū ⁊ ſic triplex[b].Et ſm hoc ad arg.primū patet rñſio ⁊ concedo ꝙ cōe vel cōuentū pretium nō eſt intereſſe lȝ in eſtimatione intereſſe deducaꝛ vt dictū eſt.Itē ⁊ ſi teneres op.malā ꝙ ꝑtiū rei ſit intereſſe nihilominꝰ ptȝ rñſio qꝛ verum eſt nihil eſſe id a quo ⁊ eſt quo exceditur ſcilȝ numero cū aliter ipſum vel idē genere diuer=

a Unū intereē vel triplex.tu dic ꝙ ē triplex.ſ.cōe.ꝑticulare et ſinglare ita not.gl.bar.⁊ doc.i.l.j.C.de ſentē.q̄ pro eo qđ intereſt ꝓ=ſe.glo.in.l.j.ff.de act.emp.Inn.in ca.cum eccleſiaſtica.de excep.⁊ Specu.in tit.de fruc.⁊ itereſſe.§.iiij.⁊ de hoc diciꝛ.j.poſtil.ſeq.

b Adde quotuplex eſt intereſſe.⁊ eſt triplex.vȝ ſingulare et cōe ⁊ conuentuȝ lȝ Iaco.de raue.teneat ꝙ ſit vnicū intereſſe tm̄.⁊ probaꝛ quaſi per oēs rōnes ⁊ iura q̄ Dyn.hic.ſ.in pria pte adducit ⁊ idem Iac.but.ſed Cy.⁊ Barto.in.l.vna.in.ij.q.ambo tenēt opi.Dy.⁊ gloſ.qđ eſt triplex.⁊ ibi bar.i pͥn.ſequiꝛ eos.⁊ in.l.traditio.in iiij.q.C.de actio.emp.⁊ in hoc qđ dicit Dy.hic ⁊ in ꝑced.col.ꝙ ꝑciū rei non eſt intereſſe conuētū vel pretium commune vel ſingulare.ſinglare vt tenet gl.in.d.l.vna.et

ibi Bal.in p̄n.et
in.l.j.C.de his q̄
a non domino.ſʒ
intereſſe eſtima=
tū ſingul'r eſt ſin=
gulare.⁊ itereſſe
eſtimatuʒ cōiter
eſt cōe intereſſe ⁊
intereſſe eſtima=
tū conuētiōe par
tiuʒ eſt intereſſe
conuētū ⁊ ſequū
tur Cy.⁊ Bar.cō
tra bal.⁊ gl.⁊ cy.
ibi dicit nō eē di
ſcedēdū a dy.nā
ipſe ſolēniter di=
ſputauit et fuit
tota ſinodus le=
legatis philoſo=
phie hic alleg.et
tenētes ꝯtrariuʒ
faciūt iniuriā re
uerendiſſime ſy=
nodi:vt.l.nemo.
c.de ſumma tri.
Et adde Bar.in
in.l fin.ff.de ꝓto.
ſti.in fi.⁊ Inno.i
c.ſacro.col iij.de
ſentē.excom.
a ❡Adde Bar.
Paul.de caſtr.⁊
Alexā.in.l.mora
rei hic allegata.
⁊ limita ꝙ mora
rei.nō nocet fide
iuſſori qn̄ poſt fa
ctam obligatio=
nem per fideiuſ=
ſorē reꝰ eſt in mo
ra.vt ē tex.ſing.
⁊ non alibi ſcd̄m
Bar.in.d.l.mora
hic a legata.⁊ita
tenet Mat.d̄ ma

ſum ſpēcie eſſe poteſt vt ecce ſi di=
cam martinus non excedit ſeip̄m
martinꝰ bene poteſt excedere pe=
trum ⁊ ab eo excedi.Secundo cō
cedo in eo quod dicit intereſſe cō=
ſtituitur per relationem ad perſo
nam ſed ſubiungo ꝙ perſona po=
teſt duobus modis intelligi ſcili=
cet ſingulariter ⁊ cōmuniter rela
tum ergo ad perſonā ſingulariter
dicitur ſingulare ⁊ relatum ad ꝑ=
ſonā cōmuniter diceret cōmune.
Qd̄ aūt relatio intereſſe poſſit fie
ri cōmuniter ad perſanam patet
per illud quod.l.acqui.ad itereſſe
datur illud autē refert ad id quā
ti omnibus.vt dicto.§.de lege ac=
quil.maior queſtio eſt.⁊ dicta.l.ſi
ſeruum meum.Tertium ⁊ quar=
tū concedo quia probatur ꝙ eſti=
matio rei nō ſit intereſſe.Ad quin
tum eodem modo reſpōdeo quia
concedo ꝙ eſtimatio rei nō eſt di=
ſtincta ſpecies intereſſe vt proba
tum eſt ⁊ ideo nō eſt ſub eodē ge=
nere cū intereſſe ſingulari.❡Itē
nocet mora ꝗ̄ntū ad cauſarū eſti=
mationē tā ex parte actoris ꝗ̄ ex
parte rei.ſi enim iudex cum cauſe
cognitiōe ſtatuat tēpus actori in=
tra quod agat vel reo intra quod
exceptiones opponat repellitur.
repellitur poſt illud tempus.qua
ſi lapſus temporis tacitam renū
ciationem inducat.vt.ff.de here=
di.inſtitu.l.ſi quis inſtituatur.§.
itē ſi ꝯditiōi.⁊.C.qui accu.nō pn̄t.
l.ſi ea.⁊ dixi plene.ſ̄.e.c.indultū.
Sed opponit ⁊ videt etiaʒ ꝙ ſua
mora nocet alicui ꝯſtat eīn ꝙ mo=
ra rei p̄ncipalis nocʒ fideiuſſori[a]
vt.ff.de v̄.ob.l.mora rei.⁊.l.ſi fuū
.§.nūc videamꝰ.⁊ de fideiuſſo.l.ſi
a colono.§.j.itē mora vniꝰ de duo
bꝰ reis debēdi nocet alijs qn̄ ſunt
ſocij:vt.ff.de duobꝰ reis.l.penul.[b]

te.in ſuis notabi
libus.fo.vlt.col.
j.in princip.
☞ Adde ꝙ vo
luit allegare ma
theſi.no.clxxv.in
ci.no.ꝗ̄ mora no
cet fideiuſſori et
licet Ang.in alle.
eo.mora ſecꝰ ſen
ſiſſe viſus fuerit.
tn̄ nō recedas ab
opi.huiꝰ hic quā
poſuit in.d.l.mo
ra.⁊ ibi poſui in
addi.ad ip̄m.in
ver.fideiuſſori.⁊
ibi Raph.Imol.
Paul.de ca.are.
Alexā.⁊ cōmuni
ter omnes.
b ❡Adde Bar.
in.l.pe.ff.d̄ duo.
reis.vt latiꝰ in.l.
ex duobꝰ.ff.e.tit.
in.j.co.ix.ver.xj.
quero.⁊ Pau.de
ca.in.l.mora rei.
ff.de verbo.obli.
⁊ Bar.in auten.
hoc ita.C.d̄ duo
bus reis vlt.car.
colum.iiij.que=
ſtio.xj.que refer=
tur ⁊ ſequitur.
Dy.hoc.

ſed qn̄ nō eēnt ſocij nō nocet vt de
vſur.l.mora.§.vlt.ſed ſibi iputare
dʒ ꝙ alteriꝰ obligationē ſuſcipiā
do.Itē cāli i obligationē ꝑticipā=
do cogitari debuit q̄d poterat eue
nire:vt.ff.de ꝯdi.indebi.l.indebi=
tam.loca.l.ſi quis fundum. Dy.

❡ Idem.

Ea que ſiūt a iu=
dice ſi ad eiꝰ non
ſpectāt offm̄ iu=
ribꝰ nō ſubſiſtūt.

❡Ut ſi iudex laicus cōdēnat ali=
quē quē cōſtat clericū eſſe ⁊ nō de
iuriſditione ſua.nā nō valet ipſo
iure ſententia.Itē ſi iudex laicus
condēnat aliquē laicū quē cōſtat
non eſſe de iuriſditione iudican=
tis:tunc non valet ſententia:qꝛ a
non competenti iudice lata.vt.C.
de decurio.l.dominiū.⁊ ſi nō a cō=
pe.iudi.l.j.[a] et ꝑ totū maxīe in.l.
fi.⁊ de iuriſd om.iu.l.vl.⁊ de offi.
ꝑfec.vrb.l.vl.⁊ de iniuſto rup.te=
ſta.l.ſi q̄s filio exheredato.§.q̄d ſi
q̄s.⁊ de pe.l.ij.§.fi.Itē pone q̄ iu
dex proceſſit tēpore feriarū vtraqꝫ
pare non conſentiente:nam non
valet ipſo iure[b] ſententia:vt.ff.
de ferijs.l.ij.§.ſi v̄o.vel quia di-

à ❡Adde Bar.et Bal.ibi in col.
iiij.vbi dicit Bal.ꝙ circa incōpe=
tētiā iudicis ſunt quinqꝫ ꝯſiderā
da.ſ.ꝑſona.vt.l.ij.c.tit.res.vt.d.l.
j.hic alle.itē cā.vt.l.ſi.de ꝓprieta
te.eo.tit.Et eps
vt.ff.de iuriſdi.
om.iudi.l.eū q̄
.§.iudicare.iube
re itē ⁊ locꝰ.vt.l.
extra territoriuʒ
de iuriſdi.om.iu
di.⁊ vide Bal.in
cōſi.ccxlj.li.j.Et
no.ꝙ ſnia lata a
nō ſuo iudice nō
pōt ratificari vt
no.bal.ꝯſ.ccxcix.
in fi.v̄.⁊ dico.li.
j.et vide eū in.l.
ij.C.cōia vtriuſ=
qꝫ iudi.et q̄ dicā
in vlt.addi.j.eo.
☞ Adde ad ꝓ
poſitū incōpetē=
tie iudicis vnū
ſingu.dictū.⁊ di
gito ligandū q̄d
ponit Bar.in.l.
ſi ꝑ errorē per il=
lum tex.ibi nihil
valebit q̄d actuʒ
ē de iuriſdi.om.
iudi.ſ.ꝙ aduoca
tus vel ꝓcurator
rei corā incōpe=
tēti iudice cōuē=
te.non opponat
excep.incōpeten
tie qꝛ b mō eſſet ſtruere actorē vt
rex corā ꝯpetēti iudice ꝯuenire:ſʒ
patiat ꝓceſſum fieri qꝛ qn̄cūqꝫ ex
ceptio incōpetētie pōt opponi.vt
no.in.l.nō diſtiguemꝰ.§.eū q̄dā.
ff.de arbi.⁊ hāc cautelā refert ⁊ ſe
quit Gerardꝰ de petra ſcā ſing.ij.

incip.not.pulchrā cautelā.q̄ licet
qn̄qꝫ vtilis ab illa tn̄ in foro peni=
ten.Cy.in.l.vnica.C.vt q̄ deſunt
aduo.dicit eſſe abſtinendum.
b ❡Adde ꝙ lʒ iudex ſit q̄ ad exer
citio iuriſditiōis
incōpetēs tpe fe
riato in honoreʒ
dei:tn̄ ſuſpectuʒ
de fuga iudex po
teſt capi facere
tpe feriato.vt eſt
gl.valde ſing.in
l.fi.C.de ferijs et
tʒ Lud.de rom̄.
in.l.pupillo.§.
meminiſſe.ff.de
no.ope.nun.et
Bal.⁊ ibi Alex.
in addi.⁊ bar.in
d.l.fi.de ferijs.ꝑ
Bal.in tract.ſuo
de carceri.verſ.
principaliter.⁊
pulchre Fely.in
c.vl.col.vij.v̄.ꝓ=
pter periculū.de
iudi.⁊ i.c.pe.col.
ij.ad fi.de ꝯſti.et
i.c.decetero.col.
iiij.ad fi.de re iu
di.⁊.c.cū inter.⁊
col.x.v̄ſi.limitat
ſcd̄o de excep.et
Phili.ſymoneta
in.d.c.vlt.in ad=
di.ad Fel.de iu=
di.⁊ Alex.in.l.ij.
colū.j.in fine.ff.
de iuriſdi.omniū iudi.Qꝛ etiā pri
uate perſone licitū eſt propria au
croritate capere debitorē de fuga
ſuſpectū.vt.l.ait pretor.§.ſi debi=
rem.⁊ ibi Bar.⁊ Alex.in addi.ff.
de his q̄ in fraudē credi.glo.Joh.
fabr.Angel.are.⁊ Jaſon.de may.

inſti.de actio.in prin.⁊ Jo.bap.in
tractatu ſuo de debi. ſuſpec.⁊ fu-
gi.⁊ quod not.Abba.in ca.qđ ad
conſultationē de re iudi.⁊ And.
barba.in rubr.de pigno.vbi dicit
ꝙ licet ſit ꝑmiſ-
ſum creditori de
bitorē fugitiuū
capere tñ clericū
debitorē nō pōt
capere ꝑ plures
rōnes per eū al-
leg.nec etiā ca-
pere laicū ſi de
eodē hꝫ pignus.
qđ not.qꝛ ſm eū
pōt afferre lac.⁊
lanā ⁊ vid Jaſ.in
.§.ſed hec quidē
col.iij.inſti.de ac.
☞ Ego puto
dictū And.ſicc.
vulgo barba.ap
pellati non eſſe
indubitabile in-
quātū dicit lai-
cū debitorē non
poſſe capere cle-
ricū ſuū credito-
rem de fuga ſu-
ſpectū ſignanter
qñ periculū eſt
in mora.nā con-
tra eū tenuit ei⁹
cōſiculus panor.
in.c.cū nō ab ho-
mine.nume.x.et
ibi in apoſtil.tam anti.ꝙ̄ meis de
iudi.⁊ ibi ante eū,tenuit.Bald.in
iij.col.et in capi.dilectis col.v.de
appella.⁊ dixi oīno in apoſtil.ad
lanfra.in.c.qm̄ cōtra falſam.§.re
cuſationes.nu.iij.verſic.requirit
ergo in apoſtil.magna in verſi.qꝛ
forenſis.de proba.
a ⁋Adde ibi,Cy.Bar.Bal.Sa-

latione ꝯceſſa ꝓceſſit infra tp̄s di
lationis:nā non valet ꝓceſſus vt
C.de dila.l.ſiue pars[a] vel ꝙ dedit
tutorē aliquē ſibi nō ſubiectū vel
alicui pupillo[b] ſibi non ſubiecto:
nam nō tenet datio ip̄o iure:vt.ff.
de excuſa.tut.l.ſcire opꝫ §.ſi.⁊ de
tuto.⁊ cuſat.dat.ab his.l.ius dā-
di.Sꝫ opponit ⁊ videt ꝙ ſi faciat
illud qđ nō ꝑtinet ad ei⁹ offm̄ va
leat.Nā ſi citet aliquē ſue iuriſdi
tioni nō ſubiectū neceſſe hꝫ cōpa-
rere ⁊ ſi nō cōparet poſt puniri vt
contumax:vt.ff.ſi qs in ius voca.
nō ierit.l.ij.[c] et de iudi.l.ſi quis ex
aliena.⁋Sꝫ dic ꝙ aut ꝯſtat actū
ſpectare ad offm̄ faciētis aut ꝯſtat
nō ſpectare.Aut dubitat.Primo
caſu factū valet etiā inique dicer
nat:vt.ff.inſti.et iure.l.pe.et de re
iudi.l.p̄ſes.⁊.l.cōprobatis.Scđo
caſu factū ip̄o iure valet.vt hic et
ff.eo.l.factū.⁊ de re iu.l.ꝯtumacia
.§.ꝯtumax nō vr̄.Tertio caſu va
let ratione dubitationis:vt dicta
l.ij.⁊.l.ſi quis ex aliena.et ad mu-
nicipa.l.de iure debet ergo intelli
gi regula quādo conſta ea que fa
cta ſunt non ſpectare ad officium
facientis.

lyce.⁊ doc.moder.et q.S.dici poſt
Dy.in regu.decet in addi.ij.⁊ an
ge.areti.in.§.ſi minus.col.viij.de
acti.Et dic ꝙ licet pendente dila
tione officiū iudicis cōquieſcat:⁊
hoc fallit reſpe-
ctu tertij.vt not.
bal.et imo.in.l.ſi
quis filio exhere
dato.ff.de iniuſt.
rup.teſta.ꝑ tex.
in.l.creditor.ff.
manda.et tenet
Fely.in.c.ſuper
eo.in p̄n.de offi.
delega.
b ⁋Adde Alex.
in.l.fi.ff.de iuriſ-
di.omniū iudi.⁊
Bar.in.l.etiā de
tutel.⁊ in.l.legi-
timos.col.ij.ff.de
tutel.et Jo.fabr.
Joan.are.⁊ Ja-
ſo.ibi in addi.ad
chriſtofo.por.in-
ſti.de auct.tut.§.
ſed hoc iure.
c ⁋Addo ibi bar
to.Pau.⁊ Alexā.
Innocē.in.c.pre
terea.de dila.et
Alex.in addi.ad
Bar.in.l.ſi quis
ex aliena.ff.de
iudi.et Anto.cor
ſe.in ſuis ſing.in
litera iuriſditio vbi ponit octo li-
mitationes ad dictā.l.ij.et.l.ſi qs
ex aliena:videlicꝫ an iudex poſſit
cognoſcere an ſua ſit iuriſditio et
ꝙ qs teneat cōparere adde Ang.
peruſi.in.d.l.ij.et pulchre abb.et
inſuꝑ Fely.col.xj.v̄.an ſua ſit iu-
riſdi.i.c.ſuꝑ lr̄is.de reſcri.vbi am
pliat regulā trib⁹ modis ⁊ ponit

pilij.fal.⁊ vide Alex.cōſi.j.vol.v.⁊
Abb.⁊ Felyn.in.c.ex ꝑte.decani.
col.iij.ver.in ꝯtū Abb.de reſcrip.
⁊ Dy.in regula ꝙ qs in fin.⁊ ma.
guil.de monſarat.in cōmē.ſuo ſu
per prag.ſanct.
in.j.ꝑte.fo.xvj.⁊
Ang.in ꝯſi.cxcv.
Franc.de are.in
cōſi.cxvj.incipi.
clariſſime domi
ne.Et vnū nota.
quod mihi circa
iſtud hic bituris
cōtingit vtrū de-
beat p̄mitti ſum
maria cognitio
an locus vel qs
ſit de iuriſdit.ci
tantis et debeat
p̄mo ꝓnunciari
ſuꝑ hoc in not.⁊
cōiter doct.in.d.
c.ſuꝑ literis con
cludūt ꝙ ſic.licꝫ
barto.in.d.l.ij.ſi
qs in ius voc.nō
ierit teneat ꝯtrū
⁊ multi eum ſe-
quunt.vbi Alex.
ponit ad ſaturi-
tatē.⁊ Fel.in.c.
ſi clericus laicū.
col.ij.v̄ſi.p̄mo cō
cluſio de fo.cōpe
ten.vbi dicit cō-
munē opi.eſſe ꝯ
Bart.⁊ ſeq.⁊ vi-
de glo.bal.⁊ car.
Alexan.in.c.j.in
prin.de inueſti.
in maritū fac.et
ibi Andr.bar.in
addi.ad bal.qui
dicūt glo.ibi non
eſſe ꝑ cōi opi.ali

⁋Idem.

SCienti ⁊ conſen
tienti non fit in-
iuria neqꝫ dol⁹.

⁋Duas ponit regu-
las.Prima eſt ꝙ ſciēti ⁊ cōſentiē
ti nō fit iniuria.Scđa eſt ꝙ ſcien
ti ⁊ cōſentiēti nō fit dolus.Prime
aūt regule.exēpluꝫ pōt poni:qꝛ a
iure cauet ꝙ ſi vēdo hoiem liberū
volentē nō teneor actione iniuria
rū:vt.ff.de iniur.l.ij.§.vſqꝫ adeo.
Itē exemplū ſcđe regule poni po-
teſt:qꝛ dicitur in iure ſi detineo li
berū hoiem volentē ⁊ cōſentientē
nō teneor interdicto de libe.hoie.
exhibe.vt.ff.de liber.hoie exhib.l.
iij.§.ſi qs volentē.Itē ad vtriuſqꝫ
predictarū regularū confirmatio-
nē accedit.C.de trāſac.l.cū dona-
tionis.⁊ de reſcind.vend.l.vēdi-
tor.⁊.ff.de in ius vocā.l.quāuis.⁊
de aqua pluuia.arcen.l.in diem.
⁊ que in frau.creditor.l.que autē.
.§.p̄terea.⁊ de fur.l.iter oēs.§.pe.⁊
ff.eod.l.nemo videtur.⁋Sꝫ op-
ponitur ⁊ videt ꝙ iniuria fiat etiā
volenti:qꝛ ſi rapio virginē etiā vo
lenti teneor.vt.C.de rapto.virg.l.
vna.⁊ in aut.de raptu.mlier.⁊ ar-
gu.ff.ne ſeruo corrupto.l.j.§.per-
ſuadere.⁊.§.vlti.Sed dicendum
eſt ꝙ cū ex vna parte interuenit
voluntas ⁊ ex alia perſuaſio[a] do-
loſa regula non habet locū:qꝛ is
qui decipitur pro non volente ha
betur.⁊ hoc ex eo procedit:qꝛ do-
loſa perſuaſio plus eſt ꝙ̄ violēta

bi tñ deci.capel.tholo.ccx.tꝫ opi-
nio.bar.nō recedas a cōi opi.que
in curijs eccleſiaſticis ſeruatur:ſꝫ
in curijs ſecularib⁹ opi.barto.ſer-
uatur:qꝛ de ſtilo illarū ad oēs fi-
nes plebiſcitāt.
a ⁋Adde Cy.
in rapto.l.vl.op
po.C.de epſci.et
cle.q̄ ſeq̄tur dy.
hic p̄ceptorē ſuū
in ſolu.hic factis
ꝑ dy.⁊ vide bar.
i.l.j.§.vſqꝫ adeo.
ff.de iniur.et in
cōſi.clxxv.q̄ alle.
hic.Dy.⁊ q̄ not.
bar.in.l.ſi inter
oēs.§.recte.ff.de
fur.⁊ ang.are.in
.§.j.in gloſ.frau-
duloſe.⁊ in.§.ſꝫ
ſi credat.inſti.de
fur.⁊ bar.in.l.iij.
.§.ſi qs volentē
ff.de libero ho.ex
hiben.vbi dicit
qđ ſi ſcholaris q̄
detinet ſcriptorē
in domo ne inde
poſſit exire ꝙ nō
facit dolo malo
ſi ſcriptor vult ſe
cus ſi cōtradice-
ret vt ibi.Et etiā
dicit ibi bar.eſſe
arg.ꝯ eos q̄ ſub-
ducūt puellas et
pueros ⁊ retinēt
eos ⁊ faciūt eos
dicere ꝙ volūta
rie ſtant.qđ no.
ad.l.vnam.C.de
rapto.virgi.v̄ſi.
ſiue volētibus.⁊
l.raptores.C.de

epiſ.⁊ cler.⁊ viro
bicꝫ ꝑ Bal.⁊ ſal.
adde q̄ no.fel.in
c.nulla.col.iij.ꝺ
accu.⁊ in c.j.col.
ij.ꝟſi.q̄d aũt.de
pſnm.⁊ Abb.de
gãdi.in tract.de
maleſi.in fi.titu.
de multis.q.ꝟſi.
itẽ pone q̄ de fa=
cto ↄtingit.⁊ ibi
Jac.but.in add.
qui alle.hic Dy.
a ℭAdd ꝙ iſtã
q̄õnẽ poſuit Dy.
in l.q̄dã cũ filiũ
de ꝟb.ob.⁊ i ſuo
ↄſi.xiij.inci.ptho
lome⁹.⁊ Cyn.et
bal.i.l.cũ antea.
C.de arb.in qua
fuerũt opi.varie
quas ↄcordãdo
diſtiguit ꝑl'c hre
bar.in l.ſi ſocie=
tatẽ.§.arbitroꝝ.
co.ij.vñ.⁊ ibi ale.
in add.ff.ꝓ ſocio
dicẽs ꝙ aut ar=
bitrator iniq̄ eſt
arbitratus dolo:
⁊ talis renuncia
tio non valet q̄r
dolo futuro non
põt tacite nec ex
ꝓſſe renũciari vt
l.ſi vn⁹.§.illud.
⁊ ibi guil.de cug.
ff.de pac.⁊ h̃ mõ
loq̄tur tota diſti=
ctio Dy.hic ſm
bar.aut arbitra=
tor nõ fuit in do
lo.⁊ tũc aut ẽ de=
ceptio in magna

coactio.ff.de libero homine exhi=
ben.l.iij.§.ſi quis volentẽ ſecũdo
reſpõſo.⁊ de ſeruo corruptie.l.j.§.
perſuadere.ſed vbi dolo ꝑſuaſio
in altera.non probatur ſciẽtia cũ
de conſenſu inducit preſumptionem
ꝙ non interuenit iniuria neqꝫ do
lus.⁊ ita loquitur regula ⁊ leges
ſuperius allegate ad regulam cõ
firmandam. Item opponitur et
videt̃ ꝙ ſcientia interueniẽs ob=
ligationem non minuat.ff.de edi
licio edic.l.iuſtiſſime.Dicendum
eſt ꝙ aut ſcientia interuenit tem=
pore contractus vel alterius act⁹.
de cuius comprobatione tractat̃:
⁊ tũc habet regula locum vt.ff.de
edili.edicto.l.j.§.intelligat̃: ⁊ de
actio.emptionis.l.j.in fin.⁊.d.l.q̄
autem.§.preterea. ℭItem vide=
tur facere regula ad queſtionem.
que ſepe occurrit: videlicet ſi aliq̄
compromiſerũt in aliquem tãq̄ꝫ
arbitrorem et amicabilem com=
poſitorem et promiſerunt laudū
non petere, reduci ad arbitrium
boni viri ſub certa bona an is con
tra quem fuerit inique pronun=
ciatuꝫ poſſit petere reduci ad ar=
bitrium boni viri itaqꝫ quod non
cadat in penam.[a] Videtur enim
quod in penaꝫ cadat propter ge=
neralitatem iſtius regule et legũ
preallegata. ℭItem ſi conueniẽ
quod non agam actione depoſiti
valet pactum: licet inducat taci=
tã remiſſionẽ futuri doli.vt.ff.de
pactis.l.iuriſgentio.§.ſed ⁊ ſi pa=
ciſcatur.et.l.ſi vnus.§.illud.Ecõ=
tra ꝙ poſſit reduci renũciatiõe nõ
obſtãte videt̃ primo q̄r pene qua=
rũ occaſiõe vel pretextu q̄s imitat̃
ad delinquẽdũ nõ tenet: vt.l.cõ=
uenire.l.pomponius.ff.de pactis
do.⁊ de verborum obligatione.l.ſi
plagij.ſed per tale pactum poteſt

quãtitate ⁊ non
valet renuncia=
tio: q̄r ineſt taci=
ta ↄditio niſi im
moderate leſerit
vt.l.quero.§.in=
ter locatorẽ.ff.lo
cati.cũ ſimilibus.⁊
ita debet intelli
gi gloſ.in.l.ſi de
meis.§.recepiſ=
ſe.ff.de arbit.ſm
bar.qui vult poſ
ſe auferre de iu=
re vnius ⁊ dare
alteri nã intelli
gi moderate ac=
cipiẽdo.Si vero
eſt parua quãti=
tas in qua eſt ex
ceſſus nõ põt re
duci ad arbitriũ
boni viri ⁊ tũc va
let renunciatio.
Et dicit̃ magna
quãtitas ſm eũ
ſi eſt exceſſus vl=
tra ſextã ꝑtẽ; vt
l.vñ ſi nerue.cuꝫ
princi.l.ſeq.ff.ꝓ
ſocio.⁊ hanc di=
ſtictionẽ ſeq̄tur
ſingulariter.Lã
frã.de oriano.in
trac.ſuo de arbi.
in vl.ꝑte.q.xiij.
⁊ adde bar.in.l.
ſi.⁊ ibi doc.mod.
ff.qui ſatiſ.cog.
bal.in.l.iubem⁹.
in fi.princi.C.ad
treb.⁊ in.l.j.C.de
his q̄ pene noie
ſed bar.in dicta
l.cũ antea.colũ.
vlti.⁊ Cy.tenet

opin.Dy.hic lex
Bal ↄtriũ teneat
ibi.tñ non eſt re=
cedẽdũ a diſtin=
ctione Bart.⁊ ſe
quaciuꝫ.⁊ tenet
Abb.ſicc.in.c.cũ
dilect⁹ poſt gloſ.
col.vj.in princi.
ꝟ.in eadẽ gl.de
de arb.⁊ in.c.q̄n
tauallis: de iure
iurã.⁊ vide Spe
cu.⁊ ibi Jo.and.
in addi.tit.de ar
bi.§.fi.ꝟ.itez q̄d
ſi cõpromiſſum
eſt tanq̄ꝫ in arbi=
triũ ⁊ Bart.⁊ ibi
Alex.ad ſaturita
tem in.l.qui ro=
me.§.duo frẽs.
verſi.in gloſ.ma
gna.col.ij.ff.de ꝟ
bo.obl.⁊ alex.in
cõſi.xxxij.col.iij.
ver.poſtremo cũ
prin.col.ij.lib.ij.
⁊ Bal.conſi.ccc=
xxix.al's eſt cõſil.
ccccxxj.inci.pre=
mitto.ꝙ iſta fuit
q̃õ lib.iij.vbi di=
cit ꝙ cõis obſer=
uantia eſt ꝙ q̄cũ
q̄ ꝟboꝝ cautela
ſit appoſita per
enormẽ leſionez
ꝓt peti reductio
vt di.Dy.hic in
fi.⁊ hoc etiã con
firmauit bal.ei⁹
cõſi.vj.li.iiij.vbi
refert raynu.de
for.dubitaſſe in
q.duo ꝓmiſerũt

arbitrator facile ad male pronun
ciandum moueri ⁊ propterea non
videt̃ pactũ valere. Preterea vbi
cõpromittitur aliq̄d nõ fieri ⁊ pe
na ſi contra via tacite videtur agi
ꝙ pena committatur ſi nõ obſer=
uentur ea que debuerunt de iure
ſeruari: vt.ff.loca.l.quero.§.inter
locatorẽ. Cum ergo actum videat̃
ꝙ arbitrator de iure ꝓnũciaret ſi
nõ de iure: ſed iniq̄ pronunciauit
videt̃ dicendũ penam non debe=
re committi. Preterea ſi promitto
filiũ non exheredare: ⁊ promitto
penã ſi exheredauero tacite vide=
tur ineſſe conditio quod pena nõ
cõmittatur ſi exheredari merue=
rit: vt.ff.de verborum obligatiõe.
l.quidam cum filiũ.§.ſed videa=
mus ⁊ in gloſa ibi poſita. Ergo ſi
promittã ꝙ non petam reduci ad
arbitriuꝫ boni viri ſi pena reduci
poteſt ad arbitriũ boni viri illud
q̃õ eſt iniuſte pronũciatũ nõ inci
dã in penã: ſicut nec incido in pe=
nã exheredãdo eum q̄ exhereda=
ri meruit. Preterea ⁊ pactum q̃õ
nõ reducitur ad arbitriũ boni viri
a iure cõi remotum eſt cũ de iure
communi reduci poſſit ⁊ debeat ſi
iniquitatem contineat: vt.ff.pro
ſocio.l.verũ et.l.quid enim.et de
cõtrahenda emptione ⁊ venditio
ne.l.hec emptio ſi remotum.ergo
nõ videtur tenere: vt in.l.iuriſgẽ=
tium.§.⁊ generaliter.ſecũdum ex
poſitionez q̄ veritatẽ cõtinere vr̃.
Preterea iure publico ⁊ vtilitate
publica ſuadẽte inductũ ẽ ꝙ ini=
qua arbitramẽta ꝑ boni viri arbi
trium corrigat̃: ergo pactũ q̃õ non
corrigatur nõ vr̃ tenere.argumẽ.
ff.de adminiſtra.tuto.l.q̄dã dece
dens ⁊ de ſuis ⁊ legitimis heredi
bus.l.vlt.⁊ r'ła.l.neqꝫ i pignus.§.
priuatorũ et ad.l.falcidiã.l.quid

⁊ Jo.cald.in.q.
duo adinuicẽ li=
tigantes.⁊ vide
Pe.de anch.con
ſi.ccix.incipiẽ.iu
dex ⁊c.⁊ Fred.de
ſe.conſi.ccxxv.et
ang.cõſil.cclxxij.
inci.Lud.old.cõ
ſi.clvj.inci.ꝑmũ
q̃õ q̄rit̃.⁊ abb.ↄſ.
lxiiij.li.j.⁊ ludo.
de ro.ↄſi.xc.ꝟſ.ij.
ꝑncipal'r.⁊ pau.
de ca.ↄſ.ccccliiij.
inci.viſo laudo.
⁊ celebriter in cõ
ſi.ſeq.incip.viſo
cõpromiſſo et in
cõſi.cclj.ſm ordi
nẽ meoꝝ ſed ſm
alioꝝ nu.eſt.cc=
liiij.⁊ adde frãc.
de are.in repet.
l.ſi quis arbitra=
tu poſt doc.ff.de
verb.obli.⁊ ang.
in.d.l.ſi duo fra
tres ⁊ etiã intel=
ligunt doct.ſ.al=
ga.ſi interuene=
rit iuramentum
de nõ petẽdo re=
ductionẽ ad ar=
bitriũ boni viri.
⁊ vide Anto.de
but.in conſi.xx=
iiij.⁊ Alex.conſi.
cviij in.iij.vol.⁊
Lãfr.de oriano
vbi.ſ.⁊ cepolam
ſingula.in caute
cclvij.cũ trib⁹ ſe
quẽ.⁊ dec.capel.
tholo.cclxviij.et
in deciſio.parla=

de bonis.§.j. Preterea leges non cõcedunt iniquum arbitrũ habere effectum qđ apparet: qꝛ parant viã per quã iniq̃tas remoueatur vt in.§.arbitrorũ ꝛ.ff.de arbitris. l.ita demum.C.eodẽ.l.arbitrorũ. Si ergo pactũ fiat qđ valeat videtur factũ contra leges: ꝛ preterea nõ valere.vt in.l.nõ dubiũ.C.de legiti.ſi eñi in vltima volũtate q̃ maioris eſt auctoritatis q̃ɜ cõtractus caueri nõ poteſt: vt locũ non habeant leges: vt.ff.de legatis.j. l.nemo.multominus caueri non poterat in cõtractibus. Preterea cuiuſcunq̃ɜ arbitri libertas quãtũcun ꝑ gñalis ꝛ larga ad id reſtringitur ꝛ limitari: vr̃ qđ de iure cõi licet: vt.ff.de conditione indebiti. l.ſi procurator.ꝛ q̃ in fraudeɜ creditorum.l.ſi pater filio.ꝛ ad municipales.l.lucius.§.penultimo.et C.de mu.nõ cõtinuandis.l.j.§.p in fante. vnde nemo ſani capitis diceret qđ arbitratori videat cõcedi qđ iniq̃ ꝛ cõtra iuris cõis ꝓhibitionẽ ꝓnũciare poſſit. Dyn.

mẽti dalphina. cccclxx.ꝛ 10.cal. in conſi.cx.cũ ſequen.ti.de arbi. ꝛ ibi Pet.de ancha.in conſi.vlt. ꝛ Ang.in conſil. clxxxvij.in col.j. verſi.vj.ꝛ col.iij. verſi.non obſtat ſexta ratio.

☞ ¶ Adde q̃ɜ nis diffuſe ꝛ pleniſſime trac.hic fuerit de modo renunciatiõis reductionis laudi ad arbitrium boni viri: quod ample tangit Bal. in.l.cũ antea numẽ.iij.v̄.ſɜ iuxta predicta querit ꝛ quod ibi poſui in apoſt.ad ipm in verſi.poſſet renũciare.C.de arbit. ꝛ ibi nu.vij. verſi.ſed qđ ſi ꝑ ſtatutũ vbi etiã notaui ponendo cautelam vt valeat renunciatio talis in apoſt.in verſ.redditiõis. poſui eãdem in apoſtil.ad Bart. poſt barb.in.l.j. ver.ſed quero.in apoſt.in eo.verſ. ff.de leg.j.dixi in trac.meo clauſularũ in clau.arb. verſi.ꝛ in iudicẽ vt bonum viruɜ no.Anto.de pu.

in repe.l.j.in.iij. fo.ſeque.effectu. v̄ſiſ.nono adducõ.ff.de iureiur. lanfran.de oria. in c.qm̃ ꝯtra falſam.§.interlocutorie.ꝛ app.nũe. lxuij.ꝛ ibi poſui in apoſt.in verſ. enormis leſio.de proba.Fel.in.c. ſi diligenti.colũ. viij.ver.ſcđɜ correlariũ.de fo.cõpe.alexan.conſi. xlvij.verſ.j.ꝛ roma.ſing l.incip. an.a laudo.ꝛ domino Tho.ferra.in ſuo tractatu caute.cau.viij.incipien.tu ſcis ꝙ ſi aliquis.

a ¶ Adde hic Philip.frã.ꝛ Joan.and.in regula odia.ſ.e.rõy. q̃ ibi dico in regula.in argumẽtum.j.eo.ꝛ doct. j.ſequẽ.poſtil.allega.

¶ Idem.

Que a iure cõmuni exorbitant nequaq̃ɜ ad conſequentiam ſunt trahenda.

¶ Exorbitãt.i.deuiãt vel diſcordant ſeu q̃ ſunt cõtraria iuri cõi: oportet eñi ea regrigi[a] quaſi odioſa: nõ aũt ampliari ꝛ ad ꝯſequentiam trahi q̃ſi fauorabilia. Verbi gratia impetrauit aliquis non legitime nat⁹ vt nõ obſtãte defectu natalium valeat ꝓmoueri ad beneficiũ etiã ſi curã habeat animarũ. Nã virtute illi⁹ diſpẽſatio

nis nõ poterit niſi vnicũ beneficiũ obſtinere.vt.ſ. de filijs p̃sbyterorũ.c.j. Ratio eſt qꝛ ea q̃ ſunt contraria iuri cõi: licet alicui in priuilegio ſint cõceſſa odioſa ſunt ꝛ in dubio reſtringẽda.ff.de acti.ꝛ obligatio.l.i honorarijs.§.ſɜ cũ reciſa.ꝛ de teſta.mili. l.eius militis.§.militia miſſus. Sed ꝯ regulam vr̃ qđ beneficia principũ latiſſime: interpretari debemus[a] vt de cõſti.ꝑncip.l.fina.ꝛ.C.de bonis vacãti. l.ſi qñ.lib.decimo. ¶ Sed dicẽdũ eſt ꝙ aut bñficia cõceduntur ſm̃ iuris cõis permiſſionẽ aut contra: ſi cõtra iuris cõmunis permiſſionẽ: aut conceduntur ei qui iuris cõmunis erat capax: aut ei qui nõ erat de iure cõmuni capax ſi conceduntur ei q̃ de iure cõmuni erat capax: videt̃ aliq̃d ſuperaddere ſupra ius commune: vt ff.de bo.li.l.etiam.§.j.ꝛ ad municipa.l.j.in fine. ſi vero conceduntur ei qui non erat capax videt̃ reduci ſolũ ad formã iuris cõmunis. vt.C.de inoffi.teſta.l.ſi qñ.ꝛ ſi v̄ba ſunt ambigua potius debẽt reſtringi.vt hic.ꝛ.d.c.j.ſ.de fil.p̃sby. vnũ tñ ꝑtermitti nõ dɜ ꝙ cui ꝑuilegia diſpẽſationẽ ꝯtinẽtia cõcedũtur cõcedi videtur ſm̃ ꝯditionẽ ꝑſone cui priuilegia ꝯcedũtur. vñ ſi ꝑuilegiũ ꝯcedit̃ militi vr̃ ꝯcedi vt militi: ſi laico vt laico: ſi clerico vt clerico.vt.ff.de iniuſto rup.ꝛ irri.teſta.l.ſi q̇s filio exredato.§.ſed ꝛ ſi q̇s.ꝛ de teſtamen.mili.l.ex mili. ſed ſi cõcedantur ſm̃ iuris cõis ꝑmiſſionem latiſſime interpretari debemus.vt.d.l.vlt.de cõſti.prin. ꝛ de ſen.paſ.ꝛ de bo.vac.l.ſi qñ ſine iniuria tamen cuiuſq̃ɜ ſemꝑ conceſſa intelligũtur niſi in cõceſſione contrariũ exprimatur vt.ff.ne quid in loco publico.l.ij.§.quis a principe. Dy.

a ¶ Adde ad dicta hic per Dy. an priuilegia ꝑncipũ ſint late interpretãda Bal. col.j.ꝛ bar.ibi in prin.in.l.fi.de cõſtitu.prin.ꝛ Innocen.in.c.cum dilecti.de donatio.ꝛ bar.ꝛ Jo.de pla. in l.ſi qñ.C.đ bo. vacan.li.x.vbi dicũt ꝙ late eſt interpretãdũ contra ipm ꝑncipẽ: ſed ſi alius terti⁹ lederet̃ intelligitur ſtricte vt ar. l.ij.§.merito.ꝛ.§. ſi q̇s a principe. ne q̇d in loco publico hic in fi.ꝑ Dy.alleg.qꝛ debent intelligi ſaluo iure ꝛ preiudicio alteri⁹ tertij. Idẽ tenet alber.de roɜ.in dictiona.ſuo in lr̃a beneficiũ q̃ allc. archidi.in.c.cuɜ aliquibus.de reſcript.ſ.eo.vide docto.moder.in d.l.fi.de conſtit. princi.et diſſentionẽ Dy.ſequitur Bar.in.l.ij ſi qñ in princ.ꝛ ibi Bal.C.de inoffi. teſta.ꝛ adde Ludo.ponta.de ro. in conſil.lxxxix. verſi.j ſi ita.Abba.ſic.ſing.te ibi

¶ Idem.

Quod omnes tãgit debet ab omnibus approbari.

¶ Iſtius regule exemplum poni põt in omni eo qđ eſt cõe plurib⁹ tãq̃ɜ ſingulis: vt ecce ſi plures habẽt funduɜ cõem ꝛ volũt cõſtituere ſeruitutem in fundo opɜ oim cõſenſum interuenire: al's defect⁹ vni⁹ reddit ꝯſtitutionẽ inutilẽ: vt.ff.de ſeruitu.ruſti.ꝑdio.l.receptũ. Itẽ ſi plures hñt ſeruitutẽ aq̃ ducẽde ex eo fonte ꝛ dñs velit cõcedere alij cũ diminutiõe iuris primorũ nõ poterit ſiue ꝯſenſu primorũ al's ſi ius primorũ nõ cõſtitueret̃ deteri⁹ nõ req̃reret̃ eorũ cõ

de bellen.pulchre in ad.in.d.c.cũ
dilecti.qui ponit que interpreta-
tio ſit etiã in cõtractibus donatio
nibus bñficiis principũ ⁊ vltimis
voluntatibus fienda:⁊ ibi de bel-
len.plures ſing.

in.l.aliud.§.referť.ff.e.tit.ab.⁊ ple
niſſime Fely.in.d.c.cum oẽs.col.
viij.verſi.in ea.glo.cum ſeq.colũ.
vbi ponit regulã cũ pluribus fal-
len.⁊ ibi col.xij.ponit duo caſus

limitatiões ⁊ di
cta docto.⁊ vide
Bal.in.c.j.§.am
plius.verſic. ⁊ ſi
princeps de pa-
ce conſtã.⁊ vltra
allegat per ipm
de bellen. adde
frãci.de are.Ale
xan. de imol. et
Bertho.ſoz.in.l.
gallus.§.⁊ qd ſi
tamẽ col.vj.de li
be.⁊ poſthu. ⁊ fe
ly.in.c.ſuper eo.
de offi.dele. ⁊ co
pioſe i.c.cauſam
viij.col.verſi. in-
terpretatio de re
ſcrip.

ſenſus:vt.ff.de ſeruitu.ruſt.pre.l.
j.§.ſi aqueduct⁹.⁊.l.j.ꝑ quẽ locuȝ
⁊ cõia predio.l.q̃ per certum ⁊ de
aqua plu.arc.l.in cõcedẽdo.⁊.l.in
diẽ.⁊.l.ſinautẽ.Itẽ ptȝ exẽplũ.C.
de auct.preſt.l.vlti.Sed oppo.et
videť ꝙ ſufficiat ꝯſenſus maioris
partis:vt.ff.ad munici.l.ꝙ maio.
⁊ de regu.iu.l.aliud.§.referť.⁊.C.
de decu.l.noiationis forma.Sed
facilis eſt ſolutio [a] qꝛ in eo qđ eſt
cõe plurib⁹:vt vniuerſis ſtať vo-
luntati maioris ꝑtis.vt.l.in cõtra
riũ alleg.in eo ꝟo qđ eſt cõe pluri
bus vt ſingulis reqritur ſingulorꝫ
cõſenſus:vt hic ⁊.d.l.ꝑ fundũ.⁊.l.
receptum cũ ſuis ſimilib⁹:tñ fallit
iſta ſcđa pars ſolutiõis per.l.ff.de
pac.l.maiorẽ.⁊ đ religio.l.ſi pl'es.
⁊ de cura.furio.l.cõſil.§.fi.Dy.

vbi habetur re-
ſpectus ad ma-
ioritatẽ ⁊ nõ ad
ſanioritatẽ.⁊ vi-
de Albericuȝ de
roza.in dictiona
rio ſuo in lřa ma
ior ps.⁊ ibi Joã.
bapti.in addi.et
Alex.in cõſi.xxv.
colũ.iiij. volu.v.
vbi dicit ꝙ conſi
derať maior ps
reſpectu rate rei
ꝙ numeri perſo
narũ.qđ no.bar-
to.i.l.iiij.§.cato.
in vlt.q.ff.de ver.
obli.⁊ Ange.con
ſilio.cclxix.⁊ ad-
de Car. Alex.in
c.nicena.colũ.j.
xxxj.diſt.bald.in
l.fi.C.de auct.ꝑ-
ſtan.⁊ Ludo,ro.
in cõſi.ccclij.col.
iiij.⁊ docto.in.l.
plane.ff. qđ cu-
iuſqꝫ vni.⁊ Bal.
cõſi.lxxx.⁊ in cõ
ſi.cxxviij.li.ij.vbi
ponit de ꝓcura-

a ℭ Adde ad
iſtã regulã bart.
⁊ Flo.in.l.ꝑ fun
dũ.ff. de ſerui.ru
ſti.predi.⁊ doct.
in.c.j.đ his que
fiũt a ma.ꝑte ca
pi.tex.⁊ ibi car.
alex.in.c.apoſto
lica.lvj.diſt. An
ge.are.inſtitu.de

ℭIdem.

IN obſcuris mini
mũ eſt ſequẽdũ.

ℭSi ꝓmitto tibi decẽ
libras ⁊ pecunia mul-
tiplex in regione ꝯſa-
tur vna maior ⁊ altera minor et
altera minima.nec apparet de q̃
videor ꝓmiſiſſe.

tu.§.j.colũ.ij,⁊ Bart.in.l.qđ ma-
ior,⁊ ibi pulchre Alexan.in addi,
ff.ad munici,⁊ Innocen.in.c.cum
omnes,de cõſti.⁊ Bar.in.l.nulli,
ff.quod cuiuſqꝫ vniuerſi,no,⁊ car,
Alexã.in.c,non poteſt.de re iudi.
et gl.in.c.vbi periculũ.in ꝟbo cõ-
corditer.đ elec.ſ.e.li.⁊ adđ bal.⁊
alex.in.l.ciuitas.ff.ſi cer.pe.⁊ bar,

tori.a cõitate vel collegio creatis
an poſſint obligare ſingľos de vni
uerſitate qđ no.ꝑ ꝓcuratoribus
fabrice parochialiũ eccleſiarum
tallias facientium.
☞ Adde breuiter ꝙ regulariter
maior ps ſufficit niſi repiatur ex-
preſſum ꝙ fiat meũ diſcrepãte vľ
a duabus ꝑtibus vt plene ꝑ Car.

in clemẽ.j.q.iiij.⁊ ibi poſui in apo
ſtil.ad ipm.de re.eccle.nõ alienã.
⁊ hoc ſit indiſtincte veruȝ,diffuſe
ſatis ⁊ ſuper tracta.do. coapoſtil-
lato,mei cui adde Alexan. conſil.
xl.volu.ij,⁊ Ant.

in prag.ſanc.⁊ fel.in.c. ꝯrẽte.i ſi.
de of.or. q̃ ad h' vidẽdũ alť.mart.
de laude i trac.ſuo de mone.⁊ viđ
abb.ſic i ꝯſ.lvj.vo.ij. ⁊ albe đ roȝ i
dictioñ.ſuo i lřa moneta.⁊ ibi i ad
di.vbi Albe.di-
cit ꝙ illi.xxx.de-
narij argẽtei qui
bus iudas tradi
dit xpȝ fuerũt ꝑ-
mi qui fabricati
fuerũt in mũdo
q̃s Thare pater
abrahe optimus
faber ad petitio
nẽ Nini regis ni
niue filij beli fa-
bricauit.deide ꝑ
multas man⁹ ꝑ
uenerunt ad cor
banã põtificum
iudeorꝫ qđ dicit
ſe legiſſe in ſcri-
ptura cuiuſdam
magni religioſi
ordinis fraꝫ he-
remitaꝫ ſup paſ
ſione xpi. ⁊ vide
ſpe.in ſuo aureo
reptorio.ti. de ſũ
mis expeñ. ⁊ de-
ci.pla.dalph qõ.
cccc xij.vbi repi-
es pľa ſingu.decã
⁊ i dec.ccccxciij.
☞ Adđ dedu-
ct ꝗ bar.i.l.cer-
tũ.⁊ qđ ibi poſui
i apo.ad ipȝ i. ꝟ.
ꝓȝ eſtiatiõeȝ quã
vȝ nũc.ff.đ aur.⁊
ar,leg. dixi poſt
Ja.rebuf. in.l.ij.

cor.ſing.ſuis in
ver.cõpromiſſuȝ
incip.cõpromiſ-
ſum ſuper ptãte
eligendi.
a ℭ Adde ibi
Bar.poſt Dyñ.
vbi etiam ponit
de qua regione ⁊
tẽpore intelliga
tur.vt per Dyñ.
in regula inſpici
mus.j.eo.⁊ Old.
ꝯſi.clxviij.in ꝓn
cip.⁊ Pau.de ca.
conſi.cxcvj.colũ.
vlti.in antiq. et
Alex.conſi.xxvij.
circa princi.vlti.
col.vol.v.⁊ in cõ
ſi.ciiij.ꝑ totũ.lib.
j.⁊ Oldra.conſi.
xiij.⁊.xxxj.⁊ Frã
ci.de curtis.cõſi.
xj.⁊ ro.ꝯſi.cxxiij.
⁊ bal ꝯſi.cxxxvij.
libro.j. Barto. ⁊
moder.in.l.pau.
ff de ſolu.⁊ Bal.
in.l.acceptan.C.
de vſur.⁊ Pe.de
auch.in cle.ij,de
deciſi.⁊ Abba,⁊
doc.in.c.quãto.
de iureiu.⁊ Joã.
de pla.in.l.vni-
ca.de col.eris.li.

Itẽ in legato.nam ſi legem pecu-
niam nec appareat de q̃ minimã
videor legaſſe.vt.ff.de legatis.iij.
l.ſi ita relictũ.⁊.l.minimis [a]. Itẽ
ſi alicui lego quãtã partẽ heredi-
tatis hȝ vnus heredum ⁊ partes
heredũ ſint inequales minimam
videor legaſſe:vt.ff de legatis ter
tio.l.ſi ita relictũ.⁊.l.ſi concubinã
.§.cũ ita.⁊ ad idẽ de verborũ obli
gationib⁹ ſi ita ſtipulat⁹.x.aut.v.
et.l.inter ſtipulantẽ.ſed vř qđ in
obſcuris nõ ſit ſequẽdũ minimũ:
ſed veriſimili⁹.vt.j.eodẽ inſpici-
mus.⁊.ff.eo.l.ſemꝑ in ſtipulatiõi
bus.⁊.l.q̃ nõ militabat.§.lucio de
heredib⁹ inſtituẽdis.ℭ Dicendũ
eſt ꝙ regula dȝ exponi ſm ꝓmiſſa
cõtraria.nã primo debem⁹ inſpi-
cere veriſimilius:vt infra eodẽ in
ſpicimus.In defectu vero ſimiliũ
ſequimur qđ eſt minimũ.⁊ iđ hic
debet exponi.in obſcuris:id eſt cũ
verũ vel veriſimilius nõ apparet
veriſimilius autem multipliciter
apparere põt.vt dicã.j.eo.inſpici
mus.Et hec regula locũ habet in
cõtractibus:vt.đ.l.ſi ita de verbo
rũ obligationib⁹:⁊ in vltimis vo-
luntatibus.vt.d,l qui concubinã
.§.cũ ita.⁊.l.minimis.Et in deli-
ctis.vt.ff.de penis.l.ſi preſes.⁊.l.
penul.⁊ in ſententijs.vt.l.diẽ ꝓ-
ferre §.ſi plures.de arbitris.Sed
opponitur ꝯ regulã multipliciter
ꝑ ordinẽ.Primo videť ꝙ falſuȝ di

x.⁊ in.l.j.de vete.nũmiſ.poteſ.lib.
xj.⁊ glo.in.c.j.§.item fuit delibe-
ratum in verbo vſuali.ti.de anna,

nu.iij.in verſi.de qua moneta.C.
de veter.nũmiſ.po.dixi poſt Pa-
nor.in.c,olim.i ſi.i ꝟ.in mutatiõe

catur in cõtractibus: quia nõ minimũ ſed mediocre debet preſtari. vt. C. de dona. l. ſi q̃s argentũ. §. ſi vero redditũ. Itẽ falſum in vltima voluntate: qꝛ mediocre dꝫ preſtari ſicut in cõtractu. vt. ff. de legatis. j. l. legato generaliter. Itẽ falſum in delictis: qꝛ in delictis: id eſt cũ delinquẽtis animus nõ apparet interpretamur eos voluiſſe delictũ cõmittere. ⁊ per hoc ſi cõtrariũ nõ apparet durius puniendos. vt. C. ad. l. corne. de ſicca. l. j. ⁊ de iniurijs. l. ſi nõ cõuitij. ⁊ nota. ff. de iniurijs l. illud relatum. Itẽ cum cõſtat delictum cõmiſſum: ⁊ ignoratur p quem de pluribus aſſumimus: qd maius eſt: id eſt oẽs deliquiſſe. ⁊ ſic oẽs puniri: vt. ff. ad. l. acquilliã. l. item mela. §. ſi plures. ⁊ nota. C. ad l. iuli. de vi publica. l. quoniã multa facinora ⁊. ff. ad. l. corneliã. l. fina. ergo vel regula falſa vel male expoſita. Ad primũ de cõtractibus[a] dic aliud eſſe in quãtitatibus ⁊ in his q̃ quantitatibus equipollẽt: vt in vniuerſitatibus: qꝛ tũc minimum in dubio eſt ſequendũ: vt. ff. mãdati. l. fideiuſſorẽ. ⁊. ff. codẽ. l. ſemp in ſtipulationibus. in fi. ⁊ de edili. edicto. l. q̃d ſi vẽditor in fine. ⁊ in his locũ habet regula. Aliud in ſpeciebus et in his q̃ ſpeciebus equipollent vt artificia: quia tunc mediocre. vt dicta. l. ſi q̃s argẽtũ. §. ſimiliqꝫ modo. ⁊ dicta l. ſi q̃d. §. finali. prio reſpõſo. ⁊ in his regula nõ pcedit: qꝛ in generib9 ſimiliter nõ pcedit, quia aut promittitur in eo genere in quo eſt: ⁊ poteſt aliquid euenire qd habere eſt prorſus inutile: ⁊ tunc promiſſio potius iudicatur inutilis a pncipio qꝫ ſpecificetur effectus diuiſorius q̃ ſequitur ex ea: vt. ff. de verborũ oblig. l. ita ſtipulatus. in principio. ⁊ de iure dotium. l. cũ poſt. §. gener. Aut in eo genere in quo nihil eſt euenire prorſus inutille vt in boue: equo: aſino: ⁊ hominib9 ⁊ ſimilib9: tunc debetur mediocre. vt. d. §. ſimiliqꝫ modo. Ergo quo ad cõtractus regula pcedit in quãtitate tantũ: ⁊ in his q̃ quantitatibus equipollent. ¶ Sꝫ cõtra hoc eſt valde. §. ille ſi vero redditũ vbi mediocris fit pſtatio: ⁊ tamẽ quantitas frumenti vel vini erat ex cauſa donationis promiſſa: ſed nõ eſt cõtra: quia ibi nõ dicit quantitatẽ pmiſſam mediocrẽ deberi: vnde illud quaſi iure cõmuni qd eſt vt poſſit preſtari viliſſima reliqua: ſed dicit quãtitatem donationis promiſſe deduci ad deſignationẽ ſpecierum ex q̃bus percipi poſſit quantitas ex cauſa donatiõis pmiſſa ⁊ ideo deſignatur ſpecies mediocris ſicut ſi ab initio ſpe

monete. de cenſi. trac. roma. ſing. ſuo. cccccxiij. al's eſt. cccccxv. icipẽ. qd tp̃s inſpicit. ⁊ franc. cur. in ſuo tracta. d mon. in princi.

a ¶ Adde qñ in cõtractib9 in dubio qd minimuꝫ eſt: ſit ſequendũ Cy. in. l. cũ q̃dã. C. de verbo. ſig. et Bart. in. l. ſi duo rei. ff. de verbo. obli. ⁊ imol. in. l. ſi ita ſtipulat9 fuero. ⁊. aut. v. hic aleg. per. Dy. et Bal. in. di. l. cũ quidã. ⁊ Bar. in. l. ſi ita relictũ. §. fi. ff. de leg. ij. et qd nota. Bar. i. l. ſemp. in ſtipulationibus. ff. de reg. iu. ⁊ qñ eſt promiſſum in obligatione genus q̃d veniat. vide bar. in. l. ij. §. ⁊ bar. in vlt. q. ff. de verbo. obli. ⁊ gl. ⁊ bar i. l. me uius. §. duob9. ff. de leg. ij. ⁊ iaſ. in. §. in bonefidei. verſi. in glo. iure aperto. ⁊. §. huic autẽ. in vlti. col. inſtit. de actio et bal. in. l. ſi q̃s argentũ. in pn. hic alleg. ⁊ alex. in. l. legato. col. j. ver. nec pdicti. ſi. ff. d

cies vel genera pmitterẽtur. Ad ſecundũ de vltima voluntate reſpondeo[a] quaſi idem. qꝛ in generibus regula nõ procedat: quia aut legatur genus generaliſſimuꝫ. et tũc inutile eſt legatũ. Aut ſubalternatiuũ ⁊ tũc ſi habet fines ſola diſtinctione patrisfamilias. legatũ inutile eſt: vt. ff. de legatis. j. l. ſi domus. in principio. ſꝫ ſi hꝫ fines a natura debet mediocre vt. d. l. legato generaliter. ⁊ inſtitu. d leg. §. ſi generaliter. vnde ptꝫ hãc regulã ceſſare in quãtitatibus et in his que quãtitatibus eq̃pollent: ⁊ in vniuerſitatibus regula pcedit vt in. l. ſi ita relictũ. in princi. ⁊ in fine. ff. de legatis ſecũdo. et de legatis tertio. l. q̃ concubinã. §. cum ita. ⁊. l. nummis. In ſpecieb9 autẽ aut cõſtat de certa: ⁊ tũc ceſſat regula. qꝛ illa debet. vt in. l. ſi dom9. §. cũ alicuius. ff. de legatis. j aut non conſtat de certa: et tunc ſi teſtator nomẽ ſpeciei in legato non expreſſit ceſſat regula. qꝛ eſt electio legatarij[b] vt. ff. de legatis. j. l. qui duo. Aut expreſſit nomẽ tñ ignoranter de quo: ⁊ tunc minus eſt in legato vnde regula locũ hꝫ. vt. ff. de lega. j. l. apud iulianũ. §. ſcio. Poſſet tamẽ heres ſi vellet maiorẽ eligere cũ ad ſeipſum pertineat declaratio vltime dubie voluntatis defuncti vbi certũ expſſit et ignoratur qd[c] vt. ff. de leg. j. l. ſi q̃s a filio. §. ſi q̃s plures. Cõtra pdicta de vltima volũtate eſt apte. ff. de legatis ſcdo. l. ſi q̃s ſeruũ. §. ſi inter vbi dubie volũtatis iterpretatio pmittitur here. ⁊ iõ regula ſemp ceſſare videtur. Reſpõdeo illud verum eſt cum volũtas eſt dubia circa perſonas legatarij ſed predicta procedunt circa rem legatam. ¶ Item nõ videtur pcedere

leg. j. ⁊ anto. corſe. in ſuo tracta. de minimis. in. iiij. q. verſic. xxx in obſcuris quod ⁊c. ⁊ Bald. cõſil. clxvij. volu. iiij.

a ¶ Adde gloſ. Jo. fab. ⁊ Ange. aret in. §. ſꝫ gnaliter. inſtitu. de leg. ⁊ iaſ. d may. in §. preterea. in ſti. de actio. ⁊ per Barto. in. l. ſi ita ſtipulat9 circa cõtraria tertie partis. ff. de verboꝝ oblig. ⁊ gl. ⁊ bar. in. l. legato gñaliter. ff. de leg. j. et in. l. cũ certuꝫ. ff. de vino triti. et oleo lega. ⁊ alex. in. d. l. legata. col. j. ver. vlti. not. et adde. Cy. Bal. ⁊ Saly. in. l. cũ q̃dam. C. de verbo. ſigni. ⁊ bar. ⁊ ale. in. l. ſi dom9. i pn. ff. de lega. j.

b ¶ Adde qñ legatarij ẽ electio poſſit eligere peſſimũ inuito here de Alexã. in. d. l. legato. in primo not. dicit imol. ⁊ paulũ. de caſtro ibi tenere qd ſic allega. hic Dyn. ita tenere licet Ange. ibi et in. l. apud iulianũ. §. ſcio. de lega. j. te

neat cõtrariũ vt ibi videas ⁊ dy. in regula contra eũ qui in fine. j. eo. etiã q̃ ibi dico i fi. magne apo. ☞ Adde ad materiã preſentis apoſtil. ⁊ dictorũ ſuper q̃b9 fundat gl. i. in. l. legata. et qd ibi poſui in apoſtil. ad eã i. verſ. triplex eſt opinio ff. de lega. j. iſtuꝫ in. l. ſi ticio. ⁊ ibi dixi in apoſt. in verſic. heredis. ff. d vſu fru. lega. dixi in apoſtil ad Bar. in. l. lucio in pnc. in verſi. eſt legata poſt alexã. ibi. ff. de lega. ij. ⁊ ponit Fely. in. c. inter ceteras. i pncipi d reſcrip. ⁊ vbi tangitur qñ electio eſt heredis. ⁊ qñ legatarij.

c ¶ Adde quod idẽ tꝫ bar. bald. Jo. de imo. ⁊ alexan. Jmo. in. l. ſi q̃s a filio. §. ſi q̃s plures. col. j. verſi. i gl j. ff. de leg. j. q̃ a leg. hic dy. ad hoc cõtra. gl. ibi ⁊ Pau. de ca. qꝛ heres ſi velit preſtabit viliorẽ eo quia dicat teſtatorem de illo ſenſiſſe nõ pote

regula in vltima voluntate.quia dubie volūtatis
interpretatio ad iudicē pertinet.Ergo non videtur
reducēda ad minimum: vt.C.de fideicōmiſſ.l.vo=
luntatis. Reſpondeo iudex interpretatur ꝙ veri=
ſimile eſt ex cōiecturis.id eſt inſpecta conditiōe p
ſone legatarij ꝛ cōſuetudine regionis loquentis et
munitate ſcripturarū procedentium.vt.l.ſi ſeruos
pluriū.§.vltimo de legatis pmo.ꝛ de teſtamē.l.
heredes.§.ſed ſi notam.Si veriſimile non poteſt
perpendi:tunc locū hꝫ regula.vt.ff.de legatis ter=
tio.l.ſi minimis.ꝛ infra eodē inſpicimus.ſeruato
tamē ordine quē ibi dicaꝫ.¶Itē videt obſcuritas
reddere voluntatem inutilem vnde ceſſat regula
vt.ff.de rebus dubijs.l.ſi qs pluribus.ꝛ de manu.
teſtamē.l.cū ex pluribus.et de teſtamen.tut.l.duo
ſunt titij.Sed in illis nō pōt apparere minimū [a]:
qꝛ in perſonis duabus licet eſtimatio ꝓprietatis
ſeruorū poſſit eſſe inequalis eo tamen ꝙ in legato
verſabatur libertas in pſona omniū pariter eſt in=
eſtimabilis:vt.ff.de legi.et ſenatuſconſul.l.ſingu=
lis.§.indefinita.vnde in.l.duo tutelle datio vel de
latio nō plus vel minus in perſonā vniꝰ q̄ alteriꝰ
eſtimatur ꝛ periculū pupilli cui intēdebat ꝓuide=
re teſtator poſſet in delatiōe tutele:verſari.Et ideo
non mirū ſi non cōceditur electio heredi ſed in de=
fectum ꝓbatiōis redditur inutilis diſpoſitio teſta
toris.Tamē arguitur cōtra reſponſionē predictā
de dicta lege ſi qs pluribꝰ.nā ibi erat incertitudo
perſone legatarij:ergo recurri dꝫ ad electionē he=
redis nō vtrūꝗ impediri:vt dicta lege ſi qs ſeruū.
§.ſi inter.de legatis ſecūdo.Itē erat certitudo rei
legate.ꝛ nomē erat expſſum: ergo interpretatio cō
ceditur heredi: vt.d.l.ſi quis a filio.§.ſi qs plures.
Reſpondeo nō eſt dubium quamuis heres manu
mittere poſſet vnum ſi vellet:ſed neceſſitas nō im=
ponitur ſicut nec eligēdi vnū de legatarijs:vt de re
bus dubijs.l.ſi fuerit:iſta reſponſio ſufficiens eſt ad
.§.ſi inter.ſed non ad.§.ſi qs plures.¶Unde dici
pōt ꝙ plus ioperaretur certitudo duplex circa an
nullandū relictū q̄ vnica.Ubi ergo eſt incertitudo
rei in ſpecie tātū relicte ꝓprio noie expreſſo legatū
valet ꝛ cōpellitur heres eligere:vt in dicto.§.ſi qꝛ
plures:vel ſi nō eligat minimum eſt in electiōe vt
dicta lege apud iulianum.§.ſeio.vbi pſone tātum
nō eſt in ſe inutile:ſed ꝓpter ꝓbationis defectum.
vnde pōt heres eligere ſed non cōpellit:vt in.d.§.

vt legatarius cō
qri de mala ele=
ctione heredis:
vt ibi videas.et
adde qd idem te
net Bart.in diſ=
putatio.ſua.inci
pi.debitor.col.j.
verſi.v.ſic ꝛc.

a ¶Adde quot
modis minimū
capiat plchre an
to.corſe.in tract.
ſuo de minimis.
in pn.col.j.

☞Adde ꝛ dic
ꝙ minimū dr ex
qlitate rei.l.ſcio
ꝛ ibi bar.ff.de re
ſti.in integ.flo.ꝛ
doc.in.l.res bo=
na.ff.de cōtrah.
emp.gl.ꝛ doc.in
l.ij.ff.qd cum eo
q̄ in alie.po.eſt.ꝛ
ſpec.in tit.de do
lo.§.j.v.ſed con
cipi libellum.

b ¶Adde ꝙ le=
gatum eſt nullū
qn reſultat incer
titudo pſonaruꝫ
ꝛ rerū Bart.in.l.
quidā.col.ij.ver
ſicu.fallit.ff.de re
bus du.qui alle.
Dy.hic ad hoc.
ꝛ Jo.fab.ꝛ Ang.
are.i.§.ante he=
redis inſtitutio=
nē.inſti.de leg et
Bal.in.l.ſi qs ſer
uuꝫ.§ ſi inter.ff.
de legatis ſecun
do.

inter.ꝛ ibi nota.vbi vero rei ꝛ pſone tunc prorſus inutile [b] vt in.l.ſi
qs pluribꝰ.ꝛ.l.cū ex plibus.Ratio aūt inter pdicta ptꝫ vbi eſt incerti
tudo rei tm̄ pſona ſupeſt cui pōt obligatio qri.ꝛ iō ſi nō eligat heres
obligatio minui cōtrahit iuxta regulā noſtrā:ſꝫ vbi pſone tātū ꝛ nō
rei obligatus eſt.heres ad rē ſed qꝛ non appet ſi nolit eligere reddit
legatum inutile:vt dicta lege ſi fuerit.ſi vero rei ꝛ perſone nō eſt cui
poſſit obligatio queri nec eſt res de qua cōſtet.ꝛ ideo relictū prorſus
eſt inutile.¶Itē in contractibus nullo modo vide procedere:quia
interpretatio facienda eſt contra proferentem vnde non eſt verum
ſimpliciter quod minimum debeatur:ſed ſi id qd eſt contra animū
preferētis:vt in.l.veteribus.ff.de pac.ꝛ.l.cū lege.ꝛ.l.labeo.ff.de cō=
trahenda emptio ꝛ infra eodem cōtra eū [c]. Gloſatores iuris ciuilis
dicūt ꝙ ſi dubium eſt in re ſuper qua cōtrahitur tunc regula locum
habet:ſi in acceſſoris tūc cōtraria primum vt dixi ſimpliciter habet
locū in quantitatibus:vt in.l.inter ſtipulam.§.diuerſa et.l.ſtipula=
tus vero.x.aut.v.ꝛ loca.l.ſi tibi.x.in ſpeciebus vero dictum eſt me=
diocris debetur ꝛ regula ceſſat.vt nota.ff.manda.l.fideiuſſor.Unde
q̄tum ad iſtam partem glo.ſuſtineas eo caſu procedere quo in con=
tractu deducitur vanum incertū de pluribus certis tunc eñ cum ſit
electio debitoris minimum dare poteſt.vt.l.qui ex pluribus.ff.de
verborum obligationibus.Secundum vero id eſt de acceſſorijs nō
videtur ſimpliciter ſcilicet quod contra proferentem fiat interpreta
tio:vt.ff.de actione emptionis.l.ſi ſeruus.§.finali.ꝛ de cōtrahenda
emptione.l.comprehēſum.ꝛ.l.ſi in emptione.Unde dicas quod aut
pactum in acceſſorijs eſt obſcurum circa qualitatem ꝛ quātitatē rei
vēdite ꝛ tunc fit interpretatio cōtra venditorem:vt.l.labeo.ꝛ.l.ſi cū
in lege:ꝛ.l.veteribus:ꝛ de ſeruitute vrbanorum prediorū.l.ſi arbo=
rem.§.hec lex.Aut circa electionem rerum electioni accedentum.et
tūc interpretatio venditoris nō eſt cōtra eum:vt dicta.l.ſi in.l.ꝛ.in.l.
comprehenſum.de contrahenda.emptione:et.l.
penultima.§.finali.ff.de actione emptionis.tunc
enim quaſi in genere debitor.electionem habet:vt
dicta.l.qui ex pluribus ꝛ inſtitut.de acti.§.hinc.ꝛ
not.in.d.l.comprehenſum Ad tertium:id eſt circa
delincta.dico quod ſi certum eſt delictum:id eſt ꝙ
delictū ſit commiſſum.regula locum habet.ſequi=
mur enim quod eſt minimum:quia non punimus
ſed abſoluimus:vt.l.abſenten.ff.de pe.Item vbi
eſt certum delictum:ſed incerta delicti qualitas
locum habet:vt ſi conſtat aliquem commiſiſſe vim
et ſic delictum certum eſt.ſed ignoratur vtrū cum
armis vel ſine armis:et ſic qualitas eſt incerta
nam ſequimur minimum:id eſt preſumimꝰ ꝙ ſine
armis [d]:vt mitius puniat.vt.l.ſi preſes.ꝛ.l.inter=
pretatione.ff.de penis.ꝛ de ſuſpec.tuto.l.hoc enim
ius.§.qd ergo:at vbi certū eſt delictū et certa deli=

c ¶Adde q̄ ibi
poſt dy.ſcripſi.

d ¶Adde Bar.
in.l.ij.§.exercitꝰ
ff.de his qui no.
infa.ꝛ in.l.ſi pre
ſes.ff.de penis
ꝛ in no.in.c.cuꝫ
dilectus.ſuper
verbo iuſticiam
de ordi.cogn.et
Dyn.in regu.in
penis.j.eo.et.de
ciſio.parla.dal=
phi.cccccclxxxiij.
et ibi in addi.

a ❡Adde gloſſ.
Bal.⁊ Lud.bol.
in.l.itē mela.§.j.
ff.ad.l.acquil.et
bar.i.d.l.in rixa
Balle.Cy.⁊ ſaly.
in.l.qm̄ mlta fa=
cinora.C.ad.l.iu
lia.de vi publi.et
Dy.⁊ ōſcripſi.ſ.
in regula ratiha
bitionē in pe.q.
⁊ Bar.in.l.q̇ fur
to.§.fi.ff.de fur.⁊
Spe.ti.de homi.
ver.pone ꝙ qua
tuor.⁊ in titu.de
lapſis.⁊ diſpu.§.
iuxta.verſi.q̇d ſi
in rixa. Bald.in
ꝯſi.lxxxi.libr.j.et
pe.de ancha.ꝯſi.
ccxvij.⁊ Bal.in
ꝯſi.vlt.li.iij.fely.
in.c.ſignificaſti.i
ij.col.iij.ꝟ.no.ibi
diſcerni.d homi.
gl.⁊ Car.Alex in
c.q̇eſcamus.xlij.
diſ.vbi cōcludūt
doc ꝯtra Dy.hic
⁊ in regula i pe=
nis ꝙ oēs abſol=
uant vt ibi vide.
b ❡Adde Bar.
⁊ Bal.ibi qn̄ vē=
ditor teneat de
ſeruitute empto
rem certiorare ⁊
tex.⁊ Bal.in.l.qđ
ad ſeruitutē.ff.đ
euic.⁊ q̇d ſi ven=
dit predium qđ
afferat herbā pe
ſtiferā ⁊ nō decla
rauit.vide tex.in

cti qualitas incertus vero animi
deliquentis nō ꝑſumimus mini=
mum id eſt qđ nō fuit animus:q̄
atrocitas a mouet preſumptionē
animi preſumēdi.ex quo perſona
eſt abilis ad delinquēdū:vt C.de
ſicca.l.j.⁊ de iniurijs.l.ſi nō cōui=
cij.Item vbi certum delictū ⁊ cer=
ta qualitas ſed incerta ꝑſona vt
ſi nullus dep̄hēdit fuiſſe in actu
delinquēdi[a] ⁊ ignorat q̇s deliq̄=
rit: tūc nō ſequimur qđ ē miniū:
q̄ oēs puniunt:vt.d.§.ſi plures.
l.itē mela.ad.l.aquil.⁊ no.ff.ad.l.
cor.de ſic.l.ſi in rixa.Et ratio hu=
ius eſt:q̄ oēs deprehendūtur in
culpa:q̄ oēs fuerūt in actu delin
quēdi.Itē q̄ ratio publica q̄ ſua=
det maleficia puniri:vt.l.licita=
tio.§.illicite.ff.de publi.⁊ de fide
iuſ.l.ſi a reo.§.qđ vulgo.ad.l.ac=
quil.l.ita vulnerat⁹ eſt cōtra eos
qui priuatam defenſionem ꝑtetē
dunt ⁊ ideo ꝑferenda eſt publica:
vt.ff.pro ſocio.l.actione.§.labeo ⁊
in auē.de non alie.§.quia vero.

❡Idem.

Eum qui certus eſt certiorari vl=teri⁹ non opꝫ.

❡Cauetur in iure ꝙ venditor q̇ ſciuit ſeruitutez deberi a predio vendito certiorare debet empto=rem al's tenetur actione ex̄empto ad intereſſe emptoris hoc veruz eſt ſi emptor ignorauit ſeruitutez deberi:ſed ſi certus fuit ſeruitu=tem deberi non oportet eum cer=tiorari:vt.ff.de acti.emp.l.j.§.vē=ditor[b].Itē q̇ mancipia vendunt certiorare debent emptores de morbis ⁊ vitijs alias tenet actio=ne redhibitoria vel quāto mino=res:ſed ſi emptor intelligat vł in=

l.penul.§.fi.⁊ ibi
Bal.⁊ Saly.C.
de edi.act.ſicuti i
ſimili qn̄ vendit
fundus ⁊ hꝫ ma
los vicinos ꝙ vē
ditor tenet illud
exprimere: vt.l.
qđ ſepe.§.fin.ff.
de ꝯtrahē.empt.
⁊ ven.⁊.l fi.⁊ ibi
Bal.⁊ Sal.C.de
pac.inter emp.et
vē.⁊ q̄ not.Bal.i
l.ij.ꝟſi.iiij.caſus.
C.de pericul.et
cōmo.rei vē. Et
vltra no.Dy.qn̄
vēditor equi vel
alterius rei mo=
uentis teneat de
morbo vel vitio.
dic ꝙ tenet.etiā
ſiue venditor ſci
uerit ſiue non vt
eſt tert.in.l.ſi in
emptiōe.§.itez ſi
vēditor ff.de cō=
tra.empti.⁊ in.l.
ꝑma.§.cauſa hu
ius edicti.ff.de
de edil.edicto.et
idez eſt in libris
mēdoſis vēditꝫ.
vt eſt gl.in.d.l.j.
§.j.de edi.edi.et
bal.i.l.j.C.eo.ti.
⁊ ad oia ſupradi
cta vn̄ Ang.are.
i.§.in duplū col.
iiij.ꝟ.⁊ prio q̄.o.i
ſti.de act.vbi po
nit plures ſingu
lares.q.quando
venditor tenea=
tur d vitio.⁊ mo=

do rei vendite:
maxime vbi ex=
preſſit vitiuz qđ
habebat cū plu=
rib⁹ q̄ nō hēbat.
⁊ Cy.Bal.⁊ Sa
ly.in.d.l.j.C.de
edic.acti.⁊ Spe.
ti.de emp.⁊ ven.
§.nūc dicēdū.et
Ang.are.in.§.ꝑ=
torꝫ edicta.inſti.
de iure natu.et
Abb.ſic.ſin.⁊ ibi
de belēzi.in ad=
dit.in.c.in inſti.
de rerū ꝑmutat.
⁊ chriſtof.por.in
ſti.de ſuſpec.col.
vlti.⁊ decui.ca=
pel.tolo.ccccvij.
a ❡Adde ad
iſtam.q.Bar.et
Bald.in.d.l.j.§.
venditor.de act.
emp.⁊ Bar.in l.
tenet.§.fi.eo.tit.
vbi nō valet etiā
pactū ꝙ de ele=
ctiōe nō teneat
venditor.⁊ Bal.
in.l.ſi traditio.i
v.q.C.de actio.
emp.⁊ i.l.nō du=
bitat.⁊ ibi Cyn.
C.de euic.⁊ vide
Spec.in.d.ti.de
emp.§.nūc dicē=
dū.ver.q̇d ſi ven
ditor equi.cū ꝟ.
ſeq.⁊ doc.ſ.in ꝑ
cedēti poſtil.al=
leg.⁊ Ang.peru.
⁊ Alex.imo.i.l.ſi
q̇s cū al'r.co.vlt.
ꝟ.vlt.tene mēti.

telligere poſſit nō eſt certificatio vēditoris neceſſaria vti.ff.de edi. edic.l.j.§.aiunt.⁊.§.ſi.intelligat. ⁊.l.ſi tamē.§.qui ei ſeruum.quid autem ſi venditor ſciēs ſeruitu=tem vel vicium dicit ſe nole tene=ri nomine ſeruitutis vel viciorū. dicendū eſt hoc generale pactū[a] nō trahi ad ea que venditor ſci=uit.ſed ad ea que ignorauit ven=ditor:vt.ff.de act.emp.⁊ vē.l.que=ro.⁊ arg.de here.vēdi.l.hec autē. Sed opponi ⁊ videt ꝙ ſcienti de=nūciari oporteat.q̄ dicitur in iu=re ꝙ qui vult habere liberā pote=ſtatem inchoandi accuſationem de adulterio vel ab adultero vel adultera: ⁊ poſtq̄ adultera nu=pſit denūciare dꝫ adultere ne nu=bat:q̄ intendit ꝓponere accuſa=tionē de adulterio. Quid ergo ſi adultera ſciuit ⁊ poſtea nupſit ſi=ne denūciatiōe nō nocet ei ſciētia vt.ff.de adul.l.denunciaſſe circa ꝑn.Dici poſſet ꝙ ius illud qđ per denūciationē reſeruare intende=bat erat odioſum ⁊ ideo ſola ſciē=tia ſine denūciatiōe nō ꝓdeſt.Sꝫ cōtra hanc ſolutionē eſt.ff.de pe. here.l.itē veniūt.§.petitā.Nam ⁊ ibi agebat de re odioſa.id eſt de bonefidei poſſeſſiōe ꝯſentiēdo ma=lefidei ⁊ tn̄ ſciētia denūciationis operat illud qđ operatur denun=ciatio.quare dicēdum videtur ꝙ in his in quib⁹ denūciatio eſt de ſubſtātia nō ſufficit ſimplex ſcien=tia vt in.d.l.denūciaſſe.⁊ ideo eſt neceſſaria denūciatio.in his autē in quib⁹ ſola ſciētia eſt de ſubſtā=tia nō eſt neceſſaria ſciēti denun=ciatio:vt.d.l.j.in fi.de act.emp.et de edilic.edic.l.j.§.intelligat.In dubio aūt ꝑſumēdū videt potius ſciētiā de ſubſtātia[b] q̄ denūcia=tionē cū denūciatiōes fieri ſoleāt

ff.de ꝟ.ob.⁊ pul
chre Barto.⁊ ibi
alex.in addi.j.l.
ēptorē.§.q̇ aūt.
ff.de act.emp.et
Joā.an.in addi.
Spec.de emp.§.
fi.in ꝑnc.⁊ Bal.i
l.j.C.de peri.⁊ cō
mo.rei vē.⁊ lud.
de ro.i ſuis ſing.
fo.x.col.iiij.⁊ lu=
do.bo.in ſuis pri
mis iterp̄.in.l.q̇
libertatis.ff.de
euic.⁊ deci.cap.
tholo.ccclxj.
☞ Ego puto
inquātū alle.ro.
ſingu.ſuis.fol.x.
colū.iij.ꝙ voluit
allegare eūdem
ro.ſing.ſuo.nu.
cclxxxiiij.inci.nū
q̇d ſi ſuꝫ magn⁹
mercator.et de
hoc dixit i apoſ.
ad deciſi.capel.
tho.deciſ.ccclxj.
hic allega.
b ❡Addō ꝙ bar.
i.l.j.§.fi.ff.đ act.
emp.repreh.Dy.
hic vbi dicit ꝙ
qn̄q̄ denūciatio
ſit ſolū ad certifi=
cādū aliquē.nō
ad aliū finē ⁊ tūc
ille q̄ ē cert⁹ n̄ dꝫ
certiorari:vt.d.
l.j.§.fi.⁊ hac rła.
⁊.l.itē veniūt.§.
petitā.hic alleg.
qn̄q̄ denūciatio
fit vt incitet ille
cui fit denūcia=

tio ad aliqd faciendū. vt si denun
cietur vēditori ꝙ mouet lis em=
ptori vt veniat ad defendendum
emptorē tūc scienti est denūcian
dū ꝙ defendat: vt. l. qui absentē.
& ibi Bar. ff. de ꝓ
cura. & casus est
in. d. l. denūciasse
in prin. & tenent
Bar. Bal. et Sa
ly. in. l. j. C. de pe
ricu. rei vēdit. et
idē tenet Bar. in
l. emptor. C. de
euic. lz Cy. ibi in
iiij. q. sequat Dy.
hic sequitur bar.
& in. l. emp. act. e.
ti. & ibi vide bar.
& Alex. in addi. &
Bar. Alex. & bal.
sozinū in l. ij. §. fi.
col. v. in gl. in ꝟ=
bo scire. ff. soluto
matrimo. vbi do
cto. sequunt bar.
& vide late alex.
post Barto. in. l.
non solū. §. mor=
te. in vlti. Car. ff.
de no. ope. nun=
cia & Bar. & bal.
in. l. itē veniūt. §.
petitā. hic alleg.
et ibi alex. i add.
ad Bartol. et tenet Abbas siccu.
opi. Bart. in ca. fi. in glos. j. de con
trahen. emptio. & ibi. de Bellenzi.
in addi. vbi ponit tres limitatio=
nes quas posuerat Alex. in. d. l. ij.
§. fi. ff. solu. matri. et vide. Bar. in
l. qui vxori. §. qd ergo. ff. de adult.
et tenet Specu. titu. de empt. §. fi.
in fi. licet Joan. andr. ibi in addi.
repentat dicta Dy. hic et nō aper
te decidit. et idem glos. Bald. et

ad hoc solū. vt qui erat incert⁹ cer
tificet. & i isto dubio ali loquit ista
regula. & dic. l. itē veniūt. §. petitā.
& qd viaut clā. l. q. alr. §. si. forte.

Idem.

Non licet aucto
ri quod reo lici
tum nō existit.
Legiste ponunt
exēplū isti⁹ regule ꝙ si actori pe=
tēti datur dilatio ꝓpter testes er=
go & reo qd exēplū locuz haberet
si regula poneret affirmatiue: vi
delicet ꝙ lz actori licere dz reo et
multa plura patēt in exceptioni=
bus opponēdis. s. eo. c. nullus. et
ff. eo. l. nemo ex hijs. Et in nume=
ro dilationū: vt. C. de tēpo. in inte.
resti. l. petēde. & ff. de ser. l. in pecu=
niarijs[a] & in plurib⁹ alijs. Est er=
go exēplū cōueniēs vt si denegat
reo ptās ꝓducēdi testes post didi
cita testificata ergo & actori: vt in
aut. de testib⁹. §. illud tñ. col. vij.
qr cōiter loqt de vtroqꝫ: qr rei cōdi
tio fauorabilior est ꝙ actoris. Itez

car. alex. in. c. si de feudo vasal. ab
aliquo interpel. fuerit. & quo sit fa
ciēda denūciatio venditori. vide
ibi & doc. s. alle. i. l. ēp. C. de euic. et
Ang. in. l. libera. C. de sen. interlo.
om. iud. vbi opi.
Bar. dicit nō ser
uari de cōsuetu=
dine & Bal. in. l.
cū questio. C. de
euic. & in. d. l. em=
ptor. adde glo. et
Lud. bo. in suis
pmis interp. in
cle. cām. in fi. de
elec. & Ang. cōsi.
clxxvj. inci. in fa=
cto. & Fely. in. c.
cū cōtingat. col.
iij. vsqꝫ ad fin. de
rescriptis. & in. c.
cū ferrariēsis. co.
xxij. in fi. de ꝯsti.
& decisi. capella.
tho. ccccvij.
a Adde ibi do
cto. & nota ꝙ in
causis ciuilibus
quo ad dilatiōes
dādas: ꝗuis reo
non possint dari
plēs dilationes
nūero ꝙ actori. &
est rō: qr dilatio=
nes sunt cōes: vt
l. petende & ibi cy. Bar. bal. C. de
tēp. i inte. resti. hic alle. tñ pñt ma
iores & lōgiores dari reo ꝙ acto.
gl. est celebris i. l. sicut. §. sz si qrat
in gl. j. ff. si ser. vēd. quā ibi sequit
Bar. & bal. de quo vid Ber. de bel
lēzinis i addi. abb. iij. c. duob⁹. de
re iu. & adde no. p Dy. & q ibi dico
in addi. in rl'a cū iura ptiū. s. eo.
☞ Adde lāfrā. de oria. in. c. qm
ꝯtra falsam. §. dilationes. nu. iij.

versi. sed pone & ibi posuit in apost. de ꝓbati. & dixi in aposti. ad Pa
nor. in prohe. decre. nume. viij. versi. in glo. in versi. qua cessante.
a Adde ꝙ idē tz Ang. are. in. §. si min⁹ col. viij. ꝟ. qro. quo insti. de
acti. p quo alleg. tex. in. l. exceptionē cū ibi not. p glo. & doct. C. de ꝓ=
ba. & hoc in causis ordinarijs secus in causis summarijs qr tūc dila=
tiones debēt ab
breuiari. & termi
nus ad ꝓbandū
parit dabit reo.
& actori. vt habe
tur i cle. sepe. de
ꝟbo. sig. ꝼm eū &
ita tenet gl. Bar
ro. & bal. in. l. cir=
ca. ff. de proba. et
ibi fio. & Cy. in. l.
actor. in. vj. q. C.
de ꝓba. vid bal.
in. l. frustra. in fi
ne. C. de proba. &
in. l. ij. C. si intra
certū tps trina,
q. termine. sed
hodie in regno
frācie plebicitat
ad omes fines et
admittunt actor
& reus ad ꝓban=
dū & q meli⁹ pro
bat ille obtinet.
sicut i causis sū=
marijs.
☞ Adde ad ꝓ
positū eorū que
hic dicunt i pnc.
huius aposti. qd
notauit. s. in ꝓ=
xi. apostil. et ad
fi. illi⁹ vide q po=
sui in tract. meo
clausularum. in
clau. rescrip. ꝟsi.
sūmarie simplr
& de plano.
b Adde ꝙ idē
tenet glos. et do=

si reus nō licet reuocare ꝓcuratorē post litē ꝯtesta
tam: ergo nec actori: vt. ff. de procura. l. post litē. l.
que oia. Opponi aūt pōt ad regulā dupliciter &
de duobus queri pōt. primo qr videt ꝙ plus liceat
actori ꝙ reo certū est ꝙ reus nō pōt ordinariū suū
recusare. vt. C. de iurisdi. omniū iudi. l. nemo. et tñ
actor eligere potest vnum de pluribus ordinarijs
rei & cōsequēter aliū recusare. vt. C. de epis. & cleri.
l. cū clericū. in principio. Sed dixi oportet ꝙ cum
omnis diffinitio in iure nostro periculosa sit sicut
plures que fallunt quādoqꝫ & hec ita. Itē oppo=
nitur ꝙ actor pōt auferre reo iudicem suum per re
scriptū ad extraordinariū iudicem vt. C. de dila. l.
si quādo. Et tñ reo nō licet super hoc rescriptū im=
petrare. vt in auten. vt oēs obe. iudi. §. hec cōside=
rantes. col. v. & C. vbi de cri. agi opor. aut. qr in pro
uincia. Solutio vt princip. Queri autem potest si
actor sit paratus ꝓbare de iure dominij rei de qua
ageret reus eodē tempore super iure dominij pro=
bationes offert quis eorū proferendus sit in probā
do. et videtur ꝙ reus: qr in re pari fauorabilior est
eius causa. vt. j. eodē capi. in re pari. et. ff. de verbo.
obliga. l. si seruū. §. sequitur. & de doli excep. l. apud
celsum. §. marcellus. & videtur expressum. C. de in=
offi. testamento. l. liberi. & ff. de proba. l. circa. et de
lib. cau. l. cum necessitas: sed credo sequendā esse
opi. azonis videlicet ꝙ ex ordine primo recipian=
tur probationes actoris postea ꝓbationes rei[a] ar.
C. de fal. l. fi. Item solet queri nunquid in quali=
bet causa audiat reus si velit ꝓbare rē ad se per=
tinere actore in probatione deficiente & videtur ꝙ
nō qr cū in vtroqꝫ casu sequat absolutoria. vt. C. de
edē. l. qui accusare. & de rei vē. l. vlt. & insti. de inter=
di. §. cōmodū. et vr sua nō interesse: & ꝓpterea non
audiēdus. C. de ꝓba. l. ad ꝓbationē. Sed dicendū
est sua interesse: qr si probat rem suā esse consequit
ius[b] agendi als sequit solū ius excipiendi. vt. l. de
iureiur. l. sed si possessori. & ideo audit ar. ff. de pro=
ba. l. circa. & quia regulariter quod licet actori licet
debet reo vt dictum est.

cto. ſ.pri.poſtil.allega.et Cy.in
d.l.actor.in.v.q.⁊ glo.fi. C.de fal=
ſis.⁊ glo.in.c. ex inſinuatiōe in.fi.
de ꝓcu.volēdo gl. Dy.hic.et doc.
ſupredicti ꝙ ſi reꝰ ꝓbauit rē ſuā
eē ꝙ iudex dꝫ de
clarare. eū dñm
⁊ idē Inno.in.c.
ex cōqueſtiōe de
reſtit. ſpolia.ſed
Hoſt.ibi tꝫ ꝯriū.
⁊ Bal in.d.l.cir=
ca in antiq̄.lec.⁊
Abb. ſicc.in.d.c.
ex cōqueſtiōe. in
iiij.q. poſt plura
verba.tñ ſiorē.in
d.l.circa ad fi.di
cit ꝙ opinio.Dy.
⁊ ſequaciū eſt ve
ra et cōis.vñ di=
cit ibi Bar.ꝙ ad
euitādas opi.de
bet addi clauſu=
la nō ſe aſtrigēs
de qua dixi in re
gula nullꝰ in pri
ma addi. Adde
Bal. in materia
in.d.l. fruſtra.in
ij.appo. de ꝓba.
C.et Angel. are.
in.§.j.co.pe.ꝟ.in
gloſ.dicat.et ibi
Iaſ.de may.col.
xix. inſti. de act.
⁊ abb. ⁊ Fely.in
c.cū cām princi.
[a] ℭAdde ibi de
his oibus viden
dū ꝑ Dy. ⁊ q̄ ibi
dico in addi.
[b] ℭAdde Bart.
⁊ ibi Alex. in ad
di.in.l.cū q̇s.§.ſi
debitorē.ff. de ſo
lu. et pulchre Fely. in.c. ex parte
decani col. viij.cū ſe.vſq; ad fi.de
reſcri.vbi videas qñ reuocatio ꝓ=
curatoris nō fuit notificata parti
vel ꝓcuratori ad recipiendū debi
tū vel renūcian=
dū bñficiū in ma
nibꝰ ſuꝑioris cō
ſtituto noceat et
ibi bñ no.plures
ampliationes et
limitationes ad
cle.j. de renū.et
Ludo. bolog. in
c.auditis. de ꝓ=
cura.⁊ in.c.ij.eo.
ti. in primis in=
terpre.⁊ hypoli.
de mar. i ſuo ſin
gula.lviij.
☞ Adde ad ꝓ
curator reuoca=
tus obliget dñm
ipm et dic ꝙ ſic.
per tex.ſingula=
rē.in.l.ſed ⁊ pu=
pillus.verſi.ſed
alius iuncta ſua
glo.ff.de inſtitu.
qm̄ ad hoc ꝓ ſin
gula refert ro=
ma .ſingu .ſuo.
cccclxxiij. incipi.
variāt cōtinue.
Et an ꝓcurato=
ri ad negocia cō
ſtituto reuoca=
tio abſq; notifi=
catione an dāni
ficatꝰ poſſit age
re ad intereſſe ꝯ
reuocantē. ⁊ dic
aget acti.de do=
lo.vt ē caſus ſin
gul.in.l.q̄dā de=
bitor iūcta gl.in

ℭIdem.

MUtare conſiliū quis nō poteſt in alterius detrimentum.

ℭIn eligente cōmode poni pōt
exemplū qui non poteſt mutare
conſiliū in detrimentū electi poſt
ſcrutiniū publicatū cum per ele=
ctionem queſitū ſit electio ius pe
tende confirmationi vt ſ. de ele=
ctio.capi.publicato.⁊ de elect.ca.
nulli licere . libro. vj. et de opti=
mis.leg.l.apud aufidiū.item po=
ni poteſt in iudicante et contra=
hente et in confitente de quibus
omnibus plene per omnia dictū
eſt.ſ.eo.c. quod ſemel[a] et ideo ibi
dicta hic repeti poſſent. Sed op=
ponit et videt ꝙ licet mutare cōſi
lium: q̄r certū eſt ꝙ licet reuocare
mādatū re integra: ergo licet mu-
tare ꝯſiliū: vt.ff.māda.l.ſi tibi mā
dauero.§.ſicuti.Sed dicēdū eſt ꝙ
reuocatio ꝓcedit ſine detrimēto
alterius: q̄r ſi ignorat reuocatū re=
uocatio non affert dānū ignoran=
ti:[b] vt.ff.de ſolu.l.cū q̇s.§.ſi debi=
torē. ⁊ de dona.l. hoc iure.§.ſi q̇s
dederit ſi ſciuit dānum ſua culpa
ſentit ⁊ ideo fictione iuris ſentire
nō videt vt in regula iuris. Item
oppo. et videt ꝙ liceat variare et
ꝯſequēter cōſiliū mutare. vt.ff.de
colla.l.nonnunq̄ ⁊ rerū amota.l.
de rebꝰ. ⁊ de actio.emp.⁊ vēd.l.ſi
ſterilis.§.vlt.⁊ de libe.leg.l.aure=

verſi.j.ſm Bar.
⁊ Lud.ibi.ff. de
dolo refert ⁊ ſeq̄
tur roma. ſingu.
cclxxxvj. incipi.
ꝓcurator ad ne=
gocia.
[a] ℭAdde quā=
de q̇s poſſit mu
tare cōſiliū bal.
conſi.cccliiij. lib.
iij.et Dyñ. et ibi
Bart.in.l.de re=
bus et ibi Alex.
in addi.ff. rerū
amo.et bal.⁊ mo
der.in.l. ſi cū do
tē.§.eodē tpe.ff.
ſolu.mat. Et no.
ꝙ licet conſulto=
ri q̇ male conſu=
luit mutare cōſi
liū vt not.bal.in
l.ſi §.ſed cum in
ſcdāꝫ.C.de fur.et
ibi Alex.in add.
⁊ Bal. Ioā. fa.et
Ange. are. in.§.
his itaq; in fi.in
ſti.de iuſti. ⁊ iu=
re. et Bart. in.l.
ſerui electiōe in
prin.ff.de leg.j.⁊
in.l.ſi ſterilis.§.
fi.ff.de acti.emp.
Et in varietate
docto.⁊ ſanctoꝝ
quid tenendum
vide Felyñ.in.c.
ne imita.colum.
j.verſi. fallit.ij. de
conſtitu.⁊ in.ca.
j.de preſum.
[b] ℭAdd ad no
ta.hic per Dyñ.
qñ in legatis per
ſpeciē gñi dero=
get pulchre. bar
to.in.l.queſitum
.§.vlt. de fundo
inſtru.hic alleg.
qui late tractat
hāc materiā per
quatuor q̄ones
prius pro euidē
tia materie de=
clarando q̄liter
hic aſſumat ge=
nus ſpēs ⁊ indi=
uiduum ⁊ in ma
teria vide ibi ale
xan. in addi. et
hic Io.and.⁊ mo
der. ⁊ bar.in.l.ſi
dñs.ff. de lega.j.
Abb. ſic.in.c.j.et
latius in.c.paſto
ralis.§. qm̄. col.
j.de reſcrip.⁊ ibi
Fely.in pñ.⁊ vi
de doc.in ſeq.ad
di.⁊ Bar.⁊ Ale=
xan.in.l.j.§. hoc
aūt.ff.de no.ope.
nunci.⁊ vltra p̄=
dicta in legatis.
vide Cy.in.l.cū
q̄ſtio.C.de leg.et
bar.i.l. alimē.§.
baſilice.⁊.l.liber
tis q̇s in pñ. ⁊.l.
ſtichus.ff.de ali=
mē.⁊ ciba.leg.et
bal.in.l.ticie.tex
tores.in pñ.ff.de
leg.j.⁊ in mate=
ria Lud. bol.i.l.
qm̄.C.de ꝯue. fi=
ſci debi.lib.x. in
p̄mis interpre.⁊
⁊ Bal.ꝯſi.xxxiij.
inci.ad euidētiā

lius.§.penul. Sed dicēdum eſt[a]
ꝙ aut varietas depꝛehēdit circa
eandem rem: aut circa diuerſas q̄
nullam connexitatē hñt aut circa
diuerſas q̄ rōne cōnexitatis habē
tur eiuſdē loco prio caſu eſt ꝓhi=
bita variatio.vt hic.⁊.ſ.eod.c.qd
ſemel.⁊.ff.d leg.j.l.ſerui electione
et.l.huius.§.ſtichū. et de leg.ij.l.
ſtatu liberū.§. ſtichū. et de bonis
liberto.l.nā abſurdū.fallit in filio
cui fauetur circa hereditatē pr̄nā
lꝫ videat ſemel repudiaſſe vt.ff.d
col.bo.l. nōnūq̄ ⁊ de iure delibe.
l.ſi.q̇s ſeruꝰ.⁊.C.de repudi.hr̄di.
l.fi.in ſcdo caſu variatio admittit
vt.d.l.ſi ſterilis.§.fi.⁊ rex amota.
l.de rebꝰ. Tertio caſu reprobat.vt
ff.de ꝓcura.l.i cāe.⁊ de vſuc.l.ga=
ius ⁊,de dāno ifec.l.ptor.§.vnde
queritur.et de adminiſtra.tuto.l.
cum queritur. Dynus.

ℭIdem.

GEneri per ſpeciem derogat.

ℭExēpla iſtius re=
gule poni poſſūt in
legatis ⁊ i ſubſtitu=
tionibꝰ ⁊ ꝯtractibꝰ ⁊ i.ll.latoribꝰ ⁊.in
reſcriptis. In legatꝫ q̄r ſi teſtator
legauit vni ſpeciē ⁊ alteri genus
generi ꝑ ſpeciē derogat. ff.de leg.
iij.l.vxorem.§.feliciſſimo.⁊.l.ſuis
vrbanis.§.penult. Itē ſi legat li=
bertis alimēta i gñe ⁊ vni liberto
rū legat alimēta in ſpecie ille cui
legat in ſpecie nō admittit ad le=
gatū.vt.ff.de alimē.⁊ ciba.leg.ali=
mēta.§.baſilice.⁊.l.ſtichus i pñc.
Sed oppo.⁊ vr̄ ꝙ generi ꝑ ſpeciē
non deroget. Nā ſi teſtator legat
vni genꝰ ⁊ eidē ſpeciē ꝑ enumera
tionē ſpecierū nō derogat legato
generis vt.ff.de fundo inſtru.l.q̄=

ſitñ.§.vl. ¶ Dicũt ᵃq̇dã ꝙ aut legaṫ vni gen⁹ ⁊ alte
ri ſpẽs ⁊ tũc ꝑ ſpẽm derogaṫ vni ⁊ eidẽ gen⁹ ⁊ ſpẽs
⁊ tũc gñi ꝑ ſpẽm nõ derogaṫ q̃ſi ſpẽs ⁊ abũdãti vi=
deaṫ apponi.vt i.l.q̃ſitũ.q̇ falſuꝫ eẽ apte appet qꝛ
in.l.cũ de lanionis §.ſi cui fundũ.⁊.§.quidã.et.§.
ſepe.in principio eidẽ legauerat gen⁹ ⁊ ſpeciẽ ⁊ tñ
generi ꝑ ſpeciẽ derogatur qꝛ legatũ generis reſtri=
ctum videṫ ad ſpẽs enumeratas ⁊ eidẽ probaṫ de
ſupellectili lega.l.legata.Et ideo videṫ latius di=
ſtinguendũ ꝙ gloſatores iuris ciuilis diſtinguant.
qꝛ aut teſtator legat vni gen⁹ ⁊ alteri ſpeciem aut
legat eidẽ genus ⁊ ſpeciẽ ſi vni gen⁹ ⁊ alteri ſpeciẽ
generi ꝑ ſpeciẽ derogatur:vt dicta.l.vxorẽ.§.feli=
ciſſimo.ſiue primo genus ⁊ poſtea ſpecies ſiue pri=
mo ſpecies ⁊ poſtea genus legaṫ.vt.ff.de peculli.l.
manumiſſio.et dicta.l.queſitũ.§.vlti. In.ſc'do caſu
ſcilicet qñ legat eidẽ genus ⁊ ſpeciem aut extra le=
gatum generis enumerat indiuidua: q̃ ſub certa
ſpecie eiuſdẽ generis continentur ſi enumerat in=
diuidua enumeratio operaṫ ꝙ legatũ generis non
extẽditur ad alia indiuidua q̃ ſub eadẽ ſpecie cõti
nentur ſiue precedat legatum generis ⁊ ſequatur
enumeratio indiuiduorum ſiue ecõtra.Uerbi gra=
tia.lego titio duas ſtatuas marmoreas.Itẽ omne
marmor.Et licet ſimiles ſtatuas marmoreas ha=
beam nulla cedit in legatum preter duas.vt.ff.de
lega.iij.l.heres meus.§.j.⁊ de fundo inſtructo.l.cũ
de lanionis.§.ſi cui fundũ et de auro ⁊ argẽto.leg.
l.j.§.itẽ ſi duo. Si vero enumerat ſpẽs indiuidua
cõtinentes aut primo ſpecies ⁊ poſtea copulatiue
genus aut econtra primo genus:⁊ poſtea ſpecies.
Primo caſu videṫ ampliare legatũ ⁊ nõ reſtringe=
re.vt.ff.de.lega.tertio.l.hoc legatũ.⁊.l.ea tñ. ¶ Sꝫ
cõtra iſtud mẽbrum diſtinctionis videṫ aperte.ff.
de vino tri.⁊ oleo leg.l.fina.§.cui dulcia.ᵃ Nã vbi
primo enumerãtur ſpecies ⁊ poſtea genus:et per
enumerationẽ ſpecierum reſtringitur ſignificatio
generis:ſed ibi nõ cõtingit ꝓpter ennumerationem
precedentẽ ſpecierũ:ſed ꝓpter naturã copulãtem
⁊ rei copulate vt ibi aparet dũ dicit ex collectione
vini ⁊c.et argu.de fundo inſtructo.l.ſepe.§.gaio.
Secũdo caſu qñ primo genus.⁊ poſtea ſpecies:et
tunc habet locũ diſtinctio gloſe iuris ciuilis poſita
in prellega.l.queſitũ.§.vltimo qꝛ aut ſpecies enu=
merãtur ab errãte aut a ſciẽte ſi ab errãte enume=
ratio nihil operaṫ ⁊ ideo legato generali relicto nõ

ver.ij.ꝑmittẽdũ.
lib.j.⁊ in ꝯſi.lxv.
⁊ in ꝯſi.clx.eo.li.
⁊ in ꝯſi.ccclxxxv.
co.ij.li.iiij.⁊ abb.
ſiccu.in.c.ex per
te.el.j.de of.dele
ga.⁊ pau.de ca.
in cõſi.clxxviij.in
nouis.⁊ auge.in
cõſi.ccclv.in.j.et
ij.col.incipi.que
ſtio p̄dicta.
☞ Adde oĩno
q̇ notaui in tra
cta.meo clauſu=
larũ in p̄n.in.ꝟ.
clauſula gñalis
⁊ dixi in apoſtil.
ad card.in cle.j.
in ver.generi.in
princi.de preb.⁊
iſtis adde q̇ no
taui i apoſt.ſeq.
a ¶ Add'o ibi bar
to.qñ enũeratio
ſpeciei reſtrigat
ſignificationem
generis. Abb.ſic
culũ.in.c.ſedes.
col.iij.⁊ vl.de re
ſcrip.vbi all'.hic
dy.⁊ ibi vide ſin
gu.fely.co.ij.ꝟſ.
clauſula gñalis.
⁊ bal.in.l.q̃tiẽs.
C.de fal.⁊doc.ſ.
aile.in p̄ced.ad=
di.⁊ bal.ꝯſi.cclx.
l.iij.vo.⁊ i ꝯſ.cc=
vij.e.li.⁊ i ꝯſ.ccc=
ij.co.ij.ꝟ.ij.ſequi
tur.lib.ij.⁊ in ꝯſ.
cccxviij.eo.vo.
☞ Adde guil.
de cũg.i.l.fi.nu.

videṫ detractũ.vt.ff.de ſupellec.legata in princi=
pio.ſi a ſciẽte aut cauſa dubitatiõis tollẽde aut cã
limitationis aut dubitaṫ prio caſu ſpecies.ex abũ=
danti enumerãtur:qꝛ poti⁹ ad maiorẽ euidẽtiam
videtur enumerari ꝙ vt derogenṫ legato gñis vt.
ff.de au.⁊ argẽto leg.l.pediculis.§.labeo.⁊.ff.e.l.q̃
dubitatiõis.Secũdo caſu legatũ videṫ reſtrigi ad
ſpecies enumeratas ⁊ ideo genus ex abundanti ex
primitur cũ eius exp̄ſſio nihil opereṫ:vt.ff.de fun=
do inſtru.leg.l.cũ delanionis.§.quidã.⁊.l.ſepe.in
princi.de ſupel.lega.l.legata.j.ij.⁊.iij.rñſo. Tertio
caſu qñ dubitaṫᵃ dicendũ eſt potius ꝙ gratia tol=
lende dubitatiõis videatur exprimere ſpecies et
ideo legatum generis nõ diminuiṫ:vt.d.l.queſitũ.
.§.ſi quis fundũ qui proprie loqui videtur in caſu
dubio.Quid aũt ſi vni legaret ſub nomine vniuer
ſaliori.alij ſub noie minus vniuerſali dico ꝙ vni=
uerſalius habetur loco generis.minus vniuerſale
habetur loco ſpeciei:⁊ ideo per minus vniuerſale
derogaṫ vniuerſaliori ſicut generi ꝑ ſpeciem.Uer=
bi gratia.ſi filio legat ortũ inſtructũ:filie vero argẽ
tum muliebre q̇ in orto habuit illud ad filiã per=
tinebit:vt.ff.de fundo inſtructo.l.queſitũ.§.queſi=
tum.⁊ argu.de lega.iij.l.vxorem.§.codicillis.et de
pecul.l.ſeruo manumiſſo.⁊ de auro ⁊ argẽ.legato.
l.j.§.idẽ cũ alteri.Itẽ opponitur ad regulã ⁊ videṫ
ꝙ ſpeciei ꝑ gen⁹ derogatur ⁊ nõ ecõuerſo:qꝛ ſi prio
lego alimẽta quibuſdã libertis:poſtea lego alimẽ
ta omnib⁹ ꝑ generalẽ videṫ eſſe receſſum a ſpecia=
li:vt.ff.de alimẽ.lega.l.libertis.Dicendũ eſt ꝙ aut
generale aut ſpeciale exprimuntur in eadẽ volun=
tate aut ſiin diuerſis in eadẽ volũtateᵇ tũc ſpecia
lis derogat generalis ſiue precedat ſiue ſequatur:
vt.ff.de alimẽ.lega.l.legata.§.baſilice.et.l.ſtichus
in principio.Si in diuerſis poſteri⁹ derogat priori:
vt dicta.l.libertis.in p̄ncipio.ſc'do caſu ſiue expri=
matur in eadẽ volũtate ſiue in diuerſis item ſiue
precedat generale ſiue ſpeciale:ſpeciale derogat
generali:vt.ff.d leg.iij l.vxorẽ.§.codicillis.i tertio
caſu vr̃ neutrũ alteri derogare.ff.de alimẽ.lega.l.
alia in fine de annuis lega.l.ticia.§.q̇ marcho.Itẽ
opponiṫ ⁊ vr̃ ꝙ ſpecierũ exp̄ſſio gñalis nihilomin⁹
opereṫ:q̇ operaṫ expreſſio ſingularũ ſpecierũ ope=
ratur ſola exp̄ſſio generis ſub q̃ ſpecies continẽtur
vt.ff.de leg.iij.l.ſi chorus in p̄n.⁊ de vſu.⁊ habi.l.ſi
ita.in princi.Rñdeo ⁊ dico ꝙ vbi ſolũ gen⁹ exprimi

iij.in verſi.gñi ꝑ
ſpẽm derogatur
C.d ferijs rebuſ.
l.decurionibus.
nu.iij.in ꝙ.ſpãli.
C.de ſilẽtiarijs ⁊
decuri.li.xij.dy.
l.libertis.in ꝟſi.
ꝑ ſpẽm derogaṫ
de adit.lega.gl.
gñali.in.l.vxor.
cẽ §.feliciſſimo.
in ꝟſic.derogat.
de leg.iij.bar.in
l.queſitũ.§.ſi q̇s
fundũ.in ꝟſi.tra
ctat⁹ poſt Alex.
⁊ alios.ff.de fun
do.inſti.
a ¶ Adde Bar
to.in.d.l.queſitũ
§.vl.ff.de fund.
inſtru.leg.col.ij.
ver.circa hoc q̃=
ro qui diſtiguit:
vt ibi vide.
b ¶ Adde Bar.
in.l.queſitũ.col.
iij.ver.venio ad
ſecundam q.⁊ vi
detur hic eſſe de
fectus in diſtin=
ctiõe.Dy.vt po=
tes videre.vide
Bar.in.l.ſi con=
ſul.de ado.⁊ dy.
in.l.ticia.§.qui
marcho als inci
piẽ.l.q̇ marcho.
ff.de an.lega.et
in.l.doli clauſu=
la.⁊ ibi Jo.and.
de imol.ff.de ver
boruꝫ obligatio.
poſt Bartolum
⁊ Bal.

a ¶ Add ibi bar
to. Bal. ⁊ Alex. et
bar. in dicta. l. q̄=
ſitū. §. vlt. ⁊ bar.
in. d. l. fi. ff. ad tre
bel. aliter
argu. ꝗ Dy. dic
vt ibi ꝑ eū vide.
b ¶ Adde ibi
bar. bal. ⁊ docto.
moder. ⁊ bart.
doc. ſ. i. j. ⁊. ij. ad
di. alleg.
c ¶ Adde quā=
do in diſpōnib⁹
legalibus ſpālis
deroget genera=
li. dy. ⁊ qui ibi di
xi in addi. in r̄la
poſſeſſor. fo. xvij.
bar. ⁊ alex. in. l. j.
§. hoc autem de
no. ope. nūcia. ⁊
Alex. in ꝯſi. xij.
col. vi. verſi. vltra
predicta. lib. ij. ⁊
Barto. in. l. liber
tis quos. in pnc.
ſi de alimē. lega.
⁊ in. l. ſanctio le=
guz. ff. de penis.
⁊ ibi Alex. in ad
di. ⁊ ꝙ bal. Ang.
⁊ Saly. in. l. qui
ſepulchra. C. de
ſepul. viol. ⁊ An
ge. are. in tracta.
maleſi. in glo. ca
pnt. a ſpatulis.
in. ij. queſtione. ⁊
ibi Ange. de are=
mi. ⁊ Bernar. lā
dri. in additio. et
Bal. conſil. ccxx.
colum. penul. verſi.
quedā alia

tur: tūc perinde habet ac ſi expri=
merentur ſingl'e ſpecies in genere
comprehenſe vt in preallega. l. ſi
chorus. ſʒ vbi exprimitur genus
⁊ ſpecies habet locū diſtinctio ſu=
ſoluit predicta. Jn ſubſtitutionib⁹ aūt
poſſet poni hoc modo exēplū: po=
ne teſtator iſtituit ꝓ patrē filiū in=
ſolidū in vna parte: ⁊ eos inuicē
inſtituit. Scd̄o inſtituit alios he=
redes ex reliq̄s partibus. Tertio
dicit hos oēs inuicē ſubſtituo: iſta
eſt ſubſtitutio generalis non ad
patrē ⁊ filiū qui erāt inuicē ſubſti
tuti: vt. ff. de vulg. ⁊ pupil. ſubſti. l.
coheredi. §. qui patrē[a] Sʒ contra
hoc vr̄. ff. ad trebel. l. vlt. vbi ꝑ ſub
ſtitutionē ſpecialē non derogatur
gñali. Sed ibi erāt ſpecies ſubſti=
tutionis diuerſe: qꝛ prima ſpecia
lis erat vulgaris ſiue reciproca.
ſcd̄a generalis erat ⁊ fidei ꝯmiſſa
ria: ſed in. §. q̄ patrē ſpālis ⁊ gñā=
lis erāt eiuſdē generis: qꝛ vtraq3
vulgaris ſiue reciproca: ⁊ id̄o gñali
derogat ꝑ ſpeciale. Jn cōtractib⁹
aūt patet exēplū. ff. de verb. obli. l.
doli. clauſula[b] ⁊. l. ſtipulatiōe cō=
modiſſimum qꝛ ſi ſtipulor ab ali=
quo librū ſcribi de die ⁊ nō de no=
cte ꝑ ſe ⁊ nō ꝑ diſcipulū ⁊ dolum
gñaliter nō cōmitti ⁊ ipe ſcribat' ꝑ
aliū eq̄ malū nō ꝑ diſcipulū cōmit
titur ſtipulatio ex gñali clauſulā
de dolo ſʒ ad caſuʒ in ſtipulatiōe
expſſuʒ nō ꝑtinet Jn legū latorib⁹
ꝑtʒ exēplū. ff. pe. d. l. ſanctio legū.[c]
Jtē. ſ. de ꝯſti. c. j. lib. vj. vbi ꝑ cōſti
tutionē gñalē editā a romano pō
tifice nō derogat ſpecialib⁹ ſtatu=
tis rōnalib⁹ alioꝝ locoꝝ niſi in cō
ſtitutiōe gñali ꝯtrariū caueat expſſe.
Sʒ cōtra vr̄. ff. de ſepul. vio. l. iij.
§. diu⁹ vbi ꝑ reſcriptū imperiale
ſequēs derogat cōſuetudini ſpe=
ciali alicuius loci: ſed ꝑut varijs

runt lib. iij. ⁊ vi=
de ample ꝑ doc.
ſ. primo allega.
pena ſtatuti tol=
lat penam iuris
cōmunis vel ecō
tra. de quo vide
que dixi i. §. xvj.
in glo. j. de iuriſ.
omnium iudi. et
Bar. in diſputa
tione ſua incipi
ente piſana ciui
tatis. colū. ij. ver
ſicu. viij. ⁊ Bart.
in. l. de quib⁹. ff.
de lega. colū. iij.
ver. oppo. ad fi. ⁊
ibi Alex. in add.
⁊ etiam Bart. in
col. iiij in princi.
ponunt ꝙ cōſue
tudines cōſiſtūt
in facto ⁊ maxi=
me per Barto. et
Alexā. ibi in ad=
di. in. ij. queſtiōe
⁊ ample ibi per
doctores. moder
nos. ⁊ doct. in. l.
ij. C. que lōga cō
ſuetudo.
☞ Add deduſ
ctʒ hic Bal. oīno
in. l. ea quidē ad
fi. ⁊ qd̄ ibi poſui
in apoſt. ad ipʒ.
in ver. generalis
infamia. C de ac
cu. ⁊ ad materiā
ſtatutoꝝ an gña
le reſtringat per
ſpāle. vide oīno
Alexan. conſilio
ſuo. c. iij. ⁊ ſequē.
volu. iiij.

a ¶ Adde Ab=
ba. ⁊ Fel. ſ. in. j.
⁊. ij. addi. alleg.
Et quid in ꝓui=
legijs vide text.
in. c. veniēs. de ꝓ
ſcrip. cum ibi ple
ne not. ⁊ Ludo.
bolog. in. d. l. qm̄
de cōue. fiſc. deb.
⁊ ad oīa dicta
hic per Dy. vid
Ange. in ꝯſil. cx.
col. j. verſ. porro.
⁊ in cōſi. ccxxiij.
☞ Adde bonū
tex. qd̄ ⁊ ibi not.
in. c. alimenta. §.
baſilice. ff. de ali.
leg. ⁊ in. l. heres
§. j. ff. de fun. in=
ſtruc. Bart. in. l.
ſi ſeruus cōis. ff.
de ſtipu. ſer. ⁊ pe
trus de peru. in
tract. de quarta
epi. c. ix. col. viij.
b ¶ Adde quā=
do pluri ſeu ma
iori ſumme ineſt
pulchre barto. ⁊
Alexan. in. d. §. ſi
ſtipulāti, vbi po
nit Alex. regulā
cū ſex fallē. ⁊ ali
quas q̄ōnes ad
materiā, et vide
hic doct. moder.
poſt gl. ⁊ Bar. in
l. ſi vnus. §. ſi cuʒ
mihi. ff. de pa. li=
mit. niſi de volū
tate partium ap
pareat: vt in ma
iori quantitate
non cōtineat mi

modis pōt varie reſponderi. Uel
pōt dici ꝙ. ſ. de conſti. eſt ius no=
uiſſimū iure canonū introductū ⁊
rōnabiliter: qꝛ ſtatuta locorū ⁊ cō
ſuetudines in facto cōſiſtūt: ⁊ veri
ſimilis eſt romanū pontificē igno
rare ea q̄ in alieno facto. cōſiſtūt.
ideo nō vr̄ voluiſſe cōſtitutiōe ex=
tēdi ad ea tollēda q̄ ignorauit cū
cōſtitutio extēdi nō debet ad tollē
da ea de quib⁹ cōſtituens nō cogi
tauit: vel non eſt veriſimile cogi=
taſſe. ar. ff. de tranſſa. l. cū acquilia
na. ⁊. l. qui cū tutorib⁹. §. ij. et. §. fi.
⁊. l. nō eſt ferēdus. ⁊ de ꝯ. emptio.
⁊ vendi. l. in lege. ⁊ de acq̄rē. here
dita. l. ne q̄s. ⁊. l. ſi is ad quē Jn re
ſcriptis patʒ etiā reſpōſio[a] ꝙ ſpe=
ciale derogat generali vt. ſ. d pre
bē. c. dudū. ⁊ c. ꝗuis tibi, li. ſexto.
que dicta ſunt ſuperius allegata
trahi poſſunt facile ad reſcripta.
Dy.

¶ Jdem.

Plus ſemper in ſe cōtinet quod eſt minus.

¶ Ut ecce ſi teſtator
intendens legare quartā patrem
bonorum ſcripſit dimidiā debet
ei quarta qꝛ dimidia ineſt: vt. ff.
de leg. j. l. q̄ quartā. ⁊ de here. inſti
tu. l. quotiens. §. ſi maiorē. Jtem ſi
volens ſtipulari et interrogo de.
xx. ⁊ interrogatus reſpondeat de.
x. valet ſtipulatio de decē: qꝛ ma=
iori ſumme minor ineſt: vt. ff. de
verbo. obl. l. j. §. ſi ſtipulāti[b]. Jtem
in ſn̄ia qꝛ ſi vnus arbitrorū cōdē
nat in. xv. alius in. x. ⁊ alius in. v.
valet ſentētia in quinq3 cū in q̄nq3
oēs cōſenſiſſe vr̄: exeo ꝙ pl⁹ ſemꝑ
in ſe cōtinet qd̄ eſt minus. vt hic.

nor: tūc nō conti
netur: nec hʒ lo=
cum hec regula
vt not glo. quam
faciunt ſingu. ibi
Ange. Alex. illu
ſtris doctor Frā
ciſ. de areti. in. j.
col. ⁊ Ludo. bo=
log. in ſuis ꝓmis
interꝑt. in. d. §. ſi
ſtipulanti. Jtem
limita ſm̄ Alex.
in cōſilio. clxxix.
col. vlt. verſi. nec
etiā volu. v. niſi
diuerſe ⁊ ſepara
te ſint diſpōnes
⁊ vna fctā de ma
iori: ⁊ alia de mi
nori qꝛ tūc i ma=
iori ſūma nō cōꝑ
hēdit mior: vt. l.
ex fctō. §. itē q̄ro.
ff. de vul. ⁊ pup.
ſubſti. vt ibi vi=
de ꝑ modern̄. in
d. §. ſtipulanti. ⁊
Dyn̄. j. in reg. in
toto. ⁊ deciſi. ca=
pelle thol. ccviij.
☞ Potes in ſu
per limitare vl=
tra limita hic po
ſitas ⁊ alias q̄s
ponit Alexan. in
l. ex facto. §. item
quero. ff. de vul=
gari. ⁊ pupil. ⁊ in
l. ſempronius ꝑ
culo. ff. de leg. ſe=
cūdo. vt per Pa=
nor. in. c. fi. de pl⁹
peti: ſcʒ hanc re=
gulā non proce=
dere quādo ne=

gatiue ꝓfertur ⁊
ita nota. Archi.
iij.q.ix.c. nihilo-
minus.
a ¶ Adde ibi
Bar. Pau. de ca
stro. Jmo. ⁊ Ale-
xã. pulchre. ⁊ in
d.§. stipulãti. ꝙ
magis vitiat di
uersitas in qua-
litate ꝙ̃ in quãti
tate: ⁊ ratio ẽ ƺ
Bar. ⁊ docto. in
d.§. si stipulãti:
qꝛ diuersitas in
qualitate indu-
cit diuersitatem
circa substantiã
obligationis. vt
sentit hic Dy.
b ¶ Adde an iu
dex maleficiorũ
cognoscat de cã
ciuili. Jnn. in.c.
cuꝫ oporteat. de
accu. ⁊ bal. ⁊ bar
to. in. l. penul. ff.
de calum. ⁊ bar.
⁊ ibi Alex. in ad-
di. in. l. interduꝫ
.§. qui furẽ. ff. de
fur. ⁊ Cy. in. l. si qs
ad funduꝫ. C. ad
l. iu. de vi publi.
⁊ bal. in. l. testa-
mẽta. ⁊ ibi doct.
C. de testa. ⁊ An
ge. areti. post gl.
in ṽbo tramites.
in prohe. insti. co
lũ. vlti. ⁊ Bald. ⁊
Lud. bolo. in se-
dis interp̃t. in. l.
solem⁹. §. latrun
culator. ff. de iu-

et. ff. de arbit. l. diẽ ꝓferre. §. si plu
res. ⁊. §. de arbi. c. ij. li. vj. Item si
sim absolutus a petitione totius
fundi absolut⁹ videor a qualibet
eius parte. vnde in qualibet eius
parte obstat exceptio rei iudic. vt
ff. de exceptione rei iudi. l. iulia-
nus. ⁊. l. si qs cũ totũ. ⁊. ff. de regu.
iuris. l. in eo qḋ plus et. l. in toto.
Itẽ si absolutus sum a petitione
vniuersali vt hereditate petitiõe
obstat exceptio rei iudica. vendi-
cãti res singulas ex eadẽ cã. vt. ff.
de excep. rei iudi. l. iulianus ⁊. l. si
quis cũ totũ. ⁊. l. eadẽ ratione: qꝛ
plus semp in se cõtinet qḋ est mi
nus. ¶ Sed cõtra regulã est. qꝛ si
interrogo vtrũ ꝓmittas stichum
aut panphilum: et respondes de
panphilo tm̃ stipulatio est inuti-
lis. qꝛ interrogatio nõ vr̃ ꝓcessisse:
ergo plus nõ semp cõtinet qḋ est
minus. vt. ff. de verbo. obligatiõi.
l. inter stipulantem. prio respõso.
Sed respondeo ⁊ dico ꝙ ibi non
impedit stipulatio valere ex eo ꝙ
non videat interrogatio ꝓcessisse
de pãphilo: ꝓcessit em̃ cũ plus cõ
tineat in se min⁹: sed ideo impe-
ditur qꝛ concepta alternatiue in-
terrogatiõe de quolibet videt cõ-
cepta sub cõditione scꝫ. si alterũ
nõ detur. ff. de opt. lega. l. cũ ita in
prin. Et ideo si rñdet ad alteram
pure videt inter interrogationẽ. ⁊
respõsionẽ in q̃litate diuersitas: q̃
diuersitas q̃litatis reddit stipula
tionẽ inutilẽ. vt. ff. de ṽbo. obli. l. j.
.§. si qs simpliciter [a] Itẽ ꝯ regulã
est: qꝛ si cõcedat alicui merũ impe
riũ vt latrũculatori cui nõ vr̃ cõce
di cognitio de re pecuniaria [b]: er-
go merũ imperiũ ꝙ est pl⁹ nõ cõ-
tinet in se cognitionẽ causarũ ci-
uiliũ qḋ est min⁹: vt. ff. de iudi. l.
solemus. §. latrũculator: ƺ dicẽdũ

di. vbi dicit ꝙ in
cidẽter bene po-
test cognoscere.
☞ Adde inq̃-
tum dicit iudice
maleficiorꝫ posse
cognoscere insi-
denter. de causa
ciuili. Tu dic ꝯ
verũ viuẽte eo ꝯ
quẽ est inchoata
causa crimina-
lis. ṽsic. secus si
moriat: qꝛ cõtra
eius heredẽ pro
nunciare nõ pos
set. l. die functo.
⁊ ibi barto. ff. de
assesso. ⁊ m ro. sin
gu. cccxxv. incip.
q̃ro nũqd. necẽt
contra tertiũ. vt
no. singu. Bar. in
alleg. §. qui furẽ.
qḋ itelligo. qḋ ꝓ
cedat per viam
accusationis nõ
aũt per viã inq̃si
tionis: vt no. Jn
no. in. c. cũ opor-
tet de accu. licet
bal. cõtra in. l. ea
quidẽ. col. vj. C.
qut accu. nõ pos.
⁊ Alex. in. l. inter
dũ. §. qui furem
ṽ. alle. ff. de furt.
puto autem ꝙ si
tunc vocaret iu-
dex ciuiliũ cau-
sarum ꝙ iudex
malficiorꝫ posset
de illis cognosce
re: vt not. Ange.
multuꝫ notabi-
liter in. l. si va-

cantia. in. ij. opo.
ver. item ex p̃-
dictis. C. de bo.
vacan. lib. x.
a ¶ Adde bart.
alexã. ⁊ moder.
doct. in quo diffe
runt iurisditio ⁊
imperiũ ⁊ an iu-
risditio cõtineat
in spẽ merum et
mixtũ imperiuꝫ
in plurib⁹: qꝛ. ff.
de iuris. om. iud.
b ¶ Adde Bar.
in. l. quotiẽs. ff. si
famil. fur. fecis.
di. ⁊ Dy. in regu-
la bõa fides. j. eo.
⁊ Jac. but. bar. ⁊
Ludo. bolog. in
suis p̃mis inter-
p̃ta. in. l. si culpa
ff. de rei vẽ. ⁊ bal.
⁊ Lud. bolog. in
scđis iterp. in. l.
si res. ff. de rei vẽ
dica. in seq. limi
tationẽ. Dy. hic
ꝙ q̃ dolo desijt
possidere nõ ht̃
ꝓ possessore quo
ad cõmodũ suũ:
ƺ quo ad sui dã
nũ. ⁊ vide ange.
are. in. §. oĩm au
tẽ. col. x. ṽsi. in ea
dem glos. in fin.
Jason. colũ. xvj.
institu. de actio-
nibus.
c ¶ Adde an q̃
dolo desijt possi-
dere cõueniatur
vtili vel directa.
Bar. ⁊ Flo. in. l.

est ꝙ merũ imperiũ et iurisditio
sunt species distincte ad inuicẽ se
parate. [a] vt nota. ff. de iurisd. om.
iudi. l. imperiũ. ⁊ ideo vna cõcessa
nominatiꝫ port⁹ vr̃ altera de ne-
gata. vt in. §. latrũculator. argu. C.
de ꝓcura. l. marit⁹. ⁊ de pact. con-
uen. l. si. ⁊. ff. ꝯ vulga. ⁊ pupli. susti.
l. si ita qs ⁊. l. si cui ex filio. §. filio. ⁊
l. ex facto. §. itẽ q̃re. ꝯ aũt loqt̃ de
illo pluri sub q̃ minora cõtinetur
vel cõprehẽdũtur vt species velut
partes ⁊ eodẽ mõ rñderi ꝓt ad. c.
cui de nõ sacerdotali. §. de prebẽ.
qꝛ positio etiã ꝙ nõ sacerdotalis
esset maior ꝙ̃ sacerdotalis cõcessa
nõ sacerdotali videt sacerdotalis
potius denegata: qꝛ non se habet
vt pars et totũ de quibus loqui-
tur regula ƺ habẽt se vt indistin-
cte species inuicem separate.

¶ Idem.

Pro possessore habetur q dolo desijt possidere.

¶ Si dolo desijsti pos
sidere rẽ quã a te petebã vel pete
re proponebã p̃ide teneris rei vẽ.
sicut teneris si possideres [b]. vt. ff.
de rei vẽ. l. si aũt. §. ƺ ⁊ is. ⁊. ff. e. l. q̃
dolo. ⁊. l. parẽ. cũ multis similib⁹.
¶ Sed opponit ⁊ ostẽdit ꝙ nõ ha
beat ꝓ possessore: vt pꝫ qꝛ tenet
vtili [c]. ff. de nova. l. elect. §. si q̃. ⁊ si
possideret teneret directa: ƺ dicẽ-
dũ est ꝙ vtilis [d] ⁊ directa nõ diffe
rũt in substãtia: vt. ff. ꝯ neg. gestis.
l. titio ⁊ iõ effect⁹ ꝓ possessore habe
tur. ¶ Itẽ opponit cõtra idem: qꝛ
possidẽdi fit cessio. vt. ff. ꝯ rei vẽdi.
l. si res. ⁊ tñ si dolo desijt possidere
nõ fit cessio. vt. ff. e. ti. l. si is q̃ dolo
et. l. nec quasi. sed dicẽdum est qḋ
ꝓ possessore habet quantũ ad dã-

elec. §. j. ff. de no-
xa. ⁊ bart. not. in
l. ꝙ̃ ꝯ. §. iulian⁹.
ff. de aqua plu.
arc. ⁊ in rubri. et
ibi bald. ff. de rei
ven. ⁊ bal. ⁊ Sa-
ly. ⁊ alex. in. l. cu-
ratoris. C. de ne-
go. ge. ⁊ Cy. in. l.
vna. C. ꝯ alie. iu-
di. mutã. cau. et
Ja. fab. in. §. oĩm
aũt. col. vj. ṽ. ve-
nism⁹ ad secun
dum. ⁊ ibi Jaso.
de mayñ. colum.
xvj. ṽs. veniam⁹
nũc ad scđm. in-
sti. de actio. ⁊ ibi
Dy. ⁊ Abb. in. c. j.
de aliena. mutã.
iudi. cau. colũ. ij.
ver. ij. opp. ⁊ Jo.
an. ⁊ philip. frã.
hic ⁊ Joã. de an
na. in. c. cum sit.
de symo. et Fel.
in. c. penul. in p̃n
ci. de excep.
d ¶ Adde an vti
lis ⁊ directa dif-
ferãt in substan-
tia vel spẽ. Joã.
fab. in. d. §. oĩm.
colum. vij. versi-
cul. iuxta hoc de
actioni. ⁊ Bart.
in dicta. l. a titio.
versi. ij. quero. et
ibi Bal. ⁊ mod.
ff. de nego. gest.
Cy. in. l. j. in. j. q.
⁊ ibi bal. col. iiij.
versicu. modo ve
nio. C. de actio. ⁊

obliga.⁊ Barto.
in.l.j.ff.de acti.
⁊ obli.colū.iiij.
a ¶Adde Joh.
fa.et Jaſo.in.§.
omniū.autē.col.
xvij.ꝟ. veniamꝰ.
in.c.de acti.qui
idē tenent.⁊ bar.
in.l. qui petito=
rio.in principio.
ff. dei rei ven.et
in.l.nō ſolum.§.
morte.colū.xiiij.
ff.de no. oper. et
Bal.in ꝓhe.de=
cre.col.lij.⁊ Jn=
no.in.c.in bone.
el.ij.de poſtu.ꝑ=
la.⁊ Jo.and. hic
in mercu.⁊ Bar.
in.l.ſinautē.§. ſi
is q̄.ff.de rei vē.
Bal.in.c.ſi.ad ſi.
de iud. Spe.tit.
de emp.⁊ vend.
.§.nunc dicēdū.
ꝟſi.ſed nūquid.
⁊ Bar.in.l. fulci
nus.§.quid ſit la
titare.ff.quibus
ex cau.in poſſeſ=
ſionē eatur.quid
de eo qui nō per
dolum: ſed lata
culpa deſijt poſ
ſidere an dica=
tur pro poſſiden
te.vide Joā.fab.
⁊ Jaſo.vbi.ſ̄.et
Bar.in.l.qui re=
ſtituere.ff. de rei
vendi.et Bal.in
l.vna.C.de alie.
iudi.mutā.cā.⁊
ad omnia ſupra

num ſuum non quātum ad cōmo
dum. Jtē cuȝ ſemper preſumatur
abeſſe dolus ſi adeſſe nō probetur
vt.ff.de probatio.l.quotiēs.§.qui
dolo.⁊ de legatis.ij.l.cū ita legat
vni.§.ſpecies. Dubitari poſſet ra
tionabiliter ſi dolus poteſt proba
ri. Et dicendū eſt ꝙ dolus ꝓbatur
ex cōiecturis [a] .c.ij.de renuncia=
tio.in.vj.nā ſi iam eram litē cōte=
ſtaturus vel dederā ſolum libellū
vel denunciaueram ſibi qd̄ eram
daturꝰ libellū: ⁊ ipe deſinat poſ=
ea poſſidere preſumitur dolo de=
ſinere.⁊ ideo cōuenitur ac ſi poſſi
deret.argumētum.ff.de rei vēdi=
catione.l.ſi fundū.⁊.ff.de edēdo.l.
quedā.§.nihil.⁊ ex q̄bꝰ cauſis in
poſſeſſionē eatur.l.ſcd̄a.et not.eo.
titulo.l.fulcinus.§.qd̄ ſi latitare.
¶ Queri aūt pōt circa materiam
huius capituli.de pluribus quorū
quedā nūꝗ̄ reperiūtur ſufficiēter
deterinata. Primum eſt an ei qui
dolo deſijt poſſidere conueniatur
eſtimationem ſoluere debeat de
euictione [b] caueri: ⁊ dicendū eſt ꝙ
aut habuit cauſam ab actore aut
nō.ſi habuit caueri dȝ vt.ff.de do
natio.inter virū ⁊ vxorē.l.ſi dona
uerit.in principi.alſ ſi nō habuit
cām nō debet de euictiōe caueri.
vt.ff.de rei vendicatiōe.l.ex diuer
ſo.§.petitor.⁊ de ꝯditiōe furtiua.
l.ſi ſeruus.§.cauere. ¶ Secūdo q̄
ritur an ex eo caſu quo non cauet
poſſet nihilominus de euictione [c]
agi re euicta cōtra actorē cui eſti=
matio ſoluta eſt. Et pōt dici ꝙ ſic
q2 qui eſtimationem ſoluit emere
videtur. ff.rerum amotarum.l. ſi
propter res.ergo licet non fuerit
dictū de euictiōe agatur nihilo=
minus poterit agi.C.de euictiōe.
l.nō dubitatur. Tertio queratur
an per actorem debeant actiōes

dicta vide Ang.
aret.in.§.ꝑterea
inſti.de acti.⁊ fe
ly.in.c.penul.co
lū.ij.ꝟ.dum con
cludit.⁊ ibi bal.
⁊ Abb.de excep.
quando allegās
poſſeſſorem dolo
deſijſſe poſſidere
teneatur proba=
re dolum ⁊ quō.
⁊ tex.in.l.doluȝ.
⁊ ibi docto.C.de
dolo.

b ¶Adde glo.⁊
Bar.in.d.l.ex di
uerſo.§. petitor.
ff.de rei vendi.⁊
glo.⁊ Bart.in.l.
litis.in tertia q̄=
ſtione.ff.pro em
pto.⁊ in.l.depo=
ſiti.⁊ ibi vide mo
der.ff.de re iud.
glo.⁊ Bar.in.§.
propter res.ff.re
rum amotarum.

c ¶Adde gloſ.
in dicto.§.peti=
tor.que tenet ꝙ
ſic.ſed tu habes
glo.in.l.fin.ff.ex
quibꝰ cau.in poſ
ſeſſione eadem.
vbi contra tenet
⁊ Jaco.but.ibi ⁊
Bartol.in dicta
l.litis.ff.pro em=
pto.in.ij.qō.⁊ in
dicta.l.depoſiti.
et ibi moderñ.ff.
ff.de re iudi.

cedi ei qui dolo deſijt poſſidere. Et videtur ꝙ cedi
non debeāt: vt.ff.de rei vendicatiōe.l.is qui dolo.⁊
l.nec quaſi. ¶ Econtra ꝙ cedi debeant: vt.ff.de re
iudicata.l.in depoſiti.mihi videt eſſe differentiam
inter eum qui poſſidet ⁊ eum qui dolo deſijt poſſi=
dere: quia qui deſijt poſſidere aut culpa iteruenie=
te: aut dolo. Si culpa debent actiones cedi.ff.de re
iudicata.l.in depoſiti.ſed ſi nō habeat cauſam ab
actore nō debent cedi: vt.dicta.l.is qui dolo.⁊ ibi
notatur. Si vero poſſidebat [a] licet per cōtumaciaȝ
non reſtituat.⁊ propterea iuramentum in lite
tum fuerit actori eſtimatione ſoluta actiones de=
bent cedi: vt.ff.de rei vendicatiōe.l.ſi res. ¶ Et ra
tio eſt quia actor ſibi imputare debet tamen poſ=
ſet petere precise cōpelli poſſeſſorem reſtituere: vt
ff.de rei vendicatio.l.qui reſtituere⁊ nō petijt.ſȝ cū
dolo poſſidere deſierat hoc ſibi imputare non pōt.
⁊ ideo facilior eſt cauſa excuſandi eum a neceſſita=
te cendendi. Nam cū poſſidebat ⁊ actor petere po
terat precise cōpelli ⁊ nō petijt.ſed magis eſtima=
tionē voluit ſua ſponte alienaſſe videt.⁊ ideo cede
re ꝯpellitur: vt.ff.de rei vē.l.eius rei.⁊.l.hec ſi res.
ſed cū dolo deſierat poſſidere nō ſpōte.ſȝ ex quadā
neceſſitate.⁊ ideo cedere nō tenetur: vt.d.l.is qui
dolo. ¶ Quarto queritur an is qui dolo deſijt poſ=
ſidere ⁊ eſtimationē ſoluit habeat actionem in reȝ
ſine aliqua ceſſiōe.tex.eñ dicit.ff.rerū amo.l.ſi pro
pter res.ꝙ in rem actio ei danda eſt: ſȝ nō apparet
vtrū ipſo iure an per ceſſionem.⁊ ideo videtur di=
cendū ſi res erat preſens.id eſt ſi poſſeſſor exiſti=
mationem ſoluens habeat poſſeſſionem tpe eſti=
mationis ſolute ꝙ ſtatim queritur ſibi dñiū.⁊ ideo
ſtatim habet rei vēdicationē in habitu [b] : vt.d.l.eiꝰ
rei.⁊ ſi certū petatur.l.certi cōditio.§. vlti.licet in
actu non habeat niſi deſinat poſſidere: vt notat de
here.ven.l.ſi. Et hoc apparet: quia eſtimatiōis ſo=
lutio pro emptore habetur: vt.ff.rerū amo.l.iij.⁊.l.
iiij. Sed ſi vendo tibi rē ream penes te conſtitutaȝ
ſtatim transfertur in dñium quaſi videatur tradi=
diſſe. vt inſtitut.de rerū diui.§.nihil.⁊.ff.de acqui.
rerum do.l.qua rōne.§.interdū.ergo ſi eſtimatio=
nē recipio a te poſſeſſore ſtatim tibi poſſeſſori domi
nium acquiritur: ſed ſi poſſeſſio nō erat penes euȝ
qui eſtimationem ſoluit: q2 forte dolo deſierat poſſi
dere ſicut cauet in tex.regule: tunc remanet domi=
nium penes me dominum.qui eſtimationem rece=

a ¶Adde Jaſ.
⁊ but.in repeti.l.ſi
culpa. ff. de rei
ven.⁊ bar.in.d.
l.i depoſiti.tenēt
contra Dyñ.ſed
Alex.ibi in prin.
cōcordat eos di=
cens ꝙ rei vēdi=
catio nō dȝ cedi
de la reo poſſidēti qui
ſoluit litis eſti=
mationē.ſed bñ
actiones pſona=
les.⁊ ſic dȝ intel
ligi Dy.et in ce=
terisꝓ ſequunt
Dy.qñ dolo de=
ſijt poſſidere reꝰ
nō ſunt ſibi cedē
de actiōes.⁊ pul
chre per Bar. et
Alexā.in.d.l.in=
depoſiti. Bar.et
doc. moder.in.l.
ſi fullo.ff. de con
di.ſine cau.⁊ bar
to.poſt glo.in.l.ſi
ꝓpter res.ff.reꝝ
amota. Sed an
cednes vel ven
dens teneat in=
ſtrumenta ſua
oſtēdere qbꝰ co=
gnoſcat de effi=
catia iuriū ſuoꝝ
vide tex.⁊ Bar.
in.l.titiꝰ heres.
ff.de acti.emp.
⁊ ven.⁊ ibi Bal.
in cōſi.ccl.lib.j.⁊
Ludo.de ro.in
cōſilio.cciiij.

b ¶Adde ꝙ idē
tȝ Bar.in.l.ſi ꝑ=
pter res.ff.reruȝ

pi. ꝛ cõſequẽter in rem actio: quã cedere teneoꝛ: ſi culpa deſijt poſſidere. ſecus ſi dolo. vt dictum eſt ſupra in ꝓrima qõne. ꝛ hoc in rei vẽditione directa. Quid aũt inutili. in qõne. vj. dicetur. ¶ Quinto q̃ri põt quid ſi res redijt in actoꝛem: qui eſtimationem recipit. ꝛ is qui eſtimationem ſoluit velit rem reuocare. ꝛ actoꝛ paratus ſit reſtituere eſtimationem. an excludat eum qui eſtimationem ſoluit a petitione rei: ꝛ videtur ꝙ ſic. argumentum. ff. commoda. l. in commodato. §. fi. ꝛ. l. rem mihi in princip. ꝛ de condit. ſine cã. l. ſi fullo. Ecõtra videtur. vt. ff. de rei vendica. l. ſi culpa. ꝛ ideo gloſatoꝛes iuris ciuilis variant: qꝛ dicunt in. l. in cõmodato. §. fi. ꝙ in electiõe illius qui eſtimationẽ recipit vtrũ reſtituat rem vel eſtimationẽ: ꝛ ꝓpter hoc eſt quia cũ alternatione teneatur ad alterũ: vt ibi patet in textu. ergo ſecũdũ regulam debet eſſe electio debitoꝛis conuenti: vt. ff. de iure dot. l. plerũqꝫ. ꝛ. j. eo. c. in alternatiuis alij diſtinguũt: qꝛ ſi eſtimationẽ ſoluit ille qui habet cãm a dño: vt cõmodatari⁹ ꝛ depoſitari⁹ fullo ꝛ ſimiles tũc eſt in electione ſua [a] petere rẽ vel eſtimationẽ: al's fit electio domini ad quẽ reddit poſſeſſio: qꝛ al's ſi dolo cõmodatarij vel depoſitarij res abſit: ꝛ mihi eo noĩe condẽnetur: teneoꝛ ſibi cedere actiões mihi cõpetẽtes: vt. ff. de re iudi. l. in depoſiti. ſecus ſi nõ haberet cãm a me: vt. ff. de rei vẽdi. l. is qui dolo. ꝛ ita gl. in. l. ij. ff. de cõdi. ſine cau. de rei vẽdi. l. culpa. ꝛ iſta diſtinctio videť ſatis rationabilis: mihi tñ videť aliter diſtinguẽdũ: quia aut tpe eſtimatiõis ſolute poſſeſſio rei erat penes eũ q̃ eſtimationẽ ſoluit. aut ſi non erat penes eum dñm debet ꝑtinere ad eũ. vt. ff. de rei vẽdi. l. ei⁹ rei. ꝛ cõſequẽter deſinit pertinere ad dñm q̃ poſſeſſionem recipit: qꝛ nõ poteſt eſſe apud plures inſolidũ. vt. ff. cõmoda. l. ſi vt certo. §. ſi duobus. ꝛ de caſtrẽ. pecu. in. l. hereditate. §. pater. Si ergo is qui cepit eſſe dñs petat ab eo q̃ deſijt in totũ dñs eſſe ꝛ poſſidere: neceſſe habebit reſtituere rẽ: tũc nec auditur ſi velit reſtituere eſtimationẽ. ar. ff. de rei vẽ. l. qui reſtituere. qꝛ cũ ſpõte ſemel eſtimationẽ recipit cũ poſſit preciſe conſequi rẽ: cõſequẽter videť renunciaſſe rei. arg. ff. de lege cõmiſſo. l. fund⁹. ꝛ de pac. inter empto. ꝛ vẽ. l. ꝯmiſſoꝛie. ꝛ ideo fruſtra poſtea conatur retinere rẽ illã cui ſemel renũciandũ putauit. arg. ff. de ſtatu ho. l. liber hõ. ꝛ. C. de reb⁹ credi. l. ſi q̃s iuſiurãdũ. Sꝫ ſi nõ erat poſſeſſio penes ſoluẽtem tpe eſtimationis ſolute: tũc dico aut apprehẽdit poſſeſſionẽ inutilẽ añqꝫ rediret poſſeſſio ad dñz. aut nõ. Si apprehẽdit: ſtatim ẽ ei queſitũ dñiũ: ꝛ deſijt pertinere ad eũ q̃ eſtimationẽ recepit qꝛ rẽ habere nõ poterat ꝓbabiliter: ꝛ poterit habere locũ diſtinctio poſita in p̃allegata [b] l. ij. de ꝯdi. ſine cau. vt diſtiguať. Aut ille q̃ eſtimationẽ ſoluit: habebat

amot. in. j. oppo. hic ꝑ dy. alleg. et in. vij. §. q. j. ꝛ vide Barto. in. l. ſi culpa. ff. d rei vẽdi. ꝛ in. l. j. col. iij. ver. videndum. in vlti. membro ff. de actio. ꝛ obl.

a ¶ Eſt in electiõe ſua. Adde iſtũ ꝛ q̃d ibi notaui in apo. in reg. in alternatiuis i ver. ꝛ iõ lati⁹ in reg. in obſcuris in ver. legatarij.

b ¶ Addõ ꝙ barto. i dicta. l. ſi fullo. que eſt. ij. ff. de cõdi. ſine cau. in iij. oppoſiti. dicit dy. hic diuinare q̃tuz ad. d. l. ij. ꝛ vide ibi bal. ma-

cauſam a dño: aut nõ: vt dictũ eſt. ſed ſi non apprehẽdit anteqꝫ rediret ad dñm ſubdiſtingue. aut dñs ceſſit actionẽ ſoluenti: aut nõ. ſi ceſſerat: hꝫ neceſſe reſtituere rẽ: vt. ff. de rei vend. l. ſi culpa. circa finẽ. ſi non ceſſerat: eſt in electione ſua reſtituere reꝫ vel eſtimationẽ quã percepit: vt. d. l. in ꝯmodato. §. fi. et hoc caſu poteſt ꝓprie locũ habere gl. ibidẽ poſita: q̃ concedit electionẽ cõuento. Sexto queri poteſt an ille qui ſoluit eſtimationẽ cũ nõ poſſideret: qꝛ culpa forte vel dolo poſſidere deſierat: habeat vtilẽ in rẽ ſine aliqua ceſſione [a] q̃d non videť: quia lex dicit actionẽ cedendam: vt. d. l. hec ſi res. ꝛ. l. ſi culpa. ꝛ. ff. de re iudicata. l. in depoſiti. ergo ſine ceſſione non datur: qꝛ ſi ipſo iure ſine ceſſiõe daretur: ſuperuacua foret ceſſio. ꝛ ꝓpterea nõ facienda: vt ff. vt legati noĩe caueať. l. hec ſtipulatio. §. diuus. Azo. autẽ dicit in gloſſa que eſt in eodem titu. l. ei⁹ rei. ꝛ predicta. l. ſi culpa. ꝙ vtilem in rẽ habet: q̃a ius actoꝛis emiſſe videtur dãdo litis eſtimationẽ. vñ tãqꝫ actoꝛ hꝫ vtilẽ: vt. C. de heredita. vẽdi. l. fin. emptoꝛẽ aũt conſtat habere vtilẽ ſine aliqua ceſſione [b]: vt. eo. titu. l. emptoꝛ. ꝛ. l. poſtqꝫ. ꝛ le. ſo. ꝛ no. C. de leg. l. ex legato. ergo is qui dolo deſijt poſſidere habet vtilẽ eſtimationẽ ſoluta ſine aliqua ceſſione ad arg. ꝙ ceſſio ſit ſupuacua. patet reſpõſio: qꝛ per ceſſionẽ incipit habere directã noĩe cedentis quod ſine ceſſione nullo modo habet. ergo non eſt ſupuacua. Itẽ contra Azonẽ qꝛ ſm hoc non videtur differentia inter eum: qui deſijt culpa poſſidere: ꝛ eum qui dolo cũ vterqꝫ habeat vtilem eſtimatione ſoluta ſine aliqua ceſſione. ꝛ tamẽ lex notabiliter ponit differentiã: qꝛ vbi dicit actionẽ cedẽdã alteri nõ. vt in preallegata. l. ſi culpa. ꝛ. l. eis qui dolo. Sꝫ dicas nõ eſſe differentiã quo ad vtilitatẽ q̃ ex ficta vẽditione datur: qꝛ aliam vterqꝫ habet eſtimatiõe ſoluta. Sed differentia remanet q̃tũ ad directũ eius exercitiũ q̃d per ceſſionẽ trãſferť qꝛ cum ceſſionem fiat doloſe ab actoꝛe cum cauſam non habeat: ergo vterqꝫ poterit intentare directã. Item contra Azonem: quia non eſt differentia inter directã ꝛ vtilẽ: immo vtilis ꝛ directa eſt eadem in ſubſtantia: ſine eadem ſubſtantia vtilis ꝛ directa: vt. ff. de negocijs geſtis. l. a titio. ꝛ nota. C. de actione ꝛ obligatione. l. ſecunda. Sed reſpõdeo pro Azone: quia licet ſit eadem ſubſtantia vtriuſqꝫ. tamẽ differre poſſunt accidẽte: ſicut in homo ab hoĩe. Accidere enim poteſt

xime fulgo. ꝛ moder. ꝛ Bar. ꝛ doctoꝛ. in. l. in cõmoda. §. fi. ff. cõmoda. vbi dicit tres eſſe actiões que cõpetũt huic qui ſoluit eſtimationẽ: videlꝫ actio ex eo cõtractu cõditio ſine cauſa ꝛ rei vẽdicatio. ꝛ adde bar. ꝛ bal. poſt Iaco. but. in d. l. ſi culpa. ꝛ q̃d no. Bal. in cõſil. cccxvj. li. ij. ꝛ deci. capelle tholo. notabiliter. ccvj.

a ¶ Adde Cyñ. in. l. vna. in vlti. q. de alie. iudi. mutã. cau. facta et in. l. certi iuris C. de here. vẽdi. ꝛ Bald. in. d. l. ſi culpa. ff. de rei vẽdi. ꝛ Bart. in. l. j. col. v. ver. quero ſi vtilis cedať. ff. de actio. ꝛ obli. ꝛ Bal. in. l. ex nominis. C. de here. vẽdi. ꝛ Fely. poſt Abba. ſic et doc. antiqui. i. d. c. penul. de exceptioni. in princi.

b ¶ Adde quot ſunt caſus i q̃b⁹ trãſit vtilis ſine ceſſione. gloſſ. et doc. in. l. emptoꝛ. ꝛ. l. ex lege legato. ĥ alleg. ꝛ Cy. Bar. Bald. Sa-

lo,⁊ Alex.in.l.qui ſtipendia.C.de procu.licet ſit regulare.ꝙ nō trāſeat vtilis ſine ceſſiōe:vt.l.i.ff.p ſocio.cum duab⁹.ll.ſeque.⁊ vide Bar.in.d.l.i.col.v.ver.quero an ex ſolo.ff.de acti.

⁊ obli.⁊ doc.i.d.ꝙ directe obſtet exceptio: ⁊ nō vti l.q ſtipendia. li ⁊ ecōtra⁹ qd obſtat vtili ⁊ nō di

a ¶Adde ꝙ per iſtā rōnem ꝑce- dētē tenet Dyn. in.l.ſi mihi.i pn. ff.de leg.i.ꝙ quā do ceſſionarius agit dēat expme re vtrū agat vti- li vel directa. et idē tenet Bal.in l.i.q.vltim.C.de act.⁊ obli.Alex. cōſi.clxxxvij.col. ij.Pſi.ij.ex aliovo lu.ij.de q p ſpec. ti.de pcu.§.ſeq- tur.Pſ.ſed nūqd agēs ex iure ceſ- ſo.q tz Dy.licz Jo.an.ibi in ad- di.ſequat Dyn. ſz Bar.i.l. ſi duo rei.ff.de ſoluti. dicit ꝙ ex tenore libelli pōt appa rere an intētet directam vel vti- lem,⁊ vide ibi Alex.in addi.bart. ſed queritur an ceſſionari⁹ tenea tur facere fidem de inſtrumento ceſſionis ante lit.conteſtatē vide bar.⁊ Bal.vbi.s.qui dicunt ꝙ ſi agit directa nomine cedētis tene tur facere fidez: ſecus ſi vtili noie ſuo.⁊ ad pdicta oia vide Bart.in l.qui.ſtipēdia.C.de pcu.⁊ ibi bal. quo ad pmā.q.⁊ quo ad vltimā tenet ibi in fi.ꝙ etiā dz añ litis cō teſtatio.fieri copia inſtri ceſſionis ex quo in libello fit mentio de ceſ- ſione niſi iuret tunc ſe edere non

recte.argumento eoꝝ q̄ legunt.ff. de pactis.l.ſi cū emptore.⁊ de trāſ actionib⁹.l.ſi.⁊ de ſolutionibus.l. ſi duo.Et ꝑpterea expedit aliqñ habere plus vnā ꝗ alteram.⁊ p hoc apparet affectualem remane re differentiam inter eum quicuu pa:⁊ eū qui dolo deſijt poſſidere. ⁊ ꝯſequent opinio dñi Azonis ab ſurditatē nō cōtinet.¶Septimo queri poteſt an ille cui cedit vel venditur in rē actio habeat dñiū vtile ᵇſicut econtra qui eſtimatio nē pro re ſoluit hz vtilem in rē vt dictū eſt in proxima queſtiōe ⁊ vi det primo ꝙ ceſſa actiōe in rē dñi um trāſeat:qꝛ ceſſio actiōis ⁊ tra ditio inſtramētoꝝ paria vident: vt.ff.de legatis.i.l.ſeruum.§.eu3 qui.⁊ de lega.iij.l.eum qui chiro-

poſſe.per no.per Inno.in ca.i.de proba.⁊ tz Bar.in.l.edicta actio. C.de eden.qd no.qꝛ ita ſolet pra- cticari i curijs.⁊ vide deci.capel. thol.cccxcv.qui idem tenet:licz cō trariū teneat de ciſio parla.dalp. cccclxvij. ⁊Add qd no- taui in apoſti.in preallegata dec. ⁊ in addi.ad ſtil lū parla.par.i.ti. an pars agēs.§. i.dixi in add.ad Bart.in.l.poſtꝗ .§.ſi dies.in.ver. teneat.poſt alex. ⁊ alios.ff.vt leg. no.caue.Fed.de ſenis.conſil.cxl. alex.ꝯſi.iij.vo.ij. ⁊ Bar.ſozi.i ſuo trac.fal.re.crij. b ¶Adde Bal.i l.ꝑ diuerſas.i.ri. qd.C.manda.et Bar.i.l.ſi.de he- re.vēditio.Dy. Bar.Ang.⁊ imo.in.l.i.ff.pro em- pto.ad.q.dñi.Dy.Uide bar.in.i. col.ver.videdū eſt in vltimo mē- bro.ff.de act.⁊ obli.⁊ Bal.in.l.i. col.i.C.d alie.iudi,muta.cā.et q̄ no.Bar.⁊ Lud.bo.in.l.ſi res.ff.de euic.⁊ no.ꝙ lz exceſſiōe competat vtilis actio ceſſionario nō tñ vti- le dñiū:qꝛ ſine traditiōe non pōt q̄ri:vt.l.traditioib⁹.C.de pac.⁊ tz Dyn.hic ⁊ Bal.in ꝯſi.cliij.in fine ꝟſus.Cōſiderādū.li.i.⁊ quō ceſ- ſionaria dz formare libellu3.vide bar.i.l.ſi.C.de her.vē.vbi dicit ꝙ dz dicere ꝙ talis ptinet ad titiu3 iure dñij:vel q̄ſi.⁊ vide doc.s.all'. ⁊ Bal.in.l.ſi culpa.⁊ ibi alexā.in

graphū:ſed traditio inſtroꝝ͏ᵃ inducit trāſlatiōnē dñij:vt.C.de dolo.l.i.ergo ceſſio actiōis in rē.Ecō tia videt ꝙ non tranſeat q̄ ad acqſitionē vni⁹ iu- ris non ſequit acquiſitio alteri⁹ in cui⁹ acqſitione factū verū nōn requirit.vt.ff.de acq.poſ.l.cum he reb.in pn.¶Cōſtat aūt ꝙ in acquiſitiōe dñij requi rit verꝰ factū.i.appřehēſio poſſeſſiōis:vt.ff.de pac. l.in traditionibus ⁊ de rei vē.l.pe.C.⁊.ff.c.eo.tit.ſi ager.⁊ de act.emp.⁊ vē.l.qntus.⁊ de act.⁊ oblig.l. obligationū ſubſtātia.Ergo licet ꝑceſſionē acqrat vtilis in rē nō ꝑpterea ſequit ꝙ acqrat vtile domi niū.Dico igit ꝙ trāſferēdo dñiu3 trāſferre videoꝛ actionē in rē q̄ pro dño dat vt dictū eſt ſupra in ꝑ pma.q.ſz ecōtra actionē in rē nō ꝑpterea trāſfert dñium. Et eſt rō qꝛ dñiū eſt cauſa rei vēd. vt.ff.de rei vē.l.in rē actio.Ecōtra vt.ſ.ꝙ rei vē.non eſt cā dñij:ſed ex dño ꝑcedēt:⁊ ideo trāſlato dño trāſla ta videt rei vēdicatio q̄ ex dño ꝑcedit ⁊ ſequit:ſz nō ecōtra:qꝛ pncipale trahit ad ſe acceſſoriū.vt.ff. de fun.inſtr.l.fundi.§.fi.ſz ecōtra acceſſoriū nō tra hit ad ſe principale:vt de vulg.⁊ pup.ſub.l.ex pu pil.⁊ qb⁹ mo.pig.vel hypo.ſol.l.luci⁹.Qūo ergo in tentat rei vēdicationē q̄ dñm non hz:cū rei vēdica tio deť dño tm:vt.ff de rei vē.l.in rē actio. Rñdeo: intētat vtilē ex pſona cedētis ꝑpter dñiu3 quo ad cedentē ptinet noie tñ ſuo q̄ experitur:directa ꝟo ex perſona ⁊ nomine cedentis intentat. Dynus.

¶Idem.

Utile non debet per inutile vitiari.

¶Cui⁹ regule innumerabilia inue niunt exēpla vt ecce iure cauetur ꝙ ſi precedat canonica electio non vi- tiatur per quācunqꝫ confirmationem quoquo iu- re inutilē:vt.s.de electio.c.ſi confirmationem.Itē ſi dāno heredem meum:⁊ regē Frācie.ꝑ.dare te- net heres.lz regē Frācie dānare non potueri3:vt ff.de leg.i.l.ſi duobus.§.has.Itē ſi pupillo contra- hēti pbuit auctoritatē vn⁹ tutoꝛ ver⁹ ⁊ ali⁹ falſus ᵇ valet nihilominus ꝯtractus rōne vtile per inutilē nō vitiat:vt.ff.qd cū falſo tuto auct.l.i.§.pōp.Itē ſi donatio fiat vltra quingētos ſolidos quaten⁹ ex cedit modū vitiat:quatenus nō excedit:non vitia tur:vt.C.de donatio.l.ſancim⁹.argu.ff.de conſtit. pec.l.ſz ſi.ꝑ.fi.de vſur.l.placuit.⁊.l.pecunie in pn.

addi.ad Bar.ff. rei vē.⁊ bal.in.l. eū q̄.§.ꝑtoꝛ.ff.de publi.⁊ Dynus hic in fine. ⁊Adde añ ꝓ cedat libell⁹iſte: peto tñ fundum quez dico ad me ꝑtinere iure dñij vel q̄ſi lāfran.de oꝛia.in ca.qm cō tra.§.petitiōes. ⁊ ibi dixi in apo. in verſicule dñij. nu.vij.de pba.⁊ Fel.in.c.ij.colū. vij.§.ij.aggredi- tur.poſt Panoꝛ. ibi de libel.obla. a ¶Adde Dy.⁊ ibi ad plenū di- co in rła bñficiu3 in.iij.q.ſupra eo dem titulo. b ¶Adde ꝙ ſi ſint duo teſtes quoꝝ vn⁹ infa- mis infamia fa- cti vł ał's de iure labili: ſi et alter ꝟo teſtis ſit mul tū fide dignus ꝙ iſti duo teſtes fa ciūt plena3 ꝓba tionē:qꝛ integer rima fides vni⁹ ſupplet imperfe ctionē alteri⁹:vt no.bal.in.l.ſi qs ex argētarijs.§. qd eſt.an pnci.et ibi Lud.bolo.in ſuis pmis inter ꝑtationib⁹.ff.de eden.⁊ ibi Alex.

col.j.ver.ij.not.ꝛ idē tenet an.in
conſi.j.ꝛ And.barba.repe.Joā.in
Joannina.c. Raynald⁹.card.pe.
teſtamētis.ꝛ Bar.ſoȝ.de ſenis in
l.gallus.§.j.le caſus.colū.pe.ff.de
lib.ꝛ poſth.Bal.
ꝛ Fulgo. in .l.j.
C.ð teſta.ꝛ Alex.
in conſi.lvj.vlti.
col.ꝟ.ij.pōt.ꝛ in
ꝯſi.ccxij.col.iij.ꝟ.
ſed attēto.vol.ij.
ꝛ Saly.in.l.i bo
nefidei.col.x.C.ð
rebus credi.ꝛ fe
ly. in.c. teſtimo=
niū.col ij.verſi.ij.
nota.de teſti.Et
idē eſt in duob⁹
notarijs rogatis
de vno actu. et
vni⁹ eſt abilis:al
ter inabilis ꝙ va
let ſcriptura . vt
vide p̲ Baldū.ꝛ
doct.in.d.l.ſi q̇s
ex argētarijs.et
addo.Jo.ð imo.
in cōſil.lxix.ꝛ ad
hāc rl̃a in ſupra
dictā.vide Hyp
poli.de marſi.in
ſuo ſing.cxcvj.et
q̄ dixi in.§.vj.et
ix.in gl.iij.de iu=
iudi.om.iudi. in
li.ꝯſue.biturigū.
☞Adde Fel.
in.c.teſtimoniū.
col.ij.verſi. adde
aliū caſum.de te
ſti.ꝛ do.meū do.
Philip.deciū.cō
ſi.cxxxiij.colū.ij.
volumi.j.
a ¶Addð ad iſta

ꝛ.l.vſuras.ꝛ de iure do.l.ſiue gn̄a
le.ꝛ de ver.obli.l.que extrinſecus.
ꝛ.j.§.ſed ꝛ ſi.mihi.Sed ꝯtra regu
laȝ videt̃.ff.de arbi.l.parui refert
vbi ſi cōpromittat̃ in quedā libe=
rum.ꝛ quedā ſeruū cōpromiſſum
eſt inutile in p̲ſonā liberi ꝑpter
adiectionē ſui.Jtē vident̃ obſta=
re.ll.in quibus cauet̃ ꝙ vtile le=
gatū vitiat̃ ꝑpter trāſlationē inu
tilē:vt.ff.de leg.j.l.plane.in p̄n.et
de adimē.leg.l.legatū.§.pr̄.ꝛ.l.ſi
trāſferā.ꝛ.ff.de aq̄ quoti.ꝛ eſti.l.
j.§.itē queritur vbi p̲ inſtitutionē
et inſupabilē vitiat̃ vtile p̲ inutile:
ſȝ dicūt doc.aliqn̄ᵃ ꝙ hec ſit regu
la:cetera ſint ſpecialia.q̄ ſolutio
eſt plena ꝛ expedita:ſed in omni=
bus ſpecialibus eſſet rationē ſpe=
cialitatis probabilem aſſignare.
¶Alij dicunt ꝙ aut vtile ab inu=
tili ſepararī poſſit aut nō. Primo
caſu vtile per inutile non vitiat̃.
Secūdo caſu vitiatur vt de aqua
quoti.et eſti.l.j.§.itē queritur.et
.§.trebatius.ꝛ no.ff.de vſur.l.pe=
cunie fenebris.de ꝯdi.fur.l.ſi ſer=
uus.§.bone.ꝛ.C.de agrico.ꝛ cēſi.
l.queadmodū.vbi determiat̃ ap=
te ꝙ p̲te indiuidui irritata totū ir
ritat̃.Cōtra quam ſolutionē vide
tur.ff.cōmunia predioꝝ.l.prediū.
¶Sed dicendū eſt ꝙ licet ius ſer
uitutis excepte eſſet indiuiduum
p̲ſone tamen a quib⁹ excipiebat̃:
erāt indiuidue:ꝛ ideo facta rela=
tiōe ad p̲ſonas diuiduas vtile nō
vitiatur per inutile: quia per re=
lationem predictam poſſibile eſt
vtile ab inutili ſeparari.Sed cō=

in regulā qn̄ vtile vitiet̃ p̲ inuti=
le.Jo.fab.ꝛ Ang.are.inſti.de in=
uti.ſtip.§.qð ſi q̇s.ꝛ Bal.in.l.certi
ꝯditio.§.qm̄.col.iiij.ꝟſ.decim⁹.ff.
ſi.certū pe.ꝛ ibi Alex.ꝛ Bart.in.l.
grece .§.illud.ff.
de fideiuſ.ꝛ ſolet
recurri ad gloſſ.
ordi.i.l.pecunie
funebris .ff. de
vſur.ꝛ Cy.ꝛ bal.
in.l.ſancim⁹. C.
de dona.ꝛ Bar.
in ſua diſp.inci.
Lap⁹.col.ij.ꝟſi.
viij ꝛ Alex.ꝛ frā.
d.aret.in.l.j.§.ſȝ
ꝛ ſi mihi.ff.de ꝟ.
obli.vbi dāt mul
tas remiſſiōes i
hac materia pre
ſertim per Alex.
in p̄n.ꝛ vide ſpe.
ti.de arbi.§.ij.ꝟ.
ſi cōpromittat̃.ꝛ
ti.de app.verſ.ſȝ
pone.ꝛ abbas in
c.cū tpe.de arbi.
ꝛ in.c.maſſana i
fine.poſt gloſ.de
elec. ꝛ Cardina.
Alex.in.c.turbat
ꝛ.c.ſi q̇d. xxxvij.
diſtin.Bart.in.l.
ſpōſus .§.j.ff. de
donatio.inter vi
rū ꝛ vxo.ꝛ Pau.
de caſtro cōſilio.
ccccxxij.in antiq.
ꝛ Joan.fabri. in
.§. fideiuſſores .
inſtitutio.de fide
iuſſoribus. ꝛ plu
rā cumulata per
Andr.ſiccu.cum
vulgo barba , in

tra hanc reſponſionē videt̃.l.prealleg.parui.§.ſed
ſi in ſeruū.ff.de arbi.vbi erat ius indiuiduiᵃ ſcȝ fe
rende ſentētie ꝛ perſone diuidue ꝛ vtile per inuti=
le vitiat̃.ſed ibi agebat̃ de iure qð non cadebat in=
ſolidū in perſonā cuiuſlibet ſeparatim al's ſecus.
vt eo.ti.l.ſȝ ſi ita.ꝛ ideo vtile per inutile vitiat̃.ꝛ in
l.prediū agebat̃ de iure qð inſolidū in perſonā cu
iuſlibet ſeparatim cadebat.ꝛ ideo vtile per inutile
nō vitiat̃ cū ſit diuiduitatē reperire circa p̲ſonas.
latius tn̄ dici poſſit ꝙ opȝ tres caſus diſtinguere.
nam aliqn̄ duo cōcurrere debēt ad cōfirmationem
vnius actus, quoꝝ vnū eſt vtile:alterū inutile.et
tunc ſi vnū per ſe ſufficere:valet qð agitur:vt.ff.qð
cū falſo tutore auc.l.q.§.ſed pōponius.ꝛ de arbi.l.
ſed ſi ita alias ſi vtrūq; requirit̃ non valet.vt.ff.de
arbi.l.pedius §.ſed ſi in ſeruū. Aliqn̄ vnū ſolū eſt
factū ex plurib⁹ cū quibuſdā vtilibus. ꝛ quibuſdā
inutilibus cōmixtū:ꝛ tunc habet locum diſtinctio.
aut poteſt vtile ab inutili ſeparari: aut non.vt di=
cta.l.j.§.item querit̃.§.trebatius.ff. de aqua quoti
diana ꝛ eſtiua.Aliquādo plures ſunt actus diſtā=
tes prorſus ꝛ ſeparati ꝛ quoꝝ ſecundus accedere
videtur ad reuocationem primi: et tunc ſecundus
omnino inutilis eſt:non tollit primuȝ:ſed ſi q̇d vti
litatis lȝ nō p̲fecte cōtineat tollit p̄mū:vt.ff.ſi cer=
tum petatur.l.certi conditio.§.quoniā.et inſtitu.
quibus modis tol.obli.§.preterea.ꝛ.ff.de lega.j.l.ſi
ſeruus legatus.§.ij.ſeruos.ꝛ de lega.iij.l.ſi iure.et
de iniuſto rupto et irrito teſtamento.l.ij. et de his
quibus vt indig.l.cum quidē.ꝛ de lega.j.l.plane.ꝛ
de alimen.lega .l.legatum.§.pater.ꝛ.l.ſi transfe=
ram.Jſte tamen tres vltime videntur ſolutionem
deſtruere:ſed non deſtruunt:quia ademptio lega=
ti que eas induci poterat ſine tranſlatione vtiliter
ſeparatim procedere.Et eodem modo reſponden=
dū eſt ad.l.iij.§.minor.de fundo inſtru.lega. Dy.

¶Jdem.

Ex eo non debet quis fructum
conſequi:quod niſus eſt impu
gnare.

¶Si teſtm̄ in quo mihi legatū erat relictū dixi fal
ſum vel inofficioſuȝ : non poſſum petere lega.in eo
mihi relictū:qꝛ aut pronunciatū eſt contra teſtm̄:ꝛ
tunc ideo non debetur:qꝛ ex teſtamento ᵇfalſo vel

repe.c.raynald⁹
carta antepe .et
ſeq: de teſta. per
ſpecu.in ſuo au=
reo repertorio. ti
tulo.de viciatis:
vel nō.ꝛ Angel.
in conſi. cv.circa
principium.
☞Adde ad ð
no.glo.adiectio=
nē.in. l.ſi ſibi. in
ver.vtile p̲ inuti
le.ff.de ſtipu.ſer.
Dy.i.l. grece in
verſi.an. vtile p̲
inutile. ff.ð fide
iuſ.pa.c. dilect⁹
nu.vj.in verſi.p̲
inutile . de p̄bē.
Ro.ꝯſi. ccccxvij.
Barto. in. l.qui
teſtamēto . in ꝟ.
vtile per inutile
de lega.
a ¶Adde ꝙ in=
diuiduū dicit̃ de
trib⁹ modis vt p̲
Bart.in.l. grece
.§.illud.ff. de fi=
deiuſſo.ꝛ Ange.
et imol.in.l.j.§.
ſed et ſi mihi.ff.
de ꝟb.obli.ꝛ an=
ge.are .ſupra p̲=
xi.poſtil.alleg.
et que dixi ſu=
pra in regula ge
nerii prima ad=
ditio.in princip.
et Fely.poſt ab=
ba.ſiccu.in capi.
cum ſuper abba
tia.de officio de=
legato.
b ¶Adde plene

Cy. Bald. Pau. de caſt. et Alexā. imo. in. l. alia. et Bart. in. l. polla. C. de his qb9 vt indig. ⁊ Bar. late in. l. poſt legatum. ff. de his q. vt indig. et in. l. cū filio. in princ. ff. de leg. j. ⁊ bal. ꝯſil. cccclv. incip. qdā mechus. li. ij. ⁊ in ꝯſi. lxx. incip. qn ſapiētes vol. iiij. ⁊ qd no. Dy. in regl'a beneficiū. fol. iij. et Bart. in. l. ſi is q co. xviij. ff. de vſucap. Sed quid ſi qs accepit id qd ſibi debet ex donatione cā mortis ſeparata a teſtamēto: an poſſit teſtm̄ infringere. tenet Lud. de vrbe i ſuo ſingulari incip. accipiens ſibi. fol. xiij. col. iiij. q nō per tex. ſing. quē dixit nō eſſe alibi in. l. ſi Po. verſic. ſed ſi mortis de bo. libe. et vide ad intellectū hui9 regule Inno. et abb. ſicc. in ca. ex parte decani. in glo. in verbo dicebāt. ⁊ ibi Fely. de reſcrip. ☞ Adde qn allegat roma. in

inofficioſo leg. nō debent. vt. ff. de inoffic. teſta. l. papinianus. §. ſi ex cauſa. ⁊ l. titia. ⁊ de peti. here. l. ſi teſtm̄ falſum. Aut pnūciatū eſt p teſtamēto: et tūc ideo nō debetur q: niſus extitit impugnare. Et iō non debeo cōſequi fructū ex eo. vt hic ⁊ in. d. l. papinianus. §. meminiſſe. ⁊. C. de his qbus. vt indig. l. alia. Sed opponit: ⁊ videt q etiā ex teſtō: qd niſus ſum impugare: ꝯſeqnor legatū. q: ſi dixi teſtm̄ inuns ſolemne licet ſuccumbā: petere poſſum legatū mihi in eo relictū. vt. ff. de his qb9. vt in dig. l. poſt legatū. Sed dicēdū eſt q ibi deſiſtit ante ſniam: ⁊ ideo petitur ei. vt. d. §. meminiſſe. Et l. alia. vel ſi peruenerit vſq ad ſniam. Dicēdum erit differentiā eſſe inter eū qui dixit falſum: et eū q dixit officioſum: ⁊ dicēdo ſuccubuit ex pte vna. Et inter eū q dixit min9 ſolēne ex parte altera. Nā q dixit falſum vel inofficioſum: pdit relictū vt in prealleg. lege. ⁊ hic. Et q dixit minus ſolēne: nō perdit. vt. l. poſt legatū. ¶ Ratio aūt eſt: q: dicēdo falſum impugno nō ſolū inſtitutionē. ſed etiā legata. ſecus ſi dico min9 ſolēne: cū etiā ex nō ſolēni volūtate. i. nō ſufficiēte ad inſtitutio. pnt legata deberi. Itē cū dico inofficioſum: videor dicere teſtatorem non ſane mētis. vt. ff. de inof. teſta. l. ij. ⁊ l. titia. ⁊ de le. iij. l. pron9. §. fi. ⁊ ꝯnr nec heredē iſtituere nec legata relinqre poſſe. Dy.

¶ Idem.

Um qd phibet probibent oia q ſequunt ex illo.

¶ Due ſunt regule q vident eqpollere; p oia. Pria a cū

ſing. ſuis fol. xiiij. col. iiij. q voluit allegare roma. ſingula. cccclxxviij. qd incipit. accipiens ſibi a teſtatore relictū.

a ¶ Adde qd qd prohibet videatur id per qd peruenit ad illd eſt phibitū Bart. ⁊ Bald. in antiq. lec. in. l. oratio. ff. de ſponſa. vbi ſequunt Dyn. hic ⁊ vide glo. Cyn. Bar. ⁊ alex. imo. l. l. ij. ff. de iuriſdi. om. iudi. ⁊ cy. Bal. et Saly. in l. j. C. ſi rector prouinci. vbi ponūt quatuor brocarda. primū vt dixi ſi impedit pncipale ⁊ eius antecedens. Scdm eſt qn principale prohibet: ⁊ eius ꝯſequēs de iſtis duob9 hr hic per Dy. ⁊ de hoc ſecūdo per Bar. in l. nō dubiū. C. de legatis. Alia duo brocarda ſunt pmiſſiua. ſ. q vbi aliqd principale permittit: ⁊ eius antecedēs intelligit eē permiſſum. vt. d. l. ij. de iuriſd. oim iudi. Quarū eſt cū qd permittit prin-

quid prohibet: ⁊ omne id p q peruenitur ad illud videt phibitū: vt. ff. de ſpon. l. oratio. ⁊ de fideiuſſo. l. cū lex. C. de naturali. libe. l. legē. in fin. Scda eſt cū qd phibet phibent ⁊ oia q ſequūtur ex illo vt hic. et. C. de legi. l. non dubiū: ⁊ tn̄ ſunt oino diuerſe: q: prima aut. loquit de cōſequētia phibitiōis medio rū: per q peruenitur ad extremū: ſcda loqt de ꝯña phibitiōis ex extremorū q pcedūt ex prio prohibito. Verbi gratia de primo ſi phibet matrimonium inter aliquas pſonas vident phibita ſponſalia p q: peruenitur ad matrimoniū: vt in. d. l. oratio. Itē verbi gratia de ſcdo phibetur vēditio fundi dotalis: vt in. l. rē in pñti. §. et cū lex. C. de rei vxo. act. et inſti. quib. mo. alie lz. in prin. ⁊ ideo ſi vendatur et tradat traditio q ex vēditiōe ſequit. videt phibita ppterea dñium ideo non trāſfert: vt inſti. qui. mo. alie. lz. circa pnc. Itē phibet vēditio aſcriptitij ſine gleba. ⁊ ideo ſi vendat ⁊ datur traditio q ex vēditione ſeqnit vr prohibita ⁊ ppterea dñiū nō trāſfertur: vt. C. de agrico. ⁊ cenſi. l. quēadmodū lib. xj. Itē phibetur alienatio rei eccl'iaſtice nō ſeruata ſolennitate q a iure ſtatuit. ſ. de reb. eccle ſi. non alie. et. C. de ſacro. ſanc. eccle. l. iubem9. ⁊ in aut. hoc ius porrectū. et. xij. q. ij. c. ſine exceptiōe: ⁊ iō ſi vēdatur ⁊ tradat dñiū nō trāſfert immo ipſe prelatus vel yconomus ad vendicandū admittit: vt. d. l. iubemus. ¶ Sed contra primā regulā videt. ff. de ritu nup. l. ſi qs officiū. vbi lz mr̄imoniū ſit phibitū non vidētur eē phibita ſpōſalia: p q puenit ad mr̄imoniū. Sed dicas q aut cā phibitiōis mr̄imonij erat ppetua aut tpalis: ſi ppetua videntur eſſe phibita ſpōſalia. vt in. l. orō. ſi tpalis non vidētur phibita: vt in. l. ſi qs offm̄. Cōtra ſcdā rl'a vr. ff. de fun. dot. l. pe. ⁊ de vſuc. l. cū iure pdiū. vbi erat phibita venditio fundi dotalis: ⁊ nō valebat: ⁊ tn̄ ex ea ſecuta poſtea tradititiōe dñium trāſfert irreuocabiliter. ¶ Sz dicas aut cā phibitiōis durabat: ⁊ tūc hz locū hec rl'a. vt. C. de legi. l. non dubiū aut erat finita: puta q: mr̄imoniū erat ſolutū: ⁊ fund9 deſierat eē dotalis: ⁊ ceſſaret lucro mariti. ⁊ tūc hñt locū ꝯrie. Rl'a g dz intelligi cā phibitiōis durāte. Cōtraria vo cā phibitiōis ceſſante. Dyñ.

¶ Idem.

Luralis locutio duorū numero eſt contenta.

cipaliter: ⁊ ꝯñs ſi ne ſeqnela permitti intelligit: de quibus vide ſ. per doc. ⁊ Barto. in. l. ombitioſa. ff. de decre. ab ordi. fac. qui fm Bald. in. d. l. j. rector prouin. col. vlt. fundauit tractatū in. d. l. ambitioſa. ſup his brocardis q fura tus fuit Petro. Ex quo ad pmū brocardum vide Jo. an. in cle. eos ſuper vbo cōtra here. de affinitate ⁊ cōſanguini. ⁊ hic philip. frā. ⁊ quo ad ſecūdū Bal. in. l. ſi is. C. de predijs minorum ⁊. Ange. in auten. cū de appel. cog. ⁊ in hec cōſtit. que de dignita. ⁊ que not. Dy. in regula cū quid vna via. Jo. ⁊ abb. ⁊ Fel. in. c. nā concupiſcentiam de conſtitutioni.

☞ Adde qd notaui in apoſt. ad iſtum poſt dominum coapoſtillatorem meū in allegata regula. Cum quid.

¶Verbi gratia ſi libertas ſeruo
legetur ꝑ annos de biennio intel=
ligitur.ff.de manu.teſta.l.ſi liber=
tas.§.poſt annos.itē ſi ꝓmittit vł
legat̄ poſt dies[a] de duobꝰ intelli=
gitur.vt.ff.de ver.ſigni.l.iter illā.
.§.illa legata. Itē vbi requiritur
numerꝰ teſtiū ſi certus nō adijci=
tur ſufficiunt duo: vt.ff.de teſta.
l.vbi numerꝰ. ¶Sed vr̄ ꝙ plura=
lis locutio requirat tria[b]:et nō ſit
cōtenta numero duorum:vt.ff.de
optio.lega.l.j.ſed dici pōt vt ibi ꝑ
glo.notatur. Itē ecōtra videt̄ qđ
ſit contenta vno tm̄:⁊ nō requirat
neceſſario duo q̄a ſi lego tibi ſti=
chum:⁊ pamphilū ſub cōditione
ſi mei erunt cū moꝛiar:⁊ vnus tm̄
ſit meus tp̄e moꝛtis: valet tm̄ in
eo legatū vt.ff.de ꝯditio.⁊ demō=
ſtra.l.falſa.§.finali.Sed ibi nō di
cit ꝙ pluralis locutio ſit vno[c] cō=
tenta:ſed dicit ꝙ geminat ſigni=
ficationē ſingularis.ī operat̄ illđ
due ſingularitas diuiſim pꝛolate:
ſicut ptꝫ.ff.de leg.ij.l.q̄.cōcubinā.
.§.ſi ſtichꝰ.⁊.C.đ ipub.⁊ alijs ſub.
l.ꝯuis.⁊.ff.ſi q̄s cau.l.ſi ſeruꝰ.§.j.

¶Idem.

IMputari nō dꝫ
ei ꝑ quē nō ſtat ſi
nō faciat qđ ꝑ eū
fuerat faciendū.

¶Pꝛopꝛie ꝓcedit iſtiꝰ regule in=
tellectus in cōditione poteſtatiua
q̄ pēdebat ex facto legatarij tm̄ vł
heredis ſcripti vł alteriꝰ cui fue=
rat relictū.Nā ſi impediatur eaꝫ
implere per caſum: nihilominus
debetur relictū:qꝛ non ſtat ꝑ eum
quominus faciat qđ ꝑ eum fuerat
faciendū.vt.ff.de cōdi.iſti.l.q̄ ſub
cōditione.§.quotiens.Itē in ea q̄
pendet ex facto illiꝰ cui aſcribit̄:⁊

a ¶Adde ꝙ idē
eſt ſi dicat̄ in die
bus illis ꝑ tex.in
d.l.inter illā:ſm
glo.⁊ barth. ale=
xā.in.l.cū q̄ lra=
lēdis. in pꝛin.ff.
de verb.ob. ⁊ an
ge.in.l. libertas.
.§.fi.ff.de manu.
teſt.Sed quid ſi
aliq̄s ꝓmittit ali
cui in tribus ter
minis dare decē
nec dicit de q̄bꝰ
intelligetur.Di=
cit Barto. ꝙ iſti
tres termini de=
bent intelligi de
tribus annis.vt
ipe not.in.l.ij.in
pꝛincip.ff.de an
nuis lega. ⁊ Ale
xā.in.d.l.cū q̄.lꝫ
Ludo.ro. ibi te=
neat ꝯtrariū. Et
ad oīa p̄dicta vi
de fel. in.c.plerū
qꝫ de reſcri.q̄ idē
tenet ſeq. barth.
b ¶Adde quā=
do pluralis locu
tio ad minus re=
quirat tria. gloſ.
ſing.in.§.⁊ q̄d ſe
pe.⁊ ibi Lud.bo
log.in ſuis inter
p̄tatiōibꝰ poſt an
ge.in aut.de tri=
en. et ſemiſ.coll.
iij.Aliq̄n ſignifi=
cat plura ſꝫ ſub
iectā materiam.
vt.l.ſed ea.ff.de
lega.⁊ per Bar=
to.in.l.ſeruo.ff.đ

optio.leg.⁊ q̄ no
tauit Ange.are.
in.§.fin.inſti.de
iure pſo.⁊ bal.in
.§.libertinoꝝ.in
ſti.de liber.⁊ car
di.alex.in.c.ſi of
fi.lib.x.⁊ bal.cō=
ſil.cccxcix.col.iij.
verſic. redeo ad
pꝛimū.⁊ conſi.ſe
quen.col.iij.ver
ſic.⁊ dico.lib.j.⁊
archi.⁊ Jo.and.
in.c.is cui.§.ſive
ro.de preben.ſ.
eo.lib.⁊ ang.are.
in tracta.maleſi.
in verbo pluribꝰ
⁊ ibi Ang.de ari
mino in addi.et
Alexā.conſi.cxij.
col.iij.verſi.pꝛo=
pterea. libro.iij.
Bar.in.l.q̄ quar
tā.§.ſi quis vnā.
⁊ ibi dixi i apo.
ad eū i ꝟ.pluralꝉ
i apoſt.đ lega.j.
a ¶Adde quā=
do pluralis locu
tio ꝟificari poſ=
ſit in ſingu.Joā.
fab.⁊ ang.are.in
ſtit.de iure pſo.
in pꝛinci. col.j.et
bart.in.l.falſum
.§.fi.⁊ ibi. Bal.⁊
bertho.ſoꝫi.de ſe
nis.ff. de condi.
⁊ demō.⁊ fel.pul
cherrime et late
in.c.oēs leges.j.
diſt.in p̄n.⁊ bal.
cōſi.ccccxliij.vo
.j.⁊ Alexā.cōſilio

alterius impediatur ꝑ eū ex cuius facto pēdebat
Sed ſi impediatur ꝑ caſum in ſua vel alteriꝰ pſo=
na cōtingētē relictū nō debet̄:⁊ tn̄ nō ſtat ꝑ eū fue=
rat faciendū.vt.ff.de cōdi.⁊ demon.l.nō teſtō.et.l.
titio.§.ſi cū ante nuptias.⁊ ideo melius ꝓceditꝫ in
cōditione vere ptātiua.ī.que pendet ex facto illius
tm̄ cui aſcribitur. Sed regule ſupradicte vidētur
multa obſtare. Pꝛimo: qꝛ iure cauetur ꝙ ſi legatū
mihi relinquat̄ ſub cōditiōe q̄ ꝓpēdet ex facto meo
⁊ alterius:⁊ impedioꝛ ꝑ caſum in alteriꝰ perſona
contingentē legatū nō debetur.vt.ff.de cōdi.⁊ de=
mon.l.in teſtō.⁊ ſupra ꝓxime dictū eſt. Itē ſi relin=
quitur mihi ſub cōditiōe ſi infra.x.dies aſcendero
capitoliū:⁊ impediar quominꝰ aſcēdā:ꝯditio non
hr̄ ꝓ impleta:lꝫ dies q̄bꝰ fui impediꝰ nō cōputen
tur.vt.ff.de condi.⁊ demō.l.q̄bꝰ diebꝰ. Preterea vt
hec ⁊ alia ꝯria ad p̄ntis rl'e materiā ꝑtinētia ſol=
uātur diſtinguendū viddetur: qꝛ aut erat implen=
dus modus:aut implēda cōditio. pꝛimo caſu ſiue
impediar ꝑ caſum ꝯtigētē in pſonā meā. ſiue ꝯtin
gētē in pſonā alteriꝰ ꝓ ipleta hr̄i dꝫ.vt.ff.de leg.j.
l.ſi fundū ꝑ fidei.§.iulianꝰ.⁊ đ leg.ij.l.luciꝰ.§.q̄ſq̄s.
Scđo cāu aut erat ꝯditio ptātiua:aut erat caſual̄.
aut mixta[a].ſi ptātiua aut pēdebat ex fctō meo tm̄
aut ex meo ⁊ alteriꝰ.ſi ex meo tm̄ aut ipeditoꝛ ꝑ eū
cuiꝰ itererat nō ipleri.aut impedioꝛ ꝑ caſum.aut ꝑ
quēdā tertiū. Pꝛio caſu ꝓ ipleta dꝫ hr̄i.vt.ff.e.l.iu
re ciuili.⁊ de ꝟb.obl.l.in executionibꝰ.§.fi.⁊ de ꝯd.
⁊ demō.l.iure ciuili.⁊ q̄n dies leg.ce.l.ſi poſt diē §.
itē ſi quis.Scđo caſu idē qꝛ ꝓ impleta dꝫ hr̄i ſi ca=
ſu impedioꝛ:vt.ff.đ ꝯdi.inſti.l.q̄ ſub ꝯditiōe.§.quo
tiēs.In tertio caſu tenet̄ ille q̄ impediuit ꝯditionē
impleri.vt.ff.ad.l.aq̄l.l.inde neratiꝰ.§.j.⁊ de ꝯdi.⁊
de.l.q̄bꝰ diebꝰ.in p̄n.Sꝫ ſi ex meo ⁊ alteriꝰ:aut im
pedioꝛ ꝑ me aut ꝑ eū ex cuiꝰ fctō pēdebat:aut ꝑ ca
ſum. Pꝛio caſu nō habebit̄ ꝓ impleta ſcđo caſu pꝛo
impleta hr̄. Tertio caſu aut ꝯditio ē adiecta in fa=
uoꝛē meū aut illiꝰ in cuius pſonā cōtinet caſu: aut
vtriuſqꝫ:aut dubitat̄ p̄mo caſu hr̄ ꝓ impleta. Se=
cūdo caſu vr̄ deficere:⁊ iō nō hr̄ ꝓ impleta. Tertio:
q̄n vtriuſqꝫ ſi impediat ꝑ caſum in alteriꝰ pſonam
contingentē nō habetur pꝛo impleta. Quarto quā
do dubitatur pꝛeſumitur in fauoꝛem illius[b] cui ali
quid erat ſub conditione aſcriptum ⁊ ideo caſus in
alterius perſonam contingēs nocet.vt ꝓbatur.C.
de inſtitu.l.j.⁊.ff.de cōditio.⁊ demonſtra.l.titio.§.

cxxxvj.in fi. pꝛin
ci.⁊ i.ij.col. vo.v.
☞ Adde oīno
bal.in.l.ꝯuis.et
in.l.pe.de impu.
⁊ alijs ſubſt.⁊ in
l.cū q̄dā.C.eo.ti.
Bart.in.l.ſi ſer=
uus.§. ſi pluriū.
in pꝛincipio.ff.ſi
quis cau.Card.
⁊ Alexā.in cle.j.
q.xxij.de fo.cō=
pet. panoꝛ. in.c.
vt pꝛiuilegia.nu
mero.ij.⁊ ibi dixi
in apoſtil.in ꝟſi.
in ſingularitatē.
de priui. ⁊ alex.
conſilio.lxxxiij.
volumine q̄rto.
b ¶Adđ de na
tura cuiuſlꝫ ꝯdi
tionis.ſ. ptātiue
caſualis ⁊ mixte.
gl.cy.bar.bal.ſa=
ly. ⁊ Alex. in.l.j.
⁊ in.l.ſi p̄t. et ibi
bn̄dictū de plū=
bi.in rep.C.de in
ſti.⁊ ſubſti.⁊ gl.⁊
ibi late bar.⁊ do
cto.Inſuper bar
tho.ſoꝫi.de ſen.ī
l.teſtō.in.ij.ff. de
ꝯdi. ⁊ demō. Et
hic adde dy. ⁊ q̄
ibi dico in rl'a cū
nō ſtat.j.e.⁊ bar.
in conſi.xij. ⁊ ibi
ber.lādri.in ad=
di. ⁊ Ja.in.d.l.j.
⁊.l.ſi p̄r.de inſti.
⁊ ſubſti.
c ¶Adđ ꝙ bar
tho.in.l.gaio §.

imperator.ff.de ali.⁊ ba.leg.⁊ in
l.illis libertis.ff.de cōdi.⁊ demō.
⁊ in.l.qui cōcubinā.§.vxori.ff.de
legi.iij.⁊ ſingu.in conſilio.ccxj.re-
probat hoc Dyn̄.onus non videt
adiectum in du-
bio fauore lega-
tarij ſpāliter in
legato alimento
rum lz Dy.con-
trariū voluerit.
⁊ in regula cū nō
ſtat.j.eo.⁊ glo.in
l.j.C.de leg.iz do
cto.in.l.ānua.in
princ.ff.de an.le
ga.ſed Bal.ſeq-
tur Bar.reprobando Dyn̄.hic in
ſuo cōſilio.cl.lib.ij.in.q.an alimē-
ta legata poſſint peti extra domū
heredis vbi cōcludunt Barto.et
Bal.ꝙ non ſi in domo pōt cōmo-
de morari:ſecus ſi impediatur p
pter factum ⁊ ſeuitiā heredis:vt
probatur expreſſe in.l.concubinā
§.vxori.ff.de leg.iij.⁊ de annuis
lega.l.meuia.in principio.⁊.§.j.⁊
de alimentis leg.l.iiij.§.fina.⁊ ibi
Bar.⁊ Alex.in addi.⁊ plene bar-
to.in.l.j.eo.titu.⁊ Bald.in.l.j.⁊ in
l.annali.C.de leg.⁊ Bal.in auten
ti.hoc loco col.penul.C.ſi ſecundo
nub.dicit ꝙ nouerca nō tenet ſta
re cū priuignis.⁊ idem dicit bal.
in rubrica de cohabi.cleri.⁊ mu-
lie.Et vide ſpecu.in tit.qui fi.ſint
legi.§.verſi.qd ſi viro abſen.te.et
ibi Jo.an.in addi.⁊ Alexā.in.l.j.
C.de inſti.⁊ ſubſti.co.ij.⁊ bar.in.l.
diuortio.in p̄n.ff.ſolu.ma.Et idē
eſt in marito q̄ atrociter vxorem
ſuam verberauit ⁊ que aufugit.
ſm Dy.Cy.⁊ docto.in.l.quod in
vxorē.C.de nego.geſt.ſecus eſſet
ſi vxor ſua culpa receſſiſſet.vt no.
hic i.c.ſignifica.d diuor.⁊ bal.i.l.

ante nuptias.⁊.§.ſeq.⁊.l.in teſta-
mēto.⁊ de annuis lega.in ſeio.in
prin.⁊.l.meuia.in p̄n.⁊ de alimē.
leg.l.gaio.§.j.de cōditio.⁊ demō-
ſtratio.l.illis.Sed ſi erat caſualis
cōditio expectaret euentus cōdi-
tiōis.lz em̄ impediat impleri:per
caſum nō habet p impleta.vt.C.
de caduc.tollē.l.j.§.ſin autē.⁊ no.
ff.de condi.et demonſtra.in rub.

quis.C.de delega.⁊ deci.parl.
dalphin̄.q.ccccxxxix.⁊ ibi vide in
materia alimentorꝫ plures.q.qd
in filio q̄ dz alia patre ⁊ vult ha-
bitare ſeorſum an debeat ali.vi-
de imo.poſt ali-
os.⁊ quod dicit
Alexan.in.l.ſi cū
dotem.§.traſgre
diamur in fin.ff.
ſoluto matrimo.
Et ad p̄dicta vi
de Alex.in cōſil.
iij.colū.j.vol.iiij.
⁊ Jo.de anna.in
conſilio.liij.inci.
viſis his.⁊ ibi lu
do.bolog.in addi.⁊ ange.cōſilio.
cv.incipi.dona.floriani.⁊ Alexan.
in ꝯſi.c.col.j.li.j.⁊ ang.⁊ Saly.in
d.l.j.C.de leg.⁊ Pau.de ca.in.d.
l.diuortio.glo.Ange.⁊ Ludo.bo-
log.in ſuis ſcdis interp̄.in auten.
de inceſt.nup.in princi.Barto.et
Pau.de caſt.in.l.cum hij.§.in cā.
ff.de tranſac.ſecus eſt in alimen-
tis relictis ſcholari:nam debent
p̄ſtari in loco ſtudij.vt no.Bar.in
l.ſed ſi ſuſceperit.§.ſi libertis.in fi
ne.ff.de iudi.⁊ Ludo.bolo.in di-
cta aut.de inceſt.nup.vn̄ dicit In
nocē.in.c.fi.de magiſt.ꝙ doctor di
ues tenetur alere ſcholares pau-
peres:qꝛ idē Ludo.de ro.in ſuis
ſingu.fo.iiij.col.quarta.
☞ Voluit allegare ro.ſing.ſuo.
cxxxviij.inci.volo vnū dicere.⁊ in
q̄tū dicit ꝙ pōt:tenet filium alere
etiā habitā rē ſeorſum amplio vt
teneat etiā alere vxorē ⁊ filios ei⁹
ſi nō hn̄t vn̄ cōmode viuāt:vt no.
Bal.in.l.vbi.verſi.iſta q̄ſtio.C.de
iure do.dixi.i apoſt.ad Bart.in.l.
libertis.§.luci⁹.i.vbo.domi.in fi.
poſt alex.ff.de ali.leg.⁊ i addi.ad
panor.in.c.ex lris.nu.v.in ver.ad

alimentandū fi-
lios:de cōuer.in
fi.⁊ an pater pu-
tatiuus repetat
alimēta filio pu-
tati.p̄ſita vide
qd dixi in apoſt.
ad iſtū in.l.ſi ne-
get.in verſi.cum
alimentādi.ff.de
libe.agno.⁊ bar.
in.l.j.§.cōpetit.
ff.ſi mulier ven-
dat.no.in poſſeſ.
mit.
a ¶ Adde q̄ di-
catur ꝯditio mix
ta ⁊ quottuplex
ſit doct.ſ.alleg.
in.j.poſtil.
b ¶ Adde quā-
do acceſſoriū ſe-
quatur naturaꝫ
ſui p̄ncipal' bal.
conſi.xxx.in p̄n.
vol.ij.⁊ in.l.his
§.mācipia.ff.ſo.
matri.⁊ glo.⁊ ibi
Lud.bolog.in.l.
fi.ff.de condi.in-
debi.in p̄mis in
terp̄.⁊ hypp.de
marſillis in ſuo
ſing.xvij.incipi.
acceſſorium.⁊ al
beri.de roza.hic
⁊ in ſeq.regu.et
an ſublato p̄nci
pali tollatur ac-
ceſſoriū.vide cy.
in.l.ij.⁊ ibi doct.
C.de liti.pign.et
ꝙ not.in.l.ſi pa-
ternā.per bal.et
Lud.bol.in ſuis
ſcdis interp̄t.C.

Si mixta dicēdū eſt ꝙ mixta ſu-
mitur duobus^a modis.nā in vno
caſu dicit mixta:q̄ pēdet ex facto
meo.et ex caſu ⁊ illa ſeruatur idē
ꝙ in cōditionali.vt no.ff.de cōdi.
⁊ demon.in rubri.Alio modo dici
tur mixta:q̄ pendet ex facto meo
⁊ alterius:⁊ in illa quid iuris ſer
uetur dictum eſt ſupra.Dy.

¶ Idem.

Acceſſoriū naturam ſeq cōgruit principalis.

¶ Si alicui concedit gratia ⁊ executores dentur ſicut
nō finitur gratia morte cōceden-
tis:ita nec finitur executoris offi-
cium qꝛ acceſſoriū naturā ſeq̄ con
gruit^b p̄ncipalis:vt ſupra de offi.
delega.c.ſi ſup gr̄a.lib.vj.⁊ videt
hec regula obtinere ſiue tractetur
de p̄ncipali inducēdo ſiue tollen-
do ſiue cōfirmādo.de inducendo
pbatur in.d.c.ſup gr̄a de tollēdo
pbatur.ff.de penu.lega.l.iij.⁊ de
peculio leg.l.ij.iij.⁊.iiij.⁊ d fundo
inſtruc.leg.l.fundi.et de eo quod
certo loca.l.centū capue.§.fi.et.C.
de vſur.l.eos.⁊ in regu.iuris ciui-
lis.l.cū p̄ncipale de cōfirmando
pbat in preallegato ca.ſi ſup gra
tia.Obſtare tn̄ vr̄.ff.de eo ꝙ certo
loco.l.cētū capue.⁊.l.fi.vbi acceſ-
ſoriū naturā nō ſequit p̄ncipalis.
Sed dic ꝙ aut i acceſſorio reperi
tur puiſio vel diſpoſitio ſpecialis
aut nō.p̄io caſu habēt locū ꝯ̄ria.
Secūdo hz locū regula:⁊ cōcor-
dantie regulā cōfirmantes Eodē
modo reſpōderi poteſt ad.l.ſi cui
fundum:de fundo inſtru.le.Et rō
eſt:qꝛ puiſio ⁊ diſpoſitio ſpecialis
derogat illi q̄ virtute iure vl' ſign
ficatione verborum intelligeba-

ad velley.⁊ Jo.
fabri.in.d.l.ij.et
barto.in.l.j.ff.de
pe.leg.⁊ in.l.fin.
§.luci⁹.et ibi do
cto.moder.ff.de
ꝯdi.indeb.⁊ phi
lip.fr̄a.hic ⁊ car.
alex.in.c.ſi laic⁹.
xxx.diſt.⁊ acceſ-
ſoriū nō pōt tra
here ad ſe princi
pale niſi exp̄ma
tur:vt dicūt Pe.
de anch.⁊ Fely
in.c.cū in col.ix.
circa prin.de cō-
ſti.Et vide quā-
do extinguat ac
ceſſoriū extincto
principali.Lud.
bolog.in.l.vtiqꝫ.
ff.de rei vend.in
primis interp̄.et
Alex.in addi.ad
bar.in.l.nō vtiqꝫ
⁊ ibi Lud.bolo.
in p̄mis interp̄.
ff.de eo qd cer.lo
co.⁊ vide Ludo.
de ro.in conſilio
cccxxx.⁊ in ſing.
ſuo.xvj.fo.xvj.co
lū.ij.verſi tu ha
bes regulam.
☞ Adde ad p
poſitū p̄ntis hui⁹
apoſtille:qd vo-
luit allega.Ro.
ſingu.ſuo.ccccc-
lxxix.inci.tu ha-
bes regulā pro q̄
melius facit.l.ſi
qn̄:⁊ ꝙ ibi poſui
in apoſtil.i eo.ti.
ff.de auro ⁊ arg.

leg.bal.in.l.eos.
C.de vſu.panoꝛ.
in.c.ꝙ in dubijs
nu.iiij.⁊ ꝙ ibi po
ſui i addiun ꝟ.id
qꝺ venit acceſſo
rie.ff.ꝺ ꝯſec.eccl'
vel alta.⁊ Spe.i
tit.de cōpe iud.
adde i ꝑn.ꝟ.ſed
q̄d de legato.
a ¶Addꝺ ad iſtā
regulā ⁊ ſequētē
gl.⁊ doc.in.c.nō
ne de p̄ſū.Cy.⁊
doc.in.l.innitus
C.de ꝑcu.⁊ bar.
in.l.q̄ dotis.⁊ibi
docto.moder.et
bartho.ſozi.i.l.ij.
.§.volūtatem.ff.
ſolu.matrimo.⁊
Ang.aret.§.pe.
inſti.quib⁹ mo.
ius par.pote ſol.
⁊ de legi.parē.tu
in p̄nci.⁊ antho.
corſe.in ſuis ſin=
gnla.in lr̄a licē=
tia ⁊ in litera mi
noꝛ.⁊ bar.in ſua
diſpu.incipi.mu
lier habens.col.
iiij.verſi.circa ſe
cundū.⁊ Alexā.
Jmo.in conſil.j.
col.pe.l.fi.li.ij.et
in cōſi.viij.in.ij.
col.poſt mediuȝ.
verſi.ſȝ premiſ=
ſis.lib.v.⁊ Bar.
in.l.in adoptio=
nib⁹.ff.de adop.
⁊ Ab.in.c.ex pte
d'cani i.ij.⁊.iiij.
col.de reſcrip.et

tur.et in clauſula.vt.C.de pact.
cōue.l.fina.⁊ de vul.⁊ pupil.ſub=
ſti.l.coheredi.§.qui patrem.

¶Idem.

Qui tacet conſen-
tire videtur.

¶Infallibiliter locuȝ
habet regula ᵃ in illis
q̄ ꝯtradicēdo poterāt
impedire qꝺ agebat̃: vt ſupra de
accu.c.ij.lib.vj.nā ibi poterāt im=
pedire ne ad inq̄ſitionē ꝓcederet̃
infamia nō precedente:et ideo ſi
preſens fuit:⁊ tacuit.⁊ nō impe=
diuit cōſenſiſſe videt̃.Propterea
fruſtra poſtea nitit̃ infirmare.Idē
in parte quo putē fili⁹ creatur de
curio:nā ſi nō cōtradicūt:cōſenti=
re videt̃:vt.ff.ad municipa.l.quo=
tiēs.⁊ de decurio.l.honores.§.pa
ter.Idē i fideiuſſoꝛe a tutoꝛe noīa
to q̄ patit̃ nomē ſuū ſcribi in actis
⁊ nō cōtradicit:ꝙ vr̃ cōſentire.et
ꝑ ſolēnē ſtipulationē ſe obligare:
vt.ff.de fideiuſſo.tuto.l.iiij.§.vlti.
idē in eo q̄ ſe p̄ſente rē ſuā patitur
obligari:⁊ nō contradicit:qꝛ con=
ſentire videt̃:vt.ff.de pignoꝛib⁹.l.
fideiuſſoꝛ.§.pater.Ideȝ in ea filia
qua preſente ⁊ nō cōtradicēte:cū
cām cōtradicēdi haberet pater ex
peritur de dote:qꝛ ꝯſentire videt̃.
ff.ſolu.matrimo.l.ij.§.voluntateȝ.
Idē generaliter in quocūꝗ̄ q̄ pa=
titur alium expediri de iure ad ſe
pertinēte:vt ptȝ in plura exēpla:
vt.ff.de re iudic.l ſepe.ſȝ cōtra vr̃
ff.de fur.l.q̄ vas.§.vetare:ſed ibi
cōtradicēdo forte nō poterat im=
pedire:⁊ iō ꝓ ꝯſentiēte nō habet̃:
vt.ff.de lega.ij.l.titia.§.lucia.⁊.ff.
de pigno.actio.l.gaius.⁊ ibi not.
⁊ in preallegata.l.ſepe.de re iudi.
Preterea cōtra regulam videtur

in.ꝺ.c.nonne.In
no.in.c.in geneſi
de electio.⁊ abb.
in conſi.lxxxviij.
lib.j.⁊ in.c.pe.ꝺ
ꝓcur.⁊ aliq̄d in
c.cū dilect⁹ in.j.
col.de conſue.et
in.c.dilecti.de ar
bi.⁊ per ſpecu.ti
tu.depoſiti.§.ix.
ꝑ totū.vbi vero
vltra taciturni=
tateȝ interuenit
aliq̄s actus poſi
tiuus:tūc tacēs
ſine dubio habe
tur ꝓ cōſentiēte:
vt not.bart.in.l.
quo eīn.ff.rē ra=
tam haberi.⁊ ex
hoc infert̃ ꝙ qui
ſciēter recepit li
teras alicui⁹ in
q̄b⁹ dicebatur ꝙ
erat debitoꝛ mit
tētis:neꝗ̄ illico
reclamauit:vide
tur ꝯſentire.Ad
hoc eſt bo.tex.in
l.ſi filiuſfa.et ibi
bar.Ang.⁊ pau.
de ca.ff.ad mace
do.ꝙ notat ꝑ li=
teris cambij.⁊ vi
de bar.in.l.titi⁹
ſcio.ff.de conſti.
Pe.qui dicit illā
l.ſi filiuſf.eſſe ad
illud dictū ſing.
pro quo vide bo
nū tex.in cle.j.ꝺ
procu:⁊ ibi car=
di.floꝛē.⁊ doct.⁊
abb.in.ꝺ.c.pen.
de ꝑcu.⁊ Alexā.

in addi.ad bar.
in.ꝺ.l.qui eſt em
⁊ cepol.in caute
la.xxxiiij.⁊ in cō
ſi.lxij.col.iij.ver=
ſil.vij.⁊ Jo.bap.
in addi.albe.de
roza.in dictiona
rio.in lr̄a tacēs.
et mattheus de
matth.Inno.co=
lū.iiij.ver.no.mi
rabilē modū ex=
toꝛquēdi ꝯfeſſio
nem:no.tn̄ ꝙ in
onerosis ⁊ maxi
me obligātib⁹ ꝑ=
ſonā regulariter
tacēs:habet̃ pro
ꝯdicente.⁊ hic ꝑ
Dy.in rl'a ſeq.is
qui.⁊ no.ff.de ꝑ
cu.l.filiuſfa.§.in
uictus.ſec⁹ in re
cōcupiſcibili ſeu
⁊ cōmodum affe
ren.vt no.in.l.q̄
patitur.ff.mād.
et fuit theoꝛica:
Innoc.in.ꝺ.c.in
geneſi,et qꝺ ha=
bet̃ ꝑ Jo.and.in
glo.hic ⁊ in.c.ſi=
cut.de elec.ē.eo.
lib.⁊ vide And.
barb.in.ꝺ.c.cū di
lectus.de cōſue.
⁊ Ant.coꝛſ.i ſuis
ſing.in litera ta=
citurnitas.⁊ ale
xan.in.l.que do=
tis.ff.ſoluto mr̄i.
⁊ plene per Fel.
in.c.cum.M.in
xvj.col.poſt prin
ci.de cōſtitu.vbi

aperte.ff.eo.titu.l.iure autē.et de
arbi.l.ſicuti.vbi preſens nō videt̃
cōſentire:lȝ cōtradicendo poterat
impedire:lȝ dici poteſt ꝙ aut agi=
tur de preiudicio generādo p̄ſen=
ti:aut alteri extra perſonā preſen
tis ⁊ tacētis:p̄io caſu habet locū
regula.Scꝺo ꝯtraria:ſicut ptȝ i ꝑ
ſimile in perſona tuto.q̄ lȝ ſit p̄ns
his q̄ cū pupillo agūtur:nō vr̃ pro
pterea conſentire:nec auctoꝛitatē
p̄bere niſi exp̄ſſe loquat̃.ff.ꝺ auct.
tuto.l.j.i fi.⁊.l.ij.⁊.iij.Itē ꝯria vr̃
regula q̄ immediate ſubijcit̃ is q̄
tacet.⁊c.ſed ſolues.vt ibi Dy.

¶Idem.

Is q tacet non fa-
tetur:ſȝ nec vtiꝗ̄
negare videtur.

¶Duo dicit:p̄mo qꝺ
ille qui tacet:nō videt̃ fateri.ſcꝺo
qꝺ ille qui tacet nō videt̃ negare.
Reſponſio autē regule eſt quod
tacere eſt medium inter illa duo
extrema ⁊ expreſſum cōſenſum et
expreſſam cōtradictionē.Huius
autē exemplum ꝓprie colligitur.
ff.de tribu.l.j.§.ſcientia.nam vbi
dominus expreſſe cōſentit cōtra=
hentibus.tenetur inſolidum:vt
vbi vero contradicit:tenet̃ de pe=
culio:⁊ deducit qꝺ ſibi debet̃.ff.de
pecu.l.ſi q̄s ſeruū.§.etiam.⁊.l.quo
tiens.ſed vbi tacet ⁊ nō conſentit
nec contradicit:⁊ eo ſciēte cōtra=
hitur:tūc eligitur quedam media
via:qꝛ tenet̃ tributaria.⁊ cōcurrit
vna cum alijs creditoꝛibus.vt in
preallega.l.j.§.ſcītētiam.Sed vi=
detur hec regula dicere contraria
precedenti.Et ideo ſolent aliqui
dicere maxime.ff.de ꝑcu.l.filiuſ=
fa.§.inuict⁹.qꝛ vbi tractat̃ de ali=
q̄ obligādo:taciturnitas nō opat̃

ponit regulā cū.
v.fallent.⁊ ia.de
pla.i.l.pari.C.ꝺ
filiofa.li.x.⁊ bal.
in dicta.l.filiuſ=
familias.§.inui
tus.de ꝑcu.⁊ In
nocē.in ca.ſicut
tuis de ſimo.et
Lud.bolog.in.l.
fi.ff.de appel.in
ſecūdis itep̄te.
et Joā.fa.i.§.ad
monendi.inſti.q̄
bus mo.ius pa.
po.ſol.⁊ ibi chri=
ſtofo.poꝛc.Jaſo.
de mayno.in ad
dit.⁊ ſingul.bal.
in.§.ſed ſi ptȝ.e.
titu.⁊ in.l.ſi ſine
voluntate.C.ad
ſena.velleya.et
in.l.j.C.vn̄ vir ⁊
vxoꝛ.et car.Ale=
xan.in.c.feriati.
xxxij.diſtin.⁊ ple
ne per archid.et
eundem cardi.
in.ca.ſi ſeruus.
in ſecundo.liiij.
diſtinctione:et
Joannes andre.
hic in nouel.et
Philipus.frāc.
vbi dicunt archi
diaco.Joannes.
andre.⁊ Cardi.
alexan.vnū no.
dictum.quod ſi
canonicus fuit
electus ad ali=
quā dignitatē ⁊
ep̄us eo preſente
dat p̄bēdā ſuā:⁊
ipe nō cōtradicit

valebit ex nūc talis collatio ꝑtende dato ꝙ poſtea caſſetur electio dignitatis: non poterit tamē poſtea iſte ad ſuā prebēdā reuerti quem per predicta viſus eſt habere pro derelicta. qđ no. ⁊ vide Bar. in l. j. C. de rela. dicens ꝙ in iudicio tacēs videt̄ conſentire. ⁊ tenet Bald. in l. iij. C. quō ⁊ quādo iudi. vide cepolā in cautela. cxxiij. in ci. eſt dubiū. ⁊ ad materiā

ꝯſenſū. vt. d. §. iuict⁹. ⁊ hoc fallit ꝓpter fauorē reip. in p̄ſe: quo p̄ſente et tacente filius creat̄ decu. vt. ff. ad muni. l. ij. et de decu. l. honores. §. fi. Itē fallit fauore pupilli i fideiuſſore tutorꝫ ꝗ patit̄ nomē ſuū ſcribi. vt. ff. de fide. tu. l. iiij. §. vlti. ſʒ vbi agit̄ de aliquo ꝑiudicio vel exceptionē: ꝗ tacet cōſentire videtur. vt in reg. ꝑcedēti. ⁊ C. ꝗ milita. nō poſſūt. li. xij. l. ſup ſeruis. de epiſ. ⁊ cle. aut̄. ſi ſeruis. ⁊ ff. de pig. l. fide. §. pater tm̄ cōtra ꝑdictā ſolutionē eſt. ff. de furtis. l. ꝗ vas. §. vetare. vbi tractat̄ de exceptiōe parāda. ⁊ tm̄ qui tacet ꝓinde habet̄ ac ſi nō conſentiret. Itē obſtat per eūdē modū. ff. de leg. ij. l. titia. §. iul. de pig. ac. l. gaius mō ꝯuenieti⁹ circa ſcđm arti. j. vbi tractat̄ de exceptiōe parāda vel ꝑiudicio. dicēdū eſt ſicut cauet̄ iſta regl'a iuris. ſ. ꝙ qui tacet. nō videtur ꝯſentire: nec etiā cōtradicere: qꝛ tacere eſt mediū inter cōſenſū cōtradictionē. ſi quādo aliud mediū fuerit effectū vnū extremorū aliqñ alterius nā ſi cōtradicēdo poterat impedire: tūc tacite aſſimilatur ꝯditioni. vt. l. gaius. et l. titia. §. lucia. et de re iudic. l. ſepe. Et hec vera ſunt: vbi proprie nō inueniret effectū diſpoſitionis medij: ita ꝙ diſtingat̄ diſpoſitiōe cuiuſlibet extremorū. Sed vbi eſt in inuenire effectū diſpoſititionis: tūc mediū nō trahitur ad extrema. i. tacere non trahit̄ ꝯſenſū: vel ꝯtradictionem: ſʒ quadā via media diſponit̄. vt pꝫ in dicta. l. j. §. ſcietiā. ff. de trib. ⁊ hoc caſu ꝓprie intelligiur hec regula: et eius exemplum. Dy.

regl'arū. vide ludo. pōt. de vrbe i ſuis ſing. fo. xiiij. col. j. ver. modo pone. ⁊ vltra caſus fallētiales ꝙ tacēs hr̄ ꝓ ꝯſentiēte ſcʒ fauore pupilli: ⁊ reip. vt dicit Dy. hic i. c. is ꝗ addi. lud. d ro. aliū fauore eccleſie: vt ipe no. i cōſi. cccxj. poſt pnc. adde. bal. abb. et fely. i. d. c. nōne. vbi Fely. ponit tres rl'as cū plurib⁹ fallētijs. et vide Fel. in c. veniēs. de ſimo. ⁊ i c. cāʒ mr̄imonij. col. iij. verſ. ij. declaratio. de off. d leg. ⁊ Lāfran. de oria. i tracta. ſuo de arbi. ſup verbo emologatio.

☞ Adde vltra hic in apo. adducta. qđ notaui in apo. ad iſtū. ſ. in reg. ratihabitionē. i verſi. renūciaſſe. ⁊ vltra panor. i. c. ad hoc. nu. vj. et quod ibi poſui in apoſtil. ad ipſum in verſi. tenetur reſpōdere.

Idem.

INſpicimus in obſuris quod eſt veriſimilius vel quod plerumqꝫ fieri conſueuit.

In hac regula ꝯtinetur certitudo et declaratio eius qđ eſt obſcure ꝓlatum: quod percipitur dupliciter. Nā primo ex veriſilitudine verbi gratia. Vendo tibi librum pro. x. et ego vēditor dico me ſenſiſſe. de. x. libris turnone. et tu emptor

de. x. libris puſinorꝫ ſenſiſſe te dicis. Dubitatur de qua pecunia videat̄ actū. et dr̄ ꝙ primo inſpicere debem⁹ id qđ eſt veriſilius. naʒ ſi libra valeat. x. lib. turoñ. actuʒ videat̄ veriſimilis de turonenñ. ſi peruſinorū tūc videatur actū de puſinis a Sʒ ſi cōis eſtimatio libre mediū teneat: ita ꝙ nō apparebat cui eſſet ꝓximor: tūc ſequimur ꝯſuetudinē regiōis: vt hic. ⁊ ff. eo. l. ſemper in ſtipulatiōibus: ⁊ ad idē. ff. de reb. dubijs. l. j. ⁊ l. vtrū. §. ꝗſitū. ⁊ ad treb. l. quotiēs. Itē ſi lego tibi. x. ⁊ nō apparet de qua pecunia ſenſerim inſpiciem⁹ qđ eſt veriſimili⁹: ⁊ ex vicinitate ſcripturarū ꝑcedētiū vel ſequētiū: vt. ff. de leg. j. l. ſi ſeru⁹ pluriū. §. fi. de teſta. heredes palā. §. ſed ⁊ ſi notā. et de here. inſti. l. qui nō militabat. §. lucio.

Sed cōtra regulā videt̄. ſ. eo. ca. in obſcuris. vbi dicit in obſcuris minimū eſt ſequēdū. Dicēduʒ eſt ꝙ illa ſm iſtā intelligit̄: qꝛ ſeqmur qđ eſt minimuʒ in obſcuris: ideſt vbi qđ veriſimili⁹ nō apparet. vt ibi dicit. Ordo igr̄ ſm intelectum ſcripturarꝫ obſcuritatē cōtinētiū hic ſeruandus videt̄: qꝛ primo ſeqmur volūtatē: ſi de ea pōt apparere: vt. ff. de cond. ⁊ demōſt. l. pr̄. in prin. ⁊ §. ꝯdi. de reb⁹ dubijs. l. in ambigua. ⁊ C. de lib. pre. l. iij. In ſecūdo ſequimur id qđ eſt veriſimile: vt hic eſt. ff. eo. l. ſemp in ſtipulationib⁹. ⁊ de reb⁹ dubijs. l. cū id teſtō. ⁊ de leg. j. l. cū res. ij. rñ. Veriſimilitudo aūt percipit̄ aliquādo ex cōparatiōe rerꝫ adinuicē vel cōparationē rei ad ꝑciuʒ: vt dictū eſt ſupi⁹ in exēplo. ⁊ ff. de rebus du. l. j. ⁊ vtrū. §. cū quidā. Aliqñ ex vicinitate ſcripturarū. vt. de. l. ſi ſeru⁹ pluriū. in. fi. Aliqñ ex dignitate ꝑſonarū. vt. ff. de au. ⁊ argen. leg. l. titia. §. ſeya ⁊ de adi. leg. l. cū alimēta. Aliqñ ex charitate ⁊ neceſſitate ꝑſonarū. vt. d. l. ſi ſeru⁹ pluriū. §. fi. Aliqñ ex conſuetudine regiōis. Aliqñ ex cōſuetudine loquētis. vt. de. l. ſeru⁹ pluriū. ⁊ hic in fine iſti⁹ regl'e. Tertio vbi veriſilius nō apparet. recurrit̄ ad ꝓpriā ſignificationē verborꝫ: vt. ff. de. leg. iij. lege nō alit̄. Quarta ſi verborꝫ ſignificatio nō eſt certa: ſeqmur qđ eſt minimum. vt. ſ. eodeʒ cap. in obſcuris. ⁊ de leg. j. ſi ita ſcriptum. ⁊ l. apud iuli. §. ſeio. ⁊ de lega. iij. l. nummis. ⁊ l. qui concubinaʒ. §. cum ita: Quinto ſi non apparet quid ſit minimū iudicatur non valere: vt ff. de teſt. tuto. l. duo ſunt titij. ⁊ de reb. dub. l. ſi fuerit. ⁊ l. ſi quis pluribus. ⁊ de manu. teſt. l. cum ex pluribus. Dynus.

de poſtula. plato. ⁊ no. alex ꝯſi. lxj. vol. iiij. ⁊ duʒ alleg. Ludo. pō. ſing. ſuis fo. xiiij. voluit allegare eū ſing. ſuo. cccclxxxv. in ca. inferior a ꝑncipe. qđ ſing. etiā allegaui. ſ. in prealleg. regula. ratihabitionem.

a Adde Dy. ⁊ ꝗ ibi dixi in prima additi. circa monetam ⁊ circa alia hic notata plene ibi in. ij. et ſeſ. apoſtil. in regula. i obſcuris. ſ. eodem.

☞ Adde ad ꝓpoſitum eorꝫ ꝗ hic habētur: qđ notaui in apoſti. ad iſtū poſt do. coapoſt. meū. ſ. i reg. i obſcuris. i ver. l. immunis. Oldra. conſi. xiij. xxxv. ⁊ ccxlix. et And. de ſeruia. i titu. ꝗ ſint regalia. in verſi. pecunie. in vſib. feu.

b Adde qñ veriſimilitudo operetur ⁊ attendatur. Barto. Bal. Alex. ⁊ doc. moder. in. l. ſi ſeru⁹ pluriuʒ. §. fi. ff. d le. j. ⁊ Bar. in. l. ſi. fuerit. ff. de reb⁹ dub. et Ioan. de

Idem

imo.i.l.ſi ita ſcri
ptũ.ff.de le.j.Et
qñ in teſtibus.vi
de fely.in.c.ſigni
ficauerũt co.v.ꝟ.
no.ff.de teſti.ꝛ in
c.auditis.col.v.
de pſcri.ꝛ ibi q̇d
dicat veriſimile.
ꝛ in.c.qꝛ veriſiꝉe
ꝛ ibi Fel.de pſũ.
ꝛ bal.in ꝯſi.lxxv.
incipi.litere.j.li.
ꝛ quõ probet ve=
riſimile vid Bal.
in cõſi.cclxxvj.e.
vo.Adde an con
tra veriſimilitu=
dinem admittat
probatio ꝛ diſti.
ꝙ non niſi cauſa
cognita vt nota.
Car.ꝛ doct.in.c.
quãto.de pſum.
Panor.ca.qꝛ ve=
riſimile.eo.ti.fa.
c.filij.de here.li.
vj.diffuſe tetigit
Archi.vij.q.j.c.
pontifices.ꝛ ſpe.
in titul.de ꝓb.§.
nũc dicendũ.in
prin.ꝛ vtrũ ma=
ior veriſiꝉitudo
tollat minorem
no.Bal.in.l.ſiue
poſſidetis.ad fi=
nem verſi.itẽ no.
C.de proba.

a ℭAdde quis
dicatur proprie
ſucceſſor Bal.in
conſi.ccccviij.co.
ij.verſi.ſi ex ſecũ
do,libro.iij.et ibi
etiã dicit quod

IS q in ius ſucce=
dit alteri⁹ eo iu=
re q̊ vti debebit.
ℭEt de iure agẽdi ꝛ
iure excipiẽdi loquit regꝉa.vt.ff.
eo.l.inuitus.§.plerũqꝫ.ꝛ in ſucceſ
ſore vniuerſali ꝓcedit ꝑ oĩa pro=
prie tã actiue ꝙ̃ paſſiue.actiue:qꝛ
ius agẽdi qꝺ ꝯpetebat defũcto ſi=
ue erat reale ſiue perſonale:ſiue in
mixtũ:ſiue in rẽ ſcriptũ ꝯpetit he
redi paſſiue:qꝛ ius agẽdi qꝺ com
petebat cõtra defunctũ cõpetit cõ
tra heredẽ:vt inſt.de ꝑpe.tẽp.circ
ca pñ.Itẽ ius excipiẽdi qꝺ ꝯpete
bat:defuncto cõpetit heredi:ꝛ ecõ
tra qꝺ ꝯpetebat cõtra defũctũ cõ=
tra heredẽ.ꝛ iõ ad regꝉe declara=
tionẽ ꝛ eoꝝ q̄ dicta ſũt ꝓ regꝉa ex
ponẽda dicẽdũ eſt ꝙ q̇dẽ dicunt
ſucceſſores vniuerſales:vt here=
des:bonoꝝ poſſeſſores ꝛ ex trebel
lianica ſuceſſores,ꝛ iſti apellant
ꝓprie ſuceſſores[a] iuris:qꝛ in ius
vniuerſũ qꝺ defũctus habuit ſuc=
cedũt.ff.de here.inſt.l.quotiẽs.§.
heredes ꝛ colligit.ff.de.ꝟb.ſig.l.
nihil.ℭQuidã ꝟo dicũt ſucceſſo=
res ſingulares:vt emptores ſin=
gularũ rerũ ꝛ donatarij ꝛ legata=
rij ꝛ iſti appellant ꝓprie ſucceſſo=
res in rẽ qꝛ nõ in ius vniuerſũ:ſꝫ
ius ſingulare ſuccedũt.ff.de eden=
do.l.q̃dã.§.his aũt.ꝛ de iureiu.l.
etiã ſi in rẽ,ꝛ quoꝝ leg.l.j.§.illud
tenẽdũ hijs pmiſſis dicẽdũ eſt ꝙ
ius agẽdi qꝺ cõpetebat defuncto
cõperit vniuerſali ſucceſſori,ꝛ cõ=
tra qꝺ cõpetebat cõtra defũctũ cõ
petit ꝯtra heredẽ[b] vniuerſalẽ ſuc
ceſſorẽ.ℭItẽ ius excipiẽdi qꝺ cõ=
petebat ꝯtra defructũ ꝯtra heredẽ
cõpetit.In ſingulare aũt ſucceſſo
re dicẽdũ ẽ ꝙ ius excipiẽdi trãſit
ipo iure in ſingularẽ ſucceſſorẽ[c].ff

ſucceſſio vniuer=
ſum ius ſignifi=
cat.facit.l.nihil.
ff.de verborum
ſignifitio.ꝛ gloſſ.
Joan.fab.ꝛ An=
ge.aret.inſtit.de
auctor.tu.in pn=
cipio.

b ℭAdde text.
Cy.Bal.ꝛ ſequa
ces in.l.vna.C.
de act.ab hered.
ꝛ cõtra heredes.
incip.ꝛ pulchꝛũ
ꝯſil.Bal.ad hãc
regulam.in con=
ſilio.lxxvij.inci=
piente in quodã
contractu.volu
mine.iij.ꝛ Joan.
de plat.in.l.quiſ
quis.in.iij.nota=
bi.C.de cohorta.
libro.x.

c ℭAdde ꝙ idẽ
tenet Barto.in
ſua diſputa.inci
piente ciuitatis
Piſane.colum=
na.iiij.ver.v.Sꝫ
an ſucceſſor ſin=
gꝉaris teneatur
ſtare colono.vñ
Bar.bal.Alex.et
Frã.de are.i.l.ſi
filio §.ſi vir.ff.ſo.
ma.ꝛ bal.in.l.di
uortio.in pn.eo.
ti.ibi.Lud.bo.in
pris interp.ꝛ in
l.ꝓuidẽdũ.C.de
decu.li.x.ꝛ Bar.
ſoꝫ.ꝺſenis.i rub.
ff.ſolu.matri.col.
ix.verſi.pteres.ꝛ

Alex.cõſi.cxviij.ꝛ cõſi.cxxij.vo.v.
ꝛ Abb.ſicc.in ſua diſpu.incip.ſem
pronius clericus.ꝟ.ad q̃ntũ arg.
ꝛ xpof.por.ꝛ Jaſ.in addi.ad eũ.ꝛ
ibi Ang.are.in.§.fi.de loca.ꝛ ꝯdi.
inſti.ꝛ in deci.ca
pel.tho.ccccxx.et
deciſ.para.grat.
dalph.q.cccclxx.
ꝛ text.in.l.arbo=
res.§.pẽſiões.et
Frã.de rãpo.in
ſuo ꝯſi.qꝺ ponit
inter ꝯſi.dñi Jo.
cald.tit.de loca.
ꝯſi.j.ꝛ in cõſi.vij.
eo.tit.ꝛ Ange.in
ꝯſil.ccxlv.colũ.v.
ꝟ.v.ff.ꝺ vſuf.cy.
Bar.bald.ꝛ ſeq.
in.l.emptorẽ.C.
loca.ꝛ Abba.ſic.
in.c.fi.ne prela=
tus vices ſuas.
ꝛ Lu.de ro.i ꝯſi.
xxij.co.ij.Bal.in
ꝯſi.ccxxv.ꝛ in cõ
ſi.ccccxiiij.li.iij.ꝛ
Ang.ꝯſil.ccxliiij.
ꝛ Anto.corſe.in
ſuis ſin.in lr̃a pa
ctũ.and.ꝛ bar.in
repe.Joãnine in
c.Raynald⁹.car
ta.xj.col.iij.i pñ.
ꝛ i Ol.xxiij.co ij.
poſt mediũ.de te
ſta.ſed an pactũ
vel ꝯctũ predeceſſoris ſeruare
teneat vide Lu.
de ro.in ꝯſi.cxvj.
ꝛ tex.ꝛ ibi Abb.
ꝛ doc.moder.i.c.
veniẽs de trãſa.
ꝛ in.c.epi.de re=

bus eccle.nõ alie.ꝛ in.c.ij.de rerũ
ꝑmuta.ꝛ Bal.in.ꝺ.cõſi.ccccxiij.ꝛ
in cõſi.ccxlj.li.iij.ꝛ Cy.ꝛ ſeq.in.l.
digna vox.C.de leg.vbi ponunt
q̇d in pñcipe:ꝛ vide pulchꝛe An=
tonium corſeti in
ſuo eleganti tra
ctatu de ptãte re
gia.in.q.xcviij.
et deci.capella.
tholo.lxx.vbi po
nit de ſucceſſore
in bñficio an te=
neat ſoluere de=
bita pdeceſſoris.
☞Adꝺ in quã
tũ querit an ſuc=
ceſſor vlis hẽat
ſtare colono:q̇a
de ſingulari non
eſt dubiũ ꝙ non
vt no.i.l.empto=
rẽ.c.loca.niſi ha=
beat vtile dñium
vel aliud ius q̇a
conduxit ad lon
gum tempus:qꝛ
tunc non poteſt
excipi a ſucceſſo=
re ſingulari ita
ſingula.no.alex.
in.l.ſi filio.§.fin.
ſoluto matrimo
nio vel niſi hẽat
hypothecã in cõ
ducta:qꝛ eã reti
net donec reſti=
tuat ſibi pẽſio ſo
luta ꝛ ſoluat in
tereſſe vt ꝑ Bar
tho.ꝛ Alexan.in
allega.l.ſi filiofa
mi.idem Barto.
in.l.j.§.quod au
tem.ff.de ſuper=
fici.ꝛ in.l.ẽptorẽ.

de cõtrah.emp.l.dolia.§.eũ.et de
iureiu.l.etiã ſi in rẽ.ꝛ de heredita
te.vẽ.l.emptori ꝛ de excep.rei iu
dic.l.ſi tñ.§.iul.ꝛ.l.ſi mr̃.§.itẽ iul.
ꝛ de reg.iur.l.inuit⁹.§.plerũqꝫ.Itẽ
ꝯtra ſingularẽ ſucceſſorẽ ſint ipſo
iure.vt ff.cõi diuidũ.l.in hoc iu=
diciũ.§.ſi iter ſocios ꝛ pro ſocio.l.
idẽqꝫ in fi.ꝛ de pino.l.ſi ſupera=
tus.in fi.ꝛ de excep.rei iudi.l.exce
ptio.Et hoc eſt intelligẽdũ de iu=
re excipiẽdi coherẽte rei.In iure
aũt exipiẽde pſone diſtinguit qꝛ
ſi ſucceſſor ſingularis habeat titu
lũ lucratiuũ vel q̃ſi obſtat ſibi ex=
ceptio q̄ obſtabat actori:ſed ſi nõ
hẽat titulũ lucratiuũ:tunc nõ ob=
ſtat niſi vteret acceſſiõe ex pſona
actoris.vt.ff.de exce.l.ſi in rẽ lega
tã.et de doli exce.l.apꝺ celſum.§.
de auctoris.et.§.ſi cũ legitiaet.§.
ſi q̇s autẽ.et.§.auctoris.Jus aũt
agẽdi mere pſonale nõ tranſit ad
ſingulare ſucceſſorẽ ſine ceſſione.
vt.ff.de pec.q̇s ergo.in fi.ꝛ vſufr.
queãd.caueat.l.oẽs.§.ſi heres et
de cõtrah.emp.l.qꝺ ſepe.§.ſi res.
et de edil.edic.l.ſciẽdũ.§.deinde
et de pecu.l.ſi ſticho.ꝛ de verbo.
ſignificati.l.ſciendum.§.vltimo.
Item nec contra ſucceſſorem ſin=
gularem.vt.ff.de eden.l.quedam
§.is autem.et ad trebel.l.j.§.ſi he
res.C.de actionibus et obligatio
nibus.l.prima.Cum ius perſona
le in rem ſcriptum tranſit in ſin=
gularem ſucceſſorem ſine ceſſione
vt.ff.de aqua pluuia arcẽda.l.ſi
tertius.§.ſi quis prius et de iti=
nere actuqꝫ priuata.l.apparet.§.

ē,loca.ꝛ in.l.fundū.ff.eo. ꝛ Bal.
in.l.j.C.de fruc.ꝛ litiū exp.vł'iſꝓ
ſucceſſoꝛ tenet ſtare illi ꝛ vt nota.
Bar.ꝛ Alex.ꝛ doc.in allegata.l.ſi
filiof.§.ſi.niſi ꝑtiario vt ꝑ eos ibi.
vbi ēt pau.ō ca.
ꝛ lud.ʒ. Bal.in
l.certi.c.locati et
in.l.j.C.de fru.et
litiū expē.et q̄d i
vſurario ſucceſſo
re:ꝛ dic ꝙ tenet
ei ſtare vt ꝑ alex.
et Bar.in alleg.
l.ſi filiofa.ꝛ in.l.
ſi habitatio.ff.de
vſufructu. Sec⁹
antē ē in vſufru=
ctuario niſi ſit ex
preſſe dictuʒ vel
pēſiōes reſerua=
te dño.l.arbores
in ꝑnci.ff.de vſu
fru.ꝛ Bal.in.l.j.
ad finē.verſi.po=
ne maritus.C.de
fruc.ꝛ litiū expē.
a ¶ Adde an pri
uilegiū ꝑſonale
vt mulier ꝑferat
in ꝑſonalib⁹: vt
d.l.vna.C.ō pri=
ui.dot.ꝛ.l.dabi=
mus.ꝛ ibi do.ff.
de priui.credi.et
priuilegiū reale ꝙ preferat hypo
thecarijs habentibus tacitā:vt.l.
aſſiduis.C.qui potio.in pig.ꝛ.§.
fuerat.de act.inſti.trāſeat ad he=
redes.dic ꝙ nō vt tʒ Bar.in.d.l.
vna.verſi.q̄ro igitur de quo ibi ꝑ
Cy.Bal.ꝛ ſaly.ꝛ Ang.are.Jo.fa.
ꝛ Jaſ.in.d.§.fuerat.ꝛ q̄ no.dy.in
regula qui prioꝛ.ꝛ in addi.vlti.ꝛ
no.q̄n priuilegiat⁹ ſuccedēs non
priuilegiato vtatur ꝓuilegio ſuo

j.et.l.ſeq. Itē cōtra ſingularē. vt.
ff.de aqua.plu.arcē.l.empto.ꝛ.l.
poſt venditionē.et d.l.apparet.§.
j.et quoꝝ leg.l.j.§.aliud. Sʒ opp.
ꝙ ſucceſſoꝛ non vtatur eodeʒ iure
quo vtitur ille in cuius locū ſucce
dit:vt patet in muliere q̄ priuile=
giata eſt in perſonali de dote et ta
men heres eius extraneus nō vti
tur eodeʒ ꝓuilegio.vt.C.de priui.
dot.l.vnica[a] et q̄ potiores.in.pig.
habeā.l.fin.§.exceptis. Itē patet
in extraneo herede mariti:vt ſol.
ma.l.maritū.ꝛ.l.ſeq.ꝛ de re iudi.
l.ſciēdū. ¶ Sed dic ꝙ aut id erat
coherēs perſone:ꝛ in fauorem ꝑ=
ſone inductū:aut erat coherēs re
vel cauſe. Nam primo caſu regu
la nō ꝓcedit.ſecūdo ꝛ tertio habet
locū ſimplr̄: vt.ff.eo.in ꝓuilegia.ꝛ
l.in orationib⁹.ꝛ diſtinctū eſt ple=
ne.ſ.eo.ꝓuilegiū. Itē opponit de
acti.iniuriarū:q̄ ſucceſſori etiā vni
uerſali nō dat[b]:vt.ff.de iniurijs.
l.iniuriaꝝ ſed dic ꝙ aut actiones
ſunt ꝓdite ad vindictā:aut ad ꝑ=
ſecutionē rei:vel pene primo caſu
nō trāſeūt ad heredes lite nō cō=

in materiā in qua ſuccedit,vide
ſing.remiſſiones ꝑ Fel.in.c.de q̄r
ta.de pſ.col.xiiij.poſt mediū.verſ.
ponit Abb.ꝛ pet.de ferra.i.forma
libel.de reſti.in integ.in gl.ſup ꝟ=
bo eundēq;.col.
pe.bar.in.l.fiſc⁹.
ff.de iure fiſci.et
Abb.ſiccu.in ꝯſi.
ix.lib.j.ꝛ de cap.
tho.q.ccxvij.
☞ Adō in quā
tū hic loquat de
priuilegiato ſuc=
cedēte nō priui=
legiato.bal.oino
in aut.q̄s actio=
nes nu.x.ver.q̄=
ſtio ſtat in hoc ꝛ
qð ibi poſui in
apo.ad ipſuʒ in
ꝟ.vtit ſuo ꝓuile.
C.de ſacroſanct.
eccle.vbi etiam
Cy.ꝛ fulgo.ꝛ ple
ne.ꝑ Gemi.poſt
tex.ꝛ gl.ꝛ ibi.c.j.
ſ.de iurepa.iſto
libro.
b ¶ Adde quan
do actio iniuria
rū trāſeat ad ſuc
ceſſorē.gl. Cyn.
Bal.ꝛ ſaly.in.l.
ſi.C.de here.vel
actio.vēd.ꝛ Bar.ibi Alex.in add.
l.iniuriarū.ff.de iniurijs.vbi q̄rit
Alex.an pro iniuria illata abbati
agat ſucceſſoꝛ ꝓ hoc ab.bal.i.l.ſi.
§.j.C.de bo.q̄ li.co.j.ꝛ ꝑ ab.ꝛ doc.
in.c.qð ſicut.§.ſup eo.de elec.ꝛ vi
de ad ſupradictā gl.ꝑ bar.in.l.cū
emācipati.§.emācipat⁹.ff.de col.
bo.tex.gl.Bal.ꝛ Alex.in.l.ſi eū q̄.
§.iniuriaꝝ.ff.ſi quis cau.ꝛ Bar.
in.l.j.§.heredē.ff.de ꝓuatis.deli.

et Bal.in.l.j.col.
x.C.ſi ex deli.de
fūc.ꝛ q̄n actio de
ſcendēs ex deli=
cto tranſeat ad
her.vide ibi gl.ꝛ
dēs ſcribē.ꝛ Jo.
fa.ꝛ ang.are.ſin
gulr̄ in.§.pe.in=
ſti.de ꝑpe.ꝛ tēp.
act.ꝛ Bar.ꝛ imo.
in.l.ex iudiciorū
§.j.ff.de accuſa:
vnum tñ nota in
materia iniuria
rū ad qð in pra=
ctica nō aduerti
tur ꝙ ſi ille cui ē
illata iīuria ma=
lefactore accu=
ſat:vel iudicē in
ſtigat vel ſollici=
tat:ꝙ ſi maſale=
ctoꝛ puniat ad vi
dictā publicam:
nō pōt poſtea in
iuriat⁹ actionem
agere iniuriaruʒ
pro ſuo intereſſe.
text⁹ eſt celebris:
ꝛ ibi alex.in ad=
ditio.ad Bar.in
l.ſed ſi vn⁹.§.ſʒ
ſi ante iudi.ff.de
iniur.ꝛ Cepola
ſingulr̄.in caute.
lix.ꝛ facit text. ꝛ
Alex.in addi.in
l.interdū.§.q̄ fu=
rem.ff.de furtis.
ꝛ dixi in.§.xvij.
gl.j.in vlti.q.de
iuriſd.oīm iudi.
lib.conſue.bitu.
☞ Tu adō ad
prin.hui⁹ apo.ꝙ

teſtata.vt in.di.l.iniuriarū.ꝛ ad.l.
fal.l.penales.ꝛ de co.bo.l.cū emā
cipati.§.emācipat⁹. Secūdo tran
ſeūt ad heredes:ſi cōtinēt rei per=
ſecutionē. Itē cōtra heredes.vt.ff
de actio.ꝛ obligationi.l.in hono=
rarijs.ſʒ ſi continēt perſecutioneʒ
pene.idem.per omnia quantū ad
heres actoris q̄ trāſeunt ad eos.
vt inſt.de ꝑpe.ꝛ tempo.acti.§.ſed
heredibus.in heredibus autē rei
diſtinguitur. Nam ſi pena debet
ex contractu: tranſit ad heredes.
vt.ff.de nau.feno.l.finali ꝛ de ꝟ=
boꝝ obligationi.l.ad diem et
nota.ff.de priuati.delicti.l.j.in ꝑn
cipio.ſi aūt debetur ex delicto:tūc
nō trāſit contra heredem niſi lite
cōteſtata cū delinquente.vt.ff.de
accuſatio.l.iudicioꝝ.§.finali:ꝛ
de re iudicata.l.ſcienti.et.l.pena=
lia.ꝛ.C.ex delic.defuncto.l.vna.
¶ Queri auteʒ poſſet an exceptio
excōmunicationis q̄ obſtat actori:
poſſit apponi ſingulari ſucceſſori:
vt donatario vel emptori et vide
tur ꝙ ſic per verba generalia hui⁹
regule.ꝛ.ff.eodem.l.qui in ius.ꝛ.l.
in his.§.non debeo.ꝛ.l.inuict⁹.§.
plerunq;. Ecōtra ꝙ non in.l.apō
celſū.§.de actoꝛis.ꝛ.§.ſi cum legiti
ma. Mihi autē videtur ꝙ cū exce=
ptio excōmunicationis perſone co
heret et nō rei ꝙ non aut ſucceſſoꝛ
hʒ titulū lucratiuū vt quaſi:ꝛ tūc
obſtat.aut habet titulū non lucra
tiuū nec quaſi tūc nō obſtat[a] vt.d.
l.apō celſū.§.ſi quis autē ex cā le=
gati.ꝛ.in.§.de actoꝛis.ꝛ.§.ſi cū le=
gitima. ¶ Itē q̄ri pōt an exceptio
cōpēſatiōis q̄ obſtat vēditori.poſ=
ſit opponi emptori.queſtionē hāc
mouent gl.iuris ciuilis.ff.de ꝓcu.
l.ſi quis rem ſuam. ſed non deter
minat.ꝛ ideo ꝑma facie videt di
cēdū ꝙ nō poſſit opponi.vt.ff.de

verū eſt ꝙ actiō
iniuriaꝝ nō trā=
ſit ad hr̄des aut
ꝯ eos:vt ꝑ Bal.i
l.per diuerſas.q.
xvij.C.mād.etiā
poſt citationē:vt
no.Alex.ꝛ doc.in
l.ſi euʒ.§.q̄ iniu=
riaꝝ.ff.ſi q̄s cau.
ſec⁹ aūt poſt litē
ꝯte.vt no.bar.in
l.cū emancipati
§.emācipat⁹.de
coll.bo.ꝛ in allē.
§.q̄ iniuriaꝝ.ꝛ
Car.oīno in cler.
j.§.vj.de penis.
☞ Adde ꝙ idē
tenet Bar.in di=
ſputatiōe ſua in
cipiente ſalnato
ris dñi noſtri.cō
lū.iiij.qui alleg.
hic.Dy.
a ¶ Non obſtat.
Adō an exceptio
excōicatiōis ob=
ſtās cedenti ob=
ſtet ceſſionario.
gl.in.c.iij.de iu=
re patro.ꝛ ibi Jo.
an.Car.inde.q.
vij.de exce.tenet
ꝙ nō Arch.ideʒ
in.c.pia.de exce.
iſto.li.ſpe.in tit.
de ꝓcu.§.ſequit
vide in ver.q̄d ſi
excōicat⁹.ꝛ Jo.ō
imo.in.l.ſi cū do
tem.§.ſi patri.ff.
ſo.ma.Bar.autē
in.l.apud celſuʒ
§.ſi.cū legitia.ff.
de doli.exce.ꝛ in

l.doli mali.q.pe.
ff.de nouatio.di=
ſtinguit .⁊ forte
meliꝰ vt ex cau=
ſa oneroſa q̄ ſu=
pra ſunt dicta ꝑ
cedāt ex cā vero
lucratiua ſecus.
a ❡Adde ꝙ em
ptorie ceſſiona=
rio pōt oppōi ex
ceptio ꝯpēſatio=
nis vel alia obij=
ci ſicut poterat
vēditori ⁊ cedē=
ti vt teneri.Cyn.
Bal.ang.⁊ Sal.
in.l.eiꝰ.C.de cō=
penſationibus.⁊
Bar.Bal.⁊ ang.
in.l.ſi q̄s in rē.ff.
de ꝑcu.⁊ Spec.
tit.de ꝑcur.§.j.⁊
Bart. mod.in.l.
doli.ff.d̄ noua.⁊
Alex.in cōſil.liij.
col. vlti,vol.ij.et
Bal.⁊ Saly.in.l.
q̄ ſtipendia.§.de
ꝓcuratoribus.et
Bar.in.l.q̄ duos
in p̄n.ff.de le.ij.⁊
Pau.de caſt.in.
ꝯſi.xlvij.col.ij.et
deci. capel.thol.
q.xciij.in fi..deci.
pla.dal.q.ccccel=
vij.et illuſtriſſi=
mus doctor dn̄s
Franciſc.de are.
in cōſi.xvj.in fi.
☞Adde pal.
Pau.de ca.cōſi.
lio.ccccl.cccclx.⁊
Alexā.cōſil.liiij.
volu.ij.

excep.rei venditio.l.fi.⁊ cōmuni
diuidū.l.in hoc iudicium.§.ſi in=
ter ſocios.⁊ pro ſocio.idē̄ꝗ.§.fin.
Mihi autē videt̄ ꝙ poſſit opponi:
q̄ꝛ ois exceptio coherēs rei q̄ pote
rat opponi venditori pōt opponi
⁊ emptori[a]:vt.d.l.fi.ff.de exce.rei
vē.⁊.d.l. in hoc iudiciū.l.idē̄ꝗ.ꝙ
aūt exceptio ꝯpēſationis rei cohe
reat ſic oſtēditur.Jure cauet̄ ꝙ ex
ceptiones pſone coherētes nō cō
petunt fideiuſſoribꝰ ex pſona rei:
ſꝫ coherētes rei cōpetūt[b]:vt.ff.de
exceptie.l.exceptiōes que pſone.
in princip.⁊.§.rei vero.Sed exce
ptio compenſatiōis ⁊ perſona rei
datur fideiuſſori:vt.ff.de compen
ſa.l.ſi quid.Ergo ſequitur ꝙ rei
cohereat: ⁊ propterea poſſit em=
ptori opponi. Dynus.

❡Idem.

Reſumit igno=
rantia vbi ſcien=
tia nō probat̄.

❡Licet hec regula[c]
generaliter loquatur:reſtringen=
da eſt tamen ad ignorantiam fa=
cti:vt patet per exempla.Primū
enim exemplum poni poteſt in
tutore: qui preſumitur ignoraſſe
ſe tutorem datum: vt.l.hoc au=
tem.ff.de adminiſtratione tuto=
rum.Secundum patet: quia de=
functum ignoraſſe rem quam le
gauit eſſe alienam vel obligatā:
vt.ff.de probationibus.l.verius.
Jtem in domino cuius ſeruus mi
litiam ſuſcepit quia preſumitur
ignoraſſe:vt.C.quiꝰ militare non
poſſunt.l ſuper ſeruis.q̄ exempla
omnia pertinent ad ignorātiā fa=
cti.Jn iure autem nō preſumitur
ignorātia:nec ēt toleratur: vt.C.
de iuris ⁊ facti ignorātia.l.ꝯſtitu=

b ❡Adde gloſ.⁊
ibi Bar.ſingula=
riter.⁊ Alexā.in
addit.l. vbicūꝗ.
ff.de fideiuſſori=
bus.⁊ Bal.pul=
chre in.l.tā mā=
datori.C.de non
nume.pec.⁊ Jo.
fab.⁊ Ange.are.
in.§.fi. inſtit.de
excep.⁊ Lud.de
roma.in ſuis ſin
gula.fol.ix.colū.
j.⁊ Alexander de
imola,in conſilio
lxvj.volumi.iiij.
⁊ Paul.de caſtr.
conſilio.lxxxvij.
volumi.j.in an=
tiq̄s.⁊ que not.
Bal.in.l.j.colū.j.
verſicu.quero ſi
ſuccurritur mu=
lieri.C.ad velle.
⁊ Alexan.in con
ſilio.liiij.in fi.li.
ſexto.
c ❡Adde qn̄ q̄s
p̄ſumatur ſciēs
vel ignorās.ſpe.
in titu.de cōpe=
tē.iudi.ad eam
.§.j.verſi.ſꝫ num
quid.⁊ Bal.in.l.
verius.⁊ ibi flo.
de ſancto Pet.ff.
de proba.⁊ phil.
Fran.⁊ Albe.de
roza.hic.⁊ Alex.
in conſi.xxxj.Et
ignorantia an ⁊
quādo poſſit quē
excuſare vid̄ bal.
in conſilio.cccl=
iiij.in fine volu=

ij.et qn̄ eſt igno=
rantia creden=
da allegāti.bal.
in cōſi.cl.incipi.
modo reſtat.eo.
volu.et abb.ſicc.
in.c.innotuit,co.
iij.de electiōe.et
archi.in.c.ꝓpo=
ſuiſti xcij.⁊ igno
rantia nō eſt vi=
tiū.l.ſaccus.de
leg.iij.bal.in ꝯſi.
ccx.in fi.lib.j.Et
an excuſet a deli
cto.vide Angel.
are.i.§.penales.
vſi.in ea.glo.in=
ſtitu.de actioni=
bus.Et nō excu=
ſat aliquē faciē=
tē actū clā vt no.
Ludo.de roma.
in ſuis ſinculari
bus inci.regula
eſt.col.iij.fo.xx.⁊
vide Dy.et que
ibi dixi in regu=
la Jgorantia.
☞Adde ꝙ vo
luit allegare Ro
ma.ſingula.ſuo.
ccccccxvij.inci.
regl̄a eſt q̄d qua
cūꝗ perſone.pro
quo vide q̄d no=
taui i apoſtil.ad
iſtū in allega.re
gula ignorantia
ſ.⁊ his adde Fe
ly.in.c.qm̄.colū.
pe.in princ.ver.
quinta cōcluſio.
de ꝯſtitutione.⁊
Bal.in.l.j.C.de
inter.ma.ꝑ qui=

tiones ⁊ de legi.l.leges ſacratiſſi=
me:⁊.ff.ad.l.corne.de fal.l.diuꝰ.
circa principiū.⁊.ſ.c.ignorantia.
Sed opponit̄ ⁊ videt̄ ꝙ preſumit̄
ſcientia etiā in facto: q̄ꝛ ſi defun=
ctus ſciuit rē alienā: ⁊ heres pre=
ſumit̄ ſcire rem alienā:vt.ff.de di
uer.⁊ tempori.preſcriptio.l.cū he
res.⁊ de publicia.l.ſi ego.§.par=
tus : ſed ibi p̄ceſſit ſcia rei aliene
in pſona defuncti]: que cōtinuata
videt̄ in pſona heredis cū pſonā
defuncti repreſentet: vt in auten.
de iureiurā.a mori p̄ſti.❡Sed cō
tra hoc eſt aperte.ſ.eo.cū q̄s.⁊.ff.
eo.l.qui in alterius.Sed dicas ꝙ
aut heres cōtendit per allegatio=
nē ignorātie lucrū captare aut dā
num vitare.primo caſu preſumit̄
ſcia defuncti ꝯtinuata in perſona
heredis.vt.d.l.cum heres.⁊.d.§.
partꝰ.Scd̄o nō p̄ſumit̄.vt.ſ.eo.c.
cū q̄s.⁊.ff.eo.l.q̄ in alteriꝰ.❡Ulti
mo diſtingui poſſet aut allegat̄[a]
ignorantia facti aut iuris.ſi facti
aut ꝓprij aut alieni.ſi ꝓprij aut ꝓ
ximi aut dudū remoti:ſi alieni aut
dudum extranei aut defuncti : in
cuius locum ſuccedit.Et ſi defun=
cti:aut certat de damno vitando
aut de lucro captando aut potuit
peritiores cōſulere aut nō:vt ple=
ne diſtinxi.ſ.eo.ca.ignorantia.

❡Idem.

Locupletari non
debet aliquis cū
alteriꝰ iniuria vl̄
iactura.

❡Uerba iſtius regule ponuntur
diſiūctiue ⁊ ideo ſufficit interueni
re alterū de diſiūctis:vt impedia
tur locupletatio q̄ꝛ natura diſiun
ctiue ita ſe h̄ꝫ ꝙ nō req̄rit vtrūꝗ
ſꝫ ſufficit alterꝝ:vt.ff.de ꝯdi.⁊ de=

bus eſt tex.in.c.⁊
cuꝫ inhibitio.de
clā.deſpon.⁊ vi=
de eūdem Fely.
in.c.ꝯſuluit.col.
vij.verſic.glo.in
verſi.lucē.vt al=
lega.glo.in alle=
gata lege.j.de
inter.mat.
a ❡Adde Bar.
in.l.ſi quis dele=
gauerit.§.fi.ff.de
noua.⁊ in.l.non
fatet̄.ff.de cōfeſ.
et in.l.celſus.ff.
de vſuc.⁊ Ange.
are.et Jaſo.de
may.in.§.ſi q̄s.
colū.ij.⁊ inſti.de
act.vbi expreſſe
tenēt ꝙ ꝓprio fa
cto ē tolerabilis
ignorātia ſi ſit fa
ctū multū de lon
ginquo: q̄d intel
lige verū ſm̄ Ja
ſo.vbi.ſ.qn̄ tra=
ctat̄ de dāno vi=
tādo:q̄ꝛ tūc ⁊ lō=
ginquitate tp̄is
bn̄ ſumit̄ ignorā
tia in fctō ꝓprio
ſecus qn̄ tractat̄
de lucro.iſtud ē
ſingulare q̄d vo=
luit bar.i.l.q̄ fun
dus.§.fuꝰ me ꝑ
illū tex.ſi ꝑemp.
q̄d ꝯmēda.Ang.
⁊ Jaſ.vbi.ſ.⁊ li
mita alio mō ꝑ
Jaſo.⁊ ibi adde
abb.i.c.ab excōi=
cato.col.vj.de re
ſcrip.et Alex.in

ↄſi.xxxiiij. colū.
pe.v. ꝙ hec opi.
Saly.li.j. ꝛ Lu.
de ro.in ↄſi.cccc=
lxxxj.ꝛ in ↄſil.cc=
lxxiij.ꝛ Alexā.in
cōſi.lxix. col.iiij.
circa fi. ꝛ in cōſi.
clxviij.in princ.
li.v.ꝛ Dy.ꝛ que
ibi dixi in regl'a
ignorātia. ſ. eo.
ꝛ Cepo.ↄſi.xxvj.
colūna.vj.
a ⁋Addꝰ q̄s ſuc
cedat clerico:ꝛ i
q̄bꝰ ſuccedat ec=
cleſia: ꝛ Bald. ꝛ
Saly.ꝛ ſequa.in
l.ſi q̄s preſbyter
h allegata.ꝛ In=
noc. ꝛ Abb.in.c.
cum in officijs.ꝛ
ca.requiſiſti.ꝛ.c.
cū eſſes.de teſta
mē.cū ſi. Sed q̄=
ro incidenter an
eccleſia ꝛ clerici
teneant̄ ꝑ poſſeſ
ſionibus ſoluere
collectas tribu=
ta ꝛ alia onera q̄
laici ſoluūt. bar.
ſingl'ariter et ibi
pulchre Alex. in
addi.in.l.reſcri=
pto.§.ſciendū.ff.
de mune. et ho=
no.ꝛ bar. in ↄſil.
clxxx.inci.ſi aliq̄
ꝛ Bal.in.l.j.§.fi.
ff.qđ cuiuſq; vni
uerſi.no.ꝛ in ↄſi.
cxlviij.inci.pre=
miſſo ſtatuto.vo
lu.j.et Angel. de

modo.l.cum pupillus.§.diſiun=
ctiue.ſed.ff.eo.l.iure natu.verba
ponunt̄ copulatiue: ꝛ ideo requi=
ritur omnia copulata concurrere
ſeu ſimul vera eſſe.ff.de cōdi.iſti.
l.ſi heredi plures. ꝛ de verb.obli.
ſi quis ita. Duo ergo dicit hec re=
gula. Primum eſt ꝙ aliquis non
debet locupletari cū alterius in=
iuria. Secundū eſt ꝙ aliquis nō
debet locupletari cū alterius ia=
ctura ſiue damno. exempla vero
huius regule plana ſunt. ſi enim
preſbyter vel aliq̄s clericus mo=
ritur inteſtatus bona eiuſdē per=
tinent ad eccleſiam: exceptis re=
bus que cenſibus[a] vel iuripatro=
natus vel alij iuri erant aſcripte:
in illis eīn non ſuccedit eccl'ia: q2
locupletaret̄ cum alterius iniuria
ꝙ eſſe non debet: vt.C.de epiſco.ꝛ
cleri.l.ſi quis preſbyter. Itē in pu
pillo qui vēdit rem ſuam ſine tu=
toris auctoritate ꝛ preciū recepit.
nam ſi recuperat rez nō debet lu=
crari preciū cum iniuria empto=
ris.ꝛ ideo quatenꝰ locupletior ap
paret reſtituere tenetur: vt.C. de
vſu.pro empto.l.vlti.et idem dici
poteſt in eccleſia que tenet̄ ad re=
ſtitutionem precij quatenus locu
pletior apparet facta cum eccleſia
pupillo aſſimilet̄: vt.C.de epiſco.
ꝛ cleri.l. orphanotrophos. Et ad
predictorum confirmationē acce=
dunt.ff.de inſti.l.quis mancipijs
.§.proculus.ꝛ de cōditio.indebit.
l.naturaliter in fine.et.l.nam hoc
natura cū multis ſimilibꝰ. ⁋Sed
contra regulam videtur id quod
de vſuc.ꝛ ſcriptione tractatur iu=
re canonico ꝛ ciui. Cum enim hec
equitas et ille rigor ſcripti repe=
riantur hec equitas deberet pre=
ferri: et effectum vſuc.et preſcri=
ptionis impediri: vt.C.de iudi.l.

peru.l ↄſil.xxiiij.
incip.eccl'ia.ꝛ in
ↄſil.ccvj.inci.in=
ter ordinamēta.
ꝛ bar.bal. ꝛ Iaſ.
de may.in.l.pla
cet.ꝛ in aut.nul=
la cōitas.et.l.de
his.C.de epiſc.ꝛ
cle. ꝛ Io.de pla.
in.l.ſi diuina do
mus.C.de exacto.
tribu.la.x.et in=
noc.ꝛ abba.ſicc.
in.c.nō minꝰ.de
imunita.eccle.ꝛ
abb.in ↄſi.vj.vo.
ij.ꝛ ample in ↄſi.
iij.et in conſilio
vj.vo.j. ꝛ Alber.
de roza.in rubri.
de ſacrocan.ecc.
et dn̄m petrū de
antiboli. in trac.
ſuo. nūero. in.iij.
pte.v.iterdū q̄s
excuſat̄ a mūeri=
ribꝰ ꝛ deciſi.par
la.dalphi.q.lxx=
ix.ꝛ i.q.ccclxxxj.
et ibi i addi.ꝛ in
qō.cccclxxxij.et
ſeq.et in addi.et
caſpar.cal.in ↄſi.
vij.titu.de ↄſti.ꝛ
Hoſt.in ſumma
de imu.eccl'ia.§.
q̄bꝰ.ꝛ Io.fab.in
l.placet.C.de ſa=
croſanctis eccle=
ſijs.
a ⁋Addꝰ inq̄ſ
tū h̄ q̄rit an cleri
cus teneat̄ ſolue
re collectā Bal.ꝯ
l.ſi placz nu.iiij

additi.ad ip̄m in ver gabellis.C.
de ſacroſan.eccle.Barto. conſilio
ſuo.ccxx.incipi.pūctus queſtiōis
talis eſt.quidā titius olim de pu
ſio.Archi.gemi.ꝛ Philip.franch.
in.c.ꝑꝑ.de cēſi.

alij ne feceris.cedit iſta regula ne
mo dz cū aliena iactura locuple=
tari: vt nof.Hoſt.in ſum.ꝑluci.§.
vn̄ habuit.Et Card.Alex.in.c.hu
manū ius.in.ij.nota.j.diſt. ꝛ Dy.

ſ.iſto.lib.panor.
in.c.ſi.nume.iiij.
vbi notaui i apo
ſtil.ad ip̄m in.v.
aliq̄s gabellas.
de vi.ꝛ hone.cle
ri.Aufrerij.in re
pe.cle.j.in reg.ij.
fallen.xxvij.ꝛ ibi
dixi in apoſt.ad
ip̄m in verſi.ſm
ſiore opinionē.
de offi ordi.ꝛ no
ta.in l'ris.Spec.
in tit. de cle. con
iu.verſi.ad huiꝰ
autem articuli ꝛ
Io.de por.conſi.
ſuo incipi.oipo=
tentis dei poſtu=
lato ſuffragio ꝛc.
a ⁋Adde aliā
ſolutionē ꝙ ſi lo
cupleti cum alie
na iactura nō li=
cet lex tn̄ ꝑpter
bonū publicū ne
dn̄ia eſſent in in
certo preſcriptio
nē induxit cōtra
vtilitatē prius=
tam vt nota.car=
alleg.in.c.ius ge
nerale.j.diſt. Et
vide Pau.de ca

placuit.ſed ad hoc plene reſpon=
ſum[a] eſt.ſ.eodem ca.poſſeſſor.Et
ideo reſponſitione vlterius nō in=
diget.Itē ſolet opponi de expēſis
in re aliena mala fide factis que
cedunt lucro dn̄i cum damno im=
pendentis: vt.ff.ad leg.acquil.l.ſi
ſeruus.§.ſi obli.l.ij.rn̄.et de doli.
excep.l.paulus.Sed dicendū eſt
ꝙ ibi nō eſt iniuria impēdētis cū
iniuria non fiat volēti vt.ſ.eo.c.
ſciēti.ꝛ.ff.de iniurijs.l.j.§.vſq; ad
eo.Itē nec cum damnum ꝙ quis
ſua culpa ſentit ſentire nō videt̄:
vt.ff.eodē lege damnū. ⁋Preter=
ea ſi damnū eſſet is quis impedit
videtur eſſe in culpa ſcienter im=
pendēdo in rē alienam.vt.ff.eo.l.
culpa.ꝛ.ſ.eo.c.non eſt ſine culpa.
Et ideo cū impendētis culpa pre=
ponderet ſequitur ꝙ eiꝰ conditio
deterior eſſe debeat vt.ff. ad leg.
aquilli.l.in lege acquilia. ⁋Item
videtur obſtare regule: quia qui
non apponitur exceptionem non
numerate petunie.intra bieniū[b]
obligatur cum effectu: vt.C.de nō
numera.pecu.l.in contractibus.
et.l.ſi ex cautione ꝛ inſti.de libel.
oblati.ergo aduerſariꝰ eius locu=
pletatur cū iactura ꝛ iniuria non
opponentis.ſed de iure ciuili re=
ſpondetur ꝙ cum fiat legū aucto=
ritate nō videtur iniuria fieri ſed

in r'la poſſeſſor.i
ij.opp.§.eodē.
b ⁋Adde quā=
do opponi poſſit
exceptio nō nu=
merate pecunie
legiſtas in iuri=
bus hic allega.
ꝛ Ange.are.de li
tera oblig.inſtit.
Abba.ꝛ doct.in
c.ſi.ꝺ ſolu.ꝛ bal.
cōſi.xlvij.vo.ij.ꝛ
Pau.de ca. cōſi.
cccxxiij.in.ij.vo
lu.nouorū.ꝛ ho=
ſti.de anto.Abb.
ꝛ ibi ſing.Fely.
in.c.ſi cautio.cō=
lū.xij.de fide in=
ſtrumentoꝝ vbi
ponit duas r'las
cū pluribꝰ decla
ratiōibꝰ et fallē.
Et ꝙ q̄s de eq̄ta
te canonica ad=
mittat̄ poſt bien
niū ad exceptio=
nē nō numerate
pecunie.ſz Dy.
hic tenēt do.An
to.ꝛ Abb.ſicc.in
d.c.ſi.ꝛ ibi Imo.
ꝛ Bal.in.d.l.fin.
ex cautiōe.in.ix.
q.ꝛ ibi ampliſſi=

ſtro.in ↄſi.cclxxxix.col.j.in antiq̄s.
qui ponit vnū caſum in quo locu
pletat̄ q̄s cū aliena iactura.vt.l.ſi
na.ff.de neg.ge.ꝛ ibi gl.ꝛ doct.Et
not.ꝙ ex ꝑcepto qđ tibi fieri nō vis

me.fall.in.ij.q.ꝛ Bal.in.l.in con=
tractibꝰ.in prin.col.x.eo.ꝛ Alex.
conſi.clviij.volu.ij.verſi.nec obſt.
ꝛ Bal.cōſi.cccxcvj.in prin.volu.j.
ꝛ iſta eſt cōis opinio ſm Fely.in

d.c.ſi cautio.col.
xvij.in p̄ma fal=
len. ſcūde regu.
ꝙꝙ Spec.tit.de
ſtitu.in integ.§.
q̄ aūt.⁊ do. Ant.
in.c.qꝛ pleriqꝫ d
immunita.eccle
ſie. dicant ꝙ la=
pſus bienniȷ in
ducit totale ſilē=
tiū etiā; de iure
canonico ⁊ cōem
opinionē tꝫ An=
ge.cōſi.cliiij.inci
pien.iudei ⁊ Lu
do. de ro. in.l. ſi
diuortio.ff.de ꝟ=
bo.ob.ſed Bal.
in.l.cū q̄s.col.ix.
C.de iure ⁊ facti
ignoran.tꝫ ꝯ dy.
⁊ cōem opi.Et vi
de Lud. bolo.in
l.j.C.de cōditio.
ob tur.cām in ſe
cūdis interp̄ta.
Quid ſi iurauit
nō venire de iu=
re nec de facto
vide pleniſſime
in deciſio.capel.
thol.ccclxxv. Et
notat ꝙ eccleſia
pōt poſt bienniū
opponere. exce=
ptionē nō nume
rate pecūie vt no
ta.Bald.in aut.
ꝟ ius porrectū.⁊
ibi.Cyn.moder.
C.de ſacroſan.ec
⁊ Lu.de ro.in re
pe.aut.ſil'r.C.ad
l.fal.⁊ deci.cape.
tholo. ccccxviij.

negari.nō poteſt ꝙ nō fiat cū dā=
no veritate in ſpecta.Et ideo ſi is
qui cōfeſſionē recipiat ſciat ſe nō
denumeraſſe dicerē qd de equitate
canonica exceptio non numerate
pecunie nō excluderet biennio cū
malefidei poſſeſſor nullo tpe pre=
ſcribat:vt.ſ̄.eo ca.poſſeſſor.Dy.

¶Idem.

In penis benigniorē interpretatio facienda.

¶Si conſtat aliquē
cōmiſiſſe nā ſi ignoratur vtrū cuꝫ
armis interpretamur benignius
reū feciſſe violētiā ſine armis[a] vt
ꝓ hoc minus puniat.ff.de penis.
l.ſi p̄ſes.⁊.l.penul.Itē ſi cōſtat tu
torē ſuſpectū fuiſſe.⁊ ob ſuſpitio=
nē remotā ſi ignoramus vtrū pro
pter dolū vel ꝓpter culpam beni=
gnius interpretamur: ꝓpter cul=
pam remotus intelligatur:⁊ pro=
pterea non ſit infamis.vt.ff.de ſu
ſpect.tutori.l.hec in eā cauſa.in
principio.Sꝫ obſtare videt regu=
le.ff.de his q̄ no.infa.l.ij.§.exerci=
tum.vbi nō interpretamur in ꝑ=
tem q̄ pena reſtringat: ſed in illa
q̄ ampliat:ſed ad hoc reſponſum
eſt.ſ̄.eod.c.odia.Itē opponitur ſi
vulnero aliquē licet nō occidam
preſumitur in dubio quod habui
animū occidēdi contrariū nō pro
batur.C.de iniurijs.l.ſi nō cōuicij:
ergo non interprotamur in beni=
gniorē partē.id eſt eam q̄ inducat
euictionem pene.Itē ſi certum eſt
plures fuiſſe in delinquēdi actu
nec apparet quis eorum deliqne=
rit[b] nō interpretamur in partem
benigniorem: quia dicimus om=
nes puniri deberi:vt.ff.ad.l.aql=
la.l.itē mela.§.ſꝫ ſi plures ⁊ no.l.

vbi ponit q̄d de
minore. ⁊ Ange.
in conſi.clvj.cir=
ca mediū vbi li=
mitat hic Dy.
a ¶Adde Dy.
⁊ que ibi remiſſi
ue dixi in penul.
additione in re=
gula i obſcuris.
Nota tñ ad hāc
regulā ꝙ in enor
mibus crimini=
bus iudex dꝫ vti
ſeueritate ⁊ ñ be
nignitate vt.l.di
uus ibi ſeuere vi
dica ff.de re iud.
⁊ dicit ibi Bald.
in.l.ea.q.in fi.C.
de cōdi. indebi.
⁊ eſt tex.ſing.in
l.reſpiciendū.§.
plane.ff.de pen.
⁊ Alex.in addi.
ad bar.in.l.p̄ſes
ff.de penis.⁊ idē
voluit Innoc.in
c.j.de ꝯſtitu. vbi
dicit eē licitū iu=
dici i penis trāſ=
gredi leges.⁊ ibi
vide āple.fel.in
viū.fal.⁊ Barto.
Bal.et ang.in.l.
q̄d ergo.§. pena
grauior.ff.d his
q̄ notantur infa=
mia ⁊ in.l.ſi ſeue
rior.C.ex quibus
cā infa.irrogat.
et Cepolā in cō=
ſi.xxxiij.col.xiiij.
verſi.x.⁊ vlt.
b ¶Nec appa=
ret q̄s eoꝝ deli=

querit.Adde qd
notaui.ſ̄.in ad=
di.ad iſtū i reg.i
obſcuris vbi dif=
fuſe tractat ma=
teria p̄ñtis ſpe=
culatiōis ſcꝫ qñ
ignoratur q̄s ex
pluribus delictū
cōmiſerit ⁊ inq̄ꝫ=
tū dixit do. coa=
poſtil.meꝰ.ſ̄.in
prin.apoſtille p̄=
cedē.ꝙ in crimi=
nibus ⁊c.
☞Adde vnū
dictū ſing. dictū
Gerar. de petra
ſctā ſingula ſuo.
lxxv.inc.magnū
eſt pulchꝛū ⁊ lau
dabile nomē ha
bere.ſ.ꝙ ſi pl'es
eſſent inquiſiti ⁊
capiti ꝓ aliquo
maleficio ⁊ eſſet
dubiū a quo eēt
tortura inchoān
da ꝙ tūc ceſſan=
tibus alijs iudi=
cijs incipet ab il
lo qui turpe no=
men hꝫ ita nota.
Car.flo in.c.cuꝫ
ſm apl'ꝫ in.ij.no
ta.de p̄ben.li.vj.
ꝓ quo facit glo.
no.do. ⁊ p̄ceptor
meꝰ in legibꝰ Ja
co.de ſctō Geor=
gio in preludijs
feud.in.ꝟ. karo
lus pl'cherrimū
nomen eſt.
a ¶Adde q̄ di=
xi poſt i dicta re=

ad.l.cornel.de ſicca.l.ſi in rixa.et
C.ad.l.iulia.de vi publi.l.quoniā
multa facinora: ergo videtur re=
gula falſa:ſed diſtinguendum eſt
ſicut plene diſtinctū fuit.ſ̄.eod.c.
in obſcuris[a] quia ſi incertum eſt
vtrum delictuꝫ fuit cōmiſſum re=
gula locū habet:quia interpreta=
mur minus cōmiſſum.⁊ ꝓpterea
in minorem penam imponendā:
vt dicta lege ſi preſes.⁊.l.penulti.
ſed vbi certum eſt delictū ⁊ certa
delicti q̄litas animus vero delin=
quentis incertus.Itē vbi certum
delictum ⁊ certa qualitas:ſed in=
certa perſona regula locum non
habet vt latius eſt oſtenſum.ſ̄.
eodem capi.in obſcuris.

¶Idem.

Actus legitimi cōditionē nō recipiūt neqꝫ diē.

¶Dicunt actus[b] le=
gitimi oēs quacunqꝫ iuris ſcripti
parte inuēti.Iuris autem ſcripti
partes ſunt ſeptē vcꝫ lex plebiſci=
ta ſenatuſcōſulta.decreta princi=
pum reſpōſa prudētiū ⁊ magiſtra
tum edicta. vt inſtituta de iure
naturali.§.cōſtat.ff.de iuſticia et
iure.l.ius autē.Exemplū autem
regule probabiliter poni poteſt in
electionibꝰ ⁊ poſtulationibus que
ſunt legitimi actus et ideo neqꝫ
electio neqꝫ poſtulatio:pōt ſub cō
ditione fieri ⁊ ſi fiat ꝓ nō facta ha
betur.vt.ſ̄.de elec.c.in electiōibꝰ.
libro ſexto.Itē in datione tutoris
a iudice facta que nō recipit cōdi
tionem expreſſam ⁊ ſi adijciatur.
reddit dationem inutilem.ff.de
tutel.l.mutuo.qꝛ ſi dico emācipo[c]
filiū meū ſub conditione ſi impe=

gula.in obſcuris
in vlti.additi.
b ¶Adde ħ Jo.
an. ⁊ doct.mod.
maxie.ꝑ phil.fr.
⁊ gl.⁊ doct.in.l.
actꝰ.ff.eo.titu.et
imo.i.l.gerit.ad
fi.ff.de acq̄.here.
⁊ alex.i ꝯſi.lxxv.
libro.j.Et actus
eſt vocabulū ge=
nerale:et tamen
videtur reſtrin=
gi per ſequētia.
vt nota.Bald.in
ꝯſi.cclxviij.in fi.
vo.ij.Et vbi actꝰ
pōt trahi duo di
uerſa magis in=
tuemur quod ꝓ
deſt ꝙꝙ qd nocet
vt no.Jo d pla.
in.l.cū allegas d
caſtrē.pecu.C.li.
xij.Et no.ꝙ actꝰ
q̄ nō pōt fieri pu
re nec ſub ꝯditio
ne p̄t tñ fieri ſub
duabꝰ ꝯditiōibꝰ:
vt not.Bar.poſt
glo.ibi ꝑ bonos
tex.i.l.diuꝰ.§.fi.
ff.d fal.⁊ ibi alex.
in addi.a leg.lu=
do.de vrb. ita te
nere i.l.ſi ꝟo.§.d
viro in.iij.fal.ij.
fo.mri.⁊ i.l.j.ff.d
ꝟb.ob. vide dy.
ſ̄.in regula bñfi=
ciū.ꝟ.idē eſt defe
ctus ſi fuerit in=
ſtōnis forma.
c ¶Adde Bar
in.l.j.§.hoc autē

ſenatus. ⁊ ibi ra
pha. Pau. de ca
ſtro et Alex. col.
ij. in fi. ff. ad t c=
bel. Bald. et ibi
pau. de caſt. in. l.
ſenium. C. de te=
ſta. et ange. aret.
in. §. ꝑterea. in vl
ti. q. inſtitu. qui.
modis ius patr.
pote. ſol. ⁊ Imo.
in. l. tā is. §. j. ff. d
donat. cau. mort.
vbi cōiter tenēt
ꝙ filius non po=
teſt emancipari
ad vnum actuz.
et pau. de caſtro.
et franc. are. in. l.
qui in poteſtate.
colum. vlti. ff. de
teſtamen.
a ¶ Adde Bal.
in. l. potuit in. q.
viij. et ibi Saly.
in. vij. q. et Mo=
der. C. de iure de
libe. et Bar. in. l.
et ſi conditiona=
lis. et ibi Alexā.
in additionibus
ff. de auctoritate
tutoris vide de
auctoritate tuto
ris. ⁊ Jo. de imo.
in. d. l. gerit. ff. de
acquiren. here.
b ¶ Adde Bar.
in. l. hereditas. ff.
de here. inſtit. q
ponit etiam v=
tra hanc rationē
Dy. aliam. ⁊ vi=
de Bal. ⁊ Saly.
in extraneuz. C.

rator in italiam venerit: vel ſi do=
minꝰ noſter de vrbe recedat emā=
cipatio nulla eſt. Itē in additione
hereditatis qꝛ ſi dico adeo here=
ditatem ſub a cōditiōe ſi nauis ex
aſia venerit addit. nulla eſt: vt. ff.
de acquirēda hereditate. l. cū q. §.
vltimo. Itē in tutoris auctoritate
qꝛ ſi dicat tutor preſto auctoritatē
pupillo ſi titius aſcēderit capito=
lium auctoritatis īterpoſitio nul=
la eſt. vt. ff. de auctoritate tutorū. ⁊
ſi cōditionalis: ⁊ ꝓbātur ꝑ ordinē
iſta oīa. ff. eodē. l. actus legitimi.
vbi dicitur eadē regula poni: ſꝫ ſi
hec regula vera eſt ꝙ actus legi=
timi cōditionē nō recipiunt ergo
emptio ⁊ venditio q̄ eſt actus legi
timus nō recipit cōditionē quod
falſum eſt: vt inſtituta de contra=
henda emptiōe. § emptio. ff. de in
diem adiec. l. ij. § ſi ſub cōditione.
Itē locatio ⁊ conductio eſt actus
legitimus: ergo nō recipit cōditio
nem. Itē ſocietas: mādatū: ſtipu=
latio: ⁊ ceteri cōtractꝰ ſunt actus
legitimi: ergo nō recipiunt condi=
tionē vel diē qd tamē falſum eſt:
vt per infinita iura probatur. Itē
heredis inſtitutio eſt legitimus
actus: ergo non recipit cōditionē
qd tamē eſt falſum: licet enī non
recipiat diem certā: vt. ff. de here.
inſti. l. hereditas. et inſti. de here.
inſtitu. § heres. tamē bene recipit
conditionē ⁊ diem incertam: vt. ff.
de hereditā inſti. l. ſi quis inſtitua=
tur. ⁊ l. ſub cōditione. ⁊ l. cui filio.
et. C. de heredit. inſti. l. extraneū.
Ratio aūt quare recipiat cōditio
nē ⁊ diem incertum eſt aperta b: qꝛ
illud qd nō recipit diuiſionem in
partes in ſe nec recipit diuiſionē
temporum: ⁊ econtra: vt. ff. de te=
ſtamē. mili. l. miles ita heredē ver
ſiculo. ⁊ qꝛ dicimus. ⁊ de vſufruc.

de heredi. inſti. ⁊
Bald. in dicta. l.
hereditas. vbi te
net contra Bar.
ibi per rationem
Dy. hic ꝙ cauſa
teſtati trahit ad
ſe cauſam inte=
ſtati. vnde ſi q̄s
inſtituat titium
heredez vſq ad
paſcha. ⁊ ꝙ poſt
paſcha non ſit vl
terius heres. di=
cit Bart. ꝙ talis
inſtitutio non va
let propter repu=
gnantiam quaz
in ſeipſa inclu=
dit. ſed Bal. te=
net contra vt di=
xi per rationem
Dy. ⁊ idem te=
net pau. de caſt.
in conſil. ccxij. in
antiq. et ſequit
Bal. in. §. heres
pure. per rationē
Dy. et ibi xpofo.
por. ⁊ Ange. are.
in fi. inſtituta. de
heredi. inſtitue.
⁊ tenet Ange. de
peruſio in. d. l. ex
traneum. ⁊ imo.
in dicta. l. here=
ditas verſicu. vl
terius queri po=
teſt circa predi=
cta.

l. vſumfructū. et ab initio: ſꝫ inſtitutio heredis nō
recipit diuiſionem in ſe qꝛ nō pōt aliquis pro par=
te teſtatꝰ decedere a imo cā teſtati trahit ad ſe cau=
ſam inteſtati: vt. ff. eo. l. ius noſtrum. et id ſi teſtatur
pro certa tpis pte inſtitutio tpis nō valet etiam ꝑ
toto tempore ⁊ limitatio tēporis habetur ꝓ nō ad
iecta: vt. d. l. herēditas. ⁊. § heres. ſꝫ vbi ſi teſtat ſub
conditione vel in diem incertam euentus conditio
nis et diei incerte q̄ cōditioni aſſimilatur trahitur
ad tempus retro: vt. ff. de teſtamento. mili. l. qd cō=
ſtitutū: et ideo nō videtur ꝑ pte inteſtatus: ſed exi
ſtente cōditione videtur in totū teſtatus et ea defi
ciente in totū inteſtatus: videt ergo ꝙ iſtud capi=
tulū corrigit oēs leges in qbꝰ cauetur in legitimis
actibus poſſe adijci cōdi. ⁊ diē. ſꝫ dicendū videt qꝛ
ꝓpriū eſt ⁊ expedit iura iuribꝰ cōcordare. vt. ē. de
electio. ca. cū expedia. lib. vj. et. C. de inoffi. dona. l.
vnica. ⁊ qꝛ iuriū correctiōes in dubio ſunt euitāde
vt dicto. c. cū expediat. ⁊ in autēti. qbꝰ modis natu.
effic. ſui. §. tribꝰ. ⁊ qꝛ nō eſt verſimile romanū pon=
tificē q̄ iura tuetur huiuſmodi breuitate verborū
totā obſeruationē iuris als multis vigilijs cogita
tam euertere. C. de inoffi. teſt. l. ſi q̄n. ⁊ ꝙ hec gnāli=
tas. reſtringenda ſit ad caſus enūeratos: vt habet
in tex. ⁊ gl. ff. eo. l. actus legitimi: ⁊ vba iſtius rle de
bent exponi actus legitimi. ſ. q̄dā ſicut ⁊ ibi ꝓprie
in verbis. tex. innuit. ⁊ ꝑ gl. exponit: ⁊ ꝓpterea gnā
lis regula remanet in ꝯtrariū. ſ. ꝙ oēs legitimi actꝰ
diē recipiūt. ⁊ cōditionē: vt inſti. de vbo. ob. oēs. C.
de iure emphi. l. j. ſed fallit in quibuſdā. ⁊ illis lo=
quitur regula niſi diceres ꝙ hec. regula corrigit ea
iura que dicta ſunt in legitimis actibꝰ poſſe adij=
ci conditionem vel diem qd imaginationi mentis
mee non applicatur. Dynus.

¶ Idem.

Semel deo dedicatum non eſt ad humanos vſus transferē=dum valerius.

¶ Exemplū iſtius regule ptꝫ cuiuſli=
bet: qꝛ quod ſemel factū eſt ſacrū ⁊ cōſequēter diui
no cultui dedicatū nō debet vlterius trāſferri ad
vſus b hoim: vnde ſi ides ſacra in aliquo loco lici=
te. i. iuris ſolēnitate ſeruata edificatur: lꝫ edificium
diruatur locꝰ remanet ſacer: nec dꝫ ad vſus hoim

a ¶ Pro parte
teſtatus decede
re. hoc eſt verum
regulariter. vt no
ta. Bal. in repe.
l. habeat. nu. lxj.
ibi dixi in apoſt.
ad eū in verſi. cō
cludo. C. de ſacr.
ſanc. eccle. bar. in
l. cū filiꝰ. in pn. ⁊
ibi dixi in apoſt.
ad ipm in. §. pro
pte teſtatꝰ. ff. de
legã. ij. Pet. phi
lip. cor. ꝯſi. xxxv.
inci. in caſu i lra
ti. vo. j. ⁊ ꝯſ. lxxxv
inci. plura in lra
g. vol. iiij. ⁊ p ino
bert h. ſoz in ſuo
tra. fal. reg. cccc.
vbi pōit. xxij. fal
lē. ad hoc dictū.
b ¶ Adde gloſ.
Bar. Bal. ⁊ Sal.
in. l. ſi nō duz. C.
de fur. ⁊ Jo. fab.
Ang. are. in. §. ſa
cre. inſti. de rerū
diui. ⁊ hic Jo. an
dre. ⁊ Phili. frā.
⁊ an papa poſſit
monachos ſine
cauſa reſtituere
mūdo. vide Joā.
an. ample in pre
cedēti. regula. et
Ab. ſiccu. in. c. ex
public. de cōuer.
coniug. et Bert.
ſoz de ſe. in. l. gal
lus. §. vt quid ſi
tm̄. ff. d lib. ⁊ poſt
hu. ⁊ add ad hāc
regulā mari ſoz.

in tracta. ſuo de oblatioibus. xix. libello in princ.
☞ Adde inquātū petit an ſine cā papa poſſit reſtituere mundo monachos ⁊ dic ꝙ ſi ſine cā quid vult papa ꝙ tūc non tenetur religioſus obedire eius precepto in ꝗtum repugnat regule ab eo profeſſe: ita no. Fel. in. c. ſi. qn̄. colū. iij. vſi. preterea. dicit Hoſtien. de reſcrip. ex cauſa vero poſſet vt ibi per eum vbi allegat. doctoꝝ theologoꝝ opiniões. idem Fely. in. c. inquiſitionis. in princi. de ſentē. exc. ⁊ dixi in apoſtilla. ad panor. poſt eum in. c. ne dei eccleſiā. nūc. j. in verſi. contra regu. ⁊ ibi Imol. de ſimo.

a ¶ Adde ꝙ id quod a principe venit implorandū reputatur impoſſibile propter difficillimum ad eum aditum. et idem tenet Ludo. de ro. in repet. auť. ſimiliter. col. xvj. in princi. C. ad. l. falc. ⁊ Bar in. d. §. fil hic allega. qui allegat Dy. hic ⁊ vide gl. in. l. continuus actus. §. cuȝ quis. ibi Barto, et ſeq. ff. de verbo. obli. et Alexan. in. d. §. fi.

b ¶ Addđ an p electionē indigni ligētes ptāte puenť eligēdi bar.

conuerti. vt. ff. de re. diui. l. intm̄ §. ſacre. ⁊ de contrah. emp. l. edes ſacre. ⁊ inſti. de re. diuiſio. §. ſacre. Sed videť obſtare ff. de vbo. obli. l. cōtinuus. §. pe. dicendū eſt ꝙ hic ꝯſiderauit iuris poſſibilitatē ibi vero ſummi pontificis poteſtatē q̄ pōt ſacrū ad probandū reducere: qꝛ quoniā vnius ſolius ptāti ſubijcitur impoſſibilis de iure reputat. ff. de leg. j. apud iulianū §. fina.[a]

¶ Idem.

Non preſtat impedimētū qđ de iure nō ſortiť effectū.

¶ Si canonici noiauerunt ſcienter indignum: electio effectū non habuit: nō tn̄ puanť iure eligēdi: qꝛ nō preſtat impedimentum ⁊c. vt. s̄. de. elect. c. ppetue. ⁊ c. ſi cōpromiſſarius. li. vj. de conceſ. pbē. c. nō captande: ſed cōtra videtur eo ti. c. ꝗꝗ. lib. vj. vbi eligētes ſcienter indignū priuātur iure eligēdi[b]: dicendū eſt ꝙ illud. c. ꝗꝗ. trahitur ad intellectū illius. c. perpetue ſanctionis; vcȝ quia ſi noiantes indignū adeo preſtiterint qđ ex vocibus eoꝝ cōmunis electio ſubſequatur tunc priuantur iure eligēdi. vt. c. ꝗꝗ. alias nō priuātur. vt. c. ppetue. Itē pōt poni exemplum ſi teſtator legauit mihi vnū de ſeruis quē elegeriȝ: et ego elegi ⁊ electio nō habet effectum ius eligendi nō eſt conſumptū: et ideo nō preſtat impedimētū volēti iterū eligere. ff. de opt. leg. l. ij. iij. ⁊ iiij. alꝰ ſi electio ſortieť de iure effectū cōſumptū eſſet ius eligēdi nec liceret vlterius variare: vt. s̄. eo. c. qđ ſemel. de leg. ij ſtatuliberū. §. fi. cū multis ſilibus. Itē poni poteſt exēplum. ponamus ꝙ legatum relinquiť pupille ſub cōditione ſi cōtraheret matrimoniū. nā ſi cōtrahit matrimoniū infra pupillarem etatē nō ſortiť effectū: et iō nō preſtat impedimētū: facta eīn legitime etatis poterit cōtrahere. ⁊ cōditionē ꝯtrahēdo iplere. ff. q̄n dies lega. cedit. l. qđ pupille. ⁊ de cōdi. ⁊ demon. l. hec cōditio. tn̄ cōtra videť ꝙ iure cauetur ꝙ ſi teſtator relinquit legatū primo capaci: ⁊ poſtea aio adimēdi p̄mo reliqt: ſcđo nō capaci: qꝛ licet nō ſortiať effectū in perſona ſcđi: tn̄ p̄ſtat impedimentū p̄mo: qꝛ impeditur petere legatū. ff. de leg. j. plane. in prin. ⁊ de adimē. lega. l. legatū. §. pater. ⁊ l. lȝ. §. minor. ſȝ dicēdū eſt ꝙ legatū in tacita volūtate[a] admittiť. ff. de adimē. lega li. iij. §. fi. ⁊ l. ex parte. ⁊ de his q̄. vt idig. l. ſi inimitias: cū ergo appeat trāſlationē factā in ſm teſtatorē voluiſſe tacite adēpto primo ad me re. Illa tacita p̄ma adēptio ſortiť de iure effectū: vt dictū: et ideo p̄ſtat impedimentum. Dy.

bal. ⁊ mod. in. l. cū q̄dā. ff. de lega. ij. ⁊ Abb. in. c. bone. in primo. et. c. cum in cunctis. de elect. ⁊ ad alia hic nota per Dy. vide Alexan. in conſi. lxxxj. col. ij volu. v. ⁊ Jo. an. ⁊ Philip. frāc. hic et Bar. in. l. non putauit. §. nō q̄uis. ff. de contra. tabu. ibi nō queuis exheredatio ſȝ querite facta eſt vbi dicit ꝙ ſtatutum de mādādo executioni inſtrumentum intelligitur de rite facto. et Bal. in l. nō dubium. in ij. col. C. de legi. dicit ꝙ ſtatutuȝ de gabella imponenda ſuper contractū intelligiť de valido. ⁊ paulus de caſt. in. l. j. §. ſancimus. in fi. C. de teſta. diē ꝙ claſula caſſās et irritās oē aliđ teſtamentum habet tacitam conditionem videlicet ſi illđ in quo eſt clauſula ē validū: et vide pulchre Felynū. in c. ex tenore. verſicu. de reſcrip. verſicu. regula non preſtat. colum. iij. de reſcriptis. qui hāc regulam ornatiſſime gloſauit melius quam qui maxime. Et quod notat Felynus in capitulo. paſtoralis. colūna. ix. verſicul. vltra. Abbas tit. de exceptionibꝰ ⁊ Bar. in diſputati. incipiē. lappus. colū. iij. verſicu. v.

☞ Adde p p̄ncipio huius apoſtil. dum querit an et quando eligentes ſcienter indignū priuētur poteſtate eligendi quod notaui in apoſtil. ad Gemi. et Philip. fr. in. c. ꝗꝗ vtrobiq. in prin. de electio. iſto lib. vbi allego do. coapoſtillatorem meū tam hic ꝗ in addi. ad Car. Mandago. in ſuo tracta. de elect. c. ix. in glo. j. vbi plene vide et Fely. in. c. cuȝ olim. colum. j de maio. et obediē. Et caſu quo priuatur poteſtate eligendi. propter electionem indigni ſciēter factaȝ ad q̄s deuoluiť ius eligendi. Uide eundem Māda. vbi s̄. et doct. coapoſtillato. in glo. in verſi. poterunt ⁊ ſeq. ⁊ dixi in apoſtil. ad panor. in c. cum in cunctis §. vltimo, in fine verſi. ad metropolitanū. de electio. et in. c. cū vētonienſio. eodeȝ titu. ad medium huius apoſtille quando dicit ꝙ ſtatutuȝ loqnēs de mādādo executiōi inſtrumētum intelligitur de rite facto.

☞ Adde ꝙ illud non attenditur đ ſtatuto penali. notariꝰ eniȝ ſcribēs teſtamētum nullū ⁊ falſum punitur de falſo: licȝ ex alia cauſa ſit nulluȝ: vt notat bartholus in. l. quid ergo. §. cum auteȝ. ff. de infamia. et in. l. ſi quis legatum. ⁊ ibi Alexāder. ff. de fallaciis Baldus ⁊ ſaly. in. l. j C. de ſepulchro violato. ⁊ Jacob. rebuffi. in l. fi. nume. xj. et ibi dixi in apoſtillato. in verſi. notariꝰ. C. de loca. predio. cui. vť ſerra. tit. xj. Secus autem ſit ſit nullum vel impfectū. ſeu de actu impfecto. ita no. Bald. in. l. iubemus. C. de teſta. vbi plene.

a ¶ Adde Ange. Aret. inſtitu. quibꝰ modis teſtamen. infirmātur. § poſteriore. col. ij. in glo. exiſtere. et ibi Joā. fabri.

¶ Idem.

Qui licet quod eſt plus licitū vtiqꝫ quod eſt minus.

¶Licet patri occidere adulterum cū filia cōprehenſuꝫᵃ: ⁊ ideo licebit qđ eſt minus. id eſt adulterum cum filia comprehenſum contumelijs afficere: vt hic. ⁊.ff. ꝺ adul.l.nec i ea.§.ius occidenti. Itē pōt facere iudex qđ eſt plus id eſt iuramentum in litem deferre actori. ⁊ ideo dʒ poſſe quod eſt minus.i.taxationem iuris adijcere: vt.ff.de in litē iurā. l.videamus.§.penultimo. Itē eſt maius condere teſtomentum: ꝙ mortis cauſa donare: quod patet: quia filiuſſa. poteſt mortis cauſa donare patre conſentiente: vt.ff. de do.cā mortis.l.taʒ is.§.j. tñ teſtari non pōt etiā prē ɔſentiēteᵇ:

a ¶Adde ꝙ idē eſt in marito: vt eſt tex. ⁊ ibi Bar.in.l.marito.§.il lud.ff.de adul. ⁊ ibi etiā in patre, ⁊ Bar. ⁊ ibi Alex.in addi.in.l.nec in ea.ff.de adult. Ang. ⁊ Alex.in.l. in ſuis in pri.ff. de libe. ⁊ poſthu. Cy.in.l.j.in fi.C. q̄ ſit lon.ɔſu. ⁊ fely.in.c.ſi vero.de ſen.excō. ⁊ Bal. in.l.ſi qs nō dicā rapere.C.de epi. ⁊ cle. vbi ponunt pl'es.q.ad hāc regulā. No. ꝙ grauiꝰ eſt in mēte viri adulteriū vxoris ꝙ homicidiū filij.tex.in.l.codicillis.§.pe.ff.de leg.ij. ⁊ Bald.in capi.ex pte de cō ſuetu. ⁊ in conſi. clxj.lib.iij.

b ¶Adde an filiuſf. poſſit teſtari maxime in adnēticūs in quibꝰ patri nō q̄rit vſufructus Bart.et Alex.in.l.imperator.ff.ad treb.et que eſt ratio q̄re magis pōt donare cā mortis ꝙ teſtari. vide Bar, Bal. ⁊ Frā.de are.col.ij.v̄ſi.in ea. gl.in.l.q̄ in ptāte,ff.de teſta. Cyn. Bal ſaly, ⁊ Alex in.l,ſenium,C.de teſt. ⁊ Barto.in.l.tam his.§.j.hic alleg. ⁊ Bar. ⁊ Bald.in.l.habeat. vnuſquiſqꝫ. ⁊ ibi Iaſo.C.de ſacro ſanc.eccle. ⁊ p canoniſtas in capi. Raynaldus. ⁊ ca. Raynucius. de teſte. Ioan.fab. ⁊ Ange.are.inſti. quibus nō eſt pmiſſum facere teſta. Sed quid an pro anima poſſit teſtari. vide doc.ꝭ.alle. ⁊ in ca. licet.de ſepul.ꝭ. eodem. ⁊ Cyn. Bal, Saly. ⁊ Alexā.in.l.ſeniū.C.q̄ teſta.face. ⁊ Lud.de ro.in repe.aucto.ſilr.xxiij.q.ver.xix.ad co.xxvj. vſqꝫ ſatis ample.C.ad.l.fal. abb. ſiccu.in ɔſi.lxiij.col.iij.in verſi.iiij. vol.j. ⁊ Lud.bol. in primis ⁊ ſecūdis interpretationibꝰ in.l.ſicut .§.vēditionis.ff. qbꝰ modis pig. vel hypotheca. ⁊ qñ dona. debeat pcedere cōſenſꝰ patris: vel ſufficiat ꝙ ſubſequatur. vide Baldū in.l.ſi vxor.C.de cōdi.in ſer: ⁊ frā. de crema.in ſuo gula. lxix, Quid in filiofa, clerico dic ꝙ pōt teſtari vt eſt. gl. reputata ſing.in.c.qr ingrediētibꝰ.xix. q iij. ⁊ tex.in aūt. pſbyteros. C. de epiſ.et cle. ⁊ doc. in.c.quia nos.de teſt. ⁊ Cep.i cau. clvj,cū ſeq. ⁊ in cautela.cxcvj. Et idem in filijs francigenar. ⁊ britonum qui de aduētitijs poſſunt teſtari: vt no.Bal.in.c.j.§.j.in fi.ꝺ fratri.de nouo inueſti. ⁊ p gl.in v̄bo. Romanorū.inſtitut.de patria po. ⁊ Frāc.de are.in.ꝺ.l.qui i poteſtate,col.iiij. ⁊ Alexan.in addi. ad Bar.in.l.placet.ff.de acquirēda hereditate: ⁊ vide po.de ro.in deci.ccxlix.in antiq̄s.ti.de dona. ⁊ Abb.ſic.in ɔſi.cvij.lib.j. ⁊ dixi in .§.ij.de conſue.iuriſta p.ſe.lib.cō ſue.bituri.

☞Adde inquantum querit an filiuſſa.poſſit donare cauſa mor-

vt dicta l.tam is.§.primo.ff. de teſta.l.qui in poteſtate. Si ergo licet filio militi condere teſtamētum de caſtrenſi peculio: multo fortius licere dʒ mortis cauſa donare: vt.ff.de donationi.l.filiuſfami.§.vlt.

¶Sed cōtra regulā ſolet opponi de pluribus. ꝓ primo de preſide qui habet ius gladij qđ eſt maiꝰ. vt.ff.de offi.preſi.lege illicitas.§.qui vniuerſasᵃ. ⁊ tamen nō deportat quod minus. vt.ff.de.leg.iij.l.j.§. hijs q̄bus. ⁊ de iniuſto teſtamē.l.ſi quis filio exheredato.§.eius. ſed illud quādo habet inſulas ſue iuriſditiōi ſubiectas al's ſecus videt. vt.ff. de interd. ⁊ relegatis.l. relegatorū.circa princip. ⁊ nota.in.l. inter penas.eo.ti. ⁊ ideo hec oppoſitio non facit ad rem: lʒ quidam aliter dicāt. ¶Item oppono.C.de predijs curia.ſiue decre.l.iij. vbi curialis pōt dōnare predia ſed non vēdere. cum maius ſit ⁊ difficiliꝰ permiſſū eſt donare ꝙ vēdere.C. de cōtract. iudi.l.j. ſed illud ideo ɔtingit qr veriſil'e eſt ꝙ faciliꝰ venderet ꝙ donaret ad hoc vt preciū ex vēditione deductū deportaret. ⁊ ideo facilius inhibet venditio ꝙ donatio: qr in donaione ceſſat ratio prohibitiōis q̄ ad venditionem ꝓprie pertineret. ¶Item oppo. de.l.in cauſe ff.de ꝓcuratori. vbi licet reuocare procuratorē in totum ⁊ nō in parte. ¶Itē oppo.ff.de admi.tuto.l.cū queritur. ⁊ de vſuris.l. gayus. vbi inicet nomina cōtracta in totū approbare vel reprobare ſed nō partem, ſed in illis omnibus diuerſa habentur vnius loco ratione connexitatis officij ⁊ iō nō eſt in eis licitum variare ſicut nec circa eandem rem. vt.ff. de damno infecto.l.pretor.§. vnde queritur. ⁊ determinatum eſt.ꝭ.eodem.c.mutare. ¶Item oppo, ſolet.ff.de peri. ⁊ commo.rei.l.j.§.licet. ⁊ de plꝛibus alius que no. ⁊ rationabiliter ſoluuntur.ff.e.l.nō debet et ideo repetere cum ſint rationabiliter ſcripta eſſet potiꝰ trāſcribere quā notare, et propterea ſuperuacuum. Dynus.

¶Idem.

Qui prior eſt tempore potior eſt in iure.

Si vnus primo impetrauit in eccl'ia bñficiū aliꝰ ſecūdo: et ſecūdus pmo literas pſentauerit: primꝰ debet eſſe potior: qꝛ q̄ prior eſt tpe impetratiōis potior eſtᵇ in iure bñficij; ɔſeq̄ndi vt: ꝭ.de reſcript.c.ſi ꝓ te ⁊, c.ſibi qui gratiā.lib.vj.

tis ſine conſenſu pris ⁊ all. frā.de crema ſuo ſing. lxix.incip. donatio cā mortis. ⁊c. Tu dic breuiter ꝓ exp.prin. huiꝰ apoſtille, ꝙ filiuſfa. poteſt teſtari i bonis caſtrēſibꝰ vel quaſi ſine cōſenſu matris nec illoꝝ iudicio eiꝰ requirit ɔſenſus regulariter de quo dixi in.l. imperator.in apoſtil.in v̄.inducto autē peculio poſita ſuper glo.in.v̄.filio ff. ad trebel. ⁊ in apoſt.ad guil. de cug.poſt eū in.l.ſi.§.neceſſitate. in verſi.ſine ɔſenſu patris. num. iiij. C. de bonis que lib. ⁊ ad hoc qđ queri quid in filiofa. clerico. vide omnino. Bar. in.l.ſi infanti.co. iij.verſicu. ⁊ ideo aduerte quod in cauſis.C. de iure deliberandi.

a ¶Adde Bar. ibi ⁊ in.l.j.§. his quibus, ff. de.le. iij. ⁊ fely.in.c. poſtulaſti.co.x.ver. circa. ⁊.ver. limita pmo de reſcri. ⁊ abb. ſic.in.c. ex pte.l.iij.de.deciſ.

b ¶Adde qñ

Sed ꝯtra videtur eo.tit.de reſcriptis.c.ſi pro te.⁊.c.duobꝰ. vbi is q̄ ſcd̄o impetrauit p̄ferṫ poꝛi: ſʒ dicē dū videṫ ꝙ aut vtraq̄ impetratio eſt ſimplex aut altera ſimplex ⁊ altera ſub ꝯditiōe ſi ad id epi ⁊ capituli cōſenſus accederet. p̄mo caſu aut apparet de ordie impetratio niſi aut nō. Si apparet p̄ferṫ ille q̄ primo impetrauit: vt in p̄allegato. c.tibi. ſed ſi de ordine nō apparet tūc ſubdiſtingue: q2 aut mādauit vni ꝓuideri ⁊ alteri canonicatū cō ceſſit: aut canonicatū cōceſſit vtrique aut neutri. Prio caſu preferṫ is cui canonicatū cōceſſit. Scd̄o caſu preferṫ is q̄ primo p̄ſentauit: ſʒ ſi ambo in p̄ſentādo cōcurrūt ille p̄ferṫ quē eligere voluerint illi vel maior pars illoꝝ ad q̄s ſpectat canonicorū receptio ⁊ p̄bēdarū collatio: vt.c.duobꝰ: ſʒ ſi pria ipetratio cōditiōalis ſit ſcd̄a ſimplex ſi fiat añ exiſtētiā cōditiōis prime ſcd̄a ſimplex p̄ferṫ: vt dicto.ca.ſi ꝓ te. ſʒ videṫ ꝙ exiſtēte cōditiōe pria conditiōalis debeat ꝓferri q̄ſi exiſtētia cōditiōis trahaṫ ad tp̄s cōceſſionis[a]: vt.ff.qui potiores in pig. l.fin.⁊ de pericu.⁊ cōmod.rei vendi.l.neceſſario.§.qd̄ ſi pēdēte quidā dicūt ꝙ.c.ſi.pro te ſit cōtra ius cōe ꝙ nihil eſt immo dicēdū eſt ꝙ ille leges loquunṫ ⁊ intelligi debēt vbi nō erat in ptāte cōtrahentis prio ſub ꝯditione ſcd̄o pure reuocare. cōtractū cōditionalē. In propoſito autē ſummus pontifex poterat primā cōditionē reuocare ⁊ ideo mlṫo fortiꝰ potuit ꝑ ſecūdā purā derogare: vt.s̄. eo.c.licʒ. et patet.ff.qui potio.in piguo.habeā.l.j.⁊.l.qui balneum.in principio.⁊.§.primo.⁊.l.potior.in p̄ncipio. Item patet in albo decurionū ⁊ conſulū: Nā qui prior eſt tē-

tempus date literarum attēdatur. Fel.poſt ab. ſicc.in.c. eā te. in antepe.col. verſ. tempus. de reſcript. vbi ponit regulaʒ affirmatiuā cum ſex fallen.⁊ vide ipſuʒ in.c.paſtoralis.i princi.colum.iij. eo.titu.⁊ Bal.et imo.in.l.ſi quis filio.§.eius.ff.de iniuſti.ruſt. teſt. ⁊ Bar.in.l.abſēti.ff.de donat.et nico.de neap.in l.ſi duas.l fi.p̄n. ff.de excu.tuto.⁊ Aug.are. inſti.q̄bꝰ mod.ius pa. §.filiuſfa,⁊ doc. in.c.ſi eo tpe.de reſcrip.eo.li. Et not. ꝙ prioritas cauſatur ratione vniꝰ hore: vt no. in.d.c.paſtora.⁊ per Fel.in.c. capitulū.ver.de cōcurſu duorū.col,xiiij.de reſti.⁊ q̄ no. Dy.⁊ ibi dico in addi.in regula in pari cā ⁊ in regula beneficium.⁊ q̄n ſcd̄us impetrās p̄ferṫ p̄mo vide glo.in c.q2 ſepe.de p̄b. lib.vj.⁊ dñi d̄ rota in deci.cccciij. in ātiquis.ti.de reſcriptis.

Adō qd̄ poſui in addit. ad iſtū poſt do.coapoſtillatorē.s̄.in regula nō firmatur.in ver.tempꝰ date tāgitur aliq̄d ad materiaʒ prioritatis q̄n ſecūdus primū impetrantē conuenit in p̄ſentatiōe reſcripti.ꝑ Fely. poſt Panormi.⁊ alios in.c.j.de reſcrip.Anto.in.c. plerūq̄,col.pen. eo.ti.oēs,⁊ precipue Phi.frāc.in c.vt debitꝰ.colū. xiiij.cū.iij.ſeq.et ibi Car.alex.col,x.de appellatio.

a Adde Dy.⁊ q̄ ibi dixi in regula.ꝑciū.in pe,addi.⁊ Bar.in.l.neceſſario ꝟſi.vlti, not.ff.de periculo.⁊ cō.rei vē.et l.ſi filiꝰ.de ꝟ.ob. ⁊ in.l. que Balneū.in p̄nc.et ibi ſing,Alex.in addi.⁊ Bal.in antiqui.lec.ff.q̄ potio.in pig.hab.et Bal.in.d.l.neceſſario.in antiq̄s, lect.de peri,⁊ cō modo,

a Adde quot ſunt ſpecies pignorū Bar.⁊ Alex.⁊ moder.doc.in.l.a diuo pio.§.ſuper rebus.ff.de re iudicata.⁊ pet.de ferra.in forma libelli in acti. hypotheca.in gloſſ. ſuper verbo ſuper eadem obligatione. colum.j.⁊ Joan. fabri. Angel.aret.⁊ in ſuper Jaſon.de may.in.§.itē ſeruiana.columna.j.inſti.de actio.⁊ Bar.in.l.ſi ⁊ iure.col.ij.ff.q̄ po.in pig.ha.vbi reprobat diſtinctionē Dy.hic ⁊ alr diſtinguit vt ibi ꝑ eū.⁊ adde Abb. ſic.⁊ Fel.in.c. cū aliq̄bꝰ.de re iudicata.

pore potior eſt in iure ferendarū ſentētiaꝝ ⁊ faciendarum electionū ceteris paribꝰ.vt.ff. de albo.ſcri. l.ſecunda ⁊ tertia.C.de cōſuli.l.prima libro duodecimo. Iteʒ poni poſſet exemplum regule in creditoribus quibus res ſunt obligate. nam qui prior eſt tempore.⁊c.ff.qui potio.in pigno.habeant.l.potior. ⁊.l.creditor: vt.C.qui potior.l.ſi funduʒ. ſed ab hoc videtur obſtare.ff.de priuileg.credito.l.priuilegia. vbi nō ex tēpore.ſed ex cauſa donatiōis ⁊c. Quare diſtinguēdum eſt plenius aut enim omnes creditores pretendūt priuilegiuʒ reale aut p̄ſonale oēs aut quidam reale aut quidam perſonale alij nullum. primo caſu quando omnes pretendūt reale. aut cōuentionale omnes. aut omnes pretoriū[a] aut quidam pretorium ⁊ quidā conuentionale. Et oēs cōuentionale vel quaſi aut omnes tacitū: aut quidam expreſſum et quidā tacitum. Et ſi oēs expreſſum aut eiuſdem temporis aut diuerſorū. Si eiuſdem temporis ſi quidē ſimul ⁊ eodē actu ſit obligata res admittiṫ vnuſquiſq̄ ꝓ p̄te dimidia. Si ſeparatim. nec apparet qui primo cōtra extraneū poſſeſſorē egit potior erit cōditio poſſeſſoris: vt.l.ſi fundū.§.ſi duo.ff.de pignoribꝰ. Si diuerſorū eſt nota regulā ⁊ inſtātiā a regula: regula eſt. Qui prior eſt tp̄e ⁊c.ff.q̄ potiores in pign.habeā.l.potior.⁊.C. eo.tit.l.ſi fūdū. Inſtātia eſt inuenire in mutuāte ⁊ in refectiōe. vt in auṫ. de eq̄li.dot.§.hꝰs cōſequēs in p̄n.collo.vij.⁊.ff qui potio.in pig.ha.l interduʒ. Itē in negāte ſe poſſidere qui poſtea ꝯuictꝰ p̄tēdit hypoth.vt.C.q̄ potio.in pig.habe.auṫ.itē poſſeſſor. itē fallit in eo cuiꝰ pecunia res emittitur ⁊ expreſſe obligaṫ.C.q̄ potio.in pigno.habeanṫ. Iteʒ fallit in muliere[b] que p̄ferṫ prioribꝰ habētibꝰ tacitā: vt.ff.q̄ potio.in pig.habeanṫ.l.Offidius, Itē fallit[c] in eo cuius pecunia militia emitur: vt.C.de pig.l.fi.⁊ autē.qd̄ obtinet: Item fallit in habēte hypothecā ex inſtr̄o priuato manu triū teſtiū ſignato vt ſi agat aduerſus eum qui nō habet inſtr̄m ſimile vel publicum: vt.C.qui potio.in pign.habe.l.ſcripturas. Itē fallit in fiſco agēte ex cauſa primipili: vt.C.in q̄bꝰ cauſis pignꝰ vel hypothe.ꝯhē.l.ſatis. Itē fallit in agēte funeralia: vt.l.ac ſi q̄s.§.ſi colonꝰ.ff.de relig.⁊ ſumpti.fune.⁊.l.ipēſa,⁊ ibi no, Itē fallit in

b Adde an mulier ſit potior fiſco.creditore.cy.Bar.Bal.⁊ ſaly. in.l.j.⁊ ibi alex. in addi.ad Bar. C.de priui.fiſci.⁊ in.l.ſatis.C.in q̄bꝰ cāis pignꝰ vel hypo.ꝯ.⁊ Ang.d̄ peru,imo.⁊ doc. mod.in.l.ſi marito.ff.ſolu.ma.

c Adde gloſſ. Cyn.in.l. diuerſis.⁊.l.ſequē.C, qui po.in pign. ha.⁊ gl.⁊ Bart. in.l, interdum. ff.qui po.in pig. habe.

a ¶Adde ꝙ iſta regula ſm̄ dy. nō ſolū hʒ locū in hypotheca expſſa ſed etiā in tacita. vñ ſicut hñs expſſā hypo. añriorē ꝓfert oibus poſterio. creditoribꝰ hñtibꝰ tacitā vel expſſam hyp. vel ēt hñs tacitā hyp. anteriorē regulariter ꝓfert poſterioribꝰ creditoribꝰ nō ſolū habētibꝰ tacitā. ſed etiā expreſſā ⁊ fiſco. et ita refert ⁊ ſequit̄ celebris doct. maria. ſoz. de ſenis in ſuo ſing. tract. de ob. in. xj. ⁊. xij. libellis. vbi q̄rit an oblatio debitoris offerentis bona ſua ꝑiudicet creditoribus anterioribꝰ hñtibꝰ expſſā vel tacitā hypothecā ʒ vbi concludit ꝙ nō: et vide bar. Bal. ⁊ ſequa. in iuribus hinc per Dy. alle. ⁊ eſt diſtinctionē ⁊ no. per Dy. hic vide Joā. pe. de ferra. in forma libelli in act. hypo. in glo. ſup v̄bo cadē ob. co. iiij. v̄ſi. ſʒ pōe. ⁊. cy. ⁊ bal. ang. ⁊ ſal. in l. vna. C. de ꝓui. dot. ⁊ cep. i cau. clex. inci. vul. rl̄a cū duabꝰ. ſeq̄n. ⁊ do. i poſt. ſeq. all'.
b ¶Adde q̄d differt tacitū pignꝰ ab expſſo. pe. ferrar. vbi. ſ. in. d. glo. ſub eadem obligatione. col. ij. verſi. deinde.
c ¶Addꝺ ibi bar to. col. vlti. v̄ſic, venio ad ſcd̄m. ⁊ in l. ſi decre. §.

vēdēte pignus pretorium ⁊ habente cauſam ſimilem qui non prefert: ſed cū poſterior cōcurrit: vt. l. is cui. §. q̄ prior. ff. vt in poſſeſſio. leg. Si omes tacitum ſimuliter dic referre eiuſdē tēporis vel diuerſorum. ⁊ ſi eiuſdē nō referre eodem vel diuerſis actibus ſi nō apparet cui primo, nā ſemp inter ſe melior erit cōditio poſſidētis cōtra extraneū occupantis. Et ſi omnes ſimul ad agēdū cōcurrūt admittūtur vnuſquiſq pro parte, vt. ff. de ſal. inter. l. j. §. ſi colonus. ⁊. l. fina. ⁊. ff. de pigno. l. ſi debitor ſi diuerſorum tēporū tūc qui potior ⁊c. vt hic. ⁊. ff. qui potiores in pignore habeantur. l. inſulā cuʒ ſimilibus. Si quidam expreſſum ⁊ quidā tacitū. aut eiuſdē tēporis aut diuerſorū. ⁊ ſi diuerſorū aut precedit tacita ⁊ ſequitur expreſſa: aut precedit expreſſa et ſequitur tacita: ſi precedit tacita et ſequitur expreſſa prefertur tacita etiā fiſco. vt. C. rem alienā gerentem. l. prima ſecūdo reſpōſo. licet gloſa[a] circa fiſcū dubitet. ff. qui potiores in pignore debeātur. l. ſi pignus. Si precedit expreſſa tūc prefertur vt. ff. qui potiores in pignore habeantur. l. ticius. in principio. ⁊. §. negociatorū. et. C. eo. l. ſi fundum, ⁊ de remiſſione pignor. l. ſi ignorare. Si eiuſdē temporis videntur. idē eſt quādo vterq profert tacitam vel vterq expreſſam eiuſdem tēporis quia tacita ⁊ expreſſa paribꝰ paſſibus[b] ambulāt: vt ex ꝓdictis apparet: quia mutuās in refectione prefertur habēti expreſſaʒ ſicut habenti tacitā. Preterea illud eſt ſpeciale cuius contrariū generale, vt in autem. de nō alie. §. vt autem lex. ſed ſpeciale eſt in muliere que prefertur habentibus tacitam tantum: ⁊ ſic in eo caſu ſpeciali fortior eſt expreſſa q̄ tacita: ergo alias regulariter pares ſunt. Si omnes pretoriuʒ an ſunt omnes eiuſdem tituli aut omnes ex contractu aut oēs ex cauſa legati; vel omnes ex cauſa. dā. infecti. ⁊ tunc non poteſt peruenire ex tempore: vt. ff. de dā. inf. l. ſi finita. §. ſi plures, ⁊. §. iulianꝰ et. l. pretor. §. eius rei. et. C. de bo. auct. iudi. poſ. l. vlti. ff. de bo. au. iudi. poſſidend. l. cū vnus[c]. et. ff. vt in poſſe. leg. l. is cui. §. q̄ prior, aut diuerſorū, ⁊ tunc

qui prior eſt tēpore: potior eſt in iure. vt. C. q̄ poti. i pig. hab. l. ſi decreto. ⁊. d. l. is cui. §. poſtq̄ rei. Si quidā pretoriū et quidā cōuentionale[a] tūc qui prior tpe ⁊c. vt. ff. q̄ poti. in pig. l. ſi ⁊ ire. ⁊. C. vt in poſſeſſi. leg. l. ſi poſtq̄ ſcd̄o caſu. quando oēs ꝑſonales: aut ſūt eiuſdē tituli: aut diuerſoꝝ ſi eiuſdē regulariter cōcurrūt nō inſpecta poritate vel poſteritate tpis vt. ff. de ꝓui. credi. l. ꝓui. ij. reſpon. ⁊. ff. de poſiti. l. ſi hoiez. §. quotiēs. Fallit in duabꝰ. dotibꝰ ab eadē ſubſtantia debitis: in quibꝰ qui prior eſt in tpe: potior eſt in iure. C. q̄. pot. in pig. l. aſſiduus. §. fi. Itē fallit in fiſco. ff. de ꝓui. cre. l. qꝺ q̄s ſi diuerſorū. ſi quidē ſūt paria priuilegia: cōcurrūt: ſi diſparia magis ꝓuilegiati preferunt̄: vt. d. l. priuilegia. ꝓmo reſpō.[b] et. l. ſi vētri. §. i bonis ff. ꝺ ꝓui. cre. In tertio caſu qñ q̄dā reale q̄dā ꝑſonale reale ꝓfert̄. vt i l. eos. C. q̄ pot. i pig. ha. ⁊. ff. de pac. l. reſcriptū circa ꝓn. In quarto caſu qñ quidā ꝑſonale alij nullū ꝓferunt̄ priuilegiari. vt. ff qꝺ cū eod. l. ſʒ an ħ. ⁊ de pe. l. ex fctō. §. fi. ⁊ ꝺ ꝓui. cre. l. ij. ⁊. l. ſi vētri. §. eoꝝ rō. ⁊ de ceſſio. bo. l. j. ⁊. ij. In q̄nto qñ oēs nulluʒ agit̄ ad dationem q̄titatis vł ſpei vł gn̄is aut ad factum. primo caſu aut erāt bona poſſeſſa ꝑ creditores: ⁊ tūc oim eſt eq̄ ꝯditio: vñ ſi vni ſoluat̄ reuocat̄ ꝓ rata ꝑ alios: vt. ff. de his q̄ in fraudē creditoꝝ. l. q̄ aūt. §. ſciēdū ⁊. l. ait pretor. §. debitorē. in. fi. ſi vero nō erāt poſſeſſa per credit. ſi debitor ſoluit: aut ſoluit auct. iud. itercedēte aut ſpōte aut iuictꝰ ꝑio caſu qñ ſoluit iud. auctoritate nūc nō eſt locꝰ reuocatiōi. vt. ff. q̄ in fraudē creditorū. l. qui aūt. §. apꝺ labeonē. Scd̄o caſu qñ ſoluit ſponte ſiue volēs: et

qui. po. in pig. et Bal. in aut. ei. q̄ col. iiij. C. de bo. aucto. iudi. poſſi. vbi ponit qui dicant creditores eiuſdē. ti. ⁊ glo. ⁊ Bar. in. l. priuilegia. ff. ꝺ his que in frau. credi.
a ¶Adde qñ cōcurrāt pignꝰ ꝓtoriū ꝯuētioāle. et lu. bo. i. l. fūdꝰ. ff. de annuis leg. in interp̄. ⁊ bal. cōſi. cccclxvj. li. iiij. et q̄d differt ꝓtoriū a ꝯuētioāli. vidꝰ glo. bar. bal. pau. de caſt. ⁊ alexan. in addi. ad. Bar. in. l. j. ff. de pign. ac. ⁊ de ferra. vbi ſ. ⁊ abb. ⁊ fely. i. c. cū aliq̄bꝰ. in ꝓn ti. de re. iu. ⁊ ſpe. tit. de pig. ⁊ hyp. §. j. et Jaſon. de may. in. §. ſeruiana. col. j. inſtitu. de actio.
☞ Tu dic qꝺ differat i mō ꝯſtituēdi cōuētionale eni ſolo ꝑtiū cōſenſu ꝯtrahit: ꝓtoriū v̄o trāſitiōe niſi in caſu. l. cuʒ vnꝰ. §. fi. cū. l. ſe. ff. de bo. auct. iu. poſſi. addit aliaʒ dr̄iaʒ alex. in. ſ. alle. l. j. ff. de pig. act. f. ꝙ cū requirit diſcuſſio in pretori q̄ al's req̄rit̄ in ꝯuētioāli hyp. itē aliā qr creditor. accipiēs pignꝰ ꝓtoriū lʒ. nō ſit idoneum liberat debitor. l. a diuo pio. §. ſi pigno. ff. de reiu. ſecus aūtē ꝯuētionali. l. creditor q̄ nō idoneū. ſi cer. pet. et l. ſi ꝓ mutua. C. eo. ti. ⁊ Bar. in. l. nō eſt mirū. in fi. ff. de pign. ac. q̄d. ſit pig. iudiciale: ⁊ an ⁊ i q̄ a pretorio vide gl. rubi. C. de ꝓto. pign. et meliꝰ ꝑ alex. i. l. a diuo pio. §. i vēditiōe. ff. in ante pe. co. de re iu. et que ſit dr̄ia inter pignoratitiaʒ et hypothecariam vide ſpe. in ti. de pig. in prin. v̄ſi. q̄d ſi iudex ⁊ v̄ſi. que aūt ſit dr̄ia.
b ¶Addꝺ ibi bar. q̄ ſequit̄ dy. hic ⁊ docto. in. l. vna. C. de priuil. dot. ⁊ de ferra. vbi. ſ. col. vj. in fi. verſi. mō venio. ⁊ quo ad cetera no. hic per dy. vide per ipſum de ferra. ⁊ adde bar. ſoz. de ſenis in. l. j. co. iiij. verſiſcu. iiij. not. cum ſequen. ff. ſoluto. matri. ⁊

tũc aũt oẽs creditoꝛes pariter inſtabãt:tũc ſi debitoꝛẽ vni gratificatꝰ ſoluat:reuocatꝛ ꝑ rata ꝑ alios [a] vt.ff.que in fraudẽ credi.l.pupillus.Si vero om̃es non inſtabant.et vni ſoluatꝛ aut ſoluitꝛ debitoꝛe ſpõte:aut extoꝛquetꝛ ab initio.ſi ſoluitꝛ: ſponte reuocatꝛ per alios:vt pꝛealle.l.pupillus.⁊.d.l.q̄ aũt.§.ſciendũ.ff.que in fraudẽ creditoꝝ:niſi moꝛa erat periculũ allatura:vt debitoꝛ cũ pecunia fingebat: nec haberi poterat inde copia: vt in.l.ait pꝛetoꝛ..§.ſi debitoꝛẽ.ff.de his qui in fraudẽ creditoꝝ.ſi extoꝛſit iudicis auctoꝛitate nõ reuocatꝛ.vt.ff.de his q̄ in fraudeꝫ creditoꝝ.l.qui aũt.§.apꝺ labeonẽ.Si aũt agatur ad factũ aut petitur:⁊ in condẽnationẽ deducitur factũ:⁊ tunc ſi ſimul creditoꝛes ꝯcurrũt:ꝑfertꝛ q̄ pꝛimo ꝯtraxit:vt.ff.loca.l.in operis.ſed ſi cõdẽnationẽ deducitꝛ intereſſe.idẽ ſeruatꝛ qꝺ dictũ eſt ſeruari debere: aut agitꝛ ad q̄ntitatẽ.vt.l.in opis.⁊.de ꝟbo.obl.l.ſtipulatiões nõ diuidũtur.§.celſus Dy.

Bar.Bal.⁊ alex. in additioni.ad Bar.in.l.in operis.ff.locat.

a Adde qñ id qꝺ vnus ex pluribus creditoꝛibꝰ a debitoꝛe exigi debeat cõmunicari cũ aliis. Bartho.⁊ mod. in.l.pupillus.fi.ff.de his qui in frau.credi.⁊ Jo.and.⁊ doc.in rubꝛica de oblig.et ſolu.⁊ Bal.in.l.fi.in.ij.q.ff.depoſiti.⁊ tex.in.l.pecunia.⁊ ibi Saly.in fi.C.de pꝛiuileg.fiſci.

Idem.

Qui ſentit onus:ſentire debet commodum:et econtra.

Sicut poſt vẽditionẽ ꝑfectã om̃e cõmodũ accidẽs rei vẽdite ptinet ad emptoꝛẽ: ⁊ ita omne incõmodũ accidere dꝫ:vt.C.de periculo ⁊ cõmodo rei vẽdite.l.poſt ꝑfectã.ff.eod.l.id qꝺ poſt.itẽ ſicut diminuta ꝑte heredis ſcripti per contra tabulas diminuitꝛ ⁊ legatoꝛuꝫ onus ita aucta parte ſcripti heredis per contra tabulas augetur ⁊ legatoꝛuꝫ onus:vt.ff.de vulgari ⁊ pupilla.ſubſtitutione.l.⁊ ſi contra.in fi.iſta regula habꝫ locum quãdo circa cõmodũ ⁊ incõmodũ:⁊ per om̃ia par ratio ⁊ ꝑſone ſuſcipiẽtis cõmodũ ⁊ incõmodũ habilitas:⁊ hoc patet per exempla.inſtit.de cõtrahend.emp.§.cum aũt.⁊ de legi.paren.[b]tut.⁊.ff.de lega.j.l.ſi ex toto.⁊ de legatis.iij.l.fi.et de vulga.et pupilla.ſubſtitutione.l.⁊ ſi contra.⁊.C.de cadu.tollen.l.j.§.pꝛo ſecundo.⁊ de furti.l.manifeſſimi.§.ſꝫ cum in ſecunda:ſed vbi nõ eſt per omnia vtriuſqꜫ par ratio:regula non pꝛocedit: vt eſt videre in lege ſi quis aliena negocia gerens.ff.de nego.geſt.et ibi no.⁊ de pꝛocu.l.qui pꝛopꝛia.§.ꝓcuratoꝛ.Itẽ in caſibꝰ aliis no.in.l.ſi quis.ff.de neg.geſ.⁊ in.l.ſi q̄s putatꝰ.§.j.cõi diui.⁊ pꝛo ſocio.l.ſed ⁊ ſocius.§.ſi in abſenti.Itẽ ſi nõ eſt eadẽ ꝑſone ꝯditio vł habilitas

b Adꝺ ibi Jo.fa.in pn.chꝛiſtofoꝛ.poꝛ.⁊ Ang.are.in.ij.colũ.et onus meretꝛ honoꝛẽ:vt no.bart.⁊ Bal.in amiſſiſſimos.in pꝛin.ff.de excuſa.tuto.⁊ vide hic Jo.an.in mercuria.⁊ in capitu.ratiõi cõgruit.⁊ ibi Dy.⁊ que ibi dico.et Bal.Bar.⁊ doc.in.l.ſi is qui.§.ſi quẽ queſtũ.ff.cõmõ.vbi limitãt hãc regulam: vt ibi vide.⁊ Ange.in conſi.lxxxv.incipi.ex themate.

circa vtrũqꜫ ſuſcipiendũ: vt ſi agnata ꝓximioꝛ eſt cũ tractatꝛ de deferẽdo onere tutele. Nã ipſa ſuccedit in cõmodũ.i.in hereditatẽ: ⁊ tñ nõ tenetꝛ ſubire tutele onus: immo defertur ad agnatum maſculũ in gradu remotioꝛẽ: vt inſtitu.de legitima patro.tute.§.j.et.ff.de legitima tute.l.j.§.interdũ cũ illud generale.qꝺ hic colligitur.⁊ in.l.allegata ſcꝫ diſciplinam contrarioꝝ eandẽ eſſe [a] non videtꝛ procedere:immo in genere videtur cõtraria:qꝛ per eum de vno contrarioꝝ pꝛedicatꝛ affirmatio de altero pꝛedicatur negatio:qꝺ eſt eius oppoſitũ:vel qꝺ idẽ eſt ſi de vno diſponit affirmatio de altero negatio: vt l.de his.ff.de his qui ſunt ſui vel alieni iuris.⁊ inſti.de tute.in pꝛin.⁊.ff.de accu.l.qui accuſare.non eſt eadẽ diſciplina: ſed cõtraria. Pꝛepterea patet qꝺ dicitꝛ ad diſpoſitionẽ vnius cõtrarioꝝ ſequitꝛ remotio ⁊ deſtructio alterius:vt.ff.de verb.ſignifi.l.hec verba ille.⁊ de inſti.actio.l.ſed et ſi pupillꝰ.§.ſi inſtitoꝛia.⁊ in aut.de manda.pꝛinci.§.neqꜫ autẽ col.iiij.Rñdeo vbi de quolibet contrarioꝝ reſpondetur affirmando vel de quolibet negãdo ſimpliciter verũ eſt eandem eſſe diſciplinã cõtrarioꝝ:vt inſti.de cõtrahen.empt.§.cũ aũt.⁊.C.de cadu.tol l.j.§.pꝛo ſcꝺo.et de furtis.l.manifeſtiſſimi.§.ſed cũ in ſecundã.⁊ de vulga.⁊ pupilla.l.et ſi contra tabulas.⁊ de legatis.l.j.ſi ex toto.in pꝛin.et de legatis.ij.l.fi.tunc em̃ eadẽ eſt in genere et eadẽ in ſpecie: ⁊ eadem aliquantũ quantũ ad numerũ:vt cum in eadem verboꝛum ſerie vtriuſqꜫ diſpoſitio traditur. Nam tunc eſt eadem quantũ ad numerum qꝛ vna eſt verboꝝ conceptio:que vtrũqꜫ cõtrarioꝝ diſponit:ſed eo reſpectu: qꝛ diuerſa diſponit poteſt ratione defectꝰ in plura particularia diuidi:⁊ diuerſa iudicari.ſed vbi de altero affirmatio ⁊ altera negatio eſt eadẽ diſciplina ea ratione: qꝛ vno cognito habetur cognitio alteriꝰ.vt in pꝛeallegata lege.q̄ accuſat.⁊.l.j.ff.de his q̄ ſunt ſui vel alieni iuris.⁊ inſti.de tutelis.in pꝛinc.⁊.ff.de pꝛeto.ſtipu.l.j.§.ſtipulationũ ea rõne.Ergo dꝛ eadẽ diſciplina:ſed nõ dꝛ eadẽ ratione diſpoſitio cõtrarioꝝ.Dy.

col.j.verſicu.iſ probatur.

a Adde Bar.in.l.inter ſtipulantẽ.§.ſacram.col.iij.ff.de ver.obl.⁊ in.l.in fundo.ff.de rei ven.et aliq̄d ꝑ Bal.in.l.fi.circa.iiij.vel.v.col.C.de fideicõ.et Alex.in rubꝛi.de acqui.poſ.ff.⁊ Bald.et Angel.aret.poſt Joã.fab.inſti.de his qui ſunt ſui vel alie.iuris.in pn.et ibi xpoſo.poꝛ.in.iij.nota.⁊ Cyn.Bal.⁊ Saly.in.l.j.§.pꝛo ſecũdo.C.de cadu.tol.⁊ Alex in.l.ſi cõtra tabu.ff.de vulga.et pupil.ſubſti.et in.d.§.ſacrã.⁊ Jo.and.hic ⁊ etiam moder.⁊ Ang.in cõſilio.lxvj.colũ.ij.verſi.itẽ multa.

☞ Adde ad iſtũ l.ſi patronꝰ.et qꝺ ibi ſignaui in apoſti.ad euꝫ in ver.inuicẽ ſi impediunt.ff.de bonis lib.

Idem.

In re communi melioꝛ eſt conditio pꝛohibentis.

Si habeo fundũ tecũ cõem: ⁊ tu ve

a ¶Adde Ange. are. inſti. de rerũ diuiſione. §. religioſum. et Pet. de ferra. tit. pro here. vel re. ſingu. in glo. ſup verbo in futurũ. ⁊ Barth. in. l. ſi edibus. ⁊. l. inter quos. ff. de dã. infec. ⁊ in. l. ſi ſtipulatꝰ fuero. ff. de verbo. obli. ⁊ Bal. in. d. §. religioſuʒ. ⁊ in ꝯſi. cx. volu. iij. ⁊ Cepol. tractatu de ſeruituti. de pariete et muro. et vide textũ celebrem. et ibi doct. in. l. iiij. de edifi. priua. ⁊ in. l. ſi cũ duobus. §. idem reſponde. ſocius ff. pro ſocio. Et Franci. de crema. in ſuo ſing. xcvij. inc. decidi vbi dñt doc. p. d. §. idẽ rñ. ⁊. l. iiij. C. de edifi. priua. ꝙ ſi ſocius infra quatuor menſes nõ ꝯtribuat, nec ſoluat ſuo ſocio partẽ ⁊ portionẽ expenſarũ dicte refectiõis: ꝙ res cõis efficitur in totum ſocij reficientis vel reparantis. qđ no. Et vide Angelũ aretiũ in §. ſequẽs. inſtitu. de actionibus. et Cepola cautele. cxxij. ad Ludo. de roma in ſuis ſingula. incipien. cõmunis res. et Ludoui. bolog. in. l. ex parte. ff. familie herciſcun. in ſuis primis interpretationibus de ſocio expendente pro re cõi reficienda. et gloſſ. in. l. ſabinus. hic per Dy.

alleg. per quã dicit Bal. in. l. duo fratres. ff. de acquiren. heredi. ꝙ ſi duo habent domum cõmunẽ: et vno abſente alter ſolus habitet: non tenetur ad partem penſionis ſocij abſentis vel non habitantis: qꝛ vſus diuidi nõ poteſt niſi dominus diuidatur. ⁊ refert Richar. malumbꝛ dicentem fuiſſe ita iudicatum. ⁊ etiã Cyn. in. l. ſi quis putans. in principio et ibi Dynus. ff. communi diuidũ. et tenet Bal. in. l. j. C. de teſta. et in. c. j. §. preterea ducatꝰ. de prohibi. feu. alie. per Fede. et pau. de ca. in. dicta. l. j. de teſtamen. ⁊ Cepo. vero in cõſilio. iiij. col. iij. verſic. ⁊ pro hoc. l. duo ⁊c. Iaſon de may. i repeti. l. quominꝰ. qõ. xvj. ff. de flumi. Et Saly. in. l. iubemus. C. de ſacroſan. eccle. ⁊ Barth. ſozi. de ſenis in. l. ſerui electione. §. habeo. ff. de legatis primo. ⁊ ſingulariter Paulus de caſtro in conſilio. cccxciiij. in nouis. ſed Flor. de ſancto petro in dicta l. Sabinus. tenet contrarium. Et nota bene quia vidi de facto hic bituris: ⁊ adde Cardian. alex. in ca. nicena. xxx. diſt. col. ij. verſic. ſi queritur. et aliquid per Felynũ

lis edificare domũ fundo: ⁊ ego prohibeo melior eſt cõditio prohibẽtis ꝙ tui edificare volẽtis. vt. ff. ꝯmuni diui. l. ſabinꝰ. ſed videtᷣ ꝙ melior ſit conditio faciẽtis ꝙ̃ prohibẽtis: vt. ff. pro ſocio. l. cũ duobus. §. item mela. ¶Omiſſis ſolutionibus aliis q̃ ſunt a veritate remote: dicendũ eſt ꝙ aut ſocius[a] vult facere aut reficere in loco cõmuni ad eum vſum ad quẽ res parata eſt: ⁊ põt etiam inuito ſocio: vt. ff. cõi diuidũ. l. ſi edes. et pro ſocio. l. cũ duobus. §. item mela. Aut ad eum vſum ad quẽ res parata nõ eſt: et tunc ſi intereſt prohibentis non fieri melior eſt conditio prohibentis: vt. d. l. ſabinus. et. ff. de ſeruituti. vrba. predio. l. quidam vberius. §. cũ pariete. et hoc caſu poteſt intelligi regula: aut nihil intereſt prohibentis: ⁊ poteſt fieri eo inuito: vt. ff. de ſeruituti. vrba. predio. l. fiſtulã. §. penulti. et fina. habita tamẽ diſtinctione vtrum iure ſeruitutis facere vel reficere velit: qꝛ tunc non põt: vt. ff. de ſeruituti. vrba. prediorum. l. parietem: aut iure cõmunionis: et põt.

vt dicta. l. cum duobꝰ. §. idẽ reſpondit. Itẽ contra regulam videtur illud generale quo cauetur ꝙ in re vel cã pari melior eſt cõditio[a] occupantis: vt. ff. de leg. j. l. pluribꝰ. ⁊ de verbo. obligati. l. ſi titius. et de procurato. l. pluribꝰ. ⁊ de officio cõſul. l. j. ⁊. ẽ. de procurato. c. ſi duo. lib. vj. ſed hec regula loquitur in ea re q̃ pro parte ſua indiuiſa ad plures pertinebat. leges vero cõtrarie loquũtur in eo iure qđ diſtinctũ eſt in vnius executionẽ qui primo occupauerit litẽ cõteſtando: lite enim cõteſtata ſibi querit executorem inſolidũ ⁊ alterũ inſolidũ excludit niſi in caſibus enumeratis in. c. ſi duo. ẽ. de procura.

¶Idem.

Contra eũ qui legẽ dicere potuit apertius eſt facienda interpretatio.

¶Si vendo domum ⁊ tẽpe venditiõis ⁊ traditionis dico ſtillicidia vti nunc ſunt ita ſint videor dicere ꝙ domui vẽdite ita debeatur a vicinis ſeruitus ſtillicidiorũ recipiendorũ nõ econtra ꝙ domꝰ vẽdita debeat ſeruitutem vicinis: vt. ff. de ſeruitutibꝰ vrbanorum prediorũ. l. ſi arborẽ. §. hec lex. ⁊ de cõtrahenda emptio. l. cũ in lege ⁊. l. labeo. et de pactis. l. veteribꝰ. ⁊ de euic. l. q̃ libertatis. Sʒ opponitur ⁊ videtᷣ ꝙ interpretatio nõ ſit facienda cõtra proferentẽ. ff. de cõtrahenda emptione. l. ſi in emptione. ſed ibi verba fuerunt prolata ab emptore: ⁊ ideo ſit interpretatio cõtra eũ inſequẽdo tenorem iſtius regule. Itẽ videtᷣ cõtra regulam. ff. loc. l. ea lege. vbi fit interpretatio pro locatore q̃ verba protulit: ſed ibi fauore locatoris pactũ erat appoſitum: ⁊ ideo nõ debet fieri interpretatio cõtra eũ: ne offendatur regula qđ fauore ⁊c. vt. j. eo. ca. qđ ob gratiam. Et qꝛ iura ſunt varia circa matriã iſtam: ideo vtile eſt plene diſtinguere[b]: qꝛ aut ambiguitas interpretatione indigẽs reperitur in cõtractu aut in cõfeſſione aut in iudicio aut in ſentẽtia aut in ſtipu. pretoriis aut in priuilegiis a lege prelatis aut in vltima volũtate. Si in cõtractu aut valere poteſt cõtractus ſm interpretationẽ vtriuſqꝫ. Si ſm interpretationẽ alterius tm̃. aut ſm interpretationẽ alterius tantum illius interpretationem ſequimur ſm quẽ interpretatio contractus valere poteſt: vt. l. quotiẽs. ff. de verbo. oblig. ⁊ de rebꝰ du.

in capitulo cum oẽs: colũna. viij. verſicu. in eadeʒ glo. de cõſti. ⁊ petrus de ancha. ⁊ Abb. i. c. j. de immunita. eccle. et Bal. in cõſil. ccv. primo vol. ⁊ Abbas. in conſi. lxxiij. lib. j. ⁊ Alexã. in. d. §. labeo. vbi põit plures queſtiones ad materiam.

a ¶Adde quãdo ſit melior conditio occupãtis ⁊ etiã in pluribꝰ procuratoribꝰ inſolidũ datis. Bar. Bal. Alex. ⁊ moder. in. l. ſi pluribus. ff. de leg. j. ⁊ Bar. bal. ⁊ alex. in addi. ad Bar. in. l. pluribꝰ. ff. de procura. ⁊ Io. an. de ſctõ Gemini. in. c. ſi duo. ẽ. de procura. ⁊ abb. ſic. in. c. non iniuſte. de procurat. ⁊ que no. Io. and. in. c. cũ plures. de of. deleg. ẽ. eo. lib.

b ¶Adde quomodo fiat interpretatio in cõtractibus. Dy. in regula in obſcuris. et Bar. Bal. Alex. ⁊ doc. moder. in l. veteribus. ff. de pac. ⁊ Bart. in. l. ea lege. ff. loca. et